

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL BENDRIJOS INICIATYVOS INTERREG IIIA KAIMYNYSTĖS PROGRAMOS TARP LIETUVOS, LENKIJOS IR RUSIJOS FEDERACIJOS KALININGRADO SRITIES GALUTINĖS IŠLAIDŲ ATASKAITOS IR MOKĖJIMO PARAIŠKOS EUROPOS KOMISIJAI VERTINIMO

2011 m. kovo 29 d. Nr. FA-P-70-10-2
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2009-11-30 pavedimą Nr. P-70-10

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Lina Venckūnaitė-Barauskienė (grupės vadovė)
Jolita Ungailė
Ieva Kvietkauskienė
Loreta Katinienė
Birutė Piliponytė

Auditas pradėtas 2008-12-07
Auditas baigtas 2011-03-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Santrauka	4
Ižanga	9
Audito apimtis ir metodai	12
Reikšmingumo ir patikimumo nustatymas	33
Atliktas darbas, pastebėjimai ir išvados	35
1. Nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditai	35
1.1. Valstybės kontrolės auditas Lietuvos Respublikoje	35
1.2. Lenkijos Respublikos aukščiausioji audito institucijos auditai Lenkijos Respublikoje	39
2. Veiklos atrankiniai patikrinimai, privalomi pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnį	40
2.1. Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimai, atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies a punktą	41
2.2. Kaimynystės programos deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai, atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies b punktą	43
3. Vadovaujančiosios institucijos, JTS ir mokėjimo institucijos funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 atitinkamai 4 ir 9 straipsnius vykdymas	65
3.1. Vadovaujančiosios institucijos ir JTS funkcijų, vykdomų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 4 straipsnį, veiksmingumo vertinimas	66
3.2. Vadovaujančiosios institucijos deleguotų funkcijų vykdymo priežiūra	83
3.3. Vadovaujančiosios institucijos ir JTS atlikti patikrinimai vietoje pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 4 straipsnį	85
3.4. Mokėjimo institucijos atlikti patikrinimai pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 9 straipsnį	85
4. Pažeidimų administravimas ir pašalinimas. Gražintų ir gražintinų paramos lėšų apskaita	86
4.1. Pažeidimų administravimas ir pašalinimas, informacijos Europos Komisijai teikimas	87
4.2. Gražintų ir gražintinų paramos lėšų apskaita	88

5. Vadovaujančiosios institucijos, JTS ir mokėjimo institucijos Kaimynystės programos užbaigimo procedūros	91
5.1. Vadovaujančiosios institucijos ir JTS Kaimynystės programos užbaigimo procedūros	92
5.2. Mokėjimo institucijos Kaimynystės programos užbaigimo procedūros	93
6. Galutinio mokėjimo paraiška Europos Komisijai	93
7. Klaidų ir pažeidimų dažnis	100
Priedai	105

SANTRAUKA

Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. liepos 1 d. nutarimu Nr. IX-1667 [1] Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei pavesta atlikti baigiamąją audito deklaraciją dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų programų (BPD 1-ojo tikslo programos, EQUAL iniciatyvos ir INTERREG IIIA programos) rengiančios institucijos funkcijas pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 438/2001 [2].

Valstybės kontrolė atliko Europos Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA Kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities auditą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 38 straipsnio 1 dalies f punkto, Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] V skyriaus ir Gairių dėl struktūrinių fondų paramos (2000–2006 m.) teikimo pabaigos [4] bei COCOF Gairių dėl INTERREG III programų (2000–2006 m.) užbaigimos [5] reikalavimus. Pagrindinis audito tikslas – atlikti Kaimynystės programos galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos Europos Komisijai dėl Bendrijos pagalbos likučio sumokėjimo vertinimą.

Už Kaimynystės programos deklaracijos baigus teikti paramą, apimančios visą programą, parengimą atsakinga Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė; Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas atsakingas už dalinės deklaracijos baigus teikti paramą, apimančios galutinių paramos gavėjų Lenkijos Respublikoje patirtas išlaidas, parengimą ir pateikimą Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei.

Kaimynystės programos deklaraciją baigus teikti paramą pagrindžia ši valstybinio audito ataskaita, kurioje pateikiama visa svarbi informacija, reikalinga Europos Komisijai dėl Bendrijos pagalbos likučio sumokėjimo.

Audito metu įvertinome:

- nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditų rezultatus ir pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą;
- ar veiklos atrankiniai patikrinimai pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį atlikti tinkamai;
- vadovaujančioji ir mokėjimo institucijos ir VšĮ Jungtinis techninis sekretoriatas tinkamai vykdė funkcijas, numatytas Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] atitinkamai 4 ir 9 straipsniuose;
- vadovaujančiosios ir mokėjimo institucijų ir VšĮ Jungtinio techninio sekretoriato Kaimynystės programos užbaigimo procedūras;
- ar buvo imtasi tinkamų priemonių dėl nustatytų pažeidimų ir klaidų, grąžintų ir grąžintinų paramos lėšų sumų;

▪ ar Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai, kurią sudaro išlaidų sertifikatas, išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška, pateikta informacija yra tikra ir teisinga.

Audito metu apibendrinome informaciją apie visus nacionalinių audito institucijų atliktus Kaimynystės programos auditus, jų metu nustatytus trūkumus ir pateiktas rekomendacijas, atlikome visų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimą. Įsitikinome, kad institucijos ėmėsi priemonių Lietuvos Respublikos valstybinio audito metu nustatytiems trūkumams pašalinti: įgyvendinta 15 rekomendacijų, 7 įgyvendintos iš dalies. Lenkijos Respublikos aukščiausiosios audito institucijos įgyvendino atliktų auditų metu teiktas rekomendacijas.

Audito metu įvertinome Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Vidaus audito skyriaus atliktus veiklos atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį. Įsitikinome, kad Vidaus audito skyrius Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimą ir deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus atliko pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnių reikalavimus, o šių patikrinimų kokybė yra tinkama. Vidaus audito skyriaus valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo metu pateiktos rekomendacijos buvo įgyvendintos.

Įsitikinome, kad įgyvendinant Kaimynystės programą buvo užtikrinta, kad veiklos atrankinių patikrinimų planavimas ir atlikimas apimtų visą Kaimynystės programos teritoriją, naudojant vienodą šių patikrinimų metodiką. Lietuvos Respublikoje ir Lenkijos Respublikoje atliktų Kaimynystės programos deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų apimtis yra pakankama ir atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio 2 dalies reikalavimus. Visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatyta 88 138,16 EUR netinkamų finansuoti išlaidų, tai sudaro 1,16 proc. visų patikrintų išlaidų. Nustatytos klaidos atsitiktinio pobūdžio, o klaidų lygis neviršija nustatyto 2 proc. reikšmingumo lygio.

Vertindami vadovaujančiosios institucijos ir VŠĮ Jungtinio techninio sekretoriato vykdomų kontrolės funkcijų veiksmingumą pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį vertinome, ar išlaidos, deklaruotos Europos Komisijai, yra tinkamos finansuoti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 448/2004 [6], Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, paramos teikimo sutartį, ar projektas įgyvendintas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais prekių, paslaugų ir darbų pirkimą, aplinkosaugos reikalavimus, ar buvo atliktas projekto viešinimas.

Nustatėme, kad pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios institucijos ne visada tinkamai atliko išlaidų tinkamumo ir viešųjų pirkimų patikrinimus. Nustatėme 2 787,23 EUR netinkamų finansuoti išlaidų ir 18 107,39 EUR finansinių pataisų sumą, visa suma 20 894,62 EUR. Audito

metu nustatytos netinkamų finansuoti išlaidų sumos yra įtrauktos į Europos Komisijai teikiamą galutinį išlaidų sertifikatą ir išlaidų ataskaitą.

Audito metu įvertinome vadovaujančiosios institucijos, VŠĮ Jungtinio techninio sekretoriato ir mokėjimo institucijos funkcijų, numatytų Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] atitinkamai 4 ir 9 straipsniuose, vykdymą ir kaip vadovaujančioji institucija atlikto deleguotų funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį priežiūrą. Nustatyta, kad vadovaujančiosios institucijos naudotos kontrolės priemonės neužtikrino, kad pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios audito įmonės tinkamai atliktų viešųjų pirkimų vertinimą. Ne visi Kaimynystės programos projektai, įgyvendinami Lietuvos Respublikoje, buvo patikrinti vietoje pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančių institucijų, VŠĮ Jungtinio techninio sekretoriato arba vadovaujančiosios institucijos bent vieną kartą jų įgyvendinimo metu. Įgyvendinant Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnyje nustatytas funkcijas, patikrinimus projektų įgyvendinimo vietoje vadovaujančioji institucija ir VŠĮ Jungtinis techninis sekretoriatas atliko tinkamai, o dėl šių patikrinimų metu nustatytų svarbių trūkumų ir klaidų ėmėsi priemonių jiems šalinti, teikė atitinkamas rekomendacijas, kurių svarbiausios buvo įgyvendintos.

Kaimynystės programos pažeidimai Lietuvos Respublikoje iš esmės buvo administruojami tinkamai, išskyrus tai, kad VI neteikė Europos Komisijai informacijos, privalomos teikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] 6 straipsnį. Visų Lietuvos Respublikoje nustatytų pažeidimų sumos neviršija Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] 12 straipsnyje nustatytų sumų. Apie pažeidimus Lenkijos Respublikoje, kurių sumos viršijo Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] 12 straipsnyje nustatytas sumas, Europos Komisija buvo informuota. Dėl visų Lietuvos ir Lenkijos respublikose nustatytų Kaimynystės programos pažeidimų buvo imtasi tinkamų priemonių jiems pašalinti, o visos neteisėtai išmokėtos paramos lėšos buvo susigrąžintos iš paramos gavėjų ir atitinkamai išskaičiuotos iš Europos Komisijai teiktų tarpinių mokėjimo paraiškų, išskyrus dvi su pažeidimais susijusias sumas Lenkijos Respublikoje, kurios nėra susigrąžintos.

Kaimynystės programos grąžintos ir grąžintinos paramos lėšų sumos Lietuvos Respublikoje iš esmės buvo tinkamai administruojamos ir apskaitomos vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsnio, Gairių dėl susigrąžinimų iš kitos išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos išskaitymo ir dėl susigrąžinimų priedo pildymo pagal Reglamento (EB) Nr. 438/2001 II priedą ir 8 straipsnį [8] reikalavimais. Visos grąžintinos sumos grąžintos ir tinkamai bei laiku išskaičiuotos iš Europos Komisijai teiktų tarpinių mokėjimo paraiškų. Sumų, kurias reikia išieškoti arba kurių neįmanoma išieškoti, abejotinų ir nurašytų skolų Kaimynystės programos užbaigimo metu nebuvo. Šio audito metu nustatytos netinkamų finansuoti išlaidų sumos nebuvo susigrąžintos ir išskaičiuotos iš Europos Komisijai teikiamos galutinio mokėjimo paraiškos. Kaimynystės programos užbaigimo metu,

iki 2011 m. sausio 31 d., Lenkijos Respublikoje grąžintinų paramos lėšų suma yra 21 172,79 EUR, Lietuvos Respublikoje – grąžintinų paramos lėšų nebuvo.

Audito metu įvertinome vadovaujančiosios institucijos, VŠĮ Jungtinio techninio sekretoriato ir mokėjimo institucijos atliktas Kaimynystės programos užbaigimo procedūras. Įsitikinome, kad sekretoriatas tinkamai atliko jam pavestas Kaimynystės programos užbaigimo procedūras ir užtikrino, kad informacija, reikalinga galutinei išlaidų deklaracijai parengti, apimtų ir į kitas finansines ataskaitas būtų įtrauktos tik tinkamos finansuoti išlaidų sumos. Vadovaujančioji institucija minimaliai atliko baigiamąsias procedūras. Kaimynystės programos baigiamuosius dokumentus parengė ir pateikė vėluodama, o tai sutrumpino laiką, skirtą audito procedūroms atlikti. Mokėjimo institucija iš esmės tinkamai atliko programos užbaigimo procedūras ir užtikrino, kad į šios programos galutinę mokėjimo paraišką būtų įtrauktos iki 2011 m. sausio 31 d. tinkamomis finansuoti pripažintos ir atitinkamais dokumentais pagrįstos išlaidų sumos.

Kaimynystės programos galutiniame išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje nurodytos išmokėtos ir pripažintos tinkamomis finansuoti 46 986 303,50 EUR (iš jų 34 986 095,20 EUR Europos regioninės plėtros fondo lėšų ir 12 000 208,30 EUR nacionalinio finansavimo lėšų). Įsitikinome, kad į Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką yra įtrauktos tinkamos finansuoti išlaidos, išskyrus audito metu nustatytas netinkamas finansuoti išlaidas. Įsitikinome, kad mokėjimo institucija Bendrijos pagalbos likutį apskaičiavo vadovaudamasi Uždarymo gairių [4, 5] reikalavimais ir tinkamai parengė Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai. Mokėjimo institucijos Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai nurodytas Bendrijos pagalbos lėšų likutis yra 551 890,98 EUR. Atsižvelgiant į po 2011 m. sausio 31 d. grąžintą paramos lėšų sumą ir šio audito metu nustatytą netinkamų finansuoti išlaidų sumą, iš galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai turėtų būti išskaičiuota 21 601,25 EUR netinkamų finansuoti išlaidų suma. Mokėjimo institucijos nuomone, Bendrijos pagalbos likutis – 551 890,98 EUR, nurodytas galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai, vadovaujantis Gairėmis dėl grąžintų sumų išskaitymo [8] ir Uždarymo gairėmis [4, 5], turėtų būti mažinamas tik tada, kai šioje ataskaitoje nurodytos netinkamai panaudotos Europos regioninės plėtros fondo lėšos bus sugrąžintos į Lietuvos Respublikos valstybės išdo sąskaitą, iš kurios jos buvo išmokėtos.

Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinėje ataskaitoje pateikta finansinė informacija, įskaitant informaciją apie pažeidimus, iš esmės atitinka Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai, vadovaujančiosios institucijos išlaidų deklaracijose, VŠĮ Jungtinio techninio sekretoriato informacijoje, reikalingoje parengti išlaidų deklaracijas, ir finansinėse ataskaitose pateiktą informaciją, taip pat informaciją apie Kaimynystės programos pažeidimus.

Audito metu nustatėme, kad Kaimynystės programos klaidų ir pažeidimų dažnis yra žemas, o finansinio poveikio Europos Komisijai deklaruojamų išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidoms nėra.

IŽANGA

Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG tikslas – remti pasienio, tarptautinį ir tarpregioninį bendradarbiavimą, skatinant darnią, subalansuotą ir tvarią visos Europos Sąjungos teritorijos plėtrą. Siekiant įgyvendinti Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA tikslą skatinti ekonominį ir socialinį bendradarbiavimą tarp kaimyninių šalių pasienio regionų, viena iš parengtų programų buvo Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programa.

Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programa patvirtinta Komisijos 2004-12-22 sprendimu Nr. C(2004)5604 [9], patvirtinančiu Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programą, atitinkančią Lietuvos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Rusijos Federacijos Bendrijos INTERREG IIIA iniciatyvos programai keliamus reikalavimus (toliau – Kaimynystės programa). Kaimynystės programos tikslams pasiekti nustatyti trys prioritetai ir patvirtintas 48 328 702 EUR biudžetas¹ (iš jų 36 246 523 EUR – ERPF lėšos, 12 082 179 EUR – nacionalinio finansavimo lėšos) [10]. Kaimynystės programos išlaidų tinkamumo likotarpis buvo nustatytas nuo 2004 m. gegužės 3 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d., kuris Komisijos 2009 m. vasario 19 d. sprendimu Nr. K(2009)1201 buvo pratęstas iki 2009 m. birželio 30 d., o išlaidų, susijusių su Kaimynystės programos techninės pagalbos prioritetine kryptimi – iki 2009 m. gruodžio 31 d. [11].

Kaimynystės programos INTERREG IIIA dalį kartu valdo Lietuva ir Lenkija, iš TACIS lėšų finansuojamus projektus valdo Europos Komisijos delegacija Rusijos Federacijoje.

Atsakomybės ir užduočių pasiskirstymas tarp Lietuvos ir Lenkijos, įgyvendinant Kaimynystės programą, nustatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo memorandume [12].

Kaimynystės programai įgyvendinti buvo sukurta programos valdymo ir kontrolės sistema, sudaryta iš jungtinio valdymo ir priežiūros komiteto, vadovaujančiosios, nacionalinės, mokėjimo, pagalbinės mokėjimo institucijų, Jungtinio techninio sekretoriato, tarpinių institucijų, institucijų, atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 438/2001 [2]. Valdymo ir kontrolės sistemos institucijoms pavestos funkcijos nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Vyriausybės susitarimo memorandume [12].

Vadovaujantis Susitarimo memorandumo [12] 9 ir 23 straipsniais:

- Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė teikia Kaimynystės programos deklaraciją baigus teikti paramą, apimančią visą programą;

¹ Neįskaitant TACIS programos lėšų dalies. Iš TACIS programos šiai programai numatyta 9 500 000 EUR finansinė parama.

- Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas teikia dalinę deklaraciją baigus teikti paramą, apimančią galutinių paramos gavėjų Lenkijos Respublikoje patirtas išlaidas. Šią dalinę deklaraciją baigus teikti paramą Lenkijos Respublikos finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei.

Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas 2011 m. kovo 14 d. pateikė mums dalinę deklaraciją baigus teikti paramą, apimančią galutinių paramos gavėjų Lenkijos Respublikoje patirtas išlaidas, ir ataskaitą (žr. ataskaitos 3 priedą). Atlikdami auditą rėmėmės šia daline deklaracija baigus teikti paramą ir ataskaita bei mūsų audito metu atliktų audito procedūrų rezultatais.

Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. liepos 1 d. nutarimu Nr. IX-1667 [1] Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei pavesta atlikti baigiamąją audito deklaraciją dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų programų (BPD 1-ojo tikslo programos, EQUAL iniciatyvos ir INTERREG IIIA programos) rengiančios institucijos funkcijas pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 438/2001 [2].

Valstybės kontrolė yra Lietuvos Respublikos Seimui atskaitinga aukščiausioji valstybinio audito institucija. Valstybės kontrolės nepriklausomumas įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje [13]. Valstybės kontrolės veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, neutralumo ir profesionalumo principais [14]. Valstybės kontrolė yra nepriklausoma nuo Kaimynystės programos vadovaujančiosios (taip pat institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus), mokėjimo institucijos ir Jungtinio techninio sekretoriato.

Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas savo ataskaitoje nurodo, kad departamentas yra organizaciniu požiūriu ir funkcionaliai nepriklausomas nuo Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos institucijų, taip pat pateikia kitą reikalingą informaciją apie dalinę deklaraciją baigus teikti paramą teikiančią instituciją (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 2 dalį).

Pagrindinis audito tikslas – atlikti Kaimynystės programos galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos Europos Komisijai dėl Bendrijos pagalbos likučio sumokėjimo vertinimą.

Audito tikslui pasiekti Valstybės kontrolės 7-ojo audito departamento direktorė Vilija Stirbienė 2009-11-30 pavedimu Nr. P-70-10 (papildomu 2010-10-12 pavedimu Nr. P-70-10-1) sudarė penkių valstybinių auditorių grupę.

Audito objektas – Kaimynystės programos galutinė mokėjimo paraiška Europos Komisijai, kurią sudaro išlaidų sertifikatas, išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška (pagal formą, pateiktą Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] II priede).

Audito subjektas – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (vadovaujančioji institucija ir institucija, atsakinga už veiklos atrankinius patikrinimus). Audito procedūros taip pat

atliktos Lietuvos Respublikos finansų ministerijoje (mokėjimo institucijoje), VŠĮ Jungtiniame techniniame sekretoriате (toliau – JTS) ir atrinktose projektų vykdytojų įstaigose.

Audituojamasis laikotarpis – 2004–2011 metai.

Kaimynystės programos deklaracija baigus teikti paramą (toliau – deklaracija) parengta vadovaujantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 38 straipsnio 1 dalies f punkto ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] V skyriaus reikalavimais ir pateikta pagal šiame reglamente nustatytą formą.

Prie deklaracijos pridedama ši valstybinio audito ataskaita (toliau – ataskaita), kuri parengta vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 16 straipsnio, Uždarymo gairių [4, 5] reikalavimais. Joje pateikiama visa informacija, kurią reikalaujama pateikti pagal Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo reikalavimus. Ataskaitoje nurodoma visa svarbi informacija, reikalinga deklaracijai pagrįsti ir skirta Europos Komisijai, kad ji galėtų įvertinti Kaimynystės programos deklaracijos patikimumą ir pagrįstumą. Šioje ataskaitoje pateikiame apibendrintą informaciją ir išvadas dėl visos Kaimynystės programos, todėl joje pateikiame nuorodas į Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento pateiktą dalinę deklaraciją baigus teikti paramą ir ataskaitą, kurioje pateikiama detali informacija ir išvados dėl vertinamų klausimų Lenkijos Respublikoje.

Ataskaitoje vartojami trumpiniai pateikiami ataskaitos 2 priede.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Kaimynystės programa patvirtinta Komisijos 2004-12-22 sprendimu C(2004)5604 [9], patvirtinančiu Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programą, atitinkančią Lietuvos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Rusijos Federacijos Bendrijos INTERREG IIIA iniciatyvos programai keliamus reikalavimus. Detali informacija apie Kaimynystės programą pateikiama 1 ir 2 lentelėse.

1 lentelė. Informacija apie Kaimynystės programą

Programos pavadinimas	Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programa, atitinkanti Lietuvos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Rusijos Federacijos Bendrijos INTERREG IIIA iniciatyvos programai keliamus reikalavimus
Bendrijos iniciatyva	Bendrijos iniciatyva INTERREG IIIA
ES struktūrinis fondas	Europos regioninės plėtros fondas
Programavimo laikotarpis	2004–2006 metai
Išlaidų tinkamumo laikotarpis	nuo 2004 m. gegužės 3 iki 2009 m. birželio 30 d. (išlaidoms, susijusioms su techninės pagalbos prioritetine kryptimi – iki 2009 m. gruodžio 31 d.
CCI Nr.	2004 CB 16 0 PC 003

Šaltinis – Komisijos 2004-12-22 sprendimas C(2004)5604, patvirtinantis Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programą, atitinkančią Lietuvos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Rusijos Federacijos Bendrijos INTERREG IIIA iniciatyvos programai keliamus reikalavimus, CCI: 2004 CB 16 0 PC 003, Komisijos 2009 m. vasario 19 d. sprendimas K(2009)1201, iš dalies keičiantis keturiasdešimt devynis prieduose išvardintus sprendimus dėl išlaidų, susijusių su Bendrijos iniciatyva INTERREG III, atitikties reikalavimams galutinės datos pratęsimo visose valstybėse narėse, išskyrus Bulgariją, Latviją, Slovakiją ir Rumuniją, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Kaimynystės programos tikslams pasiekti nustatyti trys prioritetai ir patvirtintas 48 328 702 EUR biudžetas²:

- 36 246 523 EUR – Europos regioninės plėtros fondo lėšos;
- 12 082 179 EUR – nacionalinio finansavimo lėšos.

Komisijos sprendimu [9, 10] Kaimynystės programai buvo numatytas ir preliminarus 9 500 000 EUR TACIS finansinis įnašas. Jis nepatenka į šio audito apimtį.

Kaimynystės programos biudžeto lėšų paskirstymas pagal prioritetus ir finansavimo šaltinius pateikiamas 2 lentelėje.

² Neįskaitant TACIS programos finansinio įnašo.

2 lentelė. Kaimynystės programai Komisijos sprendimu patvirtintas biudžetas (neįskaitant TACIS finansinio įnašo)

Kaimynystės programos prioritetas	Komisijos sprendimu patvirtintas biudžetas, EUR		
	Visos tinkamos išlaidos	ERPF	Nacionalinis finansavimas
1 prioritetas. Bendradarbiavimo regiono konkurencingumo ir produktyvumo augimas dėl infrastruktūros abipus sienos ir sienų saugumo plėtojimo bei ekonominio ir mokslinio-technologinio bendradarbiavimo	34 457 974,00	25 843 480,00	8 614 494,00
2 prioritetas. Vietos bendruomenių bendradarbiavimas, socialinės-kultūrinės integracijos stiprinimas bei darbo rinkos sąlygų gerinimas	10 217 612,00	7 663 207,00	2 554 405,00
3 prioritetas. Techninė pagalba	3 653 116,00	2 739 836,00	913 280,00
Iš viso	48 328 702,00	36 246 523,00	12 082 179,00

Šaltinis – 2007 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimas Nr. CCI 2004 CB 16 0 PC 003, iš dalies keičiantis Sprendimą K(2004)5604, patvirtinantį Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA programą „Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programa“ tarp Lietuvos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Rusijos Federacijos

Valdymo ir kontrolės sistemos institucijoms pavestos funkcijos nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo memorandume [12].

Valstybės partnerės, dalyvaujančios įgyvendinant Kaimynystės programą, sudarė Jungtinį valdymo ir priežiūros komitetą (toliau – JVPK), siekdamos užtikrinti programos valdymą ir priežiūrą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 35 straipsnį ir Kaimynystės programos 2.6 punktą bei užtikrinti galimybę vykdyti bendrą projektų atranką ir koordinuotą jų įgyvendinimo priežiūrą, kaip numatyta Komisijos komunikato dėl INTERREG III gairių [15] 29 punkte.

Šalys Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministeriją paskyrė vadovaujančiąja institucija (toliau – VI), kaip nustatyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 9 straipsnio n punkte ir 34 straipsnyje ir Komisijos komunikato dėl INTERREG III gairių [15] 30 punkte. VI visiškai atsako už veiksmingą ir teisingą Kaimynystės programos valdymą ir įgyvendinimą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 34 straipsnį ir Komisijos komunikato dėl INTERREG III gairių [15] VI skyrių. Taip pat VI atsakinga už išlaidų tinkamumo ir paramos sutarties sąlygų atitikties patikrinimą bei patvirtinimą Lietuvos Respublikoje pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 34 straipsnio 1 dalies f punktą ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį.

Atsakinga už Kaimynystės programos įgyvendinimo veiksmingumą ir teisingumą Lenkijos Respublikoje paskirta Lenkijos Respublikos regioninės plėtros ministerija, veikianti kaip nacionalinė institucija (toliau – NI). NI atsakinga už atitinkamų ataskaitos dalių pagal Komisijos reglamento Nr. 438/2001 [2] 5 straipsnį parengimą ir pateikimą vadovaujančiajai institucijai, taip pat už kitų ataskaitų, kurias Jungtinis valdymo ir priežiūros komitetas teikia ES institucijoms, dalių parengimą ir jų siuntimą VI. NI atsakinga už išlaidų tinkamumo ir paramos sutarties sąlygų atitikties patikrinimą bei patvirtinimą Lenkijos Respublikoje pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 34 straipsnio 1 dalies f punktą ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį.

Šalys Lietuvos Respublikos finansų ministeriją skyrė atlikti Kaimynystės programos mokėjimo institucijos (toliau – MI) funkcijas, kaip nustatyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 9 straipsnio o punkte.

Lenkijos Respublikos finansų ministeriją šalys paskyrė pagalbine mokėjimo institucija (toliau – PMI). PMI, bendradarbiaudama su MI pagal Kaimynystės programos ir Susitarimo memorandumą [12] nuostatas, prisideda prie iš ES biudžeto Kaimynystės programai gautų finansinių išteklių valdymo ir administravimo.

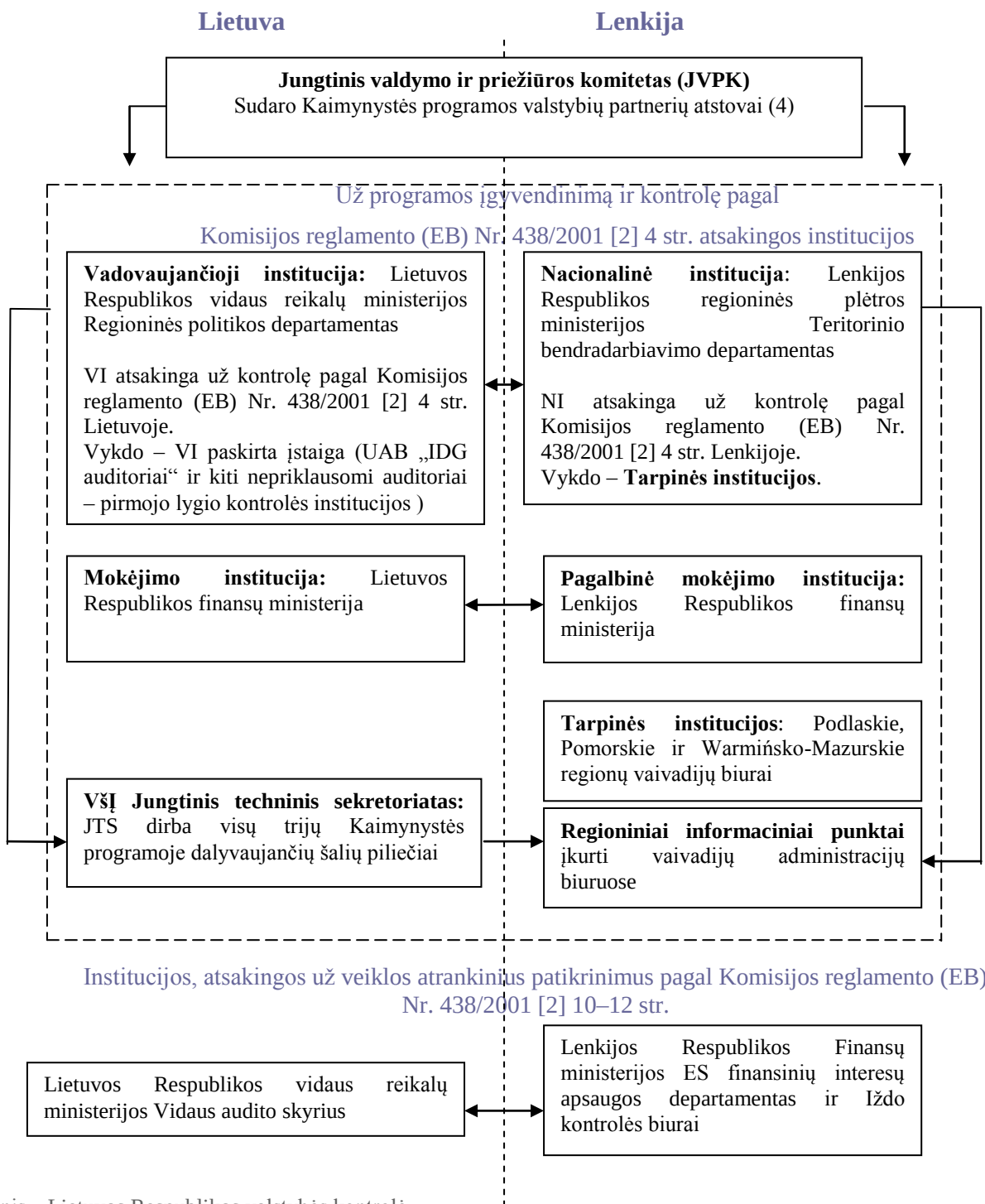
Kaimynystės programos veiklos valdymui užtikrinti valstybės partnerės pagal Kaimynystės programos ir Komisijos komunikato dėl INTERREG III gairių [15] 30 punkto nuostatas įsteigė VšĮ Jungtinį techninį sekretoriatą (toliau – JTS). Jį įsteigė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, jo darbo vieta yra Vilniuje. Sekretoriato darbuotojai yra iš Kaimynystės programoje dalyvaujančių ES valstybių narių ir iš Kaliningrado srities.

Už atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnius atsakingi:

- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Vidaus audito skyrius (toliau – VRM VAS);
- Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas. Veiklos atrankinius patikrinimus Lenkijos Respublikoje pavesta atlikti Išdo kontrolės biurams.

Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos schema pateikta 1 paveiksle.

1 pav. Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos schema

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Mokėjimo institucija paskutiniąją tarpinę mokėjimo paraišką Europos Komisijai³ pateikė 2010 m. vasario 10 d., kurioje nuo 2004 m. gegužės 3 d. iki 2009 m. rugsėjo 30 d. deklaruota 46 948 896,36 EUR išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų (iš jų 34 957 216,53 EUR

³ Tarpinę mokėjimo paraišką Europos Komisijai sudaro išlaidų sertifikatas, išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška (pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] II priede pateiktą formą); Galutinę mokėjimo paraišką Europos Komisijai sudaro išlaidų sertifikatas, išlaidų ataskaita ir galutinę mokėjimo paraišką (pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] II priede pateiktą formą).

yra ERPF lėšų, 11 991 679,83 EUR – nacionalinio finansavimo lėšų). Europos Komisijai teikiamoje Kaimynystės programos galutinėje mokėjimo paraiškoje nuo 2004 m. gegužės 3 d. iki 2011 m. sausio 31 d. deklaruojama 46 986 303,50 EUR išmokėtų ir pripažintų tinkamomis išlaidų (iš jų 34 986 095,20 EUR – ERPF lėšų, 12 000 208,30 EUR – nacionalinio finansavimo lėšų).

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus [16], kurie parengti vadovaujantis Tarptautinės aukščiausiąjų audito institucijų organizacijos INTOSAI standartais (tarptautiniu mastu pripažintais audito standartais) ir Auditorių rūmų parengtais Nacionaliniais audito standartais, Finansinio audito vadovą [17] ir Uždarymo gairių [4, 5] reikalavimus.

Auditą suplanavome ir atlikome taip, kad gautume visą reikalingą informaciją ir audito įrodymus ir atliktume pakankamos apimties audito procedūras, kad galėtume pateikti pagrįstą audito nuomonę, jog Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiška Europos Komisijai išmokėti paramos lėšų likutį yra pagrįsta ir galutiniame išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje nurodytos išlaidos yra teisėtos ir tinkamos.

Vadovaujantis Susitarimo memorandumo [12] nuostatomis, rengiant deklaraciją baigus teikti paramą, apimančią visą Kaimynystės teritoriją, Valstybės kontrolė ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas konsultavosi vienas su kitu ir tarėsi dėl bendros audito strategijos. Siekiant užtikrinti Kaimynystės programos baigiamojo audito tinkamą atlikimą ir audito kokybę, atsakingos Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos institucijos 2008–2010 metais įvykusiųose trijuose susitikimuose tarėsi dėl bendros audito strategijos, nagrinėjo klausimus ir iškilusias problemas, atliekant baigiamuosius auditus Lietuvos ir Lenkijos respublikose. Paskutiniame susitikime (2010 m. spalio 7 d. Vilniuje) buvo aptarti klausimai, iškilę užbaigiant Kaimynystės programą, ir su vadovujančiosios, mokėjimo institucijos (Lietuvos Respublikos finansų ministerija) ir Jungtinio techninio sekretoriato atstovais. Atliekant baigiamąjį auditą, su Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento atsakingais darbuotojais buvo bendraujama telefonu ir elektroniniu paštu – buvo sprendžiami visi iškilę klausimai, dalijamasi informacija.

Atlikdami audito procedūras audito srityse, atlikome atitinkamas Lenkijos Respublikoje atliktų veiksmų ir patirtų išlaidų audito procedūras.

Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai vertinimą atlikome pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/2001 [3] ir Komisijos reglamentų (EB) Nr. 438/2001 [2] ir 1681/94 [7] reikalavimus. Audito metu vertinimus atlikome atsižvelgdami į Europos Komisijos dokumente dėl gerosios praktikos atliekant patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 4 straipsnį [2], Gairėse dėl susigrąžinimų iš kitos išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos išskaitymo ir dėl susigrąžinimų priedo pildymo pagal Reglamento (EB) Nr. 438/2001 II

priedą ir 8 straipsnį (toliau – Gairės dėl grąžintų sumų išskaitymo) [8], Gairėse dėl projektų, finansuojamų iš Struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr. 03-0034-00), [19] pateiktas nuostatas.

Audito detaliuosius tikslus suformulavome ir audito procedūrų apimtį nustatėme atsižvelgę į Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemą, į tai, kad Valstybės kontrolė nebuvo paskirta atsakinga už veiklos atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį ir kad dalinę deklaraciją, apimančią galutinių paramos gavėjų Lenkijos Respublikoje patirtas išlaidas, teikė Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas. Audito tikslui pasiekti nustatėme šiuos detaliuosius audito tikslus:

1. įvertinti nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditų rezultatus ir pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą;
2. įvertinti, ar veiklos atrankiniai patikrinimai pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį atlikti tinkamai;
3. įvertinti, ar vadovaujančioji, mokėjimo institucijos ir JTS tinkamai vykdė funkcijas, numatytas Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] atitinkamai 4 ir 9 straipsniuose;
4. įvertinti vadovaujančiosios, mokėjimo institucijų ir JTS Kaimynystės programos užbaigimo procedūras;
5. įvertinti, ar buvo imtasi tinkamų priemonių dėl nustatytų pažeidimų ir klaidų, grąžintų ir grąžintinų paramos lėšų sumų;
6. įvertinti, ar Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai, kurią sudaro išlaidų sertifikatas, išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška, pateikta informacija yra tikra ir teisinga.

Siekdami pirmojo detalaus tikslo, įvertinome nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditų rezultatus ir surinkome audito įrodymus pagrįsti auditoriaus nuomonę, kad šių auditų metu pateiktos rekomendacijos yra įgyvendintos. Vertinimas atliktas vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.3 ir 3.4 punktų reikalavimais.

Audito metu įvertinome visą mums žinomą informaciją apie nacionalinių ir Bendrijos institucijų atliktų auditų rezultatus (vertintų audito ataskaitų sąrašas pateiktas 3 lentelėje). Auditų rezultatais buvo remiamasi atliekant šį auditą. Atsižvelgiant į auditų rezultatus ir rekomendacijų įgyvendinimo būklę, buvo nustatyti rizikos veiksniai, dėl kurių numatytos ir atliktos atitinkamos kontrolės ir savarankiškos audito procedūros.

3 lentelė. Audito metu vertinti nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditai

Eil. Nr.	Auditą atlikusi institucija	Audito ataskaitos pavadinimas	Audito ataskaitos data ir Nr.
1.	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė	Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities valdymo ir kontrolės sistemos, sukurtos Lietuvos Respublikoje, vertinimas ⁴	2008-07-30 Nr. FA-P7-70-1-75

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Audito metu susipažinome su Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje pateikta informacija apie nacionalinių ir Bendrijos institucijų atliktus auditus (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 5.2.4 dalį) bei pasinaudojome šia informacija vertindami Kaimynystės programos klaidų ir pažeidimų dažnį. Lenkijos Respublikoje atliktų nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditų ataskaitos mums nebuvo pateiktos, todėl audito metu naudojome informaciją, pateiktą Lenkijos Respublikos ataskaitoje.

Audito metu vertinome:

- ar buvo imtasi tinkamų priemonių pašalinti visuose audituose nustatytus trūkumus ir ištaisyti klaidas;
- ar įgyvendintos visos nacionalinių ir Bendrijos institucijų pateiktos rekomendacijos.

Siekiant antrojo detalaus tikslo buvo surinkti audito įrodymai, pagrindžiantys auditoriaus nuomonę, kad Kaimynystės programos veiklos atrankiniai patikrinimai pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį buvo atlikti tinkamai. Vertinimas atliktas vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 1.3, 2.1, 2.2, 3.3 ir 3.4 punktų reikalavimais.

Audito pavyzdžių atrankai naudojome nestatistinį atrankos metodą (remiantis profesiniu sprendimu). Veiklos atrankinių patikrinimų, kurių metu buvo nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos, visumai atranka nebuvo taikoma. Audito metu atliktos savarankiškos audito procedūros dėl visų tokių patikrinimų (atliktas visų objektų tyrimas). Detali informacija apie šio audito metu įvertintus deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus pateikta 4 ir 5 lentelėse.

Audito metu vertinome:

- ar VRM VAS deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus atliko pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnių ir Gairių dėl projektų, finansuojamų iš Struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr. 03-0034-00), [19] reikalavimus ir ar šių patikrinimų kokybė yra tinkama. Audito metu naudojomes ir Valstybės kontrolės 2008 m. liepos 30 d. atlikto Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities valdymo ir kontrolės sistemos, sukurtos Lietuvos Respublikoje, vertinimo

⁴ Valstybinio audito ataskaita 2008 m. rugpjūčio 5 d. raštu Nr. (19.13-01)-6K-0809543 pateikta Europos Komisijos Regioninės politikos generaliniam direktoratui.

valstybinio audito⁵ (toliau – 2008-07-30 atliktas valstybinis auditas) rezultatais. Taip pat įvertinome tris VRM VAS atliktus veiklos atrankinius patikrinimus (4 lentelė), o dar penkis VRM VAS veiklos atrankinius patikrinimus įvertinome siekdami įsitikinti, kad klaidų, neatitikimų ir pažeidimų vertinimas buvo atliktas tinkamai (5 lentelė).

4 lentelė. Valstybės kontrolės įvertinti deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Veiklos atrankinio patikrinimo metu tikrintas projekto pagrindinis/ finansinis partneris	Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitos Nr. ir data	Patikrinimo ataskaitoje nurodyta tikrinta EK deklaruotų išlaidų suma, EUR	Patikrinimo ataskaitoje nurodyta nustatyta netinkamų išlaidų suma, EUR	Veiklos atrankinio patikrinimo metu nustatytas klaidų lygis, proc.
1.	2005/108	Nidos kultūros ir turizmo informacijos centras „Agila“	No.23A1-29 2008-12-12	48 026,07	4 999,82	10,41
2.	2005/067	Alytaus miesto savivaldybės administracija	No.23A1-19 2008-08-27	300 000,00	0,00	-
3.	Techninė pagalba	JTS	No. 23A1-1 2010-01-04	128 827,04	0,00	-

Šaltinis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

▪ ar VRM VAS visas deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu nustatytas klaidas, neatitikimus ir pažeidimus tinkamai įvertino ir ar dėl šių klaidų, neatitikimų ir pažeidimų pašalinimo buvo imtasi tinkamų priemonių (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. VRM VAS veiklos atrankiniai patikrinimai, kurių metu buvo nustatytos netinkamos išlaidos ir kurių vertinimas atliktas šio valstybinio audito metu

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Veiklos atrankinio patikrinimo metu tikrintas projekto pagrindinis/ finansinis ar kitas partneris	Ataskaitos Nr. ir data	Ataskaitos duomenimis tikrinta EK deklaruotų išlaidų suma, EUR	Ataskaitos duomenimis nustatyta netinkamų išlaidų suma, EUR	Veiklos atrankinio patikrinimo metu nustatytas klaidų lygis, proc.
1.	2006/335	Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka	Nr. 23A1-12 2009-08-07	313 331,72	1 486,20	0,47
2.	2006/282	Šilutės rajono savivaldybės administracija	No. 23A1-14 2009-08-12	1 125 542,08	9 782,09	0,87
3.	2006/377	Klaipėdos universitetas	No. 23A1-19 2009-09-04	31 117,76	9,27	0,03
4.	2006/276	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	No. 23A1-16 2009-08-17	69 512,92	0,19	0,00
5.	2005/155	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija; Klaipėdos turizmo ir kultūros informacijos centras; Neringos savivaldybės administracija	No.23A1-15 2008-07-30	68 610,41	318,99	0,46

Šaltinis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

⁵ 2008 m. liepos 30 d. valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P7-70-1-75 "Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities valdymo ir kontrolės sistemos, sukurtos Lietuvos Respublikoje, vertinimas".

▪ ar deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu tikrinamos išlaidos tikrai buvo deklaruotos EK ir VRM VAS pateikė teisingą informaciją apie patikrintų išlaidų pasiskirstymą pagal išlaidų deklaravimo metus.

Audito metu, vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.1. punktu, vertindami valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimus, atliktus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį, vertinome:

- kokia institucija atliko šiuos patikrinimus;
- ar buvo užtikrintas šios institucijos nepriklausomumas nuo vadovaujančiosios, mokėjimo institucijų ir JTS, siekiant išvengti interesų konflikto;
- ar šių patikrinimų kokybė (metodikos, darbuotojų kvalifikacijų, atlikto darbo, ataskaitos turinio) yra tinkama;
- ar patikrinimų metu buvo patikrintos visos institucijos, dalyvaujančios įgyvendinant Kaimynystės programą;
- ar rizikos analizė, jeigu jos prireikė, buvo tinkamai taikoma atliekant audituojamųjų subjektų atranką;
- ar visos per patikrinimus pateiktos rekomendacijos buvo įgyvendintos, o trūkumai pašalinti;
- ar kurioje nors ataskaitoje buvo padaryta išvada dėl valdymo ir kontrolės sistemos esminių trūkumų, galinčių padaryti neigiamą poveikį išlaidų tinkamumui;
- jeigu kurioje nors audito ataskaitoje buvo padaryta išvada dėl valdymo ir kontrolės sistemos esminių trūkumų, ar buvo imtasi tinkamų priemonių trūkumams pašalinti ir visoms netinkamoms išlaidoms identifikuoti ir klaidoms ištaisyti;
- jeigu tinkamų priemonių nebuvo imtasi, kokia yra (įvertinta) netinkamų finansuoti išlaidų suma, kuri nebuvo ištaisyta, nes nebuvo imtasi atitinkamų priemonių;
- ar šių patikrinimų ataskaitos patvirtina taikomos apskaitos sistemos patikimumą ir audito sekos tinkamumą.

Audito metu, vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.2 punktu, vertindami deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus, atliktus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį, vertinome:

- kokia institucija atliko šiuos patikrinimus;
- ar šiuos patikrinimus atlikusi institucija buvo pakankamai nepriklausoma nuo vadovaujančiosios, mokėjimo institucijų ir JTS, kad nekiltų interesų konfliktas;
- ar deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų kokybė yra tinkama ir atitinka Gairių dėl projektų, finansuojamų iš Struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų,

kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr. 03-0034-00), [19] reikalavimus (metodika, darbuotojų kvalifikacijos, atliktas darbas, ataskaitos turinys);

- kokia deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų dalis (procentais) buvo patikrinta šių veiklos atrankinių patikrinimų metu;

- ar ši procentinė dalis pakankama, kad atitiktų Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio reikalavimus;

- ar veiklos atrankiniai patikrinimai apėmė visą Kaimynystės programos teritoriją;

- ar į patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumą įtrauktos tik tos išlaidos, kurios buvo tinkamai patikrintos projektų įgyvendinimo vietose. Jei ne, ar šie patikrinimai buvo atlikti pagal Gairių dėl projektų, finansuojamų iš Struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr. 03-0034-00), [19] reikalavimus;

- ar į patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų apimtį buvo įtrauktos tik tos išlaidos, kurios buvo išsamiai ir iki galo (visapusiškai) patikrintos visos arba kurios buvo patikrintos jų atrankai naudojant priimtinus audito standartus;

- ar naudota atrankos metodika atitiko Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] reikalavimus, būtent, ar buvo užtikrinta pakankama patikrinimų apimtis pagal metus, priemones, operacijų rūšis ir dydį bei operacijų pasiskirstymą pagal pagrindinius paramos gavėjus ir pagrindines administruojančias institucijas;

- kiek klaidų (neteisėtai išmokėtų sumų) buvo nustatyta šių patikrinimų metu, kokia buvo jų reikšmė ir kokiai išlaidų sumai jos padarė neigiamą poveikį;

- ar dėl visų nustatytų klaidų ir neteisėtai išmokėtų sumų buvo imtasi tinkamų priemonių;

- ar buvo sisteminio pobūdžio klaidų arba neteisėtai išmokėtų sumų ir ar klaidų lygis buvo aukštas. Jei taip, ar buvo priimti atitinkami sprendimai dėl papildomų patikrinimų, kad būtų išaiškinti ir ištaisyti kiti klaidų atvejai, nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos susigrąžintos ir imtasi priemonių užkirsti kelią šių klaidų pasikartojimui;

- ar klaidų lygis viršijo 2 proc. ir, jeigu taip, ar patikrinimų apimtis buvo atitinkamai išplėsta;

- jeigu buvo klaidų, dėl kurių nebuvo imtasi atitinkamų priemonių, kokiai išlaidų sumai šios klaidos ar pažeidimai padarė neigiamą poveikį;

- ar šių veiklos atrankinių patikrinimų rezultatai patvirtina tinkamą audito seką;

- ar šių patikrinimų rezultatai rodo kokius nors esminius valdymo ir kontrolės sistemų trūkumus; jei taip, ar buvo imtasi tinkamų priemonių šiems trūkumams pašalinti ir netinkamoms išlaidoms susigrąžinti. Jei tinkamų priemonių nesiimta, ar Valstybės kontrolė, kaip institucija, vykdanči funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 16 straipsnį, turi galimybę nustatyti netinkamų išlaidų sumą.

Audito metu susipažinome su Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje pateikta informacija apie veiklos atrankinius patikrinimus, atliktus Lenkijos Respublikoje (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 4, 5.1.3, 5.2.3 dalis), su Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento 2008–2009 metais pateiktų valdymo ir kontrolės sistemos patikrinimo ir deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų ataskaitų santraukomis (žr. 6 lentelę), atlikome Lenkijos Respublikoje veiklos atrankinių patikrinimų metu patikrintų Europos Komisijai deklaruotų išlaidų apimčių analitines audito procedūras ir ataskaitoje pateikiame apibendrintus duomenis apie visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje atliktus veiklos atrankinius patikrinimus.

6 lentelė. Lenkijos Respublikoje atliktų veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitų santraukos, su kuriomis susipažinta audito metu

Eil. Nr.	Data, kai ataskaita buvo pateikta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Vidaus audito skyriui	Ataskaitos data ir Nr.	Ataskaitos pavadinimas
Valdymo ir kontrolės sistemos patikrinimai			
1.	2008-03-05 el. paštu VRM VAS 2008-02-19 Nr. 226-459 VI	2007-12 CZ3/9013- 5/RD/16/07/	Ataskaitos dėl Europos Bendrijos INTERREG IIIA iniciatyvos programų valdymo ir kontrolės sistemos santrauka
Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai			
2.	2009-04-20 Nr. 239-180	2009-03 DO7/9013-5- 10/166/RXM/09/1929	Europos Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities nacionalinių ir Europos Sąjungos lėšų panaudojimo efektyvumo ir teisėtumo audito rezultatų santrauka
3.	2009-10-06 el. paštu	2009-09 DO7/9013-5- 10/263/RXM/09/	Europos Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities nacionalinių ir Europos Sąjungos lėšų panaudojimo efektyvumo ir teisėtumo audito rezultatų santrauka

Šaltinis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Siekiant trečiojo detalaus tikslo buvo surinkti audito įrodymai, pagrindžiantys auditoriaus nuomonę, kad Kaimynystės programos vadovaujančioji, mokėjimo institucijos ir JTS tinkamai vykdė funkcijas, numatytas Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] atitinkamai 4 ir 9 straipsniuose. Šis vertinimas atliktas vadovaujantis Uždarymo gairių [4] 2 priedo 1.1, 1.2, 2.4, 3.4 punktų reikalavimais.

Siekdami įvertinti VI, JTS ir MI vykdomų funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] atitinkamai 4 ir 9 straipsnius veiksmingumą, įvertinome, ar išlaidos, įtrauktos į Europos Komisijai teiktas tarpinių mokėjimų paraiškas, yra tinkamos finansuoti. Audito atranka atlikta taip, kad apimtų visą Kaimynystės programos įgyvendinimo laikotarpį ir visus programos prioritetus ir priemones. Audito atranka atlikta trimis etapais:

- naudojant nestatistinį atrankos metodą, įvertinus auditoriaus nustatytus rizikos veiksnius, atrinkti projektai;
- naudojant nestatistinį atrankos metodą, įvertinus auditoriaus nustatytus rizikos veiksnius, atrinktos pirmajame etape atrinktų projektų mokėjimo paraiškos;
- naudojant nestatistinį atrankos metodą arba atsitiktinės atrankos metodą pasirinktos mokėjimo paraiškose deklaruotos išlaidos arba tikrintos visos mokėjimo paraiškose deklaruotos išlaidos (atliktas visų objektų tyrimas).

Audito metu pasinaudojome rezultatais 2008-07-30 atlikto valstybinio audito, kurio metu tikrintas išlaidų tinkamumas.

Kontrolės ir savarankiškomis audito procedūroms atlikti atrinktos išlaidos šešių projektų iš Kaimynystės programos 1 ir 2 prioritetų kiekvienos priemonės. Audito metu tikrintos Kaimynystės programos išmokėtos ir pripažintos tinkamomis finansuoti išlaidos pateiktos 7 lentelėje.

7 lentelė. Audito metu tikrintos Kaimynystės programos išmokėtos ir pripažintos tinkamomis finansuoti išlaidos

Eil. Nr.	Projekto numeris	Kaimynystės programos priemonė	Pagrindinio arba finansinio partnerio Lietuvos Respublikoje pavadinimas	Tikrintos jungtinės mokėjimo paraiškos numeris	Patikrinta išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR
1.	2006/294	1.1	VŠĮ „PVC“	2006/294/1VL-15-J-1-2	133 562,62
2.	2005/148	1.2.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	2005/148/1VL-70-J-6-1	702 458,49
3.	2006/289	1.3	Lietuvos valstybinis žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centras	2006/289-1VL-178-J-5-1	83 429,56
4.	2006/314	1.4.	Skuodo rajono savivaldybės administracija	2006/314/1VL-277-J-4AD-1	53 726,18
5.	2006/230	2.1.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	2006/230/1VL-289-J-2-1	27 544,04
6.	2005/069	2.2.	VšĮ Lazdijų kultūros centras	2005/069/1VL-68-J-3-1	25 972,51
Iš viso					1 026 693,40

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Audito metu nustatėme, kad 26 Lietuvos Respublikoje įgyvendinami projektai nebuvo patikrinti jų įgyvendinimo vietoje nė vienos iš kontrolės funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį vykdančių institucijų (JTS, VI, pirmojo lygio kontrolės institucijos funkcijas vykdančios audito įmonės UAB „IDG auditoriai“), apsisprendėme atlikti jų patikrinimus vietoje. Audito atranka atlikta naudojant nestatistinį atrankos metodą, įvertinus auditoriaus pasirinktus atrankos kriterijus. Atrinkti 5 projektai, kurių patikrinimus vietoje atlikome audito metu (žr. 8 lentelę ir 6 priedą).

Patikimiems, pakankamiems ir tinkamiems audito įrodymams gauti taip pat atlikome ir išorinio patvirtinimo procedūras, kurių metu kreipėmės į trečiąsias šalis dėl patvirtinimų pateikimo.

Siekdami įvertinti VI, JTS ir MI funkcijų vykdymą pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] atitinkamai 4 ir 9 straipsnius, pavyzdžiui kontrolės ir savarankiškos audito procedūroms atrinkome naudodami atsitiktinės statistinės atrankos metodą (kompiuterinę programinę įrangą IDEA) ir nestatistinės atrankos metodą (auditoriaus profesinį sprendimą).

Audito metu vertinome:

- ar išlaidos, deklaruotos Europos Komisijai, yra tinkamos finansuoti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 448/2004 [6], Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, paramos teikimo sutartį, ar projektas įgyvendintas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais prekių, paslaugų ir darbų pirkimą, aplinkosaugos reikalavimus, ar atliktas projekto viešinimas. Jei buvo nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, nesilaikymo atvejai, pagal Rekomendacijas dėl finansinių pataisų, taikytinų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamoms išlaidoms, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo (COCOF 07/0037/02/EN) [20] įvertintas finansinių pataisų taikymo tikslingumas;
- atlikdami projektų patikrinimus vietose, ar buvo įvykdytos projektų veiklos, patirtos išlaidos pagrįstos išlaidas pateisinančiais ir įrodančiais dokumentais, prekių, paslaugų ir darbų pirkimai atlikti vadovaujantis nustatyta tvarka, dokumentai saugomi ir projekto apskaita vesta tinkamai, audito seka – pakankama. Mes atlikome vienuolikos projektų patikrinimus vietose: šešių projektų, kurių išlaidos buvo tikrinamos kontrolės ir savarankiško audito procedūrų metu, ir penkių projektų, kurių patikrinimus vietoje apsispręsta atlikti nustačius, kad dalis Kaimynystės programos projektų Lietuvos Respublikoje nebuvo patikrinti jų įgyvendinimo vietoje nė vienos iš kontrolės funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį vykdančių institucijų (JTS, VI, pirmojo lygio kontrolės institucijos funkcijas vykdančios audito įmonės UAB „IDG auditoriai“) (žr. 8 lentelę ir 6 priedą).

8 lentelė. Audito metu Lietuvos Respublikoje atlikti patikrinimai vietoje

Eil. Nr.	Projekto numeris	Kaimynystės programos priemonės numeris	Pagrindinio arba finansinio partnerio Lietuvos Respublikoje pavadinimas	Projekto partnerio Lietuvos Respublikoje pavadinimas, pas kurį atliktas patikrinimas vietoje
Projektų, kurių išmokėtos ir pripažintos tinkamomis finansuoti išlaidos vertinamos audito metu, patikrinimai vietoje				
1.	2006/294	1.1	VŠĮ „PVC“	VŠĮ „PVC“ (pagrindinis partneris)
				Alytaus kolegija
				Alytaus miesto savivaldybės administracija
2.	2005/148	1.2.	VŠĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	VŠĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras (pagrindinis partneris)
				Alytaus miesto savivaldybės administracija
3.	2006/289	1.3	Lietuvos valstybinis žuvininkystės ir žuvininkystės tyrimų centras	Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos

4.	2006/314	1.4.	Skuodo rajono savivaldybės administracija	Skuodo rajono savivaldybės administracija
5.	2006/230	2.1.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras
6.	2005/069	2.2.	VšĮ Lazdijų kultūros centras	VšĮ Lazdijų kultūros centras
Projektų, kurių patikrinimo vietoje neatliko nė viena iš kontrolės funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį vykdančių institucijų, patikrinimai vietoje				
7.	2006/273	1.1	Alytaus miesto savivaldybės administracija	Alytaus miesto savivaldybės administracija
8.	2006/356	1.1	Alytaus kolegija	Alytaus kolegija
9.	2005/065	2.1.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras
10.	2006/374	2.1	Klaipėdos universitetas	Klaipėdos universitetas
11.	2008/411	2.1	VŠĮ „PVC“	VŠĮ „PVC“

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

- ar vadovaujančioji institucija tinkamai atliko deleguotų funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį priežiūrą;
- ar vadovaujančioji institucija ir JTS tinkamai atliko patikrinimus vietose ir buvo užtikrintas Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnio reikalavimų įgyvendinimas;
- ar mokėjimo institucija tinkamai atliko patikrinimus vietose ir buvo užtikrintas Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio reikalavimų įgyvendinimas;
- ar buvo imtasi tinkamų priemonių dėl šių institucijų patikrinimų vietose metu nustatytų trūkumų pašalinimo ir klaidų ištaisymo, ar visos šių institucijų pateiktos rekomendacijos įgyvendintos.

Detali informacija apie audito metu įvertintus vadovaujančiosios, mokėjimo institucijų ir JTS patikrinimus vietose pateikta ataskaitos 7 ir 8 prieduose.

Siekiant ketvirtojo detalaus tikslo buvo surinkti audito įrodymai, pagrindžiantys auditoriaus nuomonę, kad Kaimynystės programos vadovaujančioji institucija, JTS ir mokėjimo institucija tinkamai atliko Kaimynystės programos užbaigimo procedūras. Vertinimas atliktas vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 1.1., 1.2. ir 2.4 punktų reikalavimais.

Šiam tikslui pasiekti ir audito įrodymams surinkti programą administruojančioms institucijoms buvo pateikti paklausimai ir paprašyta raštu pateikti atsakymus apie jų atliktas Kaimynystės programos užbaigimo procedūras. Vertinimas buvo atliktas atsižvelgiant į institucijų pateiktus atsakymus ir viso audito proceso metu gautus kitus audito įrodymus.

Audito metu vertinome:

- ar vadovaujančioji institucija ir JTS, rengdamos Kaimynystės programos galutinę įgyvendinimo ataskaitą, galutinę išlaidų deklaraciją ir kitas susijusias finansines ataskaitas, tinkamai atliko procedūras, apimančias visą programos įgyvendinimo teritoriją:
 - ▶ ar VI ir JTS gavo visas pagrindinių ir finansinių partnerių galutines mokėjimo paraiškas bei atitinkamai paraiškas dėl lėšų pervedimo pagrindiniam arba finansiniam partneriui dėl išlaidų, patirtų iki 2009 m. birželio 30 d.;
 - ▶ ar VI ir JTS atliko patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnio reikalavimus, tikrindamos išlaidų tinkamumą ir teisėtumą;
 - ▶ ar VI parengė Kaimynystės programos galutinę išlaidų deklaraciją ir ar pateikė ją mokėjimo institucijai;
 - ▶ ar VI, rengdama galutinę išlaidų deklaraciją, o JTS, rengdamos informaciją, reikalingą parengti galutinę išlaidų deklaraciją, įsitikino, kad deklaracijoje ir teikiamuose duomenyse pateikta informacija atitinka ir gali būti patikrinta pagal Kaimynystės programos apskaitos sistemoje ar jos dokumentuose pateiktą informaciją, ankstesnėse išlaidų deklaracijose pateiktą informaciją, kad ši išlaidų deklaracija pagrįsta teisingais ir tinkamais skaičiavimais, o visos išlaidos galutinėje išlaidų deklaracijoje yra pagrįstos atitinkamais dokumentais ir yra įtrauktos tik tinkamos finansuoti išlaidos;
 - ▶ ar VI ir JTS įsitikino, kad yra tinkama Bendrijos ir nacionalinių lėšų audito seka iki projekto vykdytojo;
 - ▶ ar VI ir JTS patikrino kiekvieno Kaimynystės programos prioriteto ir priemonės Bendrijos sumokėtas paramos lėšų sumas arba mokėtinas sumas su paramos gavėjams išmokėtų arba mokėtinų paramos lėšų sumomis;
 - ▶ ar VI ir JTS įsitikino, kad buvo pašalintos visos klaidos ir imtasi tinkamų priemonių dėl visų pažeidimų, kurie buvo nustatyti per patikrinimus vietose, atliekamus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį, veiklos atrankinių patikrinimų, atliekamų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį, kitų nacionalinių institucijų, Europos Komisijos ir Europos Audito Rūmų auditų metu;
 - ▶ ar VI užtikrino, kad apie pažeidimus ir neteisėtai išmokėtas sumas buvo pranešta pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] reikalavimus;
 - ▶ ar VI ir JTS įsitikino, kad visos grąžintinos sumos buvo grąžintos, o grąžintos sumos buvo tinkamai išskaitytos iš atitinkamų išlaidų deklaracijų arba teisės aktų nustatyta tvarka pradėjus neteisėtai išmokėtų sumų išieškojimo procedūras;

- ▶ ar VI ir JTS įsitikino, kad dėl sisteminių klaidų buvo imtasi priemonių visiems kitiems atvejams išaiškinti ir būtiniams pataisymams padaryti arba atitinkamoms išieškojimo procedūroms pradėti, taip pat imtasi priemonių, siekiant išvengti klaidų pasikartojimo;
- ▶ ar VI yra numčiusi procedūras, kuriomis užtikrins, kad finansinė informacija Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinėje ataskaitoje atitiks Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai duomenis ir kitus dokumentus;
- ▶ ar VI ir JTS iš visų atsakingų Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos institucijų gavo visą informaciją, reikalingą parengti Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinę ataskaitą ir galutinę išlaidų deklaraciją.
- ar mokėjimo institucija tinkamai atliko procedūras rengdama Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai:
 - ▶ ar MI parengė nustatytos formos Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] II priedą;
 - ▶ ar galutinio mokėjimo paraiškoje deklaruojama išlaidų suma atitinka galutinių paramos gavėjų mokėjimus Lietuvos Respublikoje ir Lenkijos Respublikoje, pagrįstus gautomis sąskaitomis faktūromis arba apskaitos dokumentais, kurie turi tokią pat įrodomąją vertę;
 - ▶ ar MI skaičiavimai atlikti tinkamai;
 - ▶ ar MI iš VI gavo pakankamai informacijos, kuri leistų MI patvirtinti, kad galutinio mokėjimo paraiškoje deklaruotos išlaidų sumos, apimančios visą Kaimynystės programos įgyvendinimo teritoriją, yra tikslios, tinkamos finansuoti ir teisėtos;
 - ▶ ar MI įsitikino, kad projektų pagrindiniai partneriai visas paramos lėšas nedelsiant pervedė kitiems partneriams;
 - ▶ ar MI iš visų atsakingų institucijų Lietuvos Respublikoje ir Lenkijos Respublikoje gavo visą informaciją, reikalingą parengti Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai;
 - ▶ ar MI Kaimynystės programos užbaigimo metu atliko papildomus savo vertinimus ar patikrinimus;
 - ▶ ar MI, rengdama galutinio mokėjimo paraišką EK įsitikino, kad yra įvykdytos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje;
 - ▶ ar MI, rengdama galutinio mokėjimo paraišką, įsitikino, kad joje pateikta informacija, apimanti visą Kaimynystės programos įgyvendinimo teritoriją, atitinka programos apskaitos sistemoje ar šios sistemos dokumentuose ir ankstesnėse mokėjimo paraiškose

pateiktą informaciją, yra pagrįsta teisingais ir tinkamais skaičiavimais, kad visos išlaidos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai yra pagrįstos atitinkamais dokumentais ir įtrauktos tik tinkamos finansuoti išlaidos ir ar pateikti duomenys atitinka VI išlaidų deklaracijos ir galiojančio Europos Komisijos sprendimo finansinėse lentelėse pateiktus duomenis, ar atitinka kitą finansinę informaciją apie pažeidimus, grąžintas ir grąžintinas paramos lėšų sumas;

- ▶ ar MI įsitikino, jog dėl visų klaidų ir pažeidimų visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje buvo imtasi tinkamų priemonių (kaip numatyta Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 3.6 punkte);
- ▶ ar MI įsitikino, kad visų patikrinimų ir auditų metu nustatyti trūkumai ir klaidos visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje buvo ištaisyti, o visos rekomendacijos – įgyvendintos: MI patikrinimų vietose, atliekamų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnį, veiklos atrankinių patikrinimų, atliekamų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį, kitų nacionalinių institucijų, Europos Komisijos ir Europos Audito Rūmų auditų metu;
- ▶ ar MI turi parengusi informaciją apie grąžintinas ir grąžintas paramos lėšų sumas, kaip reikalaujama pagal Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 1.2 punktą;
- ▶ ar MI turi visą informaciją, kuri turi būti nurodyta grąžintinų ir grąžintų sumų registracijos žurnale, kuris tvarkomas vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsniu.

Siekiant penktojo detalaus tikslo buvo surinkti audito įrodymai, pagrindžiantys auditoriaus nuomonę, kad Kaimynystės programos pažeidimai buvo administruojami tinkamai (pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] ir LR teisės aktų reikalavimus), o grąžintos ir grąžintinos paramos lėšų sumos administruojamos ir apskaitomos vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsnio reikalavimais. Šis vertinimas atliktas vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 3.4 ir 3.6 punktų reikalavimais.

Šiam tikslui pasiekti atlikome atitinkamas audito procedūras, kurių metu įvertinome visus Kaimynystės programos įtartų ir nustatytų pažeidimų atvejus Lietuvos Respublikoje ir visus grąžintinų ir grąžintų paramos lėšų atvejus Lietuvos Respublikoje (žr. ataskaitos 9 priedą).

Audito metu vertinome:

- ar Kaimynystės programos pažeidimai buvo administruojami ir apie juos teikiama informacija vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] reikalavimais;
- ar pateikta teisinga informacija apie šiuos pažeidimus. Audito metu buvo išsiųsti paklausimai Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus

reikalų ministerijos (toliau – FNTT) ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (toliau – OLAF);

- ar dėl visų pažeidimų pašalinimo imtasi tinkamų priemonių ir ar visos neteisėtai išmokėtos paramos lėšos susigražintos;
- ar Kaimynystės programos grąžintos ir grąžintinos paramos lėšos buvo apskaitytos pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsnio, Gairių dėl grąžintų sumų išskaitymo [8] bei kitų teisės aktų reikalavimus;
- ar Kaimynystės programos grąžintos paramos lėšos tinkamai ir laiku išskaitytos iš EK teiktų tarpinių mokėjimo paraiškų arba grąžintos Bendrijai.

Audito metu įvertinome:

- informaciją apie visų įtartų ir nustatytų pažeidimų tyrimus ir veiksmus, kurių Kaimynystės programą administruojančios institucijos ėmėsi jiems pašalinti;
- vadovaujančiosios institucijos ir JTS nustatytų ir įtariamų pažeidimų registracijos žurnalus;
- FNTT ir OLAF pateiktą informaciją apie Kaimynystės programos pažeidimus;
- mokėjimo institucijos Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA grąžintinų sumų ataskaitas;
- mokėjimo institucijos teiktą informaciją Europos Komisijai apie grąžintas ir grąžintinas paramos lėšų sumas;
- mokėjimo institucijos buhalterinės apskaitos duomenis (įrašus) apie grąžintas ir grąžintinas paramos lėšų sumas.

Audito metu susipažinome su Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje pateikta informacija apie Lenkijos Respublikoje nustatytus pažeidimus ir jų pašalinimą, grąžintas ir grąžintinas paramos lėšas (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 4.2, 5.1, 5.2, 7, 8 dalis), atlikome audito procedūras, siekdami įsitikinti, kad pateikta informacija apie Lenkijos Respublikoje nustatytus pažeidimus atitinka OLAF pateiktą informaciją, apibendrinome informaciją apie Lenkijos Respublikoje grąžintas paramos lėšas ir jų išskaičiavimą iš tarpinių ir galutinio mokėjimo paraiškų Europos Komisijai bei Kaimynystės programos užbaigimo metu likusias susigražintinas paramos lėšas.

Siekiant šeštojo detalaus tikslo buvo surinkti audito įrodymai, pagrindžiantys auditoriaus nuomonę, kad Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai (išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje) nurodyta tinkamų finansuoti išlaidų suma yra teisinga (t. y. išlaidos yra tinkamos, teisėtos ir nurodyta jų suma teisinga), o galutinio mokėjimo paraiška dėl Bendrijos pagalbos likučio sumokėjimo yra pagrįsta, kad Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinėje

ataskaitoje pateikta atitinkama finansinė informacija, kuri atitinka Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai pateiktą informaciją.

Vertinimas atliktas vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.4 punkto reikalavimais. Audito metu vertinome:

- ar mokėjimo institucijos pateiktose tarpinėse mokėjimo paraiškose Europos Komisijai nurodyta iki tam tikro laikotarpio pabaigos išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma atitinka atitinkamose VI išlaidų deklaracijose, JTS teikiamoje informacijoje, reikalingoje išlaidų deklaracijoms parengti, ir atitinkamose kitose finansinėse ataskaitose nurodytas išmokėtų ir pripažintų deklaruotinomis EK išlaidų sumas. Taip pat vertinome, ar vadovaujančiosios institucijos išlaidų deklaracijose, JTS teikiamoje informacijoje, reikalingoje išlaidų deklaracijoms parengti, ir atitinkamose finansinėse ataskaitose pateikti duomenys tarpusavyje atitinka. Šiems įrodymams gauti atlikta audito atranka, naudojant nestatistinį atrankos metodą, įvertinus auditoriaus nustatytus rizikos veiksnius ir atsižvelgiant į 2008-07-30 atlikto valstybinio audito rezultatus (audito metu įvertintos keturios tarpinės mokėjimo paraiškos Europos Komisijai pateikiamos 9 lentelėje).

9 lentelė. Audito metu tikrintos tarpinės mokėjimo paraiškos Europos Komisijai

EK teiktos mokėjimo paraiškos eilės Nr.	Tarpinės mokėjimo paraiškos Europos Komisijai		
	Pateikimo EK data	Išlaidų deklaravimo laikotarpis	Deklaruota išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, iš viso, EUR
1	2005-10-25	nuo 2004-01-01 iki 2005-09-30	200 112,45
5	2006-12-28	nuo 2004-05-03 iki 2006-12-19	4 766 869,88
13	2009-04-23	nuo 2004-05-03 iki 2008-12-31	35 759 652,14
16	2010-02-10	nuo 2004-05-03 iki 2009-09-30	46 948 896,36

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

- ar mokėjimo institucijos Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje duomenys apie išmokėtas ir pripažintas tinkamomis finansuoti išlaidas atitinka vadovaujančiosios institucijos galutinės išlaidų deklaracijos, JTS informacijos, reikalingos galutinei išlaidų deklaracijai parengti, ir atitinkamų kitų finansinių ataskaitų duomenis;
- ar mokėjimo institucijos Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje nurodyta išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma yra teisėta ir tinkama;
- ar Europos Komisijai teikiama Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiška parengta tinkamai, atlikus atitinkamus skaičiavimus;
- ar Europos Komisijai teikiama Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiška parengta atsižvelgiant į Europos Bendrijos finansinius įsipareigojimus, nurodytus

atitinkamose finansinėse lentelėse, pateiktose galiojančiame Europos Komisijos sprendime [10];

- ar Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinėje ataskaitoje pateikta finansinė informacija, įskaitant informaciją apie pažeidimus, atitinka Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai, vadovaujančiosios institucijos išlaidų deklaracijoje, JTS informacijoje, reikalingoje išlaidų deklaracijai parengti, ir atitinkamose finansinėse ataskaitose pateiktai informacijai, taip pat informacijai apie Kaimynystės programos pažeidimus.

Audito metu įvertinome:

- mokėjimo institucijos 2011 m. vasario 22 d. mums pateiktą Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai (žr. ataskaitos 4 priedą) ir galutinę VI išlaidų deklaraciją, JTS informaciją, reikalingą galutinei išlaidų deklaracijai parengti, ir atitinkamas finansines ataskaitas (VI Kaimynystės programos Lietuvos partnerių įgyvendinamų priemonių būklės atitinkamų mėnesių ataskaitas, VI Kaimynystės programos atitinkamų priemonių Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų būklės atitinkamų mėnesių ataskaitas, VI Kaimynystės programos techninės pagalbos priemonių atitinkamų mėnesių finansines ataskaitas, VI Kaimynystės programos Lietuvos partnerių įgyvendinamų priemonių atitinkamų mėnesių finansines ataskaitas, JTS Kaimynystės programos atitinkamų priemonių Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų atitinkamų mėnesių būklės ataskaitas, JTS Kaimynystės programos atitinkamų priemonių Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų atitinkamų mėnesių finansines ataskaitas, JTS Kaimynystės programos techninės pagalbos priemonių atitinkamų mėnesių finansines ataskaitas);
- vadovaujančiosios institucijos 2011 m. kovo 3 d. mums pateiktą Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinę ataskaitą (žr. ataskaitos 5 priedą) tiek, kiek tai reikalinga Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškai įvertinti;
- Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento 2011 m. kovo 14 d. pateiktą dalinę deklaraciją baigus teikti paramą ir ataskaitą;
- mokėjimo institucijos Europos Komisijai teiktas tarpines mokėjimo paraiškas;
- vadovaujančiosios institucijos išlaidų deklaracijas, JTS informaciją, reikalingą išlaidų deklaracijoms parengti, ir finansines ataskaitas (vertintų keturių laikotarpių visas VI išlaidų deklaracijas, VI Kaimynystės programos Lietuvos partnerių įgyvendinamų priemonių būklės atitinkamų mėnesių ataskaitas, VI Kaimynystės programos atitinkamų priemonių Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų būklės atitinkamų mėnesių ataskaitas, VI Kaimynystės programos techninės pagalbos priemonių atitinkamų mėnesių finansines

ataskaitas, VI Kaimynystės programos Lietuvos partnerių įgyvendinamų priemonių atitinkamų mėnesių finansines ataskaitas, vertintų keturių laikotarpių visą JTS informaciją, reikalingą išlaidų deklaracijoms parengti, JTS Kaimynystės programos atitinkamų priemonių Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų atitinkamų mėnesių būklės ataskaitas, JTS Kaimynystės programos atitinkamų priemonių Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų atitinkamų mėnesių finansines ataskaitas, JTS Kaimynystės programos techninės pagalbos priemonių atitinkamų mėnesių finansines ataskaitas);

- mokėjimo institucijos atliktų kontrolės procedūrų rezultatus (patikros lapus);
- vadovaujančiosios institucijos finansinę atskaitomybę (Valstybės biudžeto specialiosios programos (60.8) Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2004–2009 metų ataskaitas);
- Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų kompiuterizuotos sistemos (toliau – VBAMS) duomenis;
- mokėjimo institucijos Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA grąžintinų sumų ataskaitas;
- Kaimynystės programos informacinės sistemos duomenis.

Visos šios ataskaitos Atlikto darbo, pastebėjimų ir išvadų dalyje pateikiamos išvados pagrįstos pakankamais, patikimais, tinkamais ir racionaliais audito įrodymais, o pateikta informacija yra auditorių įvertinta ir patikrinta taikant atitinkamas audito procedūras. Šiems audito įrodymams gauti buvo naudojamos dokumentų patikrinimo, skaičiavimo, paklausimo (valstybinių auditorių klausimų pateikimo ir gautų atsakymų vertinimo), patvirtinimo, analitinės ir kitos audito procedūros. Atlikome patikrinimus projektų įgyvendinimo vietose.

REIKŠMINGUMO IR PATIKIMUMO NUSTATYMAS

Vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 3.7 punktu, nustatėme 2 proc. reikšmingumo lygį. Kaimynystės programos baigiamąjį auditą reikšmingumą apskaičiavome pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2011 m. vasario 22 d. raštu Nr. ((18.6.7-01)-5K-1100346)-6K-1102026 mums vertinimui pateiktą Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai. Šiai Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškai taikytas reikšmingumo lygis – 2 proc. visų išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų (t. y. 46 986 303,50 EUR), taigi 939 726,07 EUR. Tai – didžiausia priimtina klaidų suma. Pagal reikšmingumo lygį nustatėme, ar pastebėtos pavienės klaidos, praleisti ar netinkamai pateikti duomenys arba jų visuma rodo, kad Europos Komisijai teikiama galutinio mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai nurodė išmokėtą ir pripažintą tinkamomis finansuoti išlaidų sumą.

Vadovaujantis Valstybinio audito 5-uoju reikalavimu [16], šiam auditui nustatytas 95 proc. audito patikimumo lygis. Tai reiškia, kad auditą suplanavome ir atlikome taip, kad reikšdami nuomonę dėl Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos esame tikri, kad Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai nėra reikšmingų klaidų ir neatitikimų.

Šį audito patikimumo lygį pasiekėme:

- vertindami Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos veikimą Lietuvos Respublikoje ir atlikdami kontrolės testus;
- atlikdami savarankiškas audito procedūras;
- pasinaudodami Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentu, atsakingu už dalinės deklaracijos baigus teikti paramą, apimančios galutinių paramos gavėjų Lenkijos Respublikoje patirtas išlaidas, atliktu darbu (kiek tai nustatyta Susitarimo memorandumu [12]).

Pasiekėme audito patikimumą, atsižvelgę į:

- šio audito metu atliktų kontrolės ir savarankiškų audito procedūrų rezultatus;
- šio audito metu atliktų patikrinimų projektų įgyvendinimo vietose rezultatus;
- 2008 m. valstybinių auditorių atlikto Kaimynystės programos valstybinio audito rezultatus;
- vadovaujančiosios institucijos ir JTS atliktų patikrinimų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį rezultatus ir mokėjimo institucijos atliktų patikrinimų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnį rezultatus;

- Lietuvos Respublikos institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį, atliktų valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimų ir deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų rezultatus;
- Lenkijos Respublikos institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį, atliktų valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimų ir deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų rezultatus;
- Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento mums pateiktoje dalinėje deklaracijoje baigus teikti paramą ir ataskaitoje pateiktus Lenkijos Respublikoje atlikto baigiamojo audito rezultatus.

ATLIKTAS DARBAS, PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS

1. Nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditai

Vadovaujantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 38 straipsnio 1 dalies f punktu ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 16 straipsniu, deklaracija baigus teikti paramą turi apibendrinti praėjusiais metais atliktų patikrinimų išvadas, o ataskaitoje turi būti pateiktas sąvadas visų nacionalinių ir Bendrijos institucijų atliktų auditų rezultatų, su kuriais galėjome susipažinti.

Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.3 ir 3.4 punktuose pateikti reikalavimai įvertinti kitų nacionalinių ir Bendrijos institucijų atliktų auditų rezultatus ir jų metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą. Įgyvendinamos Kaimynystės programos auditą Lietuvos Respublikoje atliko Valstybės kontrolė, vykdydama baigiamąją deklaraciją teikiančios institucijos funkcijas. Lenkijos Respublikoje šios programos auditus atliko Lenkijos Respublikos aukščiausioji audito institucija (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 5.2.4 dalį). Kitos nacionalinės ir Bendrijos institucijos Kaimynystės programos auditų neatliko. Audito ataskaitų, su kuriomis galėjome susipažinti ir kurias vertinome šio audito metu, sąrašas pateiktas ataskaitos Audito apimties ir metodų dalies 3 lentelėje.

1.1. Valstybės kontrolės auditas Lietuvos Respublikoje

Valstybės kontrolė, vykdydama baigiamąją deklaraciją teikiančios institucijos funkcijas, audituojamuoju laikotarpiu 2008 metais yra atlikusi vieną Kaimynystės programos valstybinį auditą⁶. Šioje ataskaitoje pateikiame apibendrintą informaciją apie šio audito metu nustatytus trūkumus, pateiktas rekomendacijas ir jų įgyvendinimą. Detali informacija apie visų Valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimą pateikiama ataskaitos 10 priede.

Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities valdymo ir kontrolės sistemos, sukurtos Lietuvos Respublikoje, vertinimo audito tikslas – įvertinti, ar Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities valdymo ir kontrolės sistema, sukurta Lietuvos Respublikoje, užtikrina tinkamą šios programos įgyvendinimą ir paramos lėšų naudojimą. Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad pagal įdiegtas ir vykdomas procedūras įvertintų sistemos veikimą, o ne padarytų išlaidų tikrumą ir teisingumą.

⁶ Valstybinio audito ataskaita 2008-08-05 raštu Nr. (19.13-01)-6K-0809543 pateikta Europos Komisijos Regioninės politikos generaliniam direktoratui.

Auditas buvo atliekamas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais [16], Finansinio audito vadovu [17], gerąją audito praktiką. Audito įrodymams surinkti buvo naudojamos Valstybinio audito reikalavimuose [16] nurodytos audito procedūros.

Audito metu nustatyta, kad Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistema Lietuvoje sukurta ir atitinka pagrindinių reglamentų [2, 3] ir Komisijos komunikato dėl INTERREG III gairių [15] reikalavimus.

Susitarimo memorandume [12], Kaimynystės programoje, vadovujančiosios institucijos (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos) ir jos struktūrinių padalinių nuostatuose, kituose atitinkamuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos vadovujančiosios institucijos funkcijos ir atsakomybė iš esmės užtikrina, kad ES reglamentų nuostatos, susijusios su vadovujančiosios institucijos funkcijomis ir atsakomybe, būtų tinkamai įgyvendintos. Šios ES reglamentų nuostatos yra tinkamai perkeltos į Kaimynystės programos dokumentus, išskyrus tai, kad Kaimynystės programos dokumentų nuostatos neužtikrina, kad būtų tinkamai įgyvendintos Komisijos reglamento (EB) Nr. 2035/2005 (iš dalies keičiančio Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1681/94) [7] nuostatos dėl informacijos teikimo VI ir institucijai, paskirtai rengti deklaraciją baigus teikti paramą: nesivadovaujama Reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 15 straipsnio reikalavimu. Vadovaujančiajai institucijai rekomenduota nustatyti tvarką dėl informacijos apie visus pažeidimus (t. y. ir apie pažeidimus, kurių suma mažesnė nei 10 000 EUR) gavimo ir kreiptis į atsakingas Lenkijos institucijas dėl tokios informacijos teikimo.

Susitarimo memorandume [12], Kaimynystės programoje, mokėjimo institucijos nuostatuose, kituose atitinkamuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos mokėjimo institucijos funkcijos ir atsakomybė iš esmės užtikrina, kad ES reglamentų nuostatos, susijusios su mokėjimo institucijos funkcijomis ir atsakomybe, būtų tinkamai įgyvendintos ir jos yra tinkamai perkeltos į Kaimynystės programos dokumentus.

Finansų ministerijos Nacionalinio fondo departamentas iš esmės vykdo nacionaliniais teisės aktais nustatytas ir Susitarimo memorandumu [12] jam pavestas mokėjimo institucijos funkcijas, kurios užtikrina Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio nuostatų įgyvendinimą. Mokėjimo institucijos taikomos apskaitos procedūros yra tinkamos, o nustatytų taisyklių ir procedūrų visuma ir administravimo lygių teikiami patvirtinimai bei mokėjimo institucijos atliekamos patikros vietoje yra tinkamos kontrolės priemonės. Audito metu pateiktas pastebėjimas dėl to, kad MI neanalizuoja, nesistestina Lenkijos pagalbinės mokėjimo institucijos teikiamos informacijos apie Lenkijos tarpinių institucijų faktiškai išmokėtas paramos lėšas Lenkijos pagrindiniams arba finansiniams partneriams. Nėra nustatyta kontrolės procedūrų, kuriomis būtų kontroliuojama ir įvertinama, ar Jungtinio techninio sekretoriato ir vadovujančiosios institucijos

deklaruotinomis pripažintos Lenkijos partnerių išlaidų sumos tikrai kompensuojamos Lenkijos pagrindiniams arba finansiniams partneriams. Į vadovaujančiosios institucijos išlaidų deklaraciją (ir į mokėjimo institucijos Europos Komisijai teikiamą išlaidų deklaraciją) kaip faktiškai išmokėtos ir deklaruojamos išlaidų sumos įtraukiamos Lenkijos partnerių tinkamų finansuoti išlaidų sumos, kurias deklaruotinomis patvirtino JTS ir vadovaujančioji institucija.

Iš Lenkijos pagalbinės mokėjimo institucijos teikiamos informacijos apie Lenkijos projektų partneriams išmokėtas paramos lėšas pagal projektus negalima įsitikinti, kad pagal tam tikrą mokėjimo paraišką patvirtinta ir pripažinta deklaruotinomis EK išlaidų suma tikrai laiku ir teisingai išmokėta projektų pagrindiniams arba finansiniams partneriams Lenkijos Respublikoje.

Audito metu nustatyta keletas trūkumų, susijusių su audito seka:

1) Kaimynystės programos informacinėje sistemoje pateikiama nepakankama ir kai kuriais atžvilgiais netiksli informacija apie tinkamas projektų vykdytojų išlaidas, jų apmokėjimą ir deklaravimą EK.

2) Kaimynystės programos administravimą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir VI, JTS darbo procedūrose nenumatyta sisteminti ir periodiškai teikti informaciją (rengti bendrą projektų būklės ataskaitą ar kitą dokumentą) apie kiekvieno projekto bendrą būklę (t. y. informaciją tiek apie Lenkijos partnerius, tiek apie Lietuvos partnerius bei bendrą kiekvieno projekto būklę). Kaimynystės programą administruojančios institucijos nerengia ir neteikia ataskaitų, kuriose būtų pateikiama visa informacija apie kiekvieno projekto būklę tam tikru laiko momentu.

Lietuvos Respublikoje yra užtikrintas kontrolės funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį vykdymas ir šių funkcijų atskyrimas nuo funkcijų institucijos, atliekančios atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnius.

Vykdam kontrolės funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį, dalyvauja pirmojo lygio kontrolės institucijos⁷ (patikrina ir patvirtina išlaidų tinkamumą), Jungtinis techninis sekretoriatas ir vadovaujančioji institucija (patikrina ir patvirtina mokėjimo prašymus ir pažangos ataskaitas). Už išlaidų tinkamumo, paramos sutarties sąlygų atitikties patikrinimą ir patvirtinimą pagal reglamento 4 str. Lietuvos Respublikoje yra atsakinga vadovaujančioji institucija.

Vadovaujančiajai institucijai ir JTS pavestos funkcijos ir šiose institucijose nustatytos procedūros užtikrina, kad kontrolė pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį būtų atlikta tinkamai, išskyrus keletą pagrindinių trūkumų:

1) Lietuvos Respublikos teisės aktuose, JTS ir VI darbo procedūrų vadovuose ir kituose dokumentuose nėra nustatytas ir aiškiai apibrėžtas funkcijų ir atsakomybės paskirstymas tarp

⁷ Šios ataskaitos požiūriu pirmojo lygio kontrolės institucijomis vadiname UAB „IDG auditoriai“, kitas nepriklausomo audito įmones (Lietuvoje) ir tarpines institucijas (Lenkijoje), kurios atlieka institucijos, atsakingos už patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį, patikrinimus.

institucijų, dalyvaujančių atliekant patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį: VI patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį atliekančių institucijų (Lietuvoje – UAB „IDG auditoriai“ arba kitos nepriklausomos audito įmonės) ir Jungtinio techninio sekretoriato.

2) Įgyvendinant Kaimynystės programą nebuvo numatyta išankstinė viešųjų pirkimų kontrolė; nėra numatytų kontrolės procedūrų dėl dvigubo finansavimo rizikos panaikinimo bei priemonių, kuriomis būtų siekiama užtikrinti, kad projekto veiklos nebus finansuojamos ne tik iš kitų ES lėšų, bet ir iš kitų nacionalinių lėšų. Audito metu negauta pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, kad JTS ir pirmojo lygio kontrolės institucijos Lietuvoje atliko tinkamą ir pakankamą viešųjų pirkimų reikalavimų laikymosi patikrinimą.

3) Audito metu nustatyta, kad pirmojo lygio kontrolės institucijos patvirtinime (toliau – Patvirtinimas), kurio forma patvirtinta Jungtinio valdymo ir priežiūros komiteto sprendimu, pateikti patvirtinimai nėra pakankami ir aiškūs, kad leistų VI, JTS ir kitoms atsakingoms institucijoms gauti užtikrinimą, kad funkcijos, nustatytos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnyje, yra vykdomos visa apimtimi. Patvirtinimo (2) punktas nepakankamas, nes nėra numatyta patvirtinti atitiktį viešųjų pirkimų reikalavimams, aplinkos apsaugos, lygių galimybių reikalavimams, nenumatytas patvirtinimas dėl viešinimo reikalavimų laikymosi ir dėl tinkamos projekto apskaitos. Teikiamas patvirtinimas dėl atitikties valstybės pagalbos taisyklėms, nors Kaimynystės programos projektams jos netaikomos. Be to, Patvirtinime duota nuoroda į kitus dalykus (lot. „etc.“) nėra aiški. Patvirtinimas yra tik iš dalies pakankamas patvirtinti išlaidų tinkamumą.

Audito metu įsitikinta, kad bendras mokėjimo paraiškas JTS ir vadovaujančioji institucija patikrina vadovaudamiesi atitinkamose institucijose nustatytais procedūromis, o pagal šias bendras mokėjimo paraiškas pripažintos deklaruotinomis išlaidos teisingai ir laiku deklaruotos Europos Komisijai. Audito metu gauti tinkami, pakankami ir patikimi audito įrodymai, kad dėl išlaidų, kurios buvo deklaruotos 2006 m. gruodžio 28 d. Europos Komisijai pateiktoje 5-oje išlaidų deklaracijoje ir kurios jų deklaravimo Europos Komisijai metu nebuvo patikrintos iki galo⁸, vadovaujančiosios institucijos ir Jungtinio techninio sekretoriato kontrolės procedūros atliktos tinkamai. Šios kontrolės procedūros užtikrino, kad deklaruotos iki galo nepatikrintos išlaidos vėliau tinkamai patikrintos ir prireikus atlikti atitinkami pataisymai. Audito metu gauti įrodymai leidžia daryti išvadą, kad audito metu tikrintose Lietuvos partnerių mokėjimo paraiškose yra deklaruotos teisingos išlaidų sumos ir jos teisingai įtrauktos į atitinkamas išlaidų deklaracijas Europos Komisijai bei Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų mėnesio finansines ataskaitas.

⁸ Šios ataskaitos požiūriu iki galo nepatikrintomis išlaidomis vadiname išlaidas, kurios Europos Komisijai deklaruotos remiantis tik pirmojo lygio kontrolės institucijų patvirtinimais. Projektų vykdytojų mokėjimo paraiškos (ir kitos atitinkamos ataskaitos), pagal kurias šios išlaidos deklaruotos EK, nebuvo patikrintos ir patvirtintos Jungtinio techninio sekretoriato ir vadovaujančiosios institucijos.

Audito metu įsitikinta, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Vidaus audito skyriaus parengta ir naudojama Kaimynystės programos atrankinių patikrinimų metodika [21] užtikrina, kad atrankiniai patikrinimai būtų planuojami ir atliekami pagal Komisijos reglamento (EB) 438/2001 [2] 10–12 straipsnių reikalavimus. Audito metu buvo pateikta keletas pastebėjimų dėl metodikos trūkumų, kurie ištaisyti audito metu – pateikta patikslinta metodika.

Įgyvendinant Kaimynystės programą yra užtikrinama, kad atrankinių patikrinimų planavimas ir atlikimas apimtų visą kaimynystės programos teritoriją, kad atrankiniai patikrinimai būtų atliekami bendradarbiaujant ir koordinuojant Lietuvos ir Lenkijos institucijų, atsakingų už atrankinius patikrinimus, veiksmus ir naudojant vienodą šių patikrinimų metodiką. Audito metu įvertinus atliktą projektų rizikos analizę ir atranką įsitikinta, kad jos atliktos tinkamai ir atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio reikalavimus. Tačiau audito metu pateiktas pastebėjimas, kad, atsižvelgiant į tai, kad iki 2008 m. birželio mėn. nebuvo atlikta deklaruotų Europos Komisijai išlaidų patikrinimų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnius, yra rizika, jog šie patikrinimai gali būti neatlikti laiku ir būtina apimtimi.

Audito metu sisteminio pobūdžio trūkumų, galinčių turėti finansinį poveikį, nenustatyta. Valdymo ir kontrolės sistemai tobulinti pateiktos 22 rekomendacijos (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai (vadovaujančiajai institucijai ir institucijai, atsakingai už atrankinius patikrinimus) ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (mokėjimo institucijai)).

Audito metu apibendrinę atliktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo rezultatus ir atlikę atitinkamas audito procedūras įsitikinome, kad institucijos, atsakingos už rekomendacijų įgyvendinimą, ėmėsi priemonių valstybinio audito metu nustatytiems trūkumams pašalinti: 15 rekomendacijų įgyvendintos, 7 – įgyvendintos iš dalies.

Išvada

Apibendrinome informaciją apie valstybinių auditorių atliktą Kaimynystės programos auditą, jo metu nustatytus trūkumus ir pateiktas rekomendacijas, atlikome visų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimą. Atsižvelgiant į šio audito rezultatus buvo nustatyti rizikos veiksniai ir tikrintini klausimai, kurie buvo įvertinti šio audito metu atliekant kontrolės ir savarankiškas audito procedūras.

1.2. Lenkijos Respublikos aukščiausiosios audito institucijos auditai Lenkijos Respublikoje

Audito metu paprašėme Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentą pateikti informaciją apie Lenkijos Respublikoje nacionalinių ir bendrijos institucijų atliktų Kaimynystės programos auditų tikslus, pagrindinius pastebėjimus, nustatytas klaidas ir

pažeidimus, pateiktas rekomendacijas ir jų įgyvendinimą. Susipažiname su mums pateikta informacija ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje pateikta informacija apie Lenkijos Respublikos aukščiausiosios audito institucijos atliktus auditus.

Audito metu Lenkijos Respublikos aukščiausiosios audito institucijos patikrintų išlaidų sumą ir nustatytų netinkamų finansuoti išlaidų sumą įtraukėme į Kaimynystės programos patikrintų išlaidų apimtį ir į jas atsižvelgėme vertindami Kaimynystės programos klaidų ir pažeidimų dažnį (žr. ataskaitos dalį „Klaidų ir pažeidimų dažnis“) ir rengdami išvadą dėl šios programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai.

Išvada

Audito metu susipažiname su Lenkijos Respublikos aukščiausiosios audito institucijos atliktų auditų rezultatais. Auditų metu visos pateiktos rekomendacijos buvo įgyvendintos.

2. Veiklos atrankiniai patikrinimai, privalomi pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnį

Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsniuose nustatyti reikalavimai dėl veiklos atrankinių patikrinimų. Vadovaujantis Susitarimo memorandumo 9 straipsnio 2 dalimi, už veiklos atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnius Lietuvos Respublikoje atsakingas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Vidaus audito skyrius, Lenkijos Respublikoje – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas.

Audito metu įsitikinome, kad VRM VAS yra nepriklausomas nuo vadovujančiosios, mokėjimo institucijų ir JTS. Šis skyrius tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui, kuris garantuoja audito nepriklausomumą ir užtikrina, kad auditoriai galėtų vykdyti savo funkcijas ir sprendimus priimti niekieno netrukdomi, objektyviai ir nešališkai.

Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas ataskaitoje nurodo, kad departamentas yra organizaciniu požiūriu ir funkcionaliai nepriklausomas nuo Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos institucijų, ir pateikia kitą reikalingą informaciją apie už veiklos atrankinius patikrinimus Lenkijos Respublikoje atsakingą instituciją (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 2 dalį).

Lenkijos Respublikos institucijos, atsakingos už Kaimynystės programos dalinės deklaracijos parengimą ir pateikimą Valstybės kontrolei, ataskaitoje (žr. ataskaitos 3 priedą) pateikia detali informacija apie atliktus veiklos atrankinius patikrinimus, jų rezultatus ir Kaimynystės programos uždarymo metu atliktus vertinimus. Šioje ataskaitoje pateikiame mūsų

atliktus vertinimus dėl veiklos atrankinių patikrinimų, atliktų Lietuvos Respublikoje, ir apibendrintą informaciją apie visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje atliktus veiklos atrankinius patikrinimus, kurią reikalaujama pateikti vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] reikalavimais.

Audito metu įsitikinome, kad VRM VAS įgyvendino 2008-07-30 atlikto valstybinio audito metu teiktas rekomendacijas dėl institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį. Europos Komisija, Europos Audito Rūmai auditų Lietuvos Respublikoje neatliko ir rekomendacijų dėl Kaimynystės programos institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus Lietuvos Respublikoje pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį, neteikė.

Vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.1, 2.2 ir 3.3 punktų reikalavimais, audito metu įvertinome VRM VAS atliktą darbą pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnius. Vertinimas atliktas apibendrinus šio audito metu atliktų kontrolės ir savarankiškų audito procedūrų ir 2008-07-30 atlikto valstybinio audito rezultatus. Audito metu atliktos audito procedūros ir jų apimtis nurodyta ataskaitos Audito apimties ir metodų dalyje.

2.1. Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimai, atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies a punktą

Valstybės kontrolė 2008-07-30 atlikto valstybinio audito metu įvertino VRM VAS atliktą Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimą (žr. 10 lentelę).

10 lentelė. Valstybės kontrolės įvertinti VRM VAS valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimai

Eil. Nr.	Veiklos atrankinio patikrinimo pavadinimas	Veiklos atrankinio patikrinimo ataskaitos data ir numeris	Veiklos atrankinio patikrinimo metu tikrintos institucijos
1.	Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos (Kaliningrado srities) valdymo ir kontrolės sistemos auditas	2007-07-31 Nr. 23A1-25	Vadovaujančioji institucija JTS

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Šio audito metu apibendrinome 2008-07-30 atlikto valstybinio audito rezultatus ir atlikome vertinimus pagal Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.1 punkto reikalavimus.

VRM VAS Kaimynystės programos įgyvendinimo laikotarpiu 2007 metais atliko vieną valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimą. VRM VAS vidaus auditorių nuomone, atsižvelgiant į sukurtos Kaimynystės programos administravimo sistemos sudėtingumą bei veiklos atrankinio patikrinimo metu nustatytus trūkumus, darytina išvada, kad Kaimynystės programos

valdymo ir kontrolės sistema yra sukurta, funkcionuoja pakankamai, tačiau, atsižvelgiant į pateiktus pastebėjimus atitinkamose srityse, yra tobulintina.

VRM VAS atlikto valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo kokybė (metodikos, darbuotojų kvalifikacijų, atlikto darbo, ataskaitos turinio) yra tinkama.

Susitarimo memorandumo [12] 22 str. 3 punkte nustatyta, kad valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimai turi apimti visas institucijas, dalyvaujančias įgyvendinant Kaimynystės programą. Šis reikalavimas perkeltas ir į Kaimynystės programos veiklos atrankinių patikrinimų metodiką [21]. VRM VAS Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo metu patikrino vadovaujančiąją instituciją ir JTS, tačiau nepatikrino mokėjimo institucijos. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikoje įtvirtintą institucinę sistemą, VRM VAS negalėjo patikrinti mokėjimo institucijos, kurios funkcijas vykdo VRM reguliavimo sričiai nepriklausanti ir nepavaldi institucija. Valstybės kontrolė, kaip deklaraciją baigus teikti paramą rengianti institucija Lietuvos Respublikoje, 2008-07-30 atlikto valstybinio audito metu įvertino mokėjimo institucijos veiklą (pateikė pastebėjimus ir rekomendacijas). Tai užtikrino, kad visos institucijos būtų patikrintos atliekant patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 16 straipsnį.

Planuojant ir atliekant valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimą rizikos analizė audituojamųjų subjektų atrankai nebuvo atliekama.

VRM VAS valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo metu pateikė 7 rekomendacijas, kurios visos buvo įgyvendintos. Audito metu įsitikinome, kad VRM VAS rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimą atliko tinkamai.

VRM VAS valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo ataskaitoje nepadaryta išvada dėl valdymo ir kontrolės sistemos esminių trūkumų, galinčių padaryti neigiamą poveikį išlaidų tinkamumui, nebuvo nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų. Šio patikrinimo ataskaitoje pateikta informacija patvirtina audito sekos tinkamumą ir taikomos apskaitos sistemos patikimumą.

Vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 3.3 dalies nurodymais, šios ataskaitos 11 priede pateikiame apibendrintą informaciją apie VRM VAS Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimus, atliktus vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 [2] straipsnio 1 dalies a punktu. Apibendrinime pateikiama informacija apie:

- šių patikrinimų metu tikrintas institucijas ir patikrinimo atlikimo metus;
- pagrindinius pastebėjimus ir išvadas;
- informacija apie rekomendacijų įgyvendinimą.

Detali informacija apie Lenkijos Respublikoje atliktus Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimus pateikta Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES

finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 4 dalį).

Išvada

Įvertiname VRM VAS atliktą Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimą ir įsitikinome, kad šis patikrinimas atliktas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnių reikalavimus ir šio patikrinimo kokybė yra tinkama. VRM VAS valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo metu pateiktos rekomendacijos buvo įgyvendintos.

Susipažinome su Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento pateikta informacija apie Lenkijos Respublikoje atliktus kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos patikrinimus. Šių veiklos atrankinių patikrinimų metu teiktos rekomendacijos Lenkijos Respublikoje yra įgyvendintos.

2.2. Kaimynystės programos deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai, atlikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio 1 dalies b punktą

Audito metu įvertiname aštuonis VRM VAS atliktus veiklos atrankinius patikrinimus, kurių metu tikrintos Europos Komisijai deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos. Detali informacija apie įvertintus veiklos atrankinius patikrinimus pateikta 4 ir 5 lentelėse. Taip pat atlikome analitines audito procedūras dėl audito metu mums Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento pateiktų duomenų apie Lenkijos Respublikoje atliktus deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus, naudojome ir analizavome informaciją, pateiktą Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 4.2, 5.1.3, 5.2.3 dalis). Šio audito metu taip pat atlikome vertinimus, kuriuos reikalaujama pateikti pagal Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.2 punkto reikalavimus.

Audito metu įsitikinome, kad VRM VAS parengta ir naudojama Kaimynystės programos veiklos atrankinių patikrinimų metodika [21] užtikrina, kad veiklos atrankiniai patikrinimai būtų planuojami ir atliekami pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnių ir Gairių dėl projektų, finansuojamų iš Struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr.03-0034-00) [19] reikalavimus. Įgyvendinant Kaimynystės programą buvo užtikrinta, kad veiklos atrankinių patikrinimų planavimas ir atlikimas apimtų visą Kaimynystės programos teritoriją, kad veiklos atrankiniai patikrinimai būtų atliekami bendradarbiaujant ir koordinuojant Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos institucijų,

atsakingų už veiklos atrankinius patikrinimus, veiksmus ir naudojant vienodą šių patikrinimų metodiką. Įvertinę atliktą projektų rizikos analizę ir atranką, įsitikinome, kad jos atliktos tinkamai ir atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio reikalavimus.

Audito metu įsitikinome, kad VRM VAS Lietuvos Respublikoje deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus atliko tinkamai, vadovaudamasis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10–12 straipsnių, Gairių dėl projektų, finansuojamų iš Struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr. 03-0034-00), [19] reikalavimais ir minėta Kaimynystės programos veiklos atrankinių patikrinimų metodika [21]. Šių patikrinimų kokybė yra tinkama.

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio 2 dalimi, turi būti patikrinta ne mažiau kaip 5 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų. Audito metu gauta Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiška, kurios išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje nurodyta EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti 46 986 303,50 EUR išlaidų suma. VRM VAS atliko 13 deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų, kurių metu patikrino 2 429 247,76 EUR; Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas atliko 15 projektų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus, kurių metu patikrino 5 173 356,33 EUR. Iš viso Lietuvos ir Lenkijos respublikose patikrinta 7 602 604,09 EUR deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų arba 16,18 proc. Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje EK deklaruojamų išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų. Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų apimtis visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje yra pakankama, kad atitiktų Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio reikalavimus.

Vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 3.3 dalies nurodymais, pateikiame apibendrintus duomenis apie VRM VAS ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento atliktus deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimus:

- informaciją apie patikrintų operacijų skaičių, suskirstytą pagal patikrinimo atlikimo metus ir pagal Kaimynystės programos priemones (žr. 11–13 lenteles);

11 lentelė. VRM VAS Lietuvos Respublikoje patikrintos deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos pagal patikrinimo atlikimo metus ir Kaimynystės programos prioritetus ir priemones

Patikrinimo atlikimo metai	Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	Atliktų patikrinimų skaičius	Patikrintų projektų skaičius	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma ⁹ , EUR	Patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentinė dalis (proc.)
2004 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	Iš viso 2004 metais	0	0	0,00	0,00	-
2005 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	297 026,65	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	271 188,28	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	25 838,37	0,00
	Iš viso 2005 metais	0	0	0,00	297 026,65	0,00
2006 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	319 394,61	0,00
	1.1 priemonė	0	0	0,00	9 147,34	0,00
	1.2 priemonė	0	0	0,00	285 125,68	0,00
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	25 121,59	0,00
	2 prioritetas	0	0	0,00	45 748,08	0,00
	2.1 priemonė	0	0	0,00	10 748,65	0,00
	2.2 priemonė	0	0	0,00	34 999,43	0,00
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	428 428,45	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	379 373,67	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	49 054,78	0,00
	Iš viso 2006 metais	0	0	0,00	793 571,14	0,00

⁹ Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma

2007 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	3 061 255,45	0,00
	1.1 priemonė	0	0	0,00	795 606,08	0,00
	1.2 priemonė	0	0	0,00	996 948,80	0,00
	1.3 priemonė	0	0	0,00	470 046,46	0,00
	1.4 priemonė	0	0	0,00	798 654,11	0,00
	2 prioritetas	0	0	0,00	1 031 016,86	0,00
	2.1 priemonė	0	0	0,00	252 849,15	0,00
	2.2 priemonė	0	0	0,00	778 167,71	0,00
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	502 846,78	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	454 790,27	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	48 056,51	0,00
	Iš viso 2007 metais	0	0	0,00	4 595 119,09	0,00
2008 metai	1 prioritetas	1	1	300 000,00	4 977 632,42	6,03
	1.1 priemonė	0	0	0,00	450 582,71	0,00
	1.2 priemonė	0	0	0,00	280 612,87	0,00
	1.3 priemonė	0	0	0,00	1 588 106,69	0,00
	1.4 priemonė	1	1	300 000,00	2 658 330,15	11,29
	2 prioritetas	3	3	162 713,53	1 004 242,26	16,20
	2.1 priemonė	0	0	0,00	376 148,60	0,00
	2.2 priemonė	3	3	162 713,53	628 093,66	25,91
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	541 591,82	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	446 798,82	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	94 793,00	0,00
	Iš viso 2008 metais	4	4	462 713,53	6 523 466,50	7,09
2009 metai	1 prioritetas	3	3	1 450 762,23	5 521 685,14	26,27
	1.1 priemonė	1	1	313 331,72	1 292 950,03	24,23
	1.2 priemonė	1	1	11 888,43	3 065 980,12	0,39
	1.3 priemonė	1	1	1 125 542,08	148 222,30	759,36
	1.4 priemonė	0	0	0,00	1 014 532,69	0,00
	2 prioritetas	2	2	100 630,68	613 833,26	16,39
	2.1 priemonė	2	2	100 630,68	466 431,54	21,57
	2.2 priemonė	0	0	0,00	147 401,72	0,00
	Techninės pagalbos prioritetas	3	netaikoma	299 217,29	208 074,58	143,80
	3.1 priemonė	2	netaikoma	224 367,48	175 659,95	127,73
	3.2 priemonė	1	netaikoma	74 849,81	32 414,63	230,91
	Iš viso 2009 metais	8	5	1 850 610,20	6 343 592,98	29,17
2010 metai	1 prioritetas	1	1	78 613,14	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	1	1	78 613,14	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	2	netaikoma	37 310,89	0,00	-
	3.1 priemonė	1	netaikoma	37 200,75	0,00	-

	3.2 priemonė	1	netaikoma	110,14	0,00	-
	Iš viso 2010 metais	3	1	115 924,03	0,00	-
2011 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	Iš viso 2011 metais	0	0	0,00	0,00	-
Iš viso 2004- 2011 metais	1 prioritetas	5	5	1 829 375,37	13 879 967,62	13,18
	1.1 priemonė	1	1	313 331,72	2 548 286,16	12,30
	1.2 priemonė	2	2	90 501,57	4 628 667,47	1,96
	1.3 priemonė	1	1	1 125 542,08	2 206 375,45	51,01
	1.4 priemonė	1	1	300 000,00	4 496 638,54	6,67
	2 prioritetas	5	5	263 344,21	2 694 840,46	9,77
	2.1 priemonė	2	2	100 630,68	1 106 177,94	9,10
	2.2 priemonė	3	3	162 713,53	1 588 662,52	10,24
	Techninės pagalbos prioritetas	5	netaikoma	336 528,18	1 977 968,28	17,01
	3.1 priemonė	3	netaikoma	261 568,23	1 727 810,99	15,14
	3.2 priemonė	2	netaikoma	74 959,95	250 157,29	29,97
	Iš viso 2004-2011 metais	15	10	2 429 247,76	18 552 776,36	13,09
		Faktiškai atlikta 13 patikrinimų				

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

12 lentelė. Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento Lenkijos Respublikoje patikrintos deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos pagal patikrinimo atlikimo metus ir Kaimynystės programos prioritetus ir priemones

Patikrinimo atlikimo metai	Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	Atliktų patikrinimų skaičius	Patikrintų projektų skaičius	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma ¹⁰ , EUR	Patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentinė dalis (proc.)
2004 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-

¹⁰ Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma.

	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	Iš viso 2004 metais	0	0	0,00	0,00	-
2005 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	37 675,87	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	35 457,97	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	2 217,90	0,00
	Iš viso 2005 metais	0	0	0,00	37 675,87	0,00
2006 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	3 091 992,10	0,00
	1.1 priemonė	0	0	0,00	235 221,06	0,00
	1.2 priemonė	0	0	0,00	1 062 811,34	0,00
	1.3 priemonė	0	0	0,00	1 137 482,76	0,00
	1.4 priemonė	0	0	0,00	656 476,94	0,00
	2 prioritetas	0	0	0,00	441 277,23	0,00
	2.1 priemonė	0	0	0,00	190 450,86	0,00
	2.2 priemonė	0	0	0,00	250 826,37	0,00
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	133 784,98	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	111 808,25	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	21 976,73	0,00
	Iš viso 2006 metais	0	0	0,00	3 667 054,31	0,00
2007 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	11 329 931,25	0,00
	1.1 priemonė	0	0	0,00	454 140,13	0,00
	1.2 priemonė	0	0	0,00	3 959 212,19	0,00
	1.3 priemonė	0	0	0,00	1 946 340,27	0,00
	1.4 priemonė	0	0	0,00	4 970.238,66	0,00
	2 prioritetas	0	0	0,00	1 545 548,00	0,00
	2.1 priemonė	0	0	0,00	872 485,20	0,00
	2.2 priemonė	0	0	0,00	673 062,80	0,00
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	227 683,93	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	173 981,65	0,00

	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	53 702,28	0,00
	Iš viso 2007 metais	0	0	0,00	13 103 163,18	0,00
2008 metai	1 prioritetas	4	4	3 116 101,13	4 749 386,03	65,61
	1.1 priemonė	0	0	0,00	846 599,34	0,00
	1.2 priemonė	3	3	2 243 447,85	1 400 482,13	160,19
	1.3 priemonė	1	1	872 653,28	1 027 508,06	84,93
	1.4 priemonė	0	0	0,00	1 474 796,50	0,00
	2 prioritetas	4	4	435 783,95	1 682 676,60	25,90
	2.1 priemonė	0	0	0,00	1 118 756,10	0,00
	2.2 priemonė	4	4	435 783,95	563 920,50	77,28
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	310 512,77	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	249 472,96	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	61 039,81	0,00
	Iš viso 2008 metais	8	8	3 551 885,08	6 742 575,40	52,68
2009 metai	1 prioritetas	4	4	1 449 277,33	3 898 846,80	37,17
	1.1 priemonė	1	1	272 724,02	811 791,47	33,60
	1.2 priemonė	1	1	9 034,95	731 028,37	1,24
	1.3 priemonė	0	0	0,00	433 995,93	0,00
	1.4 priemonė	2	2	1 167 518,36	1 922 031,03	60,74
	2 prioritetas	3	3	172 193,92	976 554,04	17,63
	2.1 priemonė	3	3	172 193,92	434 732,09	39,61
	2.2 priemonė	0	0	0,00	541 821,95	0,00
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	60 077,13	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	42 962,82	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	17 114,31	0,00
	Iš viso 2009 metais	7	7	1 621 471,25	4 935 477,97	32,85
2010 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	-52 419,59	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	-52 419,59	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	Iš viso 2010 metais	0	0	0,00	-52 419,59	-
2011 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-

	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	Iš viso 2011 metais	0	0	0,00	0,00	-
Iš viso 2004-2011 metais	1 prioritetas	8	8	4 565 378,46	23 017 736,59	19,83
	1.1 priemonė	1	1	272 724,02	2 347 752,00	11,62
	1.2 priemonė	4	4	2 252 482,80	7 153 534,03	31,49
	1.3 priemonė	1	1	872 653,28	4 492 907,43	19,42
	1.4 priemonė	2	2	1 167 518,36	9 023 543,13	12,94
	2 prioritetas	7	7	607 977,87	4 646 055,87	13,09
	2.1 priemonė	3	3	172 193,92	2 616 424,25	6,58
	2.2 priemonė	4	4	435 783,95	2 029 631,62	21,47
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	769 734,68	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	613 683,65	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	156 051,03	0,00
	Iš viso 2004-2011 metais	15	15	5 173 356,33	28 433 527,14	18,19

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

13 lentelė. VRM VAS ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje patikrintos deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos pagal patikrinimo atlikimo metus ir Kaimynystės programos prioritetus ir priemones

Patikrinimo atlikimo metai	Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	Atliktų patikrinimų skaičius	Patikrintų projektų skaičius	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma ¹¹ , EUR	Patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentinė dalis (proc.)
2004 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-

¹¹ Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma.

	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	Iš viso 2004 metais	0	0	0,00	0,00	-
2005 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	334 702,52	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	306 646,25	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	28 056,27	0,00
	Iš viso 2005 metais	0	0	0,00	334 702,52	0,00
2006 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	3 411 386,71	0,00
	1.1 priemonė	0	0	0,00	244 368,40	0,00
	1.2 priemonė	0	0	0,00	1 347 937,02	0,00
	1.3 priemonė	0	0	0,00	1 137 482,76	0,00
	1.4 priemonė	0	0	0,00	681 598,53	0,00
	2 prioritetas	0	0	0,00	487 025,31	0,00
	2.1 priemonė	0	0	0,00	201 199,51	0,00
	2.2 priemonė	0	0	0,00	285 825,80	0,00
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	562 213,43	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	491 181,92	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	71 031,51	0,00
	Iš viso 2006 metais	0	0	0,00	4 460 625,45	0,00
2007 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	14 391 186,70	0,00
	1.1 priemonė	0	0	0,00	1 249 746,21	0,00
	1.2 priemonė	0	0	0,00	4 956 160,99	0,00
	1.3 priemonė	0	0	0,00	2 416 386,73	0,00
	1.4 priemonė	0	0	0,00	5 768 892,77	0,00
	2 prioritetas	0	0	0,00	2 576 564,86	0,00
	2.1 priemonė	0	0	0,00	1 125 334,35	0,00
	2.2 priemonė	0	0	0,00	1 451 230,51	0,00
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	730 530,71	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	628 771,92	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	101 758,79	0,00
	Iš viso 2007	0	0	0,00	17 698 282,27	0,00

	metais					
2008 metai	1 prioritetas	5	5	3 416 101,13	9 727 018,45	35,12
	1.1 priemonė	0	0	0,00	1 297 182,05	0,00
	1.2 priemonė	3	3	2 243 447,85	1 681 095,00	133,45
	1.3 priemonė	1	1	872 653,28	2 615 614,75	33,36
	1.4 priemonė	1	1	300 000,00	4 133 126,65	7,26
	2 prioritetas	7	5	598 497,48	2 686 918,86	22,27
	2.1 priemonė	0	0	0,00	1 494 904,70	0,00
	2.2 priemonė	7	5	598 497,48	1 192 014,16	50,21
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	852 104,59	0,00
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	696 271,78	0,00
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	155 832,81	0,00
	Iš viso 2008 metai	12	10	4 014 598,61	13 266 041,90	30,26
2009 metai	1 prioritetas	7	6	2 900 039,56	9 420 531,94	30,78
	1.1 priemonė	2	1	586 055,74	2 104 741,50	27,84
	1.2 priemonė	2	2	20 923,38	3 797 008,49	0,55
	1.3 priemonė	1	1	1 125 542,08	582 218,23	193,32
	1.4 priemonė	2	2	1 167 518,36	2 936 563,72	39,76
	2 prioritetas	5	3	272 824,60	1 590 387,30	17,15
	2.1 priemonė	5	3	272 824,60	901 163,63	30,27
	2.2 priemonė	0	0	0,00	689 223,67	0,00
	Techninės pagalbos prioritetas	3	netaikoma	299 217,29	268 151,71	111,59
	3.1 priemonė	2	netaikoma	224 367,48	218 622,77	102,63
	3.2 priemonė	1	netaikoma	74 849,81	49 528,94	151,12
	Iš viso 2009 metai	15	9	3 472 081,45	11 279 070,95	30,78
2010 metai	1 prioritetas	1	1	78 613,14	-52 419,59	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	1	1	78 613,14	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	-52 419,59	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	2	netaikoma	37 310,89	0,00	-
	3.1 priemonė	1	netaikoma	37 200,75	0,00	-
	3.2 priemonė	1	netaikoma	110,14	0,00	-
	Iš viso 2010 metai	3	1	115 924,03	-52 419,59	-
2011 metai	1 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	1.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.3 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	1.4 priemonė	0	0	0,00	0,00	-

	2 prioritetas	0	0	0,00	0,00	-
	2.1 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	2.2 priemonė	0	0	0,00	0,00	-
	Techninės pagalbos prioritetas	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.1 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	3.2 priemonė	0	netaikoma	0,00	0,00	-
	Iš viso 2011 metais	0	0	0,00	0,00	-
Iš viso 2004-2011 metais	1 prioritetas	13	12	6 394 753,83	36 897 704,21	17,33
	1.1 priemonė	2	1	586 055,74	4 896 038,16	11,97
	1.2 priemonė	6	6	2 342 984,37	11 782 201,50	19,89
	1.3 priemonė	2	2	1 998 195,36	6 699 282,88	29,83
	1.4 priemonė	3	3	1 467 518,36	13 520 181,67	10,85
	2 prioritetas	12	8	871 322,08	7 340 896,33	11,87
	2.1 priemonė	5	3	272 824,60	3 722 602,19	7,33
	2.2 priemonė	7	5	598 497,48	3 618 294,14	16,54
	Techninės pagalbos prioritetas	5	netaikoma	336 528,18	2 747 702,96	12,25
	3.1 priemonė	3	netaikoma	261 568,23	2 341 494,64	11,17
	3.2 priemonė	2	netaikoma	74 959,95	406 208,32	18,45
	Iš viso 2004-2011 metais	30	20	7 602 604,09	46 986 303,50	16,18
		Faktiškai atlikti 28 patikrinimai	Faktiškai patikrinta 17 projektų			

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

- informaciją apie patikrintų išlaidų sumą, suskirstytą pagal išlaidų deklaravimo Europos Komisijai metus ir pagal Kaimynystės programos priemones (žr. 14–16 lenteles);

14 lentelė. VRM VAS Lietuvos Respublikoje patikrintos deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos pagal Kaimynystės programos prioritetus ir priemones ir išlaidų deklaravimo Europos Komisijai metus

Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	Išlaidų deklaravimo metai	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrintų projektų skaičius (vnt.)	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų skaičius (vnt.)	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentinė išraiška, proc.
1	2	3	4	5	6	7=(6/3)*100 %
1.1.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	9 147,34	0	0	0,00	0,00
	2007	795 606,08	1	1	108 840,67	13,68
	2008	450 582,71	0	0	0,00	0,00
	2009	1 292 950,03	1	1	204 491,05	15,82
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal		2 548 286,16	2	2	313 331,72	12,30

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

1.1. priemonę			Faktiškai patikrintas 1 projektas	Faktiškai atliktas 1 patikrinimas		
1.2.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	285 125,68	0	0	0,00	0,00
	2007	996 948,80	2	2	53 270,99	5,34
	2008	280 612,87	0	0	0,00	0,00
	2009	3 065 980,12	1	1	37 230,58	1,21
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.2. priemonę		4 628 667,47	3	3	90 501,57	1,96
			Faktiškai patikrinti 2 projektai	Faktiškai atlikti 2 patikrinimai		
1.3.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	0,00	0	0	0,00	-
	2007	470 046,46	0	0	0,00	0,00
	2008	1 588 106,69	1	1	1 125 542,08	70,87
	2009	148 222,30	0	0	0,00	0,00
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.3. priemonę		2 206 375,45	1	1	1 125 542,08	51,01
1.4.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	25 121,59	0	0	0,00	0,00
	2007	798 654,11	1	1	300 000,00	37,56
	2008	2 658 330,15	0	0	0,00	0,00
	2009	1 014 532,69	0	0	0,00	0,00
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.4. priemonę		4 496 638,54	1	1	300 000,00	6,67
Iš viso pagal 1 prioritetą		13 879 967,62	7	7	1 829 375,37	13,18
			Faktiškai patikrinti 5 projektai	Faktiškai atlikti 5 patikrinimai		
2.1.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	10 748,65	0	0	0,00	0,00
	2007	252 849,15	1	1	23 988,60	9,49
	2008	376 148,60	2	2	59 064,89	15,70
	2009	466 431,54	1	1	17 577,19	3,77
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 2.1. priemonę		1 106 177,94	4	4	100 630,68	9,10
			Faktiškai patikrinti 2 projektai	Faktiškai atlikti 2 patikrinimai		

2.2.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	34 999,43	1	1	6 475,90	18,50
	2007	778 167,71	3	3	156 237,64	20,08
	2008	628 093,66	0	0	0,00	0,00
	2009	147 401,72	0	0	0,00	0,00
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 2.2. priemonę		1 588 662,52	4	4	162 713,54	10,24
			Faktiškai patikrinti 3 projektai	Faktiškai atlikti 3 patikrinimai		
Iš viso pagal 2 prioriteta		2 694 840,46	8	8	263 344,22	9,77
			Faktiškai patikrinti 5 projektai	Faktiškai atlikti 5 patikrinimai		
3.1.	2004	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2005	271 188,28	netaikoma	2	10 488,11	3,87
	2006	379 373,67	netaikoma	2	32 472,54	8,56
	2007	454 790,27	netaikoma	2	54 708,36	12,03
	2008	446 798,82	netaikoma	2	126 698,47	28,36
	2009	175 659,95	netaikoma	1	37 200,75	21,18
	2010	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2011	0,00	netaikoma	0	0,00	-
Iš viso pagal 3.1. priemonę		1 727 810,99	netaikoma	9	261 568,23	15,14
			netaikoma	Faktiškai atlikti 2 patikrinimai		
3.2.	2004	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2005	25 838,37	netaikoma	0	0,00	0,00
	2006	49 054,78	netaikoma	1	2 445,49	4,99
	2007	48 056,51	netaikoma	1	858,60	1,79
	2008	94 793,00	netaikoma	1	71 545,72	75,48
	2009	32 414,63	netaikoma	1	110,14	0,34
	2010	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2011	0,00	netaikoma	0	0,00	-
Iš viso pagal 3.2. priemonę		250 157,29	netaikoma	4	74 959,95	29,97
			netaikoma	Faktiškai atliktas 1 patikrinimas		
Iš viso pagal techninės pagalbos prioriteta		1 977 968,28	netaikoma	13	336 528,18	17,01
			netaikoma	Faktiškai atlikti 3 patikrinimai		
Iš viso		18 552 776,36	15	28	2 429 247,77	13,09
			Faktiškai patikrinta 10 projektų	Faktiškai atlikta 13 deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų		

15 lentelė. Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento Lenkijos Respublikoje patikrintos deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos pagal Kaimynystės programos prioritetus ir priemones ir išlaidų deklaravimo Europos Komisijai metus

Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	Išlaidų deklaravimo metai	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrintų projektų skaičius (vnt.)	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų skaičius (vnt.)	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentinė išraiška, proc.
1	2	3	4	5	6	7=(6/3)*100 %
1.1.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	235 221,06	0	0	0,00	0,00
	2007	454 140,13	1	1	3 217,29	0,71
	2008	846 599,34	1	1	156 121,00	18,44
	2009	811 791,47	1	1	113 385,73	13,97
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.1. priemonę		2 347 752,00	3	3	272 724,02	11,62
			Faktiškai patikrintas 1 projektas	Faktiškai atliktas 1 patikrinimas		
1.2.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	1 062 811,34	2	2	122 561,98	11,53
	2007	3 959 212,19	2	2	2 092 091,73	52,84
	2008	1 400 482,13	3	3	36 929,09	2,64
	2009	731 028,37	1	1	900,00	0,12
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.2. priemonę		7 153 534,03	8	8	2 252 482,80	31,49
			Faktiškai patikrinti 4 projektai	Faktiškai atlikti 4 patikrinimai		
1.3.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	1 137 482,76	1	1	252 327,93	22,18
	2007	1 946 340,27	1	1	620 325,35	31,87
	2008	1 027 508,06	0	0	0,00	0,00
	2009	433 995,93	0	0	0,00	0,00
	2010	-52 419,59	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.3. priemonę		4 492 907,43	2	2	872 653,28	19,42
			Faktiškai patikrintas 1 projektas	Faktiškai atliktas 1 patikrinimas		
1.4.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	656 476,94	2	2	429 701,89	65,46
	2007	4 970 238,66	2	2	644 772,19	12,97

	2008	1 474 796,50	1	1	38 243,00	2,59
	2009	1 922 031,03	1	1	54 801,28	2,85
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.4. priemonę		9 023 543,13	6	6	1 167 518,36	12,94
			Faktiškai patikrinti 2 projektai	Faktiškai atlikti 2 patikrinimai		
Iš viso pagal 1 prioriteta		23 017 736,59	19	19	4 565 378,46	19,83
			Faktiškai patikrinti 8 projektai	Faktiškai atlikti 8 patikrinimai		
2.1.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	190 450,86	0	0	0,00	0,00
	2007	872 485,20	3	3	74 215,94	8,51
	2008	1 118 756,10	3	3	56 200,59	5,02
	2009	434 732,09	2	2	41 777,39	9,61
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 2.1. priemonę		2 616 424,25	8	8	172 193,92	6,58
			Faktiškai patikrinti 3 projektai	Faktiškai atlikti 3 patikrinimai		
2.2.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	250 826,37	3	3	118 687,07	47,32
	2007	673 062,80	3	3	306 038,53	45,47
	2008	563 920,50	2	2	11 058,35	1,96
	2009	541 821,95	0	0	0,00	0,00
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 2.2. priemonę		2 029 631,62	8	8	435 783,95	21,47
			Faktiškai patikrinti 4 projektai	Faktiškai atlikti 4 patikrinimai		
Iš viso pagal 2 prioriteta		4 646 055,87	16	16	607 977,87	13,09
			Faktiškai patikrinti 7 projektai	Faktiškai atlikti 7 patikrinimai		
3.1.	2004	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2005	35 457,97	netaikoma	0	0,00	0,00
	2006	111 808,25	netaikoma	0	0,00	0,00
	2007	173 981,65	netaikoma	0	0,00	0,00
	2008	249 472,96	netaikoma	0	0,00	0,00
	2009	42 962,82	netaikoma	0	0,00	0,00
	2010	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2011	0,00	netaikoma	0	0,00	-
Iš viso pagal 3.1. priemonę		613 683,65	netaikoma	0	0,00	0,00
3.2.	2004	0,00	netaikoma	0	0,00	-

	2005	2 217,90	netaikoma	0	0,00	0,00
	2006	21 976,73	netaikoma	0	0,00	0,00
	2007	53 702,28	netaikoma	0	0,00	0,00
	2008	61 039,81	netaikoma	0	0,00	0,00
	2009	17 114,31	netaikoma	0	0,00	0,00
	2010	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2011	0,00	netaikoma	0	0,00	-
Iš viso pagal 3.2. priemonę		156 051,03	netaikoma	0	0,00	0,00
Iš viso pagal techninės pagalbos prioritetą		769 734,68	netaikoma	0	0,00	0,00
Iš viso		28 433 527,14	35	35	5 173 356,33	18,19
			Faktiškai patikrinta 15 projektų	Faktiškai atlikta 15 deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų		

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

16 lentelė. VRM VAS ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje patikrintos deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos pagal Kaimynystės programos prioritetus ir priemones ir išlaidų deklaravimo Europos Komisijai metus

Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	Išlaidų deklaravimo metai	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrintų projektų skaičius (vnt.)	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų skaičius (vnt.)	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų procentinė išraiška, proc.
1	2	3	4	5	6	7=(6/3)*100 %
1.1.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	244 368,40	0	0	0,00	0,00
	2007	1 249 746,21	1	2	112 057,96	8,97
	2008	1 297 182,05	1	1	156 121,00	12,04
	2009	2 104 741,50	1	2	317 876,78	15,10
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.1. priemonę		4 896 038,16	3	5	586 055,74	11,97
			Faktiškai patikrintas 1 projektas	Faktiškai atlikti 2 patikrinimai		
1.2.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	1 347 937,02	2	2	122 561,98	9,09
	2007	4 956 160,99	3	4	2 145 362,72	43,29
	2008	1 681 095,00	3	3	36 929,09	2,20

	2009	3 797 008,49	1	2	38 130,58	1,00
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.2. priemonę		11 782 201,50	9	11	2 342 984,37	19,89
			Faktiškai patikrinti 4 projektai	Faktiškai atlikti 6 patikrinimai		
1.3.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	1 137 482,76	1	1	252 327,93	22,18
	2007	2 416 386,73	1	1	620 325,35	25,67
	2008	2 615 614,75	1	1	1 125 542,08	43,03
	2009	582 218,23	0	0	0,00	0,00
	2010	-52 419,59	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.3. priemonę		6 699 282,88	3	3	1 998 195,36	29,83
			Faktiškai patikrinti 2 projektai	Faktiškai atlikti 2 patikrinimai		
1.4.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	681 598,53	2	2	429 701,89	63,04
	2007	5 768 892,77	2	3	944 772,19	16,38
	2008	4 133 126,65	1	1	38 243,00	0,93
	2009	2 936 563,72	1	1	54 801,28	1,87
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 1.4. priemonę		13 520 181,67	6	7	1 467 518,36	10,85
			Faktiškai patikrinti 2 projektai	Faktiškai atlikti 3 patikrinimai		
Iš viso pagal 1.1. prioritetą		36 897 704,21	21	26	6 394 753,83	17,33
			Faktiškai patikrinti 9 projektai	Faktiškai atlikti 13 patikrinimų		
2.1.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	201 199,51	0	0	0,00	0,00
	2007	1 125 334,35	3	4	98 204,54	8,73
	2008	1 494 904,70	3	5	115 265,48	7,71
	2009	901 163,63	2	3	59 354,58	6,59
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 2.1. priemonę		3 722 602,19	8	12	272 824,60	7,33
			Faktiškai patikrinti 3 projektai	Faktiškai atlikti 5 patikrinimai		
2.2.	2004	0,00	0	0	0,00	-
	2005	0,00	0	0	0,00	-
	2006	285 825,80	4	4	125 162,97	43,79
	2007	1 451 230,51	5	6	462 276,17	31,85

	2008	1 192 014,16	2	2	11 058,35	0,93
	2009	689 223,67	0	0	0,00	0,00
	2010	0,00	0	0	0,00	-
	2011	0,00	0	0	0,00	-
Iš viso pagal 2.2. priemonę		3 618 294,14	11	12	598 497,49	16,54
			Faktiškai patikrinti 5 projektai	Faktiškai atlikti 7 patikrinimai		
Iš viso pagal 2 prioriteta		7 340 896,33	19	24	871 322,09	11,87
			Faktiškai patikrinti 8 projektai	Faktiškai atlikti 12 patikrinimų		
3.1.	2004	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2005	306 646,25	netaikoma	2	10 488,11	3,42
	2006	491 181,92	netaikoma	2	32 472,54	6,61
	2007	628 771,92	netaikoma	2	54 708,36	8,70
	2008	696 271,78	netaikoma	2	126 698,47	18,20
	2009	218 622,77	netaikoma	1	37 200,75	17,02
	2010	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2011	0,00	netaikoma	0	0,00	-
Iš viso pagal 3.1. priemonę		2 341 494,64	netaikoma	9	261 568,23	11,17
			netaikoma	Faktiškai atlikti 2 patikrinimai		
3.2.	2004	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2005	28 056,27	netaikoma	0	0,00	0,00
	2006	71 031,51	netaikoma	1	2 445,49	3,44
	2007	101 758,79	netaikoma	1	858,60	0,84
	2008	155 832,81	netaikoma	1	71 545,72	45,91
	2009	49 528,94	netaikoma	1	110,14	0,22
	2010	0,00	netaikoma	0	0,00	-
	2011	0,00	netaikoma	0	0,00	-
Iš viso pagal 3.2. priemonę		406 208,32	netaikoma	4	74 959,95	18,45
			netaikoma	Faktiškai atliktas 1 patikrinimas		
Iš viso pagal techninės pagalbos prioriteta		2 747 702,96	netaikoma	13	336 528,18	12,25
			netaikoma	Faktiškai atlikti 3 patikrinimai		
Iš viso		46 986 303,50	40	63	7 602 604,10	16,18
			Faktiškai patikrinta 17 projektų	Faktiškai atlikti 28 deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai		

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

- informaciją apie patikrintų išlaidų dalį procentais (žr. 17–19 lenteles);

17 lentelė. VRM VAS Lietuvos Respublikoje patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų dalis (procentais) lyginant su visa tinkamų finansuoti išlaidų suma Lietuvos Respublikoje

EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Minimali privaloma patikrinti dalis – 5 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų, EUR	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrintos deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumos dalis lyginant su visa EK deklaruojamų tinkamų finansuoti išlaidų suma (procentais)
1	$(2)=(1) \times 0,05$	3	$(4)=(3)/(1) \times 100$
18 552 776,36	927 638,82	2 429 247,76	13,09

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

18 lentelė. Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento Lenkijos Respublikoje patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų dalis (procentais) lyginant su visa tinkamų finansuoti išlaidų suma Lenkijos Respublikoje

EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Minimali privaloma patikrinti dalis – 5 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų, EUR	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrintos deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumos dalis lyginant su visa EK deklaruojamų tinkamų finansuoti išlaidų suma (procentais)
1	$(2)=(1) \times 0,05$	3	$(4)=(3)/(1) \times 100$
28 433 527,14	1 421 676,36	5 173 356,33	18,19

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

19 lentelė. VRM VAS ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų dalis (procentais) lyginant su visa Kaimynystės programos tinkamų finansuoti išlaidų suma

EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Minimali privaloma patikrinti dalis – 5 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų, EUR	Deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrintos deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų sumos dalis lyginant su visa EK deklaruojamų tinkamų finansuoti išlaidų suma (procentais)
1	$(2)=(1) \times 0,05$	3	$(4)=(3)/(1) \times 100$
46 986 303,50	2 349 315,18	7 602 604,09	16,18

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Audito metu įsitikinta, kad užtikrinta pakankama deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų apimtis pagal metus, priemones, operacijų rūšis ir dydį bei operacijų pasiskirstymą pagal pagrindinius paramos gavėjus ir pagrindines administruojančias institucijas. VRM VAS pagal pasirinktą rizikos analizės modelį atliko visų Kaimynystės programos projektų rizikos analizę. Atlikus kiekvieno Kaimynystės programos projekto rizikos analizę, projektus VRM VAS suskirstė į didelės, vidutinės ir mažos rizikos projektų grupes ir atliko tikrintinų projektų Lietuvos Respublikoje ir Lenkijos Respublikoje atranką iš kiekvienos rizikos grupės. Įsitikinome, kad Lietuvos Respublikoje ir Lenkijos Respublikoje iš kiekvienos rizikos grupės patikrinta tam tikra dalis projektų (žr. ataskaitos 12 ir 13 priedus): didžiausia santykinė patikrintų projektų dalis yra iš didelės rizikos projektų grupės, patikrintų projektų dalis iš vidutinės ir mažos rizikos grupių yra

atitinkamai mažesnės. Kaimynystės programos techninės pagalbos prioriteto išlaidų atranka deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimams buvo atliekama naudojant atsitiktinės atrankos metodus.

VRM VAS ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimai apėmė visas Kaimynystės programos priemones ir 2005–2009 metais Europos Komisijai deklaruotas išlaidas.

Audito metu įsitikinome, kad į VRM VAS patikrintų tinkamų finansuoti išlaidų sumą įtrauktos tik tos išlaidos, kurios buvo tinkamai patikrintos projektų įgyvendinimo vietose ir tik tos, kurios buvo išsamiai patikrintos arba buvo patikrintos tinkamai atlikus jų atranką.

VRM VAS veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatė 16 596,56 EUR netinkamų finansuoti išlaidų ir tai sudaro 0,68 proc. Lietuvos Respublikoje patikrintų išlaidų. Ši klaidų suma neviršijo nustatyto 2 proc. reikšmingumo lygio ir neigiamo poveikio kitoms išlaidoms nenustatyta. Dėl veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytų trūkumų ir neatitikimų VRM VAS teikė rekomendacijas jiems pašalinti. Teiktos rekomendacijos įgyvendintos.

Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatė 71 541,60 EUR netinkamų finansuoti išlaidų ir tai sudaro 1,38 proc. Lenkijos Respublikoje patikrintų išlaidų.

Visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatyta 88 138,16 EUR netinkamų finansuoti išlaidų ir tai sudaro 1,16 proc. visų patikrintų išlaidų. Vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 3.3 dalies nurodymais, pateikiame apibendrintus duomenis apie visų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu nustatytą klaidų lygį pagal Kaimynystės programos priemones (žr. 20–22 lenteles).

20 lentelė. VRM VAS Lietuvos Respublikoje deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu nustatytų klaidų lygis pagal Kaimynystės programos prioritetus ir priemones

Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Klaidų lygis, proc.
1	2	3	4	5=(4/3)*100 %
1 prioritetas	13 879 967,62	1 829 375,37	11 268,29	0,62
1.1 priemonė	2 548 286,16	313 331,72	1 486,20	0,47
1.2 priemonė	4 628 667,47	90 501,57	0,00	0,00
1.3 priemonė	2 206 375,45	1 125 542,08	9 782,09	0,87
1.4 priemonė	4 496 638,54	300 000,00	0,00	0,00
2 prioritetas	2 694 840,46	263 344,21	5 328,27	2,02
2.1 priemonė	1 106 177,94	100 630,68	9,46	0,01
2.2 priemonė	1 588 662,52	162 713,53	5 318,81	3,27
Techninės pagalbos prioritetas	1 977 968,28	336 528,18	0,00	0,00
3.1 priemonė	1 727 810,99	261 568,23	0,00	0,00

3.2 priemonė	250 157,29	74 959,95	0,00	0,00
Iš viso	18 552 776,36	2 429 247,76	16 596,56	0,68

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

21 lentelė. Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento Lenkijos Respublikoje deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu nustatytų klaidų lygis pagal Kaimynystės programos prioritetus ir priemones

Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Klaidų lygis, proc.
1	2	3	4	5=(4/3)*100 %
1 prioritetas	23 017 736,59	4 565 378,46	53 838,12	1,18
1.1 priemonė	2 347 752,00	272 724,02	0,00	0,00
1.2 priemonė	7 153 534,03	2 252 482,80	160,00	0,01
1.3 priemonė	4 492 907,43	872 653,28	666,64	0,08
1.4 priemonė	9 023 543,13	1 167 518,36	53 011,48	4,54
2 prioritetas	4 646 055,87	607 977,87	17 703,48	2,91
2.1 priemonė	2 616 424,25	172 193,92	1 556,73	0,90
2.2 priemonė	2 029 631,62	435 783,95	16 146,75	3,71
Techninės pagalbos prioritetas	769 734,68	0,00	0,00	–
3.1 priemonė	613 683,65	0,00	0,00	–
3.2 priemonė	156 051,03	0,00	0,00	–
Iš viso	28 433 527,14	5 173 356,33	71 541,60	1,38

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

22 lentelė. VRM VAS ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu nustatytų klaidų lygis pagal Kaimynystės programos prioritetus ir priemones

Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Klaidų lygis, proc.
1	2	3	4	5=(4/3)*100 %
1 prioritetas	36 897 704,21	6 394 753,83	65 106,41	1,02
1.1 priemonė	4 896 038,16	586 055,74	1 486,20	0,25
1.2 priemonė	11 782 201,50	2 342 984,37	160,00	0,01
1.3 priemonė	6 699 282,88	1 998 195,36	10 448,73	0,52
1.4 priemonė	13 520 181,67	1 467 518,36	53 011,48	3,61
2 prioritetas	7 340 896,33	871 322,08	23 031,75	2,64
2.1 priemonė	3 722 602,19	272 824,60	1 566,19	0,57
2.2 priemonė	3 618 294,14	598 497,48	21 465,56	3,59
Techninės pagalbos prioritetas	2 747 702,96	336 528,18	0,00	0,00
3.1 priemonė	2 341 494,64	261 568,23	0,00	0,00
3.2 priemonė	406 208,32	74 959,95	0,00	0,00
Iš viso	46 986 303,50	7 602 604,09	88 138,16	1,16

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Audito metu įsitikinome, kad VRM VAS tinkamai įvertino visas Lietuvos Respublikoje atliktų veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytas klaidas ir neatitikimus, įvertino jų pobūdį, siekdamas nustatyti, ar klaidos yra atsitiktinio ar sisteminio pobūdžio. Dėl visų VRM VAS nustatytų klaidų, dėl kurių buvo nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos, pašalinimo buvo imtasi tinkamų priemonių. Vieno VRM VAS veiklos atrankinio patikrinimo metu nustatytų klaidų lygis viršijo nustatytą 2 proc. reikšmingumo lygį. Šio veiklos atrankinio patikrinimo metu buvo patikrintos visos tikrinto projekto Lietuvos Respublikos partnerių EK deklaruotos išlaidos ir įsitikinta, kad nustatyta klaida yra atsitiktinio pobūdžio ir neturėjo įtakos kitoms operacijoms.

Visos VRM VAS nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos buvo sugrąžintos ir tinkamai išskaičiuotos iš Europos Komisijai teiktų tarpinių mokėjimo paraiškų. VRM VAS deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu nenustatė sisteminio pobūdžio klaidų arba neteisėtai išmokėtų sumų, esminių valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų, tačiau nustatė, kad pirmojo lygio kontrolė nėra pakankamai efektyvi. Šios veiklos atrankinių patikrinimų ataskaitos buvo pateiktos vadovaujančiajai institucijai ir JTS. VRM VAS atliktų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų rezultatai patvirtino tinkamą audito seką.

Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje pateikta informacija apie Lenkijos Respublikoje atliktų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų metu nustatytas netinkamas finansuoti išlaidas (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 4.2, 5.2.3 dalis). Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento vertinimu, šių veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytos klaidos nėra sisteminės. Dėl nustatytų klaidų pateiktos rekomendacijos, o netinkamų finansuoti išlaidų sumos susigrąžintos, išskyrus projektą Nr. 2005/037 ir 2005/107 (žr. ataskaitos 18 priedą). Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento vertinimu, dėl visų klaidų ir pažeidimų, nustatytų veiklos atrankinių patikrinimų metu, buvo imtasi tinkamų priemonių jiems pašalinti.

Išvada

Įgyvendinant Kaimynystės programą buvo užtikrinta, kad veiklos atrankinių patikrinimų planavimas ir atlikimas apimtų visą Kaimynystės programos teritoriją, taikant vienodą patikrinimų metodiką.

Įsitikinome, kad Lietuvos ir Lenkijos respublikose atliktų Kaimynystės programos deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų patikrinimų apimtis yra pakankama ir atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio 2 dalies reikalavimus. Visoje Kaimynystės programos įgyvendinimo teritorijoje veiklos atrankinių patikrinimų metu

nustatyta 88 138,16 EUR netinkamų finansuoti išlaidų ir tai sudaro 1,16 proc. visų patikrintų išlaidų. Nustatytos klaidos atsitiktinio pobūdžio, o klaidų lygis neviršija nustatyto 2 proc. reikšmingumo lygio. Šių patikrinimų metu nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos sugrąžintos ir išskaičiuotos iš EK teiktų mokėjimo paraiškų, išskyrus Lenkijos Respublikoje atliktų dviejų projektų veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytas netinkamų finansuoti išlaidų sumas.

3. Vadovaujančiosios institucijos, JTS ir mokėjimo institucijos funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 atitinkamai 4 ir 9 straipsnius vykdymas

Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnyje nustatyti reikalavimai valdymo ir kontrolės sistemai ir nurodyta, kad turi būti užtikrinta, kad būtų patikrintas išlaidų tikrumas ir būtų laikomasi atitinkamo Komisijos sprendimo pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 28 straipsnį reikalavimų ir taikomų nacionalinių bei Bendrijos taisyklių, pirmiausia dėl išlaidų tinkamumo tam tikrai struktūrinių fondų paramai gauti, viešųjų pirkimų, valstybės pagalbos (įskaitant taisykles dėl pagalbos kaupimo), aplinkos apsaugos ir lygių galimybių. Įgyvendinant Kaimynystės programą funkcijas pagal šias reglamento nuostatas Lietuvos Respublikoje vykdė Kaimynystės programos vadovaujančioji institucija ir JTS, kurie patikrino ir patvirtino mokėjimo prašymus ir pažangos ataskaitas. Už išlaidų tinkamumo, paramos sutarties sąlygų atitikties patikrinimą ir patvirtinimą pagal reglamento 4 straipsnį Lietuvos Respublikoje yra atsakinga vadovaujančioji institucija. Lietuvos Respublikoje išlaidų tinkamumą patikrino ir patvirtino pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios institucijos¹² – nepriklausomo audito įmonė UAB „IDG auditoriai“, su kuria paslaugų teikimo sutartį sudarė vadovaujančioji institucija, ir kitos nepriklausomo audito įmonės, su kuriomis paslaugų teikimo sutartis buvo sudarę projektų vykdytojai. Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnyje nustatyti reikalavimai mokėjimo institucijai, kurie turi būti įvykdyti prieš deklaruojant išlaidas Europos Komisijai.

Vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4] 2 priedo 2 ir 3 dalies bei 1.1 ir 1.2 punktų nuostatomis, audito metu atlikome audito procedūras, siekdami įsitikinti, kad Kaimynystės programos vadovaujančioji institucija, JTS ir mokėjimo institucija tinkamai atliko joms pavestas funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] atitinkamai 4 ir 9 straipsnių reikalavimus.

¹² Šios ataskaitos požiūriu pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančiomis institucijomis vadiname UAB „IDG auditoriai“, kitas nepriklausomo audito įmones (Lietuvoje) ir tarpines institucijas (Lenkijoje), kurios atlieka institucijos, atsakingos už patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį, patikrinimus.

3.1. Vadovaujančiosios institucijos ir JTS funkcijų, vykdomų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 4 straipsnį, veiksmingumo vertinimas

Audito metu vertindami VI ir JTS vykdomų kontrolės funkcijų veiksmingumą vertinome, ar išlaidos, deklaruotos Europos Komisijai, yra tinkamos finansuoti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 448/2004 [6], Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, paramos teikimo sutartį, ar projektas įgyvendintas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais prekių, paslaugų ir darbų pirkimą, aplinkosaugos reikalavimus, ar buvo atliktas projekto viešinimas.

Šio audito metu mes, Valstybės kontrolės auditoriai, vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2 punktu, atlikome audito procedūras ir patikrinome 1 026 693,40 EUR Europos Komisijai deklaruotų išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų (žr. 7 lentelę).

1 pastebėjimas

Audito metu atlikome savarankiškas audito procedūras dėl projekto Nr. 2006/314 jungtinėje mokėjimo paraiškoje 2006/314/1VL-277-J-4AD-1 deklaruotų išlaidų tinkamumo finansuoti, kurių metu įvertinome projekto finansinio partnerio – Skuodo rajono savivaldybės administracijos – atliktą Mosėdžio pėsčiųjų tako su informacine sistema įrengimo darbų viešąjį pirkimą, atliktą supaprastinto atviro konkurso būdu. Pirmojo lygio kontrolės institucijos patvirtinimą dėl šio viešojo pirkimo pateikė nepriklausomo audito įmonė UAB „IDG auditoriai“.

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo [22] įstatymo 32 straipsnio 2 dalimi, perkančiosios organizacijos nustatyti minimalūs kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos. Jie turi būti pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui, tikslūs ir aiškūs. Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų [23] 21 punktu rekomenduojama, kad rangovas privalo pateikti duomenis apie vidutinę metinę atliktų statybos ir montavimo darbų apimtį per pastaruosius 3 finansinius metus, o vidutinė metinė atliktų statybos ir montavimo darbų apimtis turi būti ne mažesnė už pirkimo objekto vertę; 18 punktu nustatyta, kad rekomenduotinas rangovo vertinimo kriterijus yra per 3 finansinius metus įvykdyta 1 panaši sutartis, kurios vertė turi būti ne mažesnė, kaip 0,7 pirkimo objekto vertės. Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų [23] 13 punktu nustatyta, kad perkančioji organizacija, nusprendusi pirkimo dokumentuose nustatyti kitokius kvalifikacinius kriterijus, negu nurodyta šiose rekomendacijose, arba nustatyti aukštesnes jų reikšmes, turi būti įsitikinusi, kad toks sprendimas yra pagrįstas.

Audito metu nustatėme, kad Skuodo rajono Mosėdžio pėsčiųjų tako su informacine sistema įrengimo darbų pirkimo supaprastinto atviro konkurso sąlygų (toliau – Supaprastinto atviro konkurso sąlygos) 3 dalies 2 lentelės 2 punktu reikalaujama, kad rangovo vidutinė metinė statybos darbų vertė būtų ne mažesnė nei 2 000 000 Lt per 3 metų laikotarpį. Kadangi planuojama darbų pirkimo vertė buvo

1 121 100,00 Lt, rekomenduojama šio kriterijaus reikšmė – 1 121 100,00 Lt. Skuodo rajono savivaldybės administracijos nustatytas kvalifikacinis reikalavimas 1,78 karto viršijo rekomenduojamą kriterijaus reikšmę. Supaprastinto atviro konkurso sąlygų 3 dalies 2 lentelės 3 punktu buvo reikalaujama, kad rangovas per paskutinius 5 metus būtų įvykdęs bent 3 objektus, savo pobūdžiu, sudėtingumu ir apimtimi tolygius darbams, vykdomiems pagal šią sutartį (nurodomų objektų statyba turi būti užbaigta), kurių kiekvieno vertė turi būti ne mažesnė kaip 1 000 000 Lt. Atsižvelgiant į Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinėse rekomendacijose [23] pateiktas rekomendacijas, nustatytas kvalifikacinio reikalavimo pasiekimo laikotarpis dvejis metais ilgesnis (nustatytas 5 metų, o rekomenduojamas 3 metų laikotarpis, per kurį turi būti įvykdyta panaši sutartis), kvalifikacinis reikalavimas tris kartus viršija reikalaujamų objektų skaičių (nustatyta: trys panašios sutartys, rekomenduojama – viena), o bendra kriterijaus vertė litais 3,8 karto didesnė negu rekomenduojama kriterijaus reikšmė (nustatyta trys sutartys po 1 000 000 Lt, iš viso 3 000 000 Lt, o rekomenduojama – 784 770 Lt). Audito metu Skuodo rajono savivaldybės administracija mums nepateikė paaiškinimo, pagrindžiančio šių aukštesnių kvalifikacinių kriterijų reikšmių tikslingumo. Mūsų nuomone, perkančiosios organizacijos nustatyti minimalūs tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai neproporcingi pirkimo objektui, dėl to buvo pažeisti Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 3 straipsnyje įteisinti lygiateisiškumo ir proporcingumo principai, o pirkimo dokumentuose nurodyti reikalavimai galėjo dirbtinai riboti konkurenciją.

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 39 straipsnio 2 dalimi ir 32 straipsnio 5 dalimi, perkančioji organizacija pasiūlymą turi atmesti, jeigu paraišką ar pasiūlymą pateikęs tiekėjas neatitinka pirkimo dokumentuose nustatytų minimalių kvalifikacijos reikalavimų arba pasiūlymas neatitinka pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų; perkančioji organizacija privalo nepažeisdama viešųjų pirkimų principų prašyti kandidatą ar dalyvį šiuos duomenis papildyti arba paaiškinti per protingą terminą, jeigu kandidatas ar dalyvis pateikė netikslius ar neišsamius duomenis apie savo kvalifikaciją; vadovaujantis 39 straipsnio 7 dalimi, perkančioji organizacija, norėdama priimti sprendimą dėl laimėjusio pasiūlymo, turi pagal pirkimo dokumentuose nustatytus vertinimo kriterijus ir tvarką įvertinti pateiktus dalyvių pasiūlymus.

Audito metu nustatyta, kad konkurse dalyvavusio vienintelio tiekėjo, kuris buvo pripažintas laimėtoju ir su kurio sudaryta rangos darbų pirkimo sutartis, pateiktame pasiūlyme, nesivadovaujant Supaprastinto atviro konkurso sąlygomis, į bendrą tiekėjo pasiūlymo kainą neįskaičiuotas 10 proc. dydžio užsakovo rezervas. Be to, tiekėjo pasiūlyme pateikta netikslī ir neišsami prašoma pateikti informacija. Skuodo rajono savivaldybės administracija priėmė tiekėjo pateiktą pasiūlymą, o patikslinti pateiktus pasiūlymo duomenis ir dokumentus tiekėjo neprašė. Audito metu Skuodo rajono savivaldybės

administracija mums nepateikė pagrįsto paaiškinimo, dėl kokių priežasčių viešojo pirkimo komisija neatmetė tiekėjo pateikto pasiūlymo arba nepaprašė patikslinti pasiūlymo duomenis ir dokumentus.

Vadovaudamiesi Rekomendacijomis dėl finansinių pataisų, taikytinų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamoms išlaidoms, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo [20] įvertinome finansinių pataisų (ang. *financial corrections*) taikymo tikslingumą. Vadovaudamiesi rekomendacijų [20] 2 priedo 23 punktu, taikome 5 proc. nuo rangos darbų pirkimo sutarties vertės finansinę pataisą: jos suma 17 709,16 EUR, iš kurių ERPF lėšų dalis – 13 281,87 EUR.

Išvada

Skuodo rajono savivaldybės administracijos nustatyti minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai vykdant Mosėdžio pėsčiųjų tako su informacine sistema įrengimo darbų viešąjį pirkimą neproporcingi pirkimo objektui ir galėjo dirbtinai riboti konkurenciją. Dėl to buvo pažeisti proporcingumo ir lygiateisiškumo principai, įteisinti Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 3 straipsnio 1 punktu.

Vadovaudamiesi Rekomendacijomis dėl finansinių pataisų, taikytinų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamoms išlaidoms, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo [20] taikome 5 proc. arba 17 709,16 EUR, iš kurių ERPF lėšų dalis – 13 281,87 EUR, finansinę pataisą.

2 pastebėjimas

Audito metu atlikome savarankiškas audito procedūras dėl projekto Nr. 2006/314 jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2006/314/1VL-277-J-4AD-1 deklaruotų išlaidų tinkamumo finansuoti. Įvertinome projekto finansinio partnerio – Skuodo rajono savivaldybės administracijos atliktą supaprastintą mažos vertės projekto išlaidų pirmo lygio kontrolės (audito) paslaugų pirkimą apklausos būdu. Šis viešasis pirkimas nebuvo įvertintas šioje jungtinėje mokėjimo paraiškoje deklaruotų išlaidų pirmojo lygio kontrolės institucijos funkcijas vykdančios Agrafinos Nekrašienės audito konsultacinės firmos, nes projekto pirmo lygio kontrolės atlikimo techninėje užduotyje, kuri yra neatskiriama 2009 m. birželio 5 d. paslaugų pirkimo sutarties Nr. R5-327 dalis, nustatyta, kad auditas neapima patikrinimo, ar visos sutartys su trečiaisiais asmenimis dėl prekių, paslaugų ar darbų pirkimo buvo sudarytos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu [22].

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 87 straipsnio 1 dalimi, parinkdama tiekėją, perkančioji organizacija turi vadovautis šio įstatymo 32–38 straipsniuose nustatytais reikalavimais ir įsitikinti, ar tiekėjas bus pajėgus įvykdyti pirkimo sutartį. Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 32 straipsnio 5, 6, 7 dalimis, perkančioji organizacija privalo nepažeisdama viešųjų pirkimų principų prašyti kandidatą ar dalyvį šiuos duomenis papildyti arba paaiškinti per protingą

terminą, jeigu kandidatas ar dalyvis pateikė netikslius ar neišsamius duomenis apie savo kvalifikaciją; perkančioji organizacija turi atmesti kandidato ar dalyvio paraišką ar pasiūlymą, jeigu jo kvalifikacija neatitinka pirkimo dokumentuose nustatytų minimalių kvalifikacijos reikalavimų arba jei kandidatas ar dalyvis perkančiosios organizacijos prašymu nepatikslino pateiktų netikslių ar neišsamių duomenų apie savo kvalifikaciją; kandidatų ir dalyvių kvalifikaciniai duomenys turi būti vertinami vadovaujantis jiems pateiktuose pirkimo dokumentuose nustatytais kriterijais ir procedūromis, o teisę dalyvauti tolesnėse pirkimo procedūrose turi tik tie kandidatai ar dalyviai, kurių kvalifikaciniai duomenys atitinka perkančiosios organizacijos keliamus reikalavimus.

Audito metu nustatyta, kad Skuodo rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos 2009 m. gegužės 15 d. rašto Nr. R2-703 „Dėl kvietimo pateikti pasiūlymą“ 6 punkte nustatyti bendrieji paslaugų teikėjo kvalifikaciniai reikalavimai, iš kurių vienas – turėti bent vieną specialistą, atsakingą už sutarties vykdymą, turintį auditoriaus pažymėjimą ir mokantį anglų kalbą ne žemesniu kaip pažengusio vartotojo lygmens B2 lygiu (pagal Europass); 10 punkte nurodyti pasiūlymų atmetimo atvejai: pasiūlymas atmetamas, kai teikėjas neatitiko minimalių kvalifikacijos reikalavimų, kai teikėjas pasiūlyme pateikė netikslius ar neišsamius duomenis apie savo kvalifikaciją ir, perkančiajai organizacijai prašant, nepatikslino jų, kai pasiūlymas neatitiko konkurso sąlygose nustatytų reikalavimų.

Skuodo rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisija tinkamiausiu pasiūlymu pripažino tiekėjo pateiktą pasiūlymą, kuriame pateikti ne visi duomenys apie tiekėjo kvalifikaciją ir dokumentai, prašyti pateikti Skuodo rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos 2009 m. gegužės 15 d. raštu Nr. R2-703 „Dėl kvietimo pateikti pasiūlymą“ – nepateiktas specialisto, atsakingo už sutarties vykdymą, gyvenimo aprašymas, diplomai, pažymėjimai ir kiti dokumentai, įrodantys jo anglų kalbos mokėjimą ne žemesniu kaip pažengusio vartotojo lygmens B2 lygiu (pagal Europass). Audito metu nustatyta, kad tinkamiausiu pripažinto tiekėjo pateikti dokumentai nenurodo, kad jo kvalifikacija atitiko pirkimo dokumentuose nustatytus bendruosius kvalifikacinius reikalavimus, dėl to, mūsų nuomone, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 32 straipsnio 7 dalimi, šis tiekėjas neturėjo teisės dalyvauti tolesnėse pirkimo procedūrose. Tačiau Skuodo rajono savivaldybės administracija su šiuo tiekėju sudarė 2009 m. birželio 5 d. paslaugų pirkimo sutartį Nr. R5-327.

Audito metu nustatyti šio viešojo pirkimo kitų tiekėjų pateiktų pasiūlymų trūkumai – tiekėjai pasiūlymuose pateikė netikslius ir neišsamius duomenis apie savo kvalifikaciją, tiekėjo kvalifikacija neatitiko pirkimo dokumentuose nustatytų kvalifikacinių reikalavimų (nepateikti tiekėjų specialistų, atsakingų už sutarties vykdymą, dokumentai, įrodantys jų anglų kalbos mokėjimą nustatytu lygiu, visi išsilavinimą ir kvalifikacijos kėlimą pagrindžiantys dokumentai).

Vadovaudamiesi Rekomendacijomis dėl finansinių pataisų, taikytinų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamoms išlaidoms, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo [20] įvertinome finansinių pataisų taikymo tikslingumą. Vadovaudamiesi minėtų rekomendacijų [20] 2 priedo 21 punktu, taikome 25 proc. nuo paslaugų pirkimo sutarties vertės finansinę pataisą: jos suma 398,23 EUR, iš kurių ERPF lėšų dalis – 298,67 EUR.

Išvada

Skuodo rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisija nesivadovaudama Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 32 straipsnio 5, 6, 7 dalyse nustatytais reikalavimais bei Skuodo rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų komisijos 2009 m. gegužės 15 d. rašto Nr. R2-703 „Dėl kvietimo pateikti pasiūlymą“ 10 punkto nuostatomis, netinkamai atliko tiekėjų kvalifikacinių duomenų vertinimą, neatmetė tiekėjų pateiktų pasiūlymų arba nepaprašė tiekėjų patikslinti pateiktus pasiūlymus, duomenis apie kvalifikaciją ir pateikti trūkstamus dokumentus. Savivaldybės administracija sudarė paslaugų pirkimo sutartį su tiekėju, kuris neturėjo teisės dalyvauti tolesnėse pirkimo procedūrose.

Vadovaudamiesi Rekomendacijomis dėl finansinių pataisų, taikytinų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamoms išlaidoms, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo [20] taikome 25 proc., arba 398,23 EUR, iš kurių ERPF lėšų dalis – 298,67 EUR, finansinę pataisą.

3 pastebėjimas

Audito metu atlikome savarankiškas audito procedūras dėl projekto Nr. 2005/148 jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2005/148/1VL-70-J-6-1 deklaruotų išlaidų tinkamumo finansuoti, kurių metu įvertinome projekto pagrindinio partnerio – VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro atliktą vaizdo stebėjimo kamerų sistemų pirkimo ir įrengimo viešąjį pirkimą, atliktą atviro konkurso būdu. Pirmojo lygio kontrolės institucijos patvirtinimą dėl šioje mokėjimo paraiškoje deklaruotų Lietuvos partnerių išlaidų pateikė nepriklausomo audito įmonė UAB „IDG auditoriai“.

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 18 straipsnio 3 dalies reikalavimais, sudarant pirkimo sutartį negali būti keičiama laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kaina ir pirkimo dokumentuose bei pasiūlyme nustatytos pirkimo sąlygos. Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 18 straipsnio 6 dalies 2, 3 ir 11 punktais, prekių pirkimo sutartyje turi būti nustatyti, jeigu įmanoma, tikslūs prekių ir paslaugų kiekiai, kaina arba kainodaros taisyklės ir nuostata, kad sutarties sąlygos sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos.

VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro direktoriaus 2007 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 22 patvirtintų Atviro konkurso „Vaizdo stebėjimo kamerų sistemų pirkimas ir įrengimas“ sąlygų (toliau – Atviro konkurso sąlygos) 13.7, 14.5 ir 14.12 punktais nustatyta, kad sudarant pirkimo sutartį negali būti keičiama laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kaina ir pirkimo dokumentuose bei pasiūlyme nustatytos pirkimo sąlygos, kad sutartyje bus nustatyta fiksuota kaina, kuri nebus keičiama ir kad pirkimo sutarties sąlygos sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos.

Tačiau audito metu nustatėme, kad sudarant 2007 m. rugpjūčio 14 d. vaizdo stebėjimo kamerų sistemų pirkimo bei įrengimo Varėnos rajono savivaldybėje pirkimo sutartį su konkursą laimėjusiu tiekėju, buvo nurodyta kita nei laimėjusiame pasiūlyme kaina ir pasiūlyme nurodytas prekių kiekis, t. y. vienu vienetu sumažintas perkamų prekių kiekis ir atitinkamai sumažinta sutarties suma. Be to, vykdant šią prekių pirkimo sutartį, tarp VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro ir konkursą laimėjusio tiekėjo 2008 m. sausio 9 d. buvo pasirašytas susitarimas, kuriuo pakeista viena iš prekių pirkimo sutartyje nurodyta perkama prekė (viena mobili kamera pakeista į vieną valdomą kamerą) ir atitinkamai pakeista sutarties suma.

Vadovaudamiesi Rekomendacijomis dėl finansinių pataisų, taikytinų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamoms išlaidoms, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo [20] įvertinome finansinių pataisų taikymo tikslingumą ir išnagrinėjome šį konkretų Viešųjų pirkimų įstatymo [22] nuostatų nesilaikymo atvejį. Įvertinome visų pastebėjime minėtų pakeitimų sudarant prekių pirkimo sutartį bei jos vykdymo metu atliktų pakeitimų įtaką viešojo pirkimo konkurso rezultatams ir projekto išlaidų tinkamumui finansuoti. Mūsų nuomone, VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras, sudarydamas prekių pirkimo sutartį ir vėliau iš dalies pakeisdamas esminę pasirašytos sutarties nuostatą, neiškreipė bendros kvietimo teikti pasiūlymus sistemos ar konkurso sąlygų, o šie pakeitimai neturėjo neigiamos įtakos viešojo pirkimo rezultatams – tinkamiausias pasiūlymas yra to paties tiekėjo, kuris buvo pripažintas laimėtoju.

Išvada

VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras vaizdo stebėjimo kamerų sistemų pirkimo bei įrengimo viešojo pirkimo prekių pirkimo sutartį sudarė ir pakeitė nesilaikydamas Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 18 straipsnio 3 ir 6 dalių reikalavimų, Atviro konkurso sąlygų ir prekių pirkimo sutarties nuostatų.

4 pastebėjimas

Audito metu atlikome savarankiškas audito procedūras dėl projekto Nr. 2006/230 jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2006/230/1VL-289-J-2-1 deklaruotų išlaidų tinkamumo finansuoti, kurių metu įvertinome projekto pagrindinio partnerio – VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro

leidybos ir leidinių komponavimo (maketavimo) paslaugų viešąjį pirkimą, atliktą supaprastinto atviro konkurso būdu. Pirmojo lygio kontrolės institucijos patvirtinimą (angl. *Confirmation by the 1st level controller*) dėl šioje mokėjimo paraiškoje deklaruotų Lietuvos partnerių išlaidų pateikė nepriklausomo audito įmonė UAB „IDG auditoriai“.

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 18 straipsnio 6 dalies 2, 3 ir 11 punktais, prekių pirkimo sutartyje turi būti nustatyti, jeigu įmanoma, tikslūs prekių ir paslaugų kiekiai, kaina arba kainodaros taisyklės ir nuostata, kad sutarties sąlygos sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos.

Audito metu nustatyta, kad tinkamai atlikus leidybos ir leidinių komponavimo (maketavimo) paslaugų viešąjį pirkimą, VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras su keturiolikos leidinių (žurnalų) maketavimo paslaugų pirkimo dalies tinkamiausiu pripažintu tiekėju 2007 m. gegužės 9 d. pasirašė 14 leidinių (žurnalų) maketavimo paslaugų pirkimo sutartį. Vienas jos objektų – septynių reprezentacinių leidinių (žurnalų) dizaino ir maketų parengimo paslaugos. Sutarties 9 punktu nustatyta, kad sutarties sąlygos jos galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos.

Audito metu nustatyta, kad VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras su tiekėju pasirašė susitarimą Nr. 1, kuriuo pakeista 2007 m. gegužės 9 d. paslaugų pirkimo sutartis: pakeistas šios sutarties objektas ir kaina – numatyta įsigyti šešių reprezentacinių leidinių (žurnalų) dizaino ir maketų parengimo paslaugas (t. y. vienu leidiniu mažiau), o sutarties suma atitinkamai sumažinta.

Vadovaudamiesi Rekomendacijomis dėl finansinių pataisų, taikytinų iš struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamoms išlaidoms, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo [20] įvertinome finansinių pataisų taikymo tikslingumą ir išnagrinėjome šį konkretų Viešųjų pirkimų įstatymo [22] nuostatų nesilaikymo atvejį. Audito metu įvertinome pastebėjime minėto 2007 m. gegužės 9 d. paslaugų pirkimo sutarties pakeitimo įtaką viešojo pirkimo konkurso rezultatams ir projekto išlaidų tinkamumui finansuoti. Mūsų nuomone, VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras, sutarties vykdymo metu iš dalies pakeisdamas esminę pasirašytos sutarties nuostatą, neiškreipė bendros kvietimo teikti pasiūlymus sistemos arba konkurso sąlygų, o šie pakeitimai neturėjo neigiamos įtakos viešojo pirkimo rezultatams – t. y. tinkamiausias pasiūlymas yra to paties tiekėjo, kuris buvo pripažintas laimėtoju.

Išvada

VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras sudarė 14 leidinių (žurnalų) maketavimo paslaugų pirkimo sutartį, kurią pakeitė nesilaikydamas Viešųjų pirkimų įstatymo [22] 18 straipsnio 6 dalies reikalavimų ir pirkimo sutarties nuostatų.

5 pastebėjimas

Atlikome audito procedūras dėl Kaimynystės programos projekto Nr. 2005/069 jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2005/069/1VL-68-J-3-1 deklaruotų Lietuvos partnerių 25 972,51 EUR išlaidų. Nustatyta, kad ne visos pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios audito įmonės UAB „Gaudera“ pripažintos tinkamomis finansuoti ir JTS bei VI pripažintos deklaruotinomis EK išlaidos yra tinkamos finansuoti ir galėjo būti deklaruotos Europos Komisijai.

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio reikalavimais, Kaimynystės programos Programos vadovo [24] 4.2.1.1 punkto nuostatomis, tinkamomis finansuoti ir deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidomis gali būti pripažintos tik tos išlaidos, kurios tiesiogiai susijusios su projekto įgyvendinimu ir projekto veiklomis, numatytomis patvirtintoje paraiškoje paramai gauti. Audito metu nustatyta, kad pagal šią jungtinę mokėjimo paraišką tinkamomis finansuoti ir deklaruotinomis Europos Komisijai pripažintos pagrindinio partnerio – VšĮ „Lazdijų kultūros centro“ – išlaidos už degalus dienomis, kai pagal projekto darbo laiko apskaitos žiniaraščius nė vienas projekto darbuotojas nedirbo, o minėtos dienos buvo šeštadieniai ir sekmadieniai ir jomis nevyko projekto renginiai. Projekto pagrindinis partneris audito metu mums nepateikė pagrįsto paaiškinimo ir tinkamų, pakankamų ir patikimų įrodymų, kad šios išlaidos susijusios su projekto įgyvendinimu. Nustatyta pagal jungtinę mokėjimo paraišką Nr. 2005/069/1VL-68-J-3-1 Europos Komisijai deklaruota netinkamų finansuoti išlaidų suma – 96,62 EUR.

Šios klaidos nustatytos dėl to, kad pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdanči institucija nepakankamai efektyviai vykdė jai pavestas funkcijas. Atsižvelgdami į audito metu nustatytų klaidų pobūdį ir jų priežastis, šias klaidas vertiname kaip turinčias sistemiškumo požymių, dėl ko kilo rizika, kad dalis šio projekto transporto išlaidų, deklaruotų kitose mokėjimo paraiškose gali būti netinkamos finansuoti. Dėl to audito metu buvo išplėsta audito apimtis ir atliktos audito procedūros dėl šio projekto partnerio transporto išlaidų, deklaruotų visose kitose jungtinėse mokėjimo paraiškose Nr. 2005/069/1VL-68-J-1-1 ir Nr. 2005/069/1VL-68-J-2-1 (audito apimtis į jungtinę mokėjimo paraišką Nr. 2005/069/1VL-68-J-4-1 nebuvo plėsta, nes tokio paties pobūdžio netinkamas finansuoti išlaidas, deklaruotas šioje mokėjimo paraiškoje, netinkamomis finansuoti pripažino JTS, tikrindamas ir tvirtindamas šią jungtinę mokėjimo paraišką). Atlikę papildomas audito procedūras, nustatėme visus atvejus, kai nustatytos klaidos kartojosi ir tinkamomis finansuoti ir deklaruotinomis Europos Komisijai buvo pripažintos išlaidos už degalus dienomis, kai pagal projekto darbo laiko apskaitos žiniaraščius nė vienas projekto darbuotojas nedirbo, o minėtos dienos buvo šeštadieniai ir sekmadieniai ir jomis nevyko projekto renginiai. Šių audito procedūrų metu nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma – 132,48 EUR.

Kadangi audito metu vertinamo projekto apimtyje patikrinome visus atvejus, turinčius šios klaidos riziką, audito metu nustatėme žinomą klaidą (šio projekto apimtyje) – visa Europos Komisijai deklaruota netinkamų finansuoti išlaidų suma – 229,10 EUR.

Vadovaujantis Darbo kodekso [25] 144 straipsnio 5 punktu, darbuotojų, dirbančių ne vienoje darbovietėje arba vienoje darbovietėje, bet pagal dvi ar daugiau darbo sutartis, darbo dienos trukmė negali būti ilgesnė kaip dvylika valandų. Audito metu vertinant pagal jungtinę mokėjimo paraišką Nr. 2005/069/1VL-68-J-3-1 Europos Komisijai deklaruotų išlaidų tinkamumą finansuoti nustatyta atvejų, kai tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažintos ir projekto vykdytoji kompensuotos darbo užmokesčio išlaidos už darbuotojų darbo laiką, viršijantį 12 val. per dieną, o nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma – 54,81 EUR. Visos nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos yra susijusios su pagrindinio partnerio darbuotojų darbo užmokesčiu už darbą dienomis, kuriomis vyko projekto renginiai, arba už dieną prieš juos. Audito metu nustatyta, kad pagal šią jungtinę mokėjimo paraišką buvo deklaruota tik dalis ataskaitinio laikotarpio darbo užmokesčio išlaidų (t. y. tik valstybinio socialinio draudimo įmokos ir įmokos į garantinį fondą), o kita dalis darbo užmokesčio išlaidų (priskaičiuotos atlyginimų sumos) buvo deklaruotos Europos Komisijai pagal jungtinę mokėjimo paraišką Nr. 2005/069/1VL-68-J-4-1. Dėl to, siekdami nustatyti visą netinkamų finansuoti išlaidų sumą, išplėtėme audito apimtį ir nustatėme likusią netinkamų išlaidų sumą už ataskaitinį laikotarpį – 155,56 EUR. Nustatytą visą netinkamų finansuoti išlaidų sumą – 210,37 EUR.

Mūsų nuomone, pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios institucijos netinkamai ir ne visa apimtimi atliko darbo užmokesčio išlaidų teisėtumo patikrinimą. Atsižvelgdami į audito metu nustatytų klaidų pobūdį ir jų priežastis, šias klaidas vertiname kaip turinčias sistemiškumo požymių, dėl ko yra rizika, kad dalis šio projekto darbo užmokesčio išlaidų, deklaruotų kitose mokėjimo paraiškose gali būti netinkamos finansuoti, t. y. tais atvejais, kai pagrindinio partnerio darbuotojai dirbo dienomis, kuriomis vyko projekto renginiai arba už dieną prieš juos. Dėl to audito metu buvo išplėsta audito apimtis ir atliktos audito procedūros dėl darbo užmokesčio išlaidų už visas dienas, kuriomis vyko projekto renginiai, arba už dienas prieš šiuos renginius.

Atlikę audito procedūras nustatėme visus atvejus, kai nustatytos klaidos kartojosi ir tinkamomis finansuoti išlaidomis buvo pripažintos darbo užmokesčio išlaidos už darbo laiką, kai darbo dienos trukmė buvo ilgesnė kaip dvylika valandų. Šių papildomų audito procedūrų metu nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma – 491,63 EUR.

Kadangi audito metu vertinamo projekto apimtyje patikrinome visus atvejus, turinčius šios klaidos riziką, audito metu nustatėme žinomą klaidą (šio projekto apimtyje) – visa Europos Komisijai deklaruota netinkamų finansuoti išlaidų suma – 702,00 EUR.

Vertinant jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2005/069/1VL-68-J-3-1 deklaruotų Lietuvos partnerių išlaidų tinkamumą bei atitinkamai išplėtus audito apimtį nustatyta 931,10 EUR netinkamų finansuoti transporto ir darbo užmokesčio išlaidų (žinoma klaida).

Išvada

Įsitikinome, kad Kaimynystės programos projektas Nr. 2005/069 Lietuvos Respublikoje įgyvendintas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais prekių, paslaugų ir darbų pirkimą, aplinkosaugos reikalavimus, projekto viešinimas buvo vykdomas.

Išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 448/2004 [6], Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir atitinkamą paramos teikimo sutartį, išskyrus šio audito metu nustatytą netinkamų finansuoti 931,10 EUR transporto ir darbo užmokesčio išlaidų sumą.

Ši netinkamų finansuoti išlaidų suma nėra susigražinta ir ji yra deklaruota Kaimynystės programos galutinėje išlaidų deklaracijoje, teikiamoje Europos Komisijai.

6 pastebėjimas

Atlikome audito procedūras dėl Kaimynystės programos projekto Nr. 2006/294 jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2006/294/1VL-15-J-1-2 deklaruotų Lietuvos partnerių 133 562,62 EUR išlaidų. Nustatyta, kad ne visos pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios audito įmonės UAB „IDG auditoriai“ pripažintos tinkamomis finansuoti ir JTS bei VI pripažintos deklaruotinomis EK išlaidos yra tinkamos finansuoti ir galėjo būti deklaruotos Europos Komisijai.

Vadovaujantis Darbo kodekso [25] 144 straipsnio 5 punktu, darbuotojų, dirbančių ne vienoje darbovietėje arba vienoje darbovietėje, bet pagal dvi ar daugiau darbo sutartis, darbo dienos trukmė negali būti ilgesnė kaip dvylika valandų. Audito metu nustatyta atvejų, kai tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažintos ir projekto pagrindiniam partneriui VŠĮ „PVC“ ir projekto partneriui Alytaus kolegijai kompensuotos darbo užmokesčio išlaidos už darbuotojų darbo laiką, viršijantį 12 val. per dieną, o nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma atitinkamai 30,00 EUR ir 31,69 EUR, iš viso – 61,69 EUR.

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio reikalavimais, Kaimynystės programos Programos vadovo [24] 4.2.1.1 punkto nuostatomis, tinkamomis finansuoti ir deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidomis gali būti pripažintos tik realiai patirtos išlaidos, kurios tiesiogiai susijusios su projekto įgyvendinimu ir projekto veiklomis, numatytomis patvirtintoje paraiškoje paramai gauti. Audito metu nustatyta atvejų, kai Europos Komisijai deklaruotos projekto partnerio – Alytaus kolegijos – darbo užmokesčio išlaidos už darbo laiką projekte dienomis, kai darbuotojai buvo išvykę į komandiruotes, nesusijusias su projekto

įgyvendinimu. Mūsų nuomone, šių komandiruočių metu darbuotojai negalėjo būti Alytuje ir dirbti projekte, nors projekto darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose buvo nurodytas darbo laikas šiame projekte. Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma – 189,90 EUR.

Mūsų nuomone, pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdanti institucija netinkamai ir ne visa apimtimi atliko darbo užmokesčio išlaidų teisėtumo patikrinimą. Atsižvelgiant į audito metu nustatytų klaidų pobūdį ir jų priežastis, šias klaidas vertiname kaip turinčias sistemiškumo požymių, dėl ko yra rizika, kad dalis šio projekto darbo užmokesčio išlaidų, nepatekusių į audito atranką, gali būti netinkamos finansuoti. Dėl to audito metu buvo išplėsta audito apimtis – papildomai patikrintos atrankos būdu pasirinktos Europos Komisijai deklaruotos Alytaus kolegijos darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos. Atlikus papildomas audito procedūras, nustatytos tos pačios pasikartojančios klaidos, dėl kurių nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma – 130,04 EUR.

Audito metu atsakingos institucijos ir projekto partneris – Alytaus kolegija – informuoti apie nustatytas klaidas. Projekto partneris savo iniciatyva peržiūrėjo visus darbo laiko apskaitos dokumentus, pagal kuriuos buvo skaičiuojamos audito metu dar nepatikrintos darbo užmokesčio išlaidos projekte dirbantiems darbuotojams (bendrus Alytaus kolegijos darbo laiko apskaitos žiniaraščius, darbo projekte laikaraščius, Alytaus kolegijos direktoriaus komandiruočių įsakymus) ir pateikė mums šio patikrinimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus.

Audito metu įvertinome projekto partnerio atliktą darbo laiko apskaitos patikrinimą ir patikrinome visų projekto Nr. 2006/294 administravime dalyvavusių Alytaus kolegijos darbuotojų darbo laiko apskaitą. Audito metu nustatytos pasikartojančios klaidos: kai tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažintos ir projekto partneriui kompensuotos darbo užmokesčio išlaidos už darbuotojų darbo laiką, viršijantį 12 val. per dieną arba, kai darbo užmokesčio išlaidos už darbo laiką dienomis, kai darbuotojai buvo išvykę į komandiruotes, nesusijusias su projekto įgyvendinimu. Taip pat nustatytas atvejis, kai tinkamomis finansuoti buvo pripažintos darbo užmokesčio išlaidos už darbo laiką projekte tomis dienomis, kai, Alytaus kolegijos darbo laiko apskaitos žiniaraščio duomenimis, darbuotojas dėl ligos ar traumos pirmą dieną darbovietėje turėjo nedarbingumo pažymą. Atsižvelgę į nustatytas klaidas, audito metu atlikome darbo užmokesčio išlaidų perskaičiavimą ir nustatėme 216,57 EUR netinkamų finansuoti išlaidų sumą.

Kadangi audito metu vertinamo projekto apimtyje patikrinome visus atvejus, turinčius nustatytos klaidos riziką, audito metu nustatėme žinomą klaidą (šio projekto apimtyje) – visa Europos Komisijai deklaruota netinkamų finansuoti išlaidų suma – 598,20 EUR.

Audito metu taip pat nustatytos šio projekto partnerio VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro netinkamos finansuoti darbo užmokesčio išlaidos – 428,93 EUR (žr. 11 pastebėjimą).

Išvada

Įsitikinome, kad Kaimynystės programos projektas Nr. 2006/294 Lietuvos Respublikoje įgyvendintas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais prekių, paslaugų ir darbų pirkimą, aplinkosaugos reikalavimus, projekto viešinimas buvo vykdomas.

Išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 448/2004 [6], Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir atitinkamą paramos teikimo sutartį, išskyrus šio audito metu nustatytą netinkamų finansuoti 1 027,13 EUR darbo užmokesčio išlaidų sumą.

Ši netinkamų finansuoti išlaidų suma nėra susigrąžinta ir ji yra deklaruota Kaimynystės programos galutinėje išlaidų deklaracijoje, teikiamoje Europos Komisijai.

7 pastebėjimas

Atlikome Kaimynystės programos projekto Nr. 2008/411 patikrinimą vietoje projekto pagrindinio partnerio VšĮ „PVC“ buveinėje Alytuje (žr. 8 lentelę ir 6 priedą).

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio reikalavimais, Kaimynystės programos Programos vadovo [24] 4.2.1.1 punkto nuostatomis, tinkamomis finansuoti ir deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidomis gali būti pripažintos tik realiai patirtos išlaidos, kurios tiesiogiai susijusios su projekto įgyvendinimu ir projekto veiklomis, numatytomis patvirtintoje paraiškoje paramai gauti.

Patikrinimo vietoje metu patikrintas pagrindinio partnerio VšĮ „PVC“ pagal jungtinę mokėjimo paraišką Nr. 2008/411/1VL-346-J-1-1 Europos Komisijai deklaruotų skelbimo išspausdinimo išlaidų tinkamumas. Audito metu nustatyta, kad atlikus skelbimo spausdinimo paslaugų pirkimą, tinkamiausiu tiekėju pripažintas tiekėjas, kuriuo pasiūlytas skelbimo išspausdinimo paslaugos įkainis – 0,2896 EUR už 1 kv. cm ir su kuriuo sudaryta žodinė sutartis. Nustatėme, kad VšĮ „PVC“ už 150 kv. cm ploto straipsnį sumokėjo 86,89 EUR ir šias išlaidas deklaravo minėtoje jungtinėje mokėjimo paraiškoje. Atsižvelgiant į tai, kad skelbimo išspausdinimo paslaugos įkainis buvo 0,2896 EUR už 1 kv. cm, už šio straipsnio išspausdinimą turėjo būti sumokėta 43,44 EUR. Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma – 43,45 EUR (86,89 – 43,44=43,45 EUR).

Išvada

Kaimynystės programos projekto Nr. 2008/411 patikrinimo vietoje metu nustatyta atsitiktinio pobūdžio klaida, dėl kurios nustatėme 43,45 EUR netinkamų finansuoti išlaidų sumą. Ši netinkamų finansuoti išlaidų suma nėra susigrąžinta ir ji yra deklaruota Kaimynystės programos galutinėje išlaidų deklaracijoje, teikiamoje Europos Komisijai.

8 pastebėjimas

Atlikome audito procedūras dėl Kaimynystės programos projekto Nr. 2006/289 jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2006/289-1VL-178-J-5-1 deklaruotų Lietuvos partnerių 83 429,56 EUR išlaidų. Nustatyta, kad ne visos pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios audito įmonės UAB „Nepriklausomas auditas“ pripažintos tinkamomis finansuoti ir JTS bei VI pripažintos deklaruotinomis EK išlaidos yra tinkamos finansuoti ir galėjo būti deklaruotos EK.

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio reikalavimais, tinkamomis finansuoti ir deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidomis gali būti pripažintos tik realiai patirtos išlaidos. Vadovaujantis Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos (Kaliningrado srities) kaimynystės programos projektų įgyvendinimo išlaidų apmokėjimo ir ataskaitų teikimo taisyklių [26] nuostatomis, Europos Komisijai deklaruotinos išlaidos yra tinkamos finansuoti išlaidos, apmokėtos pagal išlaidų pagrindimo dokumentus; išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai yra banko sąskaitos išrašai, kasos išlaidų orderiai ar kiti dokumentai, kuriais įrodoma, kad pagal išlaidų pagrindimo dokumentus buvo atliktas mokėjimas. Šių dokumentų patvirtintas kopijas projektų vykdytojai turi pateikti kartu su mokėjimo paraiškomis.

Audito metu nustatėme, kad 47,85 EUR jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2006/289-1VL-178-J-5-1 deklaruotų išlaidų buvo pripažintos tinkamomis finansuoti ir deklaruotos Europos Komisijai išlaidos, kurios nebuvo pagrįstos išlaidas įrodančiais dokumentais – banko sąskaitos išrašais, kasos išlaidų orderiais ar kitais dokumentais, įrodančiais, kad buvo atliktas mokėjimas. Audito metu šių išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai mums nebuvo pateikti.

Išvada

Įsitikinome, kad Kaimynystės projektas Nr. 2006/289 Lietuvos Respublikoje įgyvendintas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais prekių, paslaugų ir darbų pirkimą, aplinkosaugos reikalavimus, projekto viešinimas buvo vykdomas.

Išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 448/2004 [6], Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir atitinkamą paramos teikimo sutartį, išskyrus nustatytą atsitiktinio pobūdžio klaidą, dėl kurios nustatėme 47,85 EUR netinkamų finansuoti išlaidų sumą. Ši netinkamų finansuoti išlaidų suma nėra susigrąžinta ir ji yra deklaruota Kaimynystės programos galutinėje išlaidų deklaracijoje, teikiamoje Europos Komisijai.

9 pastebėjimas

Kaimynystės programos projekto Nr. 2006/289 projekto pagrindinis partneris – Lietuvos valstybinis žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centras. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. 3D-864 [27] nuo 2010 m. balandžio 1 d. jis reorganizuotas prijungimo prie Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos būdu. Visas Lietuvos valstybinis žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro teises ir pareigas perėmė Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos. Kad atlikdami kontrolės ir savarankiškas audito procedūras galėtume įvertinti projekto veiklą įvykdymą, dokumentų saugojimą, projekto apskaitą ir audito sekos pakankamumą audito metu atlikome šio projekto patikrinimus vietoje: Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos struktūrinių padalinių buveinėse Vilniuje, Klaipėdoje ir Šilutės rajone (žr. 8 lentelę ir 6 priedą).

Vadovaujantis 2007 m. kovo 30 d. paramos sutarties Nr. 2006/289/1VL-178/8T-42 tarp vadovaujančiosios institucijos ir Lietuvos valstybinio žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimo centro 3.1.18 punktu, pagrindinis partneris įsipareigojo tinkamai registruoti ir ne mažiau kaip 10 metų po projekto įgyvendinimo pabaigos saugoti visus dokumentus, susijusius su projekto įgyvendinimu, ir užtikrinti, kad minėtus dokumentus saugotų visi projektą įgyvendinantys Lietuvos partneriai; vadovaujantis šios sutarties 3.1.14 punktu, kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už Kaimynystės programos priežiūrą, privaloma pateikti visus su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus ir kitą reikalingą informaciją, sudaryti galimybes atlikti patikrinimus.

Audito metu Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos buvo informuota apie planuojamus atlikti projekto patikrinimus vietoje ir prašyta šių patikrinimų metu pateikti atitinkamus dokumentus, susijusius su projekto įgyvendinimo metu vykdytomis veiklomis ir patirtomis išlaidomis. Tačiau atliekant patikrinimus vietoje (ir pakartotiną patikrinimą vietoje) mums buvo pateikti ne visi prašytų dokumentų originalai ir kopijos. Be to, patikrinimų vietose metu nustatytas netinkamas dokumentų atsekamumas, nes dauguma dokumentų originalų saugomi bendrose įstaigos bylose.

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 7 straipsnio 3 dalimi, vadovaujančioji institucija turi įsitikinti, ar yra tvarka, kuri užtikrintų, kad dokumentai, kurie susiję su konkrečiai padarytomis išlaidomis ir mokėjimais pagal paramą ir reikalingais pakankamai audito sekai, yra laikomi pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 38 straipsnio 6 dalies reikalavimus ir šio reglamento I priedą, ir įsitikinti, ar dokumentai yra pateikiami patikrinti asmenims ir įstaigoms, kurie paprastai turi teisę tikrinti tokius dokumentus. Vadovaujančioji

institucija neužtikrino minėtų Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 7 straipsnio nuostatų įgyvendinimo.

Išvada

Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, perėmusi reorganizuoto Lietuvos valstybinio žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimo centro visas teises ir pareigas, netinkamai vykdė paramos sutarties nuostatas ir netinkamai saugo dokumentus, susijusius su projekto įgyvendinimu. Audito seka projekte yra nepakankama.

10 pastebėjimas

Atlikome Kaimynystės programos projekto Nr. 2006/356 patikrinimą vietoje projekto pagrindinio partnerio Alytaus kolegijos buveinėje Alytuje (žr. 8 lentelę ir 6 priedą). Patikrinimo vietoje metu patikrinome, ar pagrindinio partnerio – Alytaus kolegijos – pagal jungtinę mokėjimo paraišką Nr. 2006/356/1VL-816-J-1-1 Europos Komisijai deklaruotos išlaidos yra pagrįstos jas pateisinančiais ir įrodančiais dokumentais, ar prekių, paslaugų ir darbų pirkimai atlikti vadovaujantis nustatyta tvarka, dokumentai saugomi ir projekto apskaita vesta tinkamai, audito seka – pakankama.

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 7 straipsnio reikalavimais, turi būti užtikrinta pakankama audito seka. Vadovaujantis paramos sutarties Nr. 2006/356/1VL-816 tarp vadovaujančiosios institucijos ir Alytaus kolegijos 3.1.16 punktu, pagrindinis partneris įsipareigojo tinkamai registruoti ir ne mažiau kaip 10 metų po projekto įgyvendinimo pabaigos saugoti visus dokumentus, susijusius su projekto įgyvendinimu, ir užtikrinti, kad minėtus dokumentus saugotų visi projektą įgyvendinantys Lietuvos partneriai; vadovaujantis šios sutarties 3.1.12 punktu, kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už Kaimynystės programos priežiūrą, privaloma pateikti visus su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus ir kitą reikalingą informaciją, sudaryti galimybes atlikti patikrinimus.

Patikrinimo vietoje Alytaus kolegijoje metu nustatytas netinkamas dokumentų atsekamumas, nes dauguma dokumentų originalų saugomi bendrose įstaigos bylose. Įsitikinome, kad projekto išlaidos buvo registruotos Alytaus kolegijos buhalterinėje apskaitoje, tačiau buhalterinės apskaitos sąskaitų plane neišskirtos subsąskaitos projekto apskaitai, o projekto išlaidų apskaita nebuvo vesta atskirai, pagal buhalterinės apskaitos įrašus negalima identifikuoti projekto išlaidų.

Išvada

Alytaus kolegijos įgyvendinamame projekte audito seka yra nepakankama.

11 pastebėjimas

Atlikome Kaimynystės programos projekto Nr. 2005/148 jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2005/148/1VL-70-J-6-1 Europos Komisijai deklaruotų išlaidų tinkamumo vertinimą ir nustatėme, kad dalį šio projekto pagrindinio partnerio – VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro projektų koordinatoriaus darbo užmokesčio išlaidų JTS pripažino netinkamomis finansuoti ir jos nebuvo deklaruotos Europos Komisijai. Šio audito metu nustatėme, kad dėl techninio pobūdžio klaidų ši netinkamų finansuoti išlaidų suma buvo apskaičiuota neteisingai, dėl ko netinkamomis finansuoti išlaidomis buvo pripažinta 737,70 EUR mažesnė suma.

Vertinant atrankos būdu pasirinktas Kaimynystės programos projekto Nr. 2006/294 jungtinėje mokėjimo paraiškoje Nr. 2006/294/1VL-15-J-1-2 Lietuvos partnerių deklaruotas darbo užmokesčio išlaidas nustatyta, kad to paties projekto partnerio – VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro projektų koordinatoriaus darbo užmokesčio išlaidos JTS nebuvo perskaičiuotos ir nebuvo išskaičiuota 428,93 EUR netinkamų finansuoti išlaidų suma.

Audito metu apie nustatytas klaidas informavome JTS ir VI bei rekomendavome perskaičiuoti projekto Nr. 2005/148 pagrindinio partnerio VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro projektų koordinatoriaus darbo užmokesčio netinkamų finansuoti išlaidų sumas, peržiūrėti visų kitų projektų, kurių įgyvendinime dalyvavo VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras, pripažintas tinkamomis finansuoti darbo užmokesčio išlaidas, siekiant įsitikinti, kad visi kiti netinkamų finansuoti išlaidų atvejai buvo nustatyti ir netinkamos finansuoti išlaidos nebuvo deklaruotos Europos Komisijai ir, reikalui esant, inicijuoti netinkamų finansuoti išlaidų susigrąžinimą.

Audito metu JTS atliko netinkamų finansuoti išlaidų perskaičiavimą ir pateikė mums prašytą informaciją. Įvertinome JTS atliktus perskaičiavimus ir pateiktą informaciją ir įsitikinome, kad netinkamų finansuoti išlaidų perskaičiavimai atlikti tinkamai ir nustatyta visa netinkamų finansuoti išlaidų suma yra 1 873,26 EUR. Vadovaujančioji institucija priėmė sprendimus dėl šios netinkamų finansuoti išlaidų sumos susigrąžinimo, mokėjimo institucija apskaitė grąžintinas paramos lėšas, o VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras paramos lėšas grąžino. Audito metu nustatyta, kad ši grąžinta paramos lėšų suma nėra išskaičiuota iš galutinės išlaidų deklaracijos, nes paramos lėšos grąžintos po 2011 m. sausio 31 d.

Išvada

Nustatyti visi projekto partnerio VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro netinkamų finansuoti darbo užmokesčio išlaidų atvejai. JTS ir VI ėmėsi tinkamų priemonių nustatytoms klaidoms ištaisyti ir paramos lėšoms susigrąžinti. Netinkama

finansuoti 1 873,26 EUR išlaidų suma audito metu buvo susigražinta, tačiau neišskaičiuota iš Europos Komisijai teikiamos galutinės išlaidų ataskaitos.

Valstybės kontrolės 2008-07-30 atlikto valstybinio audito¹³ metu buvo nustatyti trūkumai, susiję su vadovaujančiajai institucijai ir JTS pavestų funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį įgyvendinimu (žr. ataskaitos dalį Nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditai). Dėl šių trūkumų 2008-07-30 atlikto valstybinio audito ataskaitoje pateikta trylika pastebėjimų (žr. 2008-07-30 atlikto valstybinio audito ataskaitos 11–23 pastebėjimus) ir rekomendacijos, kurios atsakingų institucijų buvo įgyvendintos arba iš dalies įgyvendintos (žr. 10 priedą).

Šio audito metu nustatėme atsitiktinio ir sisteminio pobūdžio klaidų, taip pat 2 787,23 EUR netinkamų finansuoti išlaidų ir 18 107,39 EUR finansinių pataisų sumą, visa suma 20 894,62 EUR. Įvertinome klaidų ir neatitikimų priežastis ir nustatėme, kad jos padarytos dėl pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančių institucijų ne visada tinkamai atlikto išlaidų tinkamumo patikrinimo: netinkamai ir ne visa apimtimi atlikto darbo užmokesčio išlaidų teisėtumo patikrinimo ir įvertinimo, ar išlaidos buvo realiai patirtos ir tiesiogiai susijusios su projekto įgyvendinimu ir projekto veiklomis, numatytomis patvirtintoje paraiškoje paramai gauti, netinkamai atlikto viešųjų pirkimų patikrinimo. Audito metu nustatyta 1 620,59 EUR netinkamų finansuoti išlaidų suma nėra susigražinta ir ji yra deklaruota Kaimynystės programos galutinėje išlaidų deklaracijoje, teikiamoje Europos Komisijai. 1 166,63 EUR audito metu nustatyta netinkamų išlaidų suma (11 pastebėjimas) buvo susigražinta audito metu, tačiau ji neišskaičiuota iš galutinės išlaidų deklaracijos. Vertindami galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai atsižvelgėme į šias audito metu nustatytas netinkamų finansuoti išlaidų sumas (žr. ataskaitos dalį „Galutinio mokėjimo paraiška Europos Komisijai“).

Išvada

Įvertinome VI ir JTS vykdomų funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį veiksmingumą ir nustatėme, kad pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios institucijos ne visada tinkamai atliko išlaidų tinkamumo ir viešųjų pirkimų patikrinimus.

Nustatėme 2 787,23 EUR netinkamų finansuoti išlaidų ir 18 107,39 EUR finansinių pataisų sumą, visa suma 20 894,62 EUR. Audito metu nustatytos netinkamų finansuoti išlaidų sumos yra įtrauktos į Europos Komisijai teikiamą galutinį išlaidų sertifikatą ir išlaidų ataskaitą.

¹³ 2008 m. liepos 30 d. valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P7-70-1-75 "Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities valdymo ir kontrolės sistemos, sukurtos Lietuvos Respublikoje, vertinimas". Ši ataskaita 2008 m. rugpjūčio 5 d. raštu Nr. (19.13-01)-6K-0809543 pateikta Europos Komisijos Regioninės politikos generaliniam direktoratui.

Nustatytų netinkamų išlaidų įtaka kitoms Europos Komisijai deklaruotų Kaimynystės programos išlaidų sumoms įvertinta vertinant Kaimynystės programos klaidų ir pažeidimų dažnį (žr. ataskaitos dalį „Klaidų ir pažeidimų dažnis“).

3.2. Vadovaujančiosios institucijos deleguotų funkcijų vykdymo priežiūra

Vadovaujantis Susitarimo memorandumu [12] 9 straipsnio 1 punktu, už išlaidų tinkamumo bei paramos sutarties sąlygų atitikties patikrinimą ir patvirtinimą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 34 straipsnio 1 dalies f punktą ir Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį Lietuvos Respublikoje yra atsakinga vadovaujančioji institucija. Vadovaujantis Susitarimo memorandumu [12] 21 straipsnio 1 punktu, vadovaujančioji institucija yra atsakinga už pirmojo lygio kontrolės funkcijų (t. y. kontrolės funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį) vykdymą Lietuvos Respublikoje.

Vadovaujančioji institucija su UAB „IDG auditoriai“ 2006 m. rugsėjo 13 d. sudarė paslaugų teikimo sutartį dėl centralizuoto nepriklausomo audito ir su juo susijusių konsultavimo ir vadovo parengimo paslaugų (toliau – Sutartis). Pagal šią Sutartį UAB „IDG auditoriai“ turėjo atlikti pirmojo lygio kontrolės institucijos patikrinimus, už kuriuos atsakinga vadovaujančioji institucija. Aštuonių projektų vykdytojai patys sudarė sutartis su audito įmonėmis (decentralizuotu būdu), kurios atliko šių projektų pirmojo lygio kontrolės institucijos patikrinimus.

Vadovaujantis Europos Komisijos darbo dokumento dėl gerosios valstybių narių atliekamų struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamų projektų valdymo patikrinimų praktikos (03/04/2006) [18] 2.2, 2.9 ir 2.10 punktų nuostatomis, vadovaujančioji institucija atsako už visų funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį įgyvendinimą ir ji negali perduoti tarpinėms institucijoms bendros atsakomybės už tai, kad šios funkcijos būtų tinkamai atliktos. Jei tam tikros užduotys buvo pavestos kitoms institucijoms, vadovaujančioji institucija turėtų įsitikinti, kad užduotys buvo atliktos tinkamai ir turi įvertinti perkamų paslaugų kokybę.

Valstybės kontrolės 2008-07-30 atlikto valstybinio audito¹⁴ metu buvo nustatyti trūkumai, susiję su vadovaujančiosios institucijos deleguotų funkcijų kontrole (žr. ataskaitos dalį „Nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditai“). Dėl šių trūkumų 2008-07-30 atlikto valstybinio audito ataskaitoje pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos, kurios vadovaujančiosios institucijos buvo įgyvendintos arba iš dalies įgyvendintos (žr. 10 priedą).

¹⁴ Valstybinio audito 2008-07-30 ataskaita Nr. FA-P7-70-1-75 „Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities valdymo ir kontrolės sistemos, sukurtos Lietuvos Respublikoje, vertinimas“. Ji 2008-08-05 raštu Nr. (19.13-01)-6K-0809543 pateikta Europos Komisijos Regioninės politikos generaliniam direktoratui.

Vadovaujančioji institucija, įgyvendindama 2008-07-30 atlikto valstybinio audito metu pateiktas rekomendacijas, 2009 m. spalio mėnesį atliko Kaimynystės programos projektų nepriklausomo audito paslaugų trijų teikėjų suteiktų audito paslaugų vertinimą, kurio metu įvertino pirmojo lygio kontrolės institucijos funkcijas vykdančių audito įmonių (UAB „IDG auditoriai“ ir dviejų audito įmonių, kurios samdytos pačių projektų vykdytojų) atliktą darbą.

Dėl visų vertintų nepriklausomo audito įmonių vadovaujančioji institucija pateikė išvadas, kad visos vertintos nepriklausomo audito įmonės joms pavestas funkcijas (pagal atitinkamas paslaugų sutartis) atliko tinkamai ir visa apimtimi.

Audito metu įvertinome, kaip vadovaujančioji institucija atlikto deleguotų funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį priežiūrą. Audito metu įsitikinome, kad vadovaujančioji institucija ėmėsi priemonių 2008-07-30 atlikto valstybinio audito ataskaitoje nurodytiems trūkumams pašalinti. Audito metu nustatyta, kad vadovaujančiosios institucijos naudotos kontrolės priemonės neužtikrino, kad pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios audito įmonės tinkamai atliktų viešųjų pirkimų vertinimą.

Audito metu nustatėme, kad pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančios institucijos atliko 46 projektų, arba 53 proc. projektų, įgyvendinamų Lietuvos Respublikoje, patikrinimus vietoje, o nepatikrino 40 projektų, arba 47 proc. projektų, įgyvendinamų Lietuvos Respublikoje. Audito metu atsižvelgėme į kitų institucijų, vykdančių funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį atliktus patikrinimus vietoje ir nustatėme, kad iš 40 projektų, kurių patikrinimai vietoje nebuvo atlikti, JTS arba vadovaujančioji institucija atliko 14 projektų patikrinimus jų įgyvendinimo vietoje – likę 26 projektai, arba 30 proc. Lietuvos Respublikoje įgyvendintų projektų, nebuvo patikrinti jų įgyvendinimo vietoje nė vienos iš kontrolės funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį vykdančių institucijų (JTS, VI, pirmojo lygio kontrolės institucijos funkcijas vykdančios audito įmonės UAB „IDG auditoriai“). Dėl to šio audito metu mes atlikome papildomus patikrinimus šių projektų įgyvendinimo vietose (žr. 8 lentelę ir 6 priedą), kurių metu patikrinome 5 projektus. Šių patikrinimų vietose metu patikrinti dokumentų originalai, projektų išlaidų buhalterinė apskaita, projektų veiklas ir rezultatus įrodantys dokumentai. Nenustatėme esminių trūkumų, išskyrus pateiktus 7 ir 10 pastebėjimuose, ir įsitikinome, kad projektų veiklos buvo įvykdytos, patirtos išlaidos pagrįstos išlaidas pateisinančiais ir įrodančiais dokumentais, dokumentai saugomi ir projekto apskaita vesta tinkamai, o audito seka – pakankama.

Išvada

Įsitikinome, kad vadovaujančioji institucija iš dalies atlikto deleguotų funkcijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį vykdymo priežiūrą.

Šio audito metu nustatėme, kad naudotos kontrolės priemonės neužtikrino, kad viešųjų pirkimų vertinimas būtų atliktas tinkamai.

Ne visi Kaimynystės programos projektai, įgyvendinami Lietuvos Respublikoje, buvo patikrinti vietoje pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančių institucijų, JTS arba vadovaujančiosios institucijos bent vieną kartą jų įgyvendinimo metu.

3.3. Vadovaujančiosios institucijos ir JTS atlikti patikrinimai vietoje pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 4 straipsnį

Vadovaujančioji institucija, įgyvendindama Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnio nuostatas, atliko 19 patikrinimų vietose (angl. *check on the spot*) ir patikrino 18 projektų ir JTS (žr. ataskaitos 14 priedą). VI atliktų patikrinimų vietoje metu pateikė 60 rekomendacijų, kurios visos įgyvendintos, išskyrus vieną, kuri yra neaktuali.

Audito metu įvertinome 5 vadovaujančiosios institucijos atliktus patikrinimus vietoje (žr. ataskaitos 7 priedą). Audito metu įsitikinome, kad VI juos iš esmės atliko tinkamai. Reikšmingų trūkumų dėl jų dokumentavimo nenustatėme. Nustatyti nereikšmingi trūkumai dėl rekomendacijų teikimo VI patikrinimų vietoje metu nustatytiems trūkumams šalinti ir rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo. Audito metu gavome pakankamus, patikimus ir tinkamus audito įrodymus, kad įsitikintume, jog VI atliko rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimą.

JTS atliko 67 patikrinimus projektų įgyvendinimo vietoje Lietuvos Respublikoje ir Lenkijos Respublikoje – patikrino 52 projektus. JTS, patikrinimų vietoje metu nustatęs reikšmingų klaidų ir trūkumų, jiems pašalinti teikė atitinkamas rekomendacijas.

Audito metu įvertinome 10 JTS atliktų patikrinimų vietoje (žr. ataskaitos 8 priedą). Įsitikinome, kad JTS uos iš esmės atliko tinkamai, o visi JTS nustatyti reikšmingi trūkumai buvo pašalinti, svarbiausios rekomendacijos – įgyvendintos.

Išvada

Įgyvendinant Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnyje nustatytas funkcijas, VI ir JTS, mūsų nuomone, tinkamai atliko patikrinimus vietoje.

VI ir JTS dėl patikrinimų vietoje metu nustatytų klaidų ir trūkumų ėmėsi priemonių jiems šalinti, teikė atitinkamas rekomendacijas, kurių svarbiausios buvo įgyvendintos.

3.4. Mokėjimo institucijos atlikti patikrinimai pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 9 straipsnį

Mokėjimo institucija, įgyvendindama Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio nuostatas ir siekdama įvertinti vadovaujančiosios institucijos ir JTS kontrolės procedūrų

efektyvumą, iki Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai pateikimo atliko penkis patikrinimus projektų administravimo vietoje: keturis – JTS ir vieną – vadovaujančioje institucijoje (žr. ataskaitos 15 priedą).

Mokėjimo institucija patikrinimų vietoje metu esminių klaidų, neatitikimų, pažeidimų ar neteisėtai išmokėtų sumų nenustatė. Kitiems trūkumams ir neatitikimams pašalinti MI teikė atitinkamas rekomendacijas. Visos 18-ka mokėjimo institucijos pateiktų rekomendacijų buvo įgyvendintos.

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio 2 punktu, prieš sertifikuojant išlaidų ataskaitą, mokėjimo institucija turi įsitikinti, kad išlaidų ataskaitoje nurodytos tik tos išlaidos, kurios buvo realiai padarytos per tinkamumo laikotarpį ir kurios gali būti patvirtintos gautomis sąskaitomis-faktūromis arba lygiavertės įrodomosios galios apskaitos dokumentais.

Audito metu įsitikinome, kad mokėjimo institucija patikrinimus vietoje atliko iš esmės tinkamai. Reikšmingų trūkumų nenustatėme, išskyrus tai, kad MI patikrinimų vietoje metu, siekdama įsitikinti valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingumu ir kad išlaidų ataskaitoje nurodytos tik tos išlaidos, kurios buvo realiai padarytos ir gali būti patvirtintos atitinkamais dokumentais, netikrino išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų.

Išvada

Mokėjimo institucija patikrinimus vietose iš esmės atliko tinkamai ir užtikrino, kad Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio reikalavimai būtų įgyvendinti. Visos mokėjimo institucijos teiktos rekomendacijos buvo įgyvendintos.

4. Pažeidimų administravimas ir pašalinimas. Gražintų ir gražintinų paramos lėšų apskaita

Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1681/94 [7] nustatyti reikalavimai dėl pažeidimų administravimo ir jų pašalinimo, informacijos apie pažeidimus pateikimo Europos Komisijai. Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsnyje nustatyti reikalavimai dėl gražintinų ir gražintų paramos lėšų apskaitos ir jų gražinimo Bendrijai.

Atlikome audito procedūras, siekdami įsitikinti, kad Kaimynystės programos pažeidimai buvo administruojami tinkamai, o gražintos ir gražintinos paramos lėšos administruojamos ir apskaitomos vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsnio reikalavimais. Vertinimas atliktas vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 3.4 ir 3.6 punktų reikalavimais.

Atlikdami auditą naudojomes ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento dalinėje deklaracijoje baigus teikti paramą ir ataskaitoje pateikta informacija apie Lenkijos Respublikoje nustatytus pažeidimus ir grąžintas bei grąžintinas paramos lėšas (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 4.2, 5.1, 5.2, 7, 8 dalis).

4.1. Pažeidimų administravimas ir pašalinimas, informacijos Europos Komisijai teikimas

Audito metu įvertinome visą informaciją apie Kaimynystės programos pažeidimus Lietuvos Respublikoje ir administruojančių institucijų atliktas procedūras administruojant Kaimynystės programos įtariamus ir nustatytus pažeidimus. Audito metu įsitikinome, kad įgyvendinant Kaimynystės programą Lietuvos Respublikoje buvo nustatyti 8 pažeidimai. Visų nustatytų pažeidimų sumos neviršija Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] 12 straipsnyje nustatytų sumų, todėl apie šiuos pažeidimus Europos Komisijai nepranešta (žr. ataskaitos 16 priedą). Audito metu 2010 m. lapkričio 8 d. raštu kreipėmės į OLAF, prašydami pateikti informaciją apie Kaimynystės programos pažeidimus. 2011 m. sausio 10 d. gavome patvirtinimą, kad OLAF nėra gavęs pranešimų apie Kaimynystės programos pažeidimus Lietuvos Respublikoje.

Vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] 6 straipsnio reikalavimais, jeigu ataskaitiniu laikotarpiu nėra pažeidimų, apie kuriuos reiktų pranešti, valstybės narės praneša apie tai Komisijai per tą patį šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą laiką, t. y. per du mėnesius nuo kiekvieno ketvirčio pabaigos. Audito metu nustatyta, kad vadovaujančioji institucija neteikė EK informacijos pagal šio reglamento 6 straipsnį. Pagal Susitarimo memorandumą [12] 25 straipsnio 4 punktą už ketvirčio ataskaitos parengimą ir pateikimą OLAF Lietuvos Respublikoje atsakinga VI.

Audito metu įsitikinome, kad visos su pažeidimais susijusios neteisėtai išmokėtos paramos lėšos Lietuvos Respublikoje buvo susigrąžintos iš paramos gavėjų ir atitinkamai išskaičiuotos iš Europos Komisijai teiktų tarpinių mokėjimo paraiškų Europos Komisijai. Kaimynystės programą administruojančios institucijos Lietuvos Respublikoje sisteminių pažeidimų ir su pažeidimais susijusių sisteminių klaidų nenustatė. Imtasi tinkamų priemonių pašalinti Kaimynystės programos pažeidimus. Audito metu įsitikinta, kad neišsiaiškintų ar nebaigtų tirti pažeidimų Lietuvos Respublikoje nėra.

Audito metu susipažinome su Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje pateikta informacija apie Lenkijos Respublikoje nustatytus pažeidimus (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 4.2, 5.1, 5.2, 7, 8 dalis). Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento vertinimu, dėl visų Lenkijos Respublikoje nustatytų pažeidimų buvo imtasi tinkamų

priemonių jiems pašalinti ir kad sisteminių pažeidimų Lenkijos Respublikoje nenustatyta. Apie visus pažeidimus buvo informuota Europos Komisija, vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] reikalavimais. Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje pateiktais duomenimis, dvi su pažeidimais susijusios sumos Kaimynystės programos užbaigimo metu yra nesusigrąžintos. Audito metu taip pat atlikome audito procedūras, siekdami įsitikinti, kad pateikta informacija apie Lenkijos Respublikoje nustatytus pažeidimus atitinka OLAF mums pateiktą informaciją. Nustatėme, kad kai kurie Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento pateikti duomenys apie Lenkijos Respublikoje nustatytus pažeidimus, apie kuriuos buvo pranešta OLAF, neviseškai atitinka mums OLAF pateiktus duomenis. Audito metu Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas šiuos neatitikimus mums paaiškino ir pateikė patikslintus duomenis. Audito metu Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento pateiktą informaciją apie Lenkijos Respublikoje nustatytus Kaimynystės programos pažeidimus, apie kuriuos pranešta Europos Komisijai, papildėme iš mokėjimo institucijos gauta informacija apie su šiais pažeidimais susijusių grąžintų paramos lėšų išskaičiavimu iš tarpinių ir galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai (žr. ataskaitos 17 priedą).

Išvada

Kaimynystės programos pažeidimai Lietuvos Respublikoje iš esmės buvo administruojami tinkamai, išskyrus tai, kad VI neteikė Europos Komisijai informacijos, privalomos teikti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] 6 straipsnį.

Visų Lietuvos Respublikoje nustatytų pažeidimų sumos neviršija Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] 12 straipsnyje nustatytų sumų. Apie pažeidimus Lenkijos Respublikoje, kurių sumos viršijo straipsnyje nustatytas sumas, Europos Komisija buvo informuota.

Dėl visų Lietuvos Respublikoje ir Lenkijos Respublikoje nustatytų Kaimynystės programos pažeidimų buvo imtasi tinkamų priemonių jiems pašalinti, o visos neteisėtai išmokėtos paramos lėšos buvo susigrąžintos iš paramos gavėjų ir atitinkamai išskaičiuotos iš Europos Komisijai teiktų tarpinių mokėjimo paraiškų, išskyrus dvi su pažeidimais susijusios sumas Lenkijos Respublikoje, kurios nėra susigrąžintos.

4.2. Grąžintų ir grąžintinų paramos lėšų apskaita

Audito metu įvertinome, ar grąžintų ir grąžintinų paramos lėšų apskaita buvo vedama tinkamai, vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsnio reikalavimais, ir

ar paramos lėšos buvo tinkamai ir laiku išskaitytos iš Europos Komisijai teiktų mokėjimo paraiškų arba grąžintos Bendrijai, vadovaujantis Gairių dėl grąžintų sumų išskaitymo [8] nuostatomis¹⁵.

Audito metu nustatyta, kad VI ir JTS nebuvo reglamentuotos grąžintinių ir grąžintų paramos lėšų administravimo ir apskaitos procedūros, nenumatytos atitinkamos vidaus kontrolės procedūros.

VRM VAS veiklos atrankinio patikrinimo metu (2008-07-30 ataskaita Nr. 23A1-15) buvo nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma, dėl kurios susigrąžinimo pagal Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 590 [28], 3 ir 17 punktus vadovujančioji institucija turėjo priimti sprendimą, tačiau to neatliko. Ši netinkamų finansuoti išlaidų suma nebuvo įtraukta į Kaimynystės programos Europos Sąjungos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžintinių sumų registrą. Nepaisant to, ši suma buvo išskaičiuota iš projekto vykdytojo galutinės mokėjimo paraiškos.

Nustatėme riziką, kad ne visos grąžintinos sumos galėjo būti įtrauktos į grąžintinių sumų registrą, dėl jų grąžinimo galėjo būti nepriimti vadovujančiosios institucijos sprendimai, o sumos – nesusigrąžintos. Atliekant kontrolės ir savarankiškas audito procedūras kitose audito srityse į šį rizikos veiksnį atsižvelgėme. Vertindami Europos Komisijai teikiamą galutinę išlaidų deklaraciją ir galutinio mokėjimo paraišką, atlikome išsamias analitines procedūras, kurias atlikę įsitikinome, kad visos grąžintinos sumos buvo apskaitytos ir susigrąžintos.

Atliekant savarankiškas audito procedūras taip nustatyti audito sekos trūkumai, dėl kurių pagal Kaimynystės programos įvairių lygių finansines ataskaitas buvo sudėtingas grąžintų paramos lėšų išskaičiavimo iš atitinkamų finansinių ataskaitų ir išlaidų deklaracijų atsekamumas ir turėjome naudotis kitais informacijos šaltiniais.

Audito metu įsitikinome, kad:

- mokėjimo institucija tinkamai apskaitė grąžintas ir grąžintinas paramos lėšų sumas;
- visos grąžintinos paramos lėšos buvo laiku grąžintos;
- grąžintas paramos lėšas, įskaitant grąžintas sumas dėl pažeidimų ir grąžintas sumas, susijusias su VRM VAS veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytomis netinkamų finansuoti išlaidų sumomis, MI tinkamai ir laiku išskaitė iš Europos Komisijai teiktų tarpinių mokėjimo paraiškų; taip pat MI tinkamai ir laiku išskaitė iš Europos Komisijai teiktų tarpinių mokėjimo paraiškų atitinkamas viešojo indėlio lėšų sumas;
- atvejų, kai projekto vykdytojas grąžintinių sumų negrąžino laiku, nebuvo, todėl delspinigiai nebuvo skaičiuojami;

¹⁵ Šioje ataskaitos dalyje pateikiami vertinimai dėl grąžintinių ir grąžintų sumų už laikotarpį nuo 2004 m. gegužės 3 d. iki 2011 m. sausio 31 d.

- Europos Komisijai teikta informacija apie grąžintinas paramos lėšų sumas, vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsnio reikalavimais.

Audito metu įsitikinome, kad iki audito pabaigos sumų, kurias reikia išieškoti arba kurių neįmanoma išieškoti, taip pat abejotinių ir nurašytų skolų Lietuvos Respublikoje nebuvo¹⁶.

Audito metu susipažinome su Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje pateikta informacija apie paramos lėšų susigrąžinimą Lenkijos Respublikoje (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 4.2, 5.1, 5.2, 7, 8 dalis). Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento vertinimu, visos Lenkijos Respublikoje grąžintinos paramos lėšos buvo susigrąžintos, išskyrus dvi su pažeidimais susijusios neteisėtai išmokėtos paramos lėšų sumos. Audito metu taip pat analizavome mokėjimo institucijos mums pateiktą informaciją apie Kaimynystės programos grąžintas ir grąžintinas paramos lėšas. Apibendrintus duomenis apie Kaimynystės programos užbaigimo metu likusias grąžintinas paramos lėšas pateikiame ataskaitos 18 priede. Pagal mokėjimo institucijos pateiktą informaciją, Lenkijos Respublikos grąžintinių paramos lėšų suma, nesusigrąžinta iki 2011 m. sausio 31 d., yra 21 172,79 EUR, iš kurių 166,80 EUR – delspinigiai dėl ERPF paramos lėšų dalies.

Išvada

Kaimynystės programos grąžintos ir grąžintinos paramos lėšų sumos Lietuvos Respublikoje iš esmės buvo tinkamai administruojamos ir apskaitomos vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsnio, Gairių dėl grąžintų sumų išskaitymo [8] reikalavimais.

Visos grąžintinos sumos grąžintos ir tinkamai bei laiku išskaičiuotos iš Europos Komisijai teiktų tarpinių mokėjimo paraiškų. Sumų, kurias reikia išieškoti arba kurių neįmanoma išieškoti, abejotinių ir nurašytų skolų nėra.

Kaimynystės programos užbaigimo metu, iki 2011 m. sausio 31 d., Lenkijos Respublikoje grąžintinių paramos lėšų suma yra 21 172,79 EUR, Lietuvos Respublikoje – grąžintinių paramos lėšų nebuvo.

¹⁶ Šioje ataskaitos dalyje pateikiami vertinimai dėl grąžintinių ir grąžintų sumų už laikotarpį nuo 2004 m. gegužės 3 d. iki 2011 m. sausio 31 d.

5. Vadovaujančiosios institucijos, JTS ir mokėjimo institucijos Kaimynystės programos užbaigimo procedūros

Kaimynystės programos Jungtinis valdymo ir priežiūros komitetas 2007 m. spalio 16 d. nusprendė sudaryti Kaimynystės programos užbaigimo grupę, kurios veiklą turi koordinuoti vadovaujančioji institucija ir kurią sudaro po du atstovus iš kiekvienos Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistemos institucijų Lietuvos Respublikoje ir Lenkijos Respublikoje. Pirmasis Kaimynystės programos užbaigimo grupės susitikimas įvyko Vilniuje 2008 m. spalio 28 d., Jungtinio valdymo ir priežiūros komiteto posėdžio metu. Šio susitikimo metu buvo patvirtinta Kaimynystės programos užbaigimo grupės sudėtis ir vadovaujančioji institucija pristatė preliminarų Kaimynystės programos užbaigimo darbų grafiką. Paskutinioji šio grafiko redakcija patvirtinta 2009 m. liepos 2 d. Jungtinio valdymo ir priežiūros komiteto sprendimu. Kaimynystės programos užbaigimo klausimai buvo nagrinėjami ir paskutiniojo Jungtinio valdymo ir priežiūros komiteto posėdžio, įvykusio 2009 m. lapkričio 17 d. Gdanske, metu. Mūsų nuomone, rengiantis sklandžiai užbaigti Kaimynystės programą galėjo būti nustatytos Kaimynystės programos užbaigimo procese dalyvaujančių institucijų funkcijos ir atsakomybė vykdant užbaigimo procedūras, Kaimynystės programos užbaigimo dokumentams – Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinei ataskaitai, Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškai Europos Komisijai – keliama reikalavimai, patvirtinta informacijos tarp institucijų keitimosi tvarka ir formos.

Audito metu įvertinome visų Kaimynystės programos baigimo procese dalyvavusių Lietuvos Respublikos institucijų Lietuvoje atliktas užbaigimo procedūras, vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 1.1, 1.2 ir 2.4 punktų reikalavimais.

Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas 2011 m. kovo 14 d. mums pateiktoje ataskaitoje, kurią pateikė kartu su daline deklaracija baigus teikti paramą, pateikė Lenkijos Respublikos institucijų pasirengimo Kaimynystės programos užbaigimui vertinimą (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 4.1. dalį). Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento vertinimu, nacionalinė institucija ir pagalbinė mokėjimo institucija ėmėsi tinkamų priemonių pasiruošti programos užbaigimo procesui.

5.1. Vadovaujančiosios institucijos ir JTS Kaimynystės programos užbaigimo procedūros

Audito metu atlikome audito procedūras ir įvertinome, kaip vadovaujančioji institucija ir JTS parengė Kaimynystės programos galutinę įgyvendinimo ataskaitą, kaip VI parengė Kaimynystės programos išlaidų deklaraciją ir ją pateikė mokėjimo institucijai, kaip VI ir JTS parengė atitinkamas galutines Kaimynystės programos finansines ataskaitas. Įvertinome, ar šios institucijos įsitikino, kad jų parengtos galutinės išlaidų deklaracijos ir kitos finansinės ataskaitos gali būti patikrintos lyginant jose pateiktus duomenis su programos apskaitos sistemos dokumentuose, ankstesnėse išlaidų deklaracijose pateikta informacija, kad šiose ataskaitose pateikta informacija yra pagrįsta teisingais ir tinkamais skaičiavimais, o VI ir JTS galutinėse išlaidų deklaracijose nurodytos išlaidų sumos yra tinkamos finansuoti ir pagrįstos atitinkamais dokumentais. Taip pat vertinome, ar vadovaujančiosios institucijos ir JTS naudotos procedūros apėmė visą Kaimynystės programos įgyvendinimo teritoriją. Vertinimą atlikome vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] reikalavimais.

Vadovaujantis Kaimynystės programos užbaigimo darbų grafiku, kurio paskutiniąją redakciją patvirtinta 2009 m. liepos 2 d. Jungtinio valdymo ir priežiūros komiteto sprendimu, Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška mums turėjo būti pateiktos iki 2010 m. balandžio 15 d. Mokėjimo institucija galutinio mokėjimo paraišką mums pateikė 2010 m. balandžio 15 d., vadovaujančioji institucija Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinę ataskaitą – 2010 m. liepos 15 d. Audito metu, įžvelgę riziką, kad gali būti neužtikrinta, jog šie Kaimynystės programos baigiamieji dokumentai būtų atitinkamai patikslinti ir laiku pateikti mums, 2011 m. sausio 7 d. raštu paprašėme vadovaujančiąją instituciją, JTS ir mokėjimo instituciją visas Kaimynystės programos užbaigimo procedūras atlikti, parengti ir pateikti patikslintą galutinio mokėjimo paraišką, kitus dokumentus ir mūsų prašytą pateikti informaciją iki 2011 m. vasario 15 d. Institucijos buvo informuotos, kad Kaimynystės programos deklaracija baigus teikti paramą ir valstybinio audito ataskaita bus parengtos pagal iki šios datos pateiktus dokumentus ir gautą informaciją. Nepaisant to, vadovaujančiosios institucijos išlaidų deklaracija mums buvo pateikta 2011 m. vasario 17 d., galutinio mokėjimo paraiška – 2011 m. vasario 22 d., o Kaimynystės programos įgyvendinimo ataskaita – 2011 m. kovo 3 d.

Vadovaujančioji institucija būtiną užbaigti programą dokumentų nustatytu laiku nepateikė, o tai sutrumpino laiką, skirtą audito procedūroms atlikti.

Išvada

Įsitikinome, kad JTS tinkamai atliko jam pavestas Kaimynystės programos užbaigimo procedūras ir užtikrino, kad informacija, reikalinga galutinei išlaidų deklaracijai

parengti, apimtų ir į kitas finansines ataskaitas būtų įtrauktos tik tinkamos finansuoti (pripažintos ir atitinkamais dokumentais pagrįstos) išlaidų sumos.

Vadovaujančioji institucija Kaimynystės programos baigiamąsias procedūras atliko minimaliai.

Vadovaujančioji institucija Kaimynystės programos baigiamuosius dokumentus parengė ir pateikė vėluodama, o tai sutrumpino laiką, skirtą audito procedūroms atlikti.

5.2. Mokėjimo institucijos Kaimynystės programos užbaigimo procedūros

Audito metu atlikome audito procedūras ir įvertinome, kaip mokėjimo institucija parengė Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai, kaip įvertino vadovaujančiosios institucijos pateiktą galutinę išlaidų deklaraciją ir kitas finansines ataskaitas ir kaip MI įsitikino, kad į Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai įtrauktos išlaidos atitinka Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnio reikalavimus. Audito metu įvertinome, kaip MI vykdė grąžintų ir grąžintinų sumų apskaitą pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 8 straipsnį.

Išvada

Įsitikinome, kad mokėjimo institucija iš esmės tinkamai atliko Kaimynystės programos užbaigimo procedūras ir užtikrino, kad į Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką būtų įtrauktos tik iki 2011 m. sausio 31 d. tinkamomis finansuoti pripažintos ir atitinkamais dokumentais pagrįstos išlaidų sumos.

6. Galutinio mokėjimo paraiška Europos Komisijai

Vadovaujantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 [3] 38 straipsnio 1 dalies f punktu, deklaracijoje baigus teikti paramą turi būti pateiktas galutinio mokėjimo paraiškos išmokėti paramos lėšų likutį pagrįstumo ir galutiniame išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje nurodytų išlaidų teisėtumo ir tinkamumo įvertinimas.

Audito metu, vadovaudamiesi šiais reglamento ir Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.4 punkto reikalavimais, atlikome Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai vertinimą.

Audito metu įvertinome, ar Lietuvos Respublikos finansų ministerijos mums 2011-02-22 raštu Nr. ((18.6.7-01)-5K-1100346)-6K-1102026 pateiktoje Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai (žr. ataskaitos 4 priedą), kuria deklaruojamos išlaidos nuo

2004-05-03 iki 2011-01-31, nurodytos išmokėtos ir pripažintos tinkamomis finansuoti išlaidos yra tinkamos, teisėtos, o nurodyta jų suma yra teisinga.

Audito metu galutiniame išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje pateiktą informaciją vertiname taip:

- atlikome analitines, kontrolės ir savarankiškas audito procedūras dėl Lietuvos Respublikos pripažintų tinkamomis finansuoti ir išmokėtų išlaidų;
- atlikome analitines audito procedūras dėl Lenkijos Respublikos pripažintų tinkamomis finansuoti ir išmokėtų išlaidų. Atlikdami šias audito procedūras, naudojomes pagalbinės mokėjimo institucijos mokėjimo institucijai pateiktais duomenimis ir Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento pateikta daline deklaracija baigus teikti paramą ir ataskaita, kita informacija;
- atlikome analitines audito procedūras dėl abiejų šalių galutiniame išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje deklaruojamų pripažintų tinkamomis finansuoti ir išmokėtų išlaidų. Atlikdami šias audito procedūras naudojomes minėta informacija ir mokėjimo institucijos pateiktais detaliais skaičiavimais ir deklaruojamų išlaidų paskirstymu pagal šalis nares.

Mokėjimo institucijos 2011 m. vasario 22 d. pateiktame galutiniame išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje deklaruojama Kaimynystės programos pripažinta tinkamomis finansuoti ir išmokėta Kaimynystės programos paramos lėšų suma – 46 986 303,50 EUR, iš kurių Lenkijos Respublikos išlaidų dalis – 28 433 527,14 EUR, Lietuvos Respublikos – 18 552 776,36 EUR.

Audito metu įvertiname:

- Lietuvos Respublikoje patirtų išlaidų tinkamumą;
- VRM buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės, VBAMS duomenis apie iš valstybės išdo išmokėtas paramos lėšas Lietuvos Respublikoje, mokėjimo institucijos ir vadovaujančiosios institucijos duomenis apie grąžintas ir grąžintinas paramos lėšas Lietuvos Respublikoje, informaciją apie projektų vykdytojų gautas pajamas Lietuvos Respublikoje;
- Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento 2011 m. kovo 14 d. mums pateiktą dalinę deklaraciją baigus teikti paramą, apimančią galutinių paramos gavėjų Lenkijos Respublikoje patirtas išlaidas, ir ataskaitą (žr. ataskaitos 3 priedą). Šia deklaracija baigus teikti paramą patvirtinta 20 932 354,85 EUR pripažinta tinkama finansuoti ir išmokėta iš ERPF paramos lėšų suma Lenkijos Respublikoje. Įvertiname Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento ataskaitoje ir jos priede pateiktą informaciją;
- pagalbinės mokėjimo institucijos mokėjimo institucijai pateiktą informaciją apie Lenkijos Respublikoje išmokėtas ERPF ir nacionalinio finansavimo paramos lėšas;

- vadovaujančiosios institucijos pateiktą informaciją apie Jungtiniam techniniam sekretariatui Lenkijos Respublikos regioninės plėtros ministerijos pervestas Lenkijos Respublikos nacionalinio finansavimo lėšas Kaimynystės programos techninės pagalbos prioriteto priemonėms įgyvendinti.

Audito metu įvertinome mokėjimo institucijos mums 2011 m. vasario 22 d. pateiktos Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai, vadovaujančiosios institucijos galutinės išlaidų deklaracijos ir atitinkamų vadovaujančiosios institucijos ir JTS finansinių ataskaitų duomenų atitiktį:

- vadovaujančiosios institucijos:
 1. 2011-02-14 VI Kaimynystės programos galutinės išlaidų deklaracijos Nr. 17;
 2. 2010-02-05 VI Kaimynystės programos 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2 priemonių Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų būklės 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitų;
 3. 2010-01-13 VI Kaimynystės programos techninės pagalbos (3.1 priemonė ir 3.2 priemonė) 2009 m. gruodžio mėn. finansinių ataskaitų;
 4. 2010-01-13 VI Kaimynystės programos Lietuvos partnerių įgyvendinamų priemonių 2009 m. gruodžio mėnesio finansinės ataskaitos;
 5. 2010-01-13 VI Kaimynystės programos Lietuvos partnerių įgyvendinamų priemonių būklės 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitos;
- JTS vadovaujančiajai institucijai pateiktų:
 1. 2011-02-10 JTS Kaimynystės programos informacijos, reikalingos galutinei išlaidų deklaracijai Nr. 17 parengti;
 2. 2009-12-31 JTS Kaimynystės programos 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.2 priemonių Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų būklės 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitų;
 3. 2010-04-26 JTS Kaimynystės programos 2.1 priemonės Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų būklės 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitos;
 4. 2009-12-31 JTS Kaimynystės programos 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2 priemonių Lietuvos partnerių įgyvendinamų projektų 2009 m. gruodžio mėnesio finansinių ataskaitų;
 5. 2010-01-08 JTS Kaimynystės programos techninės pagalbos (3.1 priemonė ir 3.2 priemonė) priemonių 2009 m. gruodžio mėnesio finansinės ataskaitos.

Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai duomenys apie išmokėtas ir pripažintas tinkamomis finansuoti išlaidas atitinka atitinkamoje VI išlaidų deklaracijoje, JTS informacijoje, reikalingoje parengti išlaidų deklaraciją, ir kitose finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis (pagal prioritetus, priemones ir visą ataskaitinį laikotarpį).

Audito metu įsitikinome, kad Europos Komisijai pateiktose tarpinėse mokėjimo paraiškose Europos Komisijai nurodyta iki tam tikro laikotarpio pabaigos išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma iš esmės atitinka atitinkamose vadovaujančiosios institucijos išlaidų deklaracijose, JTS informacijoje, reikalingoje parengti išlaidų deklaracijas, ir atitinkamose kitose finansinėse ataskaitose nurodytas pripažintų tinkamomis finansuoti ir išmokėtų išlaidų sumas. Be to, įsitikinome, kad vadovaujančiosios institucijos išlaidų deklaracijose, JTS informacijoje, reikalingoje parengti išlaidų deklaracijas, ir atitinkamose finansinėse ataskaitose pateikti duomenys atitinka tarpusavyje.

Uždarymo gairių [4, 5] 8 punkte pateikiami nurodymai, kaip turi būti skaičiuojamas Bendrijos pagalbos likutis, o gairių 3 priede pateiktas skaičiavimų pavyzdys. Vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.4 punktu, įvertinome, ar mokėjimo institucija tinkamai ir teisingai atliko skaičiavimus, taip pat Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje prašomo Bendrijos pagalbos likučio teisingumą ir pagrįstumą.

Audito metu, vertindami Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje prašomą išmokėti Bendrijos pagalbos likučio pagrįstumą, mes įvertinome ir nustatėme, kad:

- Kaimynystės programos galutiniame išlaidų sertifikate ir išlaidų ataskaitoje nurodytos išmokėtos ir pripažintos tinkamomis finansuoti 46 986 303,50 EUR (iš jų 34 986 095,20 EUR Europos regioninės plėtros fondo lėšų ir 12 000 208,30 EUR nacionalinio finansavimo lėšų). Įsitikinome, kad į Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką yra įtrauktos tinkamos finansuoti išlaidos, išskyrus audito metu nustatytas netinkamas finansuoti išlaidas (žr. 1-11 pastebėjimus).

audito metu nustatyta 20 894,62 EUR netinkamų finansuoti išlaidų suma (žr. 23 lentelę).

23 lentelė. Audito metu nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma (pagal tikrintus projektus ir projektų partnerius)

Eil. Nr.	Projekto numeris	Kaimynystės programos priemonė	Projekto partnerio Lietuvos Respublikoje pavadinimas	Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR
1.	2006/294	1.1.	VšĮ „PVC“	30,00
2.	2006/294	1.1.	Alytaus kolegija	568,20
3.	2006/294	1.1.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	428,93
4.	2005/148	1.2.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	737,70
5.	2006/289	1.3	Lietuvos valstybinis žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centras	47,85
6.	2006/314	1.4.	Skuodo rajono savivaldybės administracija	18 107,39 ¹⁷
7.	2005/069	2.2.	VšĮ Lazdijų kultūros centras	931,10
8.	2008/411	2.1	VšĮ „PVC“	43,45
Iš viso				20 894,62

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

¹⁷ Ši suma – taikoma finansinių pataisų suma (žr. ataskaitos 1 ir 2 pastebėjimus).

Dėl audito metu nustatytų neatitikimų, kurie pateikti ataskaitos 11 pastebėjime, JTS ėmėsi rekomenduotų veiksmų ir papildomai nustatė 706,63 EUR netinkamų finansuoti išlaidų sumą, visa netinkamų finansuoti išlaidų suma (įskaitant šio audito metu nustatytą sumą) – 1 873,26 EUR. Ši netinkamų finansuoti išlaidų suma grąžinta po 2011 m. sausio 31 d. ir neišskaičiuota iš galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai nurodyto Bendrijos pagalbos likučio (žr. ataskaitos 19 priedą). Likusi šio audito metu nustatyta 19 727,99 EUR netinkamų finansuoti išlaidų suma (žr. 24 lentelę) yra neapskaityta kaip grąžintina paramos lėšų suma ir neišskaičiuota iš galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai nurodyto Bendrijos pagalbos likučio.

24 lentelė. Šio audito metu nustatyta netinkamų išlaidų suma, kuri nesusigražinta ir neišskaičiuota iš galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai (pagal tikrintus projektus)

Eil. Nr.	Projekto numeris	Kaimynystės programos priemonė	Pagrindinio arba finansinio partnerio Lietuvos Respublikoje pavadinimas	Audito metu nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma		
				Iš viso, EUR	ERPF dalis, EUR	Nacionalinio finansavimo lėšų dalis, EUR
1.	2006/294	1.1	VŠĮ „PVC“	598,20	448,65	149,55
2.	2006/289	1.3	Lietuvos valstybinis žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centras	47,85	35,89	11,96
3.	2006/314	1.4.	Skuodo rajono savivaldybės administracija	18 107,39	13 580,54	4 526,85
4.	2005/069	2.2.	VŠĮ Lazdijų kultūros centras	931,10	698,32	232,78
5.	2008/411	2.1	VŠĮ „PVC“	43,45	32,59	10,86
Iš viso				19 727,99	14 795,99	4 932,00

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

- Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai ir galiojančio Europos Komisijos sprendimo [10] duomenys tinkamai panaudoti skaičiavimams pagal Uždarymo gairių [4, 5] 3 priede pateiktą Europos Komisijos lentelę;
- mokėjimo institucijos skaičiavimai, rengiant galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai, atlikti tinkamai ir vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] reikalavimais;
- iki 2011 m. sausio 31 d. iš Europos Komisijos Kaimynystės programos įgyvendinimui pagal tarpines mokėjimo paraiškas Europos Komisijai (įskaitant avansus) buvo gauta 34 434 196,85 EUR paramos lėšų;
- mokėjimo institucijos Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai nurodytas Bendrijos pagalbos lėšų likutis yra 551 890,98 EUR. Atsižvelgiant į po 2011 m. sausio 31 d. grąžintą paramos lėšų sumą (žr. ataskaitos 19 priedą) ir šio audito

metu nustatytą netinkamų finansuoti išlaidų sumą (žr. 25 lentelę), iš galutinio mokėjimo paraiškos turėtų būti išskaičiuota 21 601,25 EUR netinkamų finansuoti išlaidų suma. Mokėjimo institucijos nuomone, Bendrijos pagalbos likutis – 551 890,98 EUR, nurodytas mokėjimo institucijos parengtoje galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai, turėtų būti mažinamas tik tada, kai šioje ataskaitoje nurodytos netinkamai panaudotos Europos regioninės plėtros fondo lėšos bus sugrąžintos į Lietuvos Respublikos valstybės išdo sąskaitą, iš kurios jos buvo išmokėtos. Mokėjimo institucijos nuomonė yra grindžiama remiantis Gairėmis dėl grąžintų sumų išskaitymo (CDRR/05/0012/01) [8], kuriose yra nurodyta, kad po paramos lėšų grąžinimo mokėjimo institucija turi grąžinti šią susigrąžintą paramos lėšų sumą, kartu su delspinigiais, išskaičiuodama šią sumą iš kitos išlaidų deklaracijos ir mokėjimo paraiškos Europos Komisijai arba, jei to nepakanka, grąžinti šią paramos lėšų sumą Bendrijai, ir Uždarymo gairėmis [4, 5], kuriose yra nurodyta, kad valstybės narės privalo informuoti Komisiją apie sumas, išieškotas nuo galutinės išlaidų deklaracijos ir mokėjimo paraiškos pateikimo iki Komisijos atlikto galutinės sumos sumokėjimo, kad Komisija galėtų jas išskaičiuoti ir kad valstybės narės taip pat privalo informuoti Komisiją apie sumas, išieškotas po galutinės išlaidų deklaracijos pateikimo ir programos užbaigimo, ir sugrąžinti Komisijai struktūrinių fondų paramą.

25 lentelė. Audito metu iš galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai išskaičiuota netinkamų finansuoti išlaidų suma (pagal tikrintus projektus ir projektų partnerius)

Eil. Nr.	Projekto numeris	Kaimynystės programos priemonė	Projekto partnerio Lietuvos Respublikoje pavadinimas	Iš galutinio mokėjimo paraiškos EK išskaičiuota netinkamų finansuoti išlaidų suma		
				iš viso, EUR	ERPF dalis, EUR	Nacionalinio finansavimo lėšų dalis, EUR
1.	2006/294	1.1.	VŠĮ „PVC“	30,00	22,50	7,50
2.	2006/294	1.1.	Alytaus kolegija	568,20	426,15	142,05
3.	2006/294	1.1.	VŠĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	1 135,56	851,67	283,89
4.	2005/148	1.2.	VŠĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	737,70	553,27	184,43
5.	2006/289	1.3	Lietuvos valstybinis žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centras	47,85	35,89	11,96
6.	2006/314	1.4.	Skuodo rajono savivaldybės administracija	18 107,39	13 580,54	4 526,85
7.	2005/069	2.2.	VŠĮ Lazdijų kultūros centras	931,10	698,32	232,78
8.	2008/411	2.1	VŠĮ „PVC“	43,45	32,59	10,86
Iš viso				21 601,25	16 200,93	5 400,32

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

- Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje nurodyta informacija apie mokėjimo paraiškos priimtino reikalavimų įvykdymą yra teisinga, išskyrus tai, kas nurodyta šios ataskaitos pastebėjimuose.

Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiška Europos Komisijai parengta pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 II priede pateiktą formą, patvirtinta ir pasirašyta mokėjimo institucijos įgalioto darbuotojo.

Vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2.4 punkto reikalavimais, audito metu vertiname, ar Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinėje ataskaitoje pateikta finansinė informacija, įskaitant informaciją apie pažeidimus, atitinka Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai pateiktą informaciją, taip pat informaciją apie šios programos pažeidimus.

Vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] 1 priedu, programos įgyvendinimo galutinėje ataskaitoje turi būti pateikta apibendrinta finansinė informacija apie programos įgyvendinimą. Audito metu įvertiname mums 2010 m. liepos 15 d. pateiktos Kaimynystės programos galutinės įgyvendinimo ataskaitos ir 2011 m. kovo 3 d. pateiktos patikslintos Kaimynystės programos galutinės įgyvendinimo ataskaitos (žr. ataskaitos 5 priedą) 4 dalyje „Finansinis įgyvendinimas“, 5.5.2 dalyje „Finansų kontrolė“, 5.5.3 dalyje „Nustatyti pažeidimai“ (4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 dalyse, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29 lentelėse, 9 diagramoje, 1, 4, 5, 7 prieduose pateiktą informaciją), pateiktą finansinę informaciją, informaciją apie pirmojo lygio kontrolės funkcijas vykdančias institucijas Lietuvos Respublikoje, Lietuvos Respublikoje ir Lenkijos Respublikoje atliktus veiklos atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį. Šią informaciją vertiname tik tiek, kiek tai reikalinga patikrinti informacijos atitiktį vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] reikalavimais.

Išvada

Įsitikinome, kad mokėjimo institucija Bendrijos pagalbos likutį apskaičiavo vadovaudamasi Uždarymo gairių [4, 5] reikalavimais ir tinkamai parengė Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai.

Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinėje ataskaitoje pateikta finansinė informacija, įskaitant informaciją apie pažeidimus, iš esmės atitinka Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje Europos Komisijai, vadovaujančiosios institucijos išlaidų deklaracijose, JTS informacijoje, reikalingoje parengti išlaidų deklaracijas, ir finansinėse ataskaitose pateiktą informaciją, ir informaciją apie Kaimynystės programos pažeidimus.

Audito metu nustatėme, kad mokėjimo institucija pagalbinei mokėjimo institucijai Lenkijos Respublikoje iki 2011 m. sausio 31 d. pervedė 21 090 781,25 EUR ERPF paramos lėšų pagal avansinį mokėjimą ir tarpines mokėjimo paraiškas Europos Komisijai. Dėl techninės klaidos pagalbinei mokėjimo institucijai pagal Europos Komisijos apmokėtą 13-ąją tarpinio mokėjimo paraišką buvo pervesta per didelė ERPF paramos lėšų suma – pervesta 245 824,82 EUR daugiau nei turėjo būti pervesta pagal minėtą tarpinio mokėjimo paraišką. Pagalbinė mokėjimo institucija permokėtos per didelės ERPF paramos lėšų sumos iki 2011 m. sausio 31 d. mokėjimo institucijai negrąžino. Atsižvelgiant į tai, kad Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento 2011 m. kovo 14 d. mums pateiktoje dalinėje deklaracijoje baigus teikti paramą patvirtinta 20 932 354,85 EUR pripažinta tinkamomis finansuoti ir išmokėta ERPF paramos lėšų suma Lenkijos Respublikoje, ir mūsų audito metu atliktų audito procedūrų rezultatus, Kaimynystės programos užbaigimo metu pagalbinei mokėjimo institucijai Lenkijos Respublikoje permokėta ERPF paramos lėšų suma yra 158 426,40 EUR.

Išvada

Mokėjimo institucija pagalbinei mokėjimo institucijai Lenkijos Respublikoje yra pervedusi 21 090 781,25 EUR ERPF paramos lėšų sumą, kuri yra 158 426,40 EUR didesnė nei galutinio mokėjimo paraiškoje patvirtinta Lenkijos Respublikoje pripažinta tinkamomis finansuoti ir išmokėta ERPF paramos lėšų suma.

7. Klaidų ir pažeidimų dažnis

Vadovaujantis Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 3.7 punktu, deklaracijoje baigus teikti paramą reikia įvertinti klaidų ir pažeidimų dažnį ir nurodyti, ar jis aukštas ar žemas. Europos Komisija nenustatė reikalavimų, kaip turi būti atliktas apskaičiavimas ir vertinimas, todėl toliau teikiame audito metu taikytą klaidų ir pažeidimų dažnio apskaičiavimo eigą, o pabaigoje pateikiame Kaimynystės programos klaidų ir pažeidimų dažnio vertinimą.

Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas 2011 m. kovo 14 d. mums pateiktoje dalinėje deklaracijoje baigus teikti paramą ir savo ataskaitoje pateikė klaidų ir pažeidimų dažnio vertinimą (žr. ataskaitos 3 priede pateiktos Lenkijos Respublikos ataskaitos 7 dalį). Mes, teikdami deklaraciją baigus teikti paramą už visą Kaimynystės programą, įvertinome visos programos klaidų ir pažeidimų dažnį.

Vadovaudamiesi Uždarymo gairių [4, 5] reikalavimu vertinant klaidų ir pažeidimų dažnį atsižvelgti ne tik į veiklos atrankinių patikrinimų metu nustatytas klaidas ir pažeidimus, bet ir į visų

nacionalinių ir Bendrijos institucijų auditų metu nustatytas klaidas ir pažeidimus, audito metu klaidų ir pažeidimų dažniui apskaičiuoti nustatėme apimtį, kurią sudaro:

- VRM VAS atliktų veiklos atrankinių patikrinimų apimtis ir jų metu nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos (žr. 26 lentelę);
- Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento atliktų veiklos atrankinių patikrinimų apimtis ir jų metu nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos (žr. 27 lentelę)
- Lenkijos Respublikos nacionalinių audito institucijų atliktų auditų apimtis ir ir jų metu nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos (žr. 28 lentelę);
- Valstybės kontrolės valstybinių auditų apimtis ir jų metu nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos (žr. 29 lentelę).

26 lentelė. VRM VAS veiklos atrankinių patikrinimų apimtis ir nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma

Kaimynystės programos priemonė	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR
1	2	3	4
1.1 priemonė	2 548 286,16	313 331,72	1 486,20
1.2 priemonė	4 628 667,47	90 501,57	0,00
1.3 priemonė	2 206 375,45	1 125 542,08	9 782,09
1.4 priemonė	4 496 638,54	300 000,00	0,00
2.1 priemonė	1 106 177,94	100 630,68	9,46
2.2 priemonė	1 588 662,52	162 713,53	5 318,81
3.1 priemonė	1 727 810,99	261 568,23	0,00
3.2 priemonė	250 157,29	74 959,95	0,00
Iš viso	18 552 776,36	2 429 247,76	16 596,56

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

27 lentelė. Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento veiklos atrankinių patikrinimų apimtis ir nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma

Kaimynystės programos priemonė	EK deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR
1	2	3	4
1.1 priemonė	2 347 752,00	272 724,02	0,00
1.2 priemonė	7 153 534,03	2 252 482,80	160,00
1.3 priemonė	4 492 907,43	872 653,28	666,64
1.4 priemonė	9 023 543,13	1 167 518,36	53 011,48
2.1 priemonė	2 616 424,25	172 193,92	1.556,73
2.2 priemonė	2 029 631,62	435 783,95	16 146,75
3.1 priemonė	613 683,65	0,00	0,00
3.2 priemonė	156 051,03	0,00	0,00
Iš viso	28 433 527,14	5 173 356,33	71 541,60

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

28 lentelė. Lenkijos Respublikos nacionalinės audito institucijos patikrinimų apimtis ir nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Projekto partnerio Lenkijos Respublikoje pavadinimas	Kaimynystės programos priemonė	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR
1.	2005/142	Gintaro („Jantar“) asociacija	2.1	38 826,77	2 229,87

Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas

29 lentelė. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės valstybinių auditų metu patikrinta išlaidų apimtis ir nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Kaimynystės programos priemonė	Pagrindinio arba finansinio partnerio Lietuvos Respublikoje pavadinimas	Patikrinta deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR	Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma, EUR
2008 m. liepos 30 d. valstybinio audito „Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities valdymo ir kontrolės sistemos, sukurtos Lietuvos Respublikoje, vertinimas“ metu patikrinta išlaidų suma ir nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma					
1.	2005/079	1.1	Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas	6 826,25	0,00
2.	2005/054	1.2	Marijampolės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	285 125,68	0,00
3.	2005/078	1.3	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	70 931,21	0,00
4.	2005/067	1.4	Alytaus miesto savivaldybės administracija	37 675,80	0,00
5.	2005/171	2.1	Klaipėdos jaunimo centras	8 236,78	0,00
Iš viso				408 795,72	0,00
Šio audito metu patikrinta išlaidų suma ir nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma					
6.	2006/294	1.1	VŠĮ „PVC“	133 562,62	1 027,13
7.	2005/148	1.2.	VŠĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	702 458,49	737,70
8.	2006/289	1.3	Lietuvos valstybinis žuvininkystės tyrimų centras	83 429,56	47,85
9.	2006/314	1.4.	Skuodo rajono savivaldybės administracija	53 726,18	18 107,39 ¹⁸
10.	2006/230	2.1.	VŠĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	27 544,04	0,00
11.	2005/069	2.2.	VŠĮ Lazdijų kultūros centras	25 972,51	931,10
12.	2008/411	2.1	VŠĮ „PVC“	netaikoma	43,45
Iš viso				1 026 693,40	20 894,62
Iš viso valstybinių auditų metu				1 435 489,12	20 894,62

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Nustatę visų veiklos atrankinių patikrinimų ir kitų auditų apimtis, apskaičiavome klaidų lygį (žr. 30 lentelę).

¹⁸ Ši suma – taikoma finansinių pataisų suma (žr. ataskaitos 1 ir 2 pastebėjimus).

30 lentelė. Klaidų lygio apskaičiavimas

Eil. Nr.	Institucija	Patikrinimų ar auditų metu patikrintų išlaidų suma, EUR	Patikrinimų ar auditų metu nustatytų klaidų (netinkamų finansuoti išlaidų) suma, EUR	Klaidų lygis, proc.
1	2	3	4	(5)=(4)/(3)*100
1.	Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos institucijos, atsakingos už veiklos atrankinius patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnį	7 602 604,09	88 138,16	1,21
2.	Lenkijos Respublikos nacionalinė audito institucija	38 826,77	2 229,87	5,74
3.	Valstybės kontrolė	1 435 489,12	20 894,62	1,46
Iš viso ¹⁹		9 039 244,18	111 262,65	1,23

¹⁹ Šaltinis – Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Įvertinę veiklos atrankinių patikrinimų ir visų auditų rezultatus, apskaičiavome žinomą 111 262,65 EUR klaidą (klaidų lygis – 1,23 proc. visų patikrintų išlaidų). Šios klaidos nustatytos veiklos atrankinių patikrinimų ir kitų auditų metu. Patikrinimų ir auditų metu nustatytas klaidas ir pažeidimus vertiname kaip vienodos svarbos klaidas ir pažeidimus. Klaidos yra atsitiktinės arba turinčios sistemiskumo požymių, jas vertiname kaip žinomas klaidas. Su jomis susijusios netinkamos finansuoti išlaidos buvo grąžintos ir išskaičiuotos iš tarpinių mokėjimo paraiškų ir Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai, išskyrus šio audito metu nustatytą netinkamų finansuoti išlaidų sumą (žr. ataskaitos dalį „Galutinio mokėjimo paraiška Europos Komisijai“) ir Lenkijos Respublikoje dvi su pažeidimais susijusias nesusigrąžintas paramos lėšų sumas.

Šio audito metu nustatytas 2 proc. arba 939 726,07 EUR reikšmingumo lygis.

Mes apsisprendėme, kad:

- jei Kaimynystės programos labiausiai tikėtina klaida²⁰ bus mažesnė negu audito metu nustatytas 2 proc. reikšmingumo lygis, tai klaidų ir pažeidimų dažnį vertinsime kaip žemą;
- jei Kaimynystės programos labiausiai tikėtina klaida bus didesnė arba lygi audito metu nustatytam 2 proc. reikšmingumo lygiui, tai klaidų ir pažeidimų dažnį vertinsime kaip aukštą.

Kaimynystės programos labiausiai tikėtiną klaidą apskaičiavome atsižvelgę į tai, kad klaidos buvo nustatytos veiklos atrankinių patikrinimų ir kitų auditų metu, kai tikrintos išlaidos buvo atrinktos naudojant rizikos analizės metodą. Audito metu pasinaudojome VRM VAS atliktos

¹⁹ Patikrinimų ir auditų metu patikrintų išlaidų suma yra apskaičiuota atėmus iš apimties pasikartojančias patikrinimų apimtis (todėl ji nėra lygi aritmetinei sudedamųjų dalių sumai).

²⁰ Labiausiai tikėtina klaida yra išreikšta procentais nuo visų Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje deklaruotų išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų sumos.

projektų rizikos analizės rezultatais ir visas Kaimynystės programos išlaidas suskirstėme į tris dalis pagal projektų²¹ rizikos grupes: didelės, vidutinės ir mažos rizikos.

Audito metu atlikome visų patikrinimų ir auditų apimčių analizę tam, kad galėtume įvertinti Kaimynystės programos labiausiai tikėtiną klaidą. Jos apskaičiavimas pateiktas šios ataskaitos 20 priede. Kaimynystės programos labiausiai tikėtina klaida yra 1,46 proc. visų Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiškoje deklaruojamų išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų ir tai yra mažiau negu nustatytas 2 proc. reikšmingumo lygis.

Išvada

Kaimynystės programos klaidų ir pažeidimų dažnis yra žemas.

Finansinio poveikio Europos Komisijai deklaruojamų išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidoms nėra.

7-ojo audito departamento direktorė

Vilija Stirbienė

7-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Lina Venckūnaitė-Barauskienė

Valstybinio audito ataskaitos kopijos (po vieną egz.) pateiktos:

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Iš anglų kalbos vertė

Valstybės kontrolės 7-ojo audito departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Lina Venckūnaitė-Barauskienė

²¹ Įskaitant techninės pagalbos prioriteto lėšas, kurios priskirtos mažos rizikos išlaidų grupei.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos

„Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos Europos Komisijai vertinimo“

1 priedas

Europos Sąjungos ir nacionaliniai teisės aktai, kiti dokumentai, kuriais remtasi valstybinio audito ataskaitoje

1. Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. liepos 1 d. nutarimas Nr. IX-1667 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Europos Sąjungos finansinės paramos auditus“ (Žin., 2003-07-16, Nr. 70-3171) (paskutinis pakeitimas 2008 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. X-1763, Žin., 2008-11-04, Nr. 126-4795).
2. 2001 m. kovo 2 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 438/2001, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisykles dėl struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų.
3. 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1260/1999, nustatantis bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų.
4. Europos Komisijos Gairės dėl struktūrinės fondų paramos (2000–2006 m.) teikimo pabaigos (Briuselis, 1/08/2006 COM(2006)3424).
5. COCOF Gairės dėl INTERREG III programų (2000–2006 m.) užbaigimo (07/0078/00-EN).
6. 2004 m. kovo 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 448/2004, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1685/2000, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 įgyvendinimo taisykles dėl struktūrinių fondų bendrai finansuojamos veiklos išlaidų tinkamumo ir panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 1145/2003.
7. 1994 m. liepos 11 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1681/94 dėl pažeidimų ir su struktūrinės politikos finansavimu ir šios srities informacinės sistemos organizavimu susijusių neteislingai sumokėtų sumų susigrąžinimo (2005 m. gruodžio 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2035/2005, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1681/94 dėl su struktūrinės politikos finansavimu susijusių pažeidimų ir neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimo bei šios srities informacinės sistemos organizavimo).
8. Gairės dėl susigrąžinimų iš kitos išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos išskaitymo ir dėl susigrąžinimų priedo pildymo pagal Reglamento (EB) Nr. 438/2001 II priedą ir 8 straipsnį (CDRR/05/0012/01).

9. 2004 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimas Nr. C (2004) 5604, patvirtinantis Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programą, atitinkančią Lietuvos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Rusijos Federacijos Bendrijos INTERREG IIIA iniciatyvos programai keliamus reikalavimus (CCI 2004 CB 16 0 PC 003).
10. 2007 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimas Nr. K (2007) 3577, iš dalies keičiantis Sprendimą K (2004) 5604, patvirtinantį Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA programą „Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programa“ tarp Lietuvos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Rusijos Federacijos.
11. 2009 m. vasario 19 d. Komisijos sprendimas K(2009)1201 iš dalies keičiantis keturiasdešimt devynis prieduose išvardytus sprendimus dėl išlaidų, susijusių su Bendrijos iniciatyva INTERREG III, atitikties reikalavimams galutinės datos pratęsimo visose valstybėse narėse, išskyrus Bulgariją, Latviją, Slovakiją ir Rumuniją.
12. 2006 m. gegužės 4 d. pasirašytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės Susitarimo memorandumas dėl Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities kaimynystės programos įgyvendinimo.
13. Lietuvos Respublikos piliečių referendume 1992 m. spalio 25 d. priimta Lietuvos Respublikos Konstitucija (Žin., 1992-11-30, Nr. 33-1014) (paskutinis pakeitimas 2006 m. balandžio 25 d. įstatymu Nr. X-572, Žin., 2006-04-29, Nr. 48-1701).
14. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 1995 m. gegužės 30 d. įstatymas Nr. I-907 (Žin., 1995-06-21, Nr. 51-1243) (paskutinis pakeitimas 2010 m. gegužės 25 d. įstatymu Nr. XI-843, Žin., 2010-06-10, Nr. 67-3342).
15. 2004 m. rugsėjo 2 d. Komisijos komunikatas valstybės narėms, nustatantis gaires Bendrijos iniciatyvai dėl transeuropinio bendradarbiavimo, skirto skatinti darnią ir subalansuotą Europos teritorijos plėtrą INTERREG III (2004/C 226/02).
16. Valstybinio audito reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 20-790) (paskutinis pakeitimas 2006 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. V-15, Žin., 2006-02-09 Nr.16-581).
17. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2005 m. spalio 12 d. įsakymas Nr. V-125 „Dėl finansinio audito vadovo“ (paskutinis pakeitimas 2007 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-75).
18. Darbo dokumentas dėl gerosios valstybių narių atliekamų struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamų projektų valdymo patikrinimų praktikos (03/04/2006).
19. Gairės dėl projektų, finansuojamų iš Struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo, atrankinių patikrinimų, kuriuos turi atlikti šalys narės (Nr. 03-0034-00).

20. Rekomendacijos dėl finansinių pataisų, taikytinų iš Struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo bendrai finansuojamoms išlaidoms, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo (COCOF 07/0037/02/EN).
21. Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA Kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos (Kaliningrado srities) audito metodika Nr. 23VN-11, VRM VAS vedėjos pasirašyta 2007-06-18, Lenkijos Respublikos finansų ministerijos Europos Sąjungos paramos užbaigimo patvirtinimo ir deklaracijų išdavimo departamento direktoriaus Adam Rogowski pasirašyta 2007-06-29 (pakeitimas Nr. 23VN-10 VRM VAS vedėjos pasirašytas 2008-04-22, Lenkijos Respublikos finansų ministerijos Europos Sąjungos paramos užbaigimo patvirtinimo ir deklaracijų išdavimo departamento direktorės Agnieszkos Krolikowskos pasirašytas 2008-05-14).
22. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo 2005 m. gruodžio 22 d. įstatymas Nr. X-471 (Žin., 2006-01-12, Nr. 4-102) (paskutinis pakeitimas 2010 m. gruodžio 23 d. įstatymu Nr. XI-1255, Žin., 2011-01-06, Nr. 2-36).
23. Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinės rekomendacijos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. 1S-100 „Dėl Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2003-11-01, Nr. 103-4623) (paskutinis pakeitimas 2009 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1S-25, Žin., 2009-04-07, Nr. 39-1505).
24. Kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities Programos vadovas, patvirtintas Jungtinio valdymo ir priežiūros komiteto 2005 m. rugsėjo 15-16 d. sprendimu.
25. Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo 2002 m. birželio 4 d. įstatymas Nr. IX-926 (Žin., 2002-06-26, Nr. 64-2569) (paskutinis pakeitimas 2010 m. gruodžio 09 d. įstatymu Nr. XI-1219, Žin., 2010-12-28, Nr. 153-7788).
26. Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos (Kaliningrado srities) kaimynystės programos projektų įgyvendinimo išlaidų apmokėjimo ir ataskaitų teikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2006 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. 1K-355 „Dėl Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos (Kaliningrado srities) kaimynystės programos projektų įgyvendinimo išlaidų apmokėjimo ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006-10-31, Nr. 116-4424) (paskutinis pakeitimas 2008 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 1K-343, Žin., 2008-11-06, Nr. 127-4864).
27. Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Lietuvos valstybinio žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro ir Laukystos žuvų veislyno reorganizavimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. 3D-864 „Dėl Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Lietuvos

valstybinio žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centro ir Laukystos žuvų veislyno reorganizavimo sąlygų ir reorganizavimo komisijos sudėties patvirtinimo“ (Žin., 2009-11-14, Nr. 136-5950).

28. Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 590 „Dėl finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2005-06-02, Nr. 69-2469) (paskutinis pakeitimas 2010 m. kovo 17 d. nutarimu Nr. 293, Žin., 2010-03-23, Nr. 33-1570).

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir
Rusijos Federacijos Kaliningrado srities galutinės
išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos Europos
Komisijai vertinimo“
2 priedas

Ataskaitoje vartojami trumpiniai

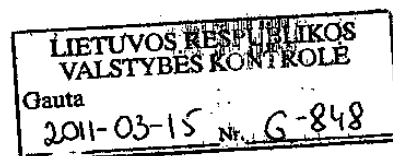
EB	Europos Bendrija
EK	Europos Komisija
FNTT	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
JTS	VŠĮ „Jungtinis techninis sekretoriatas“
MI	Mokėjimo institucija
OLAF	Europos kovos su sukčiavimu tarnyba
VRM	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
VRM VAS	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Vidaus audito skyrius
VBAMS	Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų kompiuterizuota sistema
VI	Vadovaujančioji institucija

Valstybinio audito ataskaitos

„Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos Europos Komisijai vertinimo“

3 priedas

Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamento pateikta dalinė deklaracija baigus teikti paramą ir ataskaita

Republic of Poland**Ministry of Finance**General Inspector for Treasury Control
Andrzej Parafianowicz

Warsaw, 14 March 2011 r.

DO7/9013-4-15/39/RXM/11/A494

Vilia Stirbienė
Director of Audit Department 7**National Audit Office of**
Lithuania
Pamėnkalnio str. 27
LT-01113 Vilnius
Lithuania

Please find attached Declaration of the Winding – up of an Assistance and the accompanying Final Control Report for Community Initiative INTERREG IIIA Neighbourhood Programme Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation 2004 – 2006 (CCI: 2004 CB 16 0 PC 003). The Declaration and the Report was prepared by the Department for Protection of the EU Financial Interests, acting as a sub Winding Up Body. The documents have been elaborated in compliance with relevant regulatory requirements.

on behalf of General Inspector for Treasury
ControlDirector of Department for Protection
of EU Financial Interests
Agnieszka Królikowska

Enclosed:

1. Declaration of the Winding – up of an Assistance;
2. Final Control Report for Community Initiative INTERREG IIIA Neighbourhood Programme Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation 2004 – 2006;
3. Summary table of irregularities.

Republic of Poland

Ministry of Finance

General Inspector for Treasury Control
Andrzej Parafianowicz

Warsaw, 14 March 2011 r.

European Commission
Directorate - General for Regional Policy

DECLARATION OF WINDING-UP OF AN ASSISTANCE

I, **Andrzej PARAFIANOWICZ** – General Inspector for Treasury Control of the Republic of Poland, have conducted audits in Community Initiative INTERREG IIIA Neighbourhood Programme Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation (CCI: 2004 CB 16 0 PC 003) for the member state of Poland in line with the provisions of Chapter IV of Commission Regulation (EC) No. 438/2001 and the provisions of the programme.

SCOPE OF THE EXAMINATION

I have performed the audits according to the audit methodology, which has been approved by both member states and which is in line with the provisions of chapter IV of Commission Regulation (EC) No. 438/2001, in order to obtain assurance, that expenditure actually paid and certified by the Intermediary Bodies to the beneficiaries is valid.

OBSERVATIONS

The scope of the examination has not been limited by any substantial obstacles.

In result of carried out examination it has been established the following:

- the error rate of the expenditures audited according to art. 10 b of the Commission's (EC) Regulation no 438/2001 equals 1,38% ,
- no systemic errors/irregularities were identified in result of audits carried out according to art. 10 of the Commission's (EC) Regulation no 438/2001;
- errors/irregularities identified in other national controls and those by the European Court of Auditors do not significantly affect regular functioning of the management and control system.

Taking into account the above, it has been assessed that, within the Polish part of the Programme, frequency of errors and irregularities is low.

All errors/irregularities identified in the Polish part of Programme have been dealt with satisfactorily. In all cases due notifications under Regulation (EC) No 1681/1994 have been sent.

CONCLUSIONS

I obtained reasonable assurance that the amount of 20.932.354,85 EUR of expenditure actually paid and certified by the Intermediary Bodies to the beneficiaries appears to be valid.

Director of Department for Protection
of EU Financial Interests
on behalf of General Inspector for Treasury Control
Agnieszka Królikowska
Agnieszka Królikowska

Ministry of Finance
General Inspector for Treasury Control

Final Control Report

**Community Initiative INTERREG IIIA
Neighbourhood Programme Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of
Russian Federation
(2004 CB 16 0 PC 003)**

Warsaw, March 2011 r.

CONTENTS

1. INTRODUCTION.....	3
2. DETAILS OF INDEPENDENT BODY	4
3. DESCRIPTION OF THE COMMUNITY INITIATIVE CONTROLLED	6
4. SUMMARY OF CONTROLS CARRIED OUT UNDER ARTICLE 10.....	7
4.1. <i>Summary of audits of management and control systems.....</i>	<i>8</i>
4.2. <i>Summary of audits of operations.....</i>	<i>12</i>
5. WORK UNDERTAKEN BY INDEPENDENT BODY (IN ADDITION TO POINT 4)....	15
5.1. <i>The scope of work.....</i>	<i>15</i>
5.2. <i>Conclusions.....</i>	<i>17</i>
6. LIMITATIONS TO THE SCOPE OF THE EXAMINATION BY THE INDEPENDENT BODY.....	19
7. FREQUENCY OF ERRORS AND IRREGULARITIES	19
8. TREATMENT OF ERRORS AND IRREGULARITIES.....	20
9. CONCLUSIONS.....	21

1. INTRODUCTION

In accordance with art 15 of the *Commission Regulation (EC) No. 438/2001 of 2 March 2001 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 1260/1999 regards the management and control systems for assistance granted under the Structural Funds* Member State is obliged to submit to European Commission the declaration on winding-up of the assistance.

On the basis of art. 38 pt 1 (f) of Regulation (EC) No. 1260/1999, Member States shall present to the Commission, when each assistance is wound up, a declaration drawn up by a person or department having a function independent of the designated managing authority. This declaration shall summarise the conclusions of the checks carried out during previous years and shall assess the validity of the application for payment of the final balance and the legality and regularity of the transactions covered by the final certificate of expenditure. The Member States may fasten their own opinion to this certificate if they consider it necessary.

The person or department designated to issue declarations on winding-up of the assistance under Article 38(1)(f) of Regulation (EC) No 1260/1999 shall have a function independent of:

- the designated managing authority;
- the person or department within the paying authority responsible for drawing up the certificates referred to in Article 9(1);
- intermediate bodies.

It shall conduct its examination according to internationally accepted auditing standards. It shall be supplied by the managing and paying authorities and intermediate bodies with all information required and be given access to the records and supporting evidence necessary for drawing up the declaration.

Declaration aims to express the opinion on the validity of the final statement of expenditure and that the underlying transactions are legal and regular. Declaration shall be accompanied by reports which shall include all relevant information to justify the declaration, including a summary of the findings of all checks carried out by national and Community bodies to which the declarant has had access.

2. DETAILS OF INDEPENDENT BODY

In Poland tasks connected with issuing declaration of winding up the EU assistance are performed by the General Inspector for Treasury Control on the basis on art 2 par. 1(7) of Act of Treasury Control dated 28th September 1991¹. These activities General Inspector for Treasury Control provides by the Department for Protection of the European Union Financial Interests within Polish Ministry of Finance.

General Inspector for Treasury Control by means of Department for the Protection of the European Union Financial Interests and adequate treasury control offices carried out controls under article 10 of Commission Regulation (EC) No 438/2001 as well.

The above mentioned tasks are performed in compliance with international audit standards. The Treasury Control Services own proper human and technical resources, perform activities in an objective way and are organizationally and functionally independent from:

- National Authority – its activities are performed by the Department of Territorial Cooperation in the Ministry of Regional Development;
- Sub-Paying Authority – its activities are performed by the Department of Paying Authority in the Ministry of Finance;
- Intermediate Bodies – their activities are performed by Podlaski, Warmiński – Mazurski and Pomorski Voivodship Offices.

According to art. 16 of Regulation No. 438/2001 declaration shall be based on an examination of the management and control systems, of the findings of checks already carried out and, when necessary, of a further sample check of transactions. The person or department issuing the declaration shall make all necessary enquiries to obtain reasonable assurance that the certified statement of expenditure is correct and that the underlying transactions are legal and regular. Declarations shall accompanied by a report which shall include all relevant information to justify the declaration, including a summary of the findings of all checks carried out by national and Community bodies to which the declarant has had access.

Department for Protection of the European Union Financial Interests prepared winding up declaration for the Community Initiative INTERREG IIIA Neighbourhood Programme Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation inter alia, on the basis of the results of:

- Audits of management and control systems under Articles 10 of Regulation No. 438/2001
- Sample checks on expenditure under Article 10 of Regulation No. 438/2001;
- Work performed in the process of issuing the declaration of the winding up of an assistance, described in pt. 5

Examination has been performed in accordance with the following documents:

- *Council Regulation (EC) No. 1260/1999 of 21 June 1999 laying down general provisions on the Structural Funds*²;

¹ Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65 ze zm.

² Official Journal of the European Communities No. L 161, 26/06/1999, pp. 0001-0042.

- *Commission Regulation (EC) No 438/2001 of 2 March 2001 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 1260/1999 as regards the management and control systems for assistance granted under Structural Funds;*
- *Decision of the Commission (2006) 3424 Guidelines on closure of assistance (2000-2006) from the Structural Funds of 1st of August 2006;*
- *Commission Guidance of 27nd of February 2008 r. „Guidance note on closure of INTERREG III programmes 2000 – 2006 (COCOF 07/0078/02).*

3. DESCRIPTION OF THE COMMUNITY INITIATIVE CONTROLLED

The report concerns Community Initiative INTERREG IIIA Neighbourhood Programme Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation (2004 CB 16 0 PC 003) co-financed from European Regional Development Fund.

Programme consists of 3 priorities and 8 measures in order to fulfil the objective of the programme:

Priority 1: Competitiveness and productivity growth of the cooperation area through development of cross border infrastructure and border security, economic and scientific/technological cooperation.

Measure 1.1: stimulating of economic and scientific/technological cooperation.

Measure 1.2: improvements in physical and border security infrastructure to encourage development of the border area.

Measure 1.3: environmental protection and growth of energy efficiency and promoting renewable energy sources.

Measure 1.4: Development of tourism and tourism infrastructure for development of cross border tourism and recreation as well as improvement of cultural heritage objects of cross border importance.

Priority 2: Contribution to the cooperation between populations, socio-cultural integration and the labour market.

Measure 2.1: support of local society initiatives.

Measure 2.2: regional cultural identity and cultural heritage.

Priority 3: Technical assistance.

Measure 3.1: programme management, implementation, monitoring and control of the structural funds.

Measure 3.2: other activities coming under TA.

4. SUMMARY OF CONTROLS CARRIED OUT UNDER ARTICLE 10

The legal base for audits described in that chapter is art. 10 par. 1 (a) of the Commission Regulation No. 438/2001 of 2 March 2001 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation No. 1260/1999/EC as regards the management and control systems for assistance granted under the Structural Funds.

According to art. 10 of Regulation No. 438/2001 Member State shall organize checks on appropriate sampling basis, designed in particular to:

- verify the effectiveness of the management and control systems in place;
- verify selectively, on the basis of risk analysis, expenditure declarations made at the various levels concerned.

The checks carried out before the winding-up of each assistance shall cover at least 5 % of the total eligible expenditure and be based on a representative sample of the operations approved, taking account of the requirements of paragraph 3 of art. 10. Member States shall seek to spread the implementation of the checks evenly over the period concerned. They shall ensure an appropriate separation of tasks as between such checks and implementation or payment procedures concerning operations.

The selection of the sample of operations to be checked shall take into account:

- the need to check an appropriate mix of types and sizes of operations;
- any risk factors which have been identified by national or Community checks;
- the concentration of operations under certain intermediate bodies or certain final beneficiaries, so that the main intermediate bodies and final beneficiaries are checked at least once before the winding-up of each assistance.

Tasks described in art. 10 of Regulation No. 438/2001 have been performed by General Inspector for Treasury Control by means of Department for the Protection of the European Union Financial Interests and treasury control offices.

Audits of management and control systems and audits of operations have been performed by the Department for Protection of the EU Financial Interests (former: Department for Certifying and Issuing Declarations of the Winding-up of EU Assistance) and Treasury Control Offices in Białystok, Gdańsk and Olsztyn.

In accordance with art 10 (2) of Regulation No. 438/2001, Member State shall ensure an appropriate separation of tasks as between such checks and implementation or payment procedures concerning operations.

The separation of tasks were ensured by independence of treasury control services from Subpaying Authority, National Authority and Intermediate Bodies.

Organizational and functional separation of the Department for Protection of the EU Financial Interests and treasury control offices ensures independence in performance of audit activities. Department for Protection of the EU Financial Interests and treasury control offices have exclusive responsibility for planning and selection of operations subject to control procedure and method to perform these tasks and reporting on findings and recommendations.

Department for Protection of the EU Financial Interests and Treasury Control Offices had unlimited access to all documents necessary to fulfil the audit objectives on the territory of Poland. Access to documentation is ensured on the basis of Article 286 of the *Act of 29 August 1997 Tax Ordinance*. According to this Article, the controllers are authorised *inter alia* to:

- entrance to land and building, premises or other rooms of the controlled party;
- require presentation of property subject to control and to carry out inspection;
- require making available of acts, books and any documents related to the subject to control and to make copies, extracts, notes, printouts and certified collection of data in the electronic form;
- collection of other necessary materials within the scope subject to control;
- secure collected evidence;
- check people's IDs in order to check their identity if necessary for the control;
- require to carry out physical check;
- interrogation of witnesses, controlled party and other parties;
- request for experts' opinion.

4.1. Summary of audits of management and control systems

Audit of management and control systems was carried out by the employees of the Department for Protection of the EU Financial Interests (former: Department of Certifying and Issuing Declarations on Winding-up of the EU Assistance) and Treasury Control Offices in Białystok, Gdańsk and Olsztyn and covered National Authority, Intermediate Bodies, Marshall Offices and Subpaying Authority.

In December 2006 auditors of the Department launched an audit in the Department of Community Initiative INTERREG (currently: Department of Territorial Co-operation) in the Ministry of Regional Development, which acts as a **National Authority** for Community Initiative INTERREG IIIA Neighbourhood Programme Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation. Audit was finished in June 2007.

The audit activities during tests of control mechanisms and substantive tests concerned the following areas:

- 1) on-the-spot checks;
- 2) monitoring and reporting;
- 3) preventing, identifying and eliminating irregularities;
- 4) information and promotion;
- 5) verification of applications for payment;
- 6) verification of applications for advance payment;
- 7) development of applications for payment (refund);
- 8) correct application of public procurement procedures.

For the audited institution the management and control system was considered as providing a reasonable assurance that the operations made within these programmes were in compliance with the EC regulations. The tests performed confirmed functioning of control mechanisms embedded in the system. Despite this evaluation, the finding of key significance was made, that checklists were not used during on-the-spot verification.

Audit activities in **Intermediate Body** (Pomorski, Warmińsko – Mazurski and Podlaski Voivodship Offices), were performed by the employees of Treasury Control Offices in Gdańsk, Olsztyn and Białystok from April to July 2007.

The audit activities during tests of control mechanisms and substantive tests concerned the following areas:

- receipt of relevant guidelines for management and control systems evaluation;
- explicit placement of functions and adequate segregation of functions;
- conclusion of agreements with beneficiaries;
- adequate procedures of verification of delivery of products and services as well as the reality and eligibility of expenditure;
- adequate audit trail;
- organisational arrangements concerning registration of debtors, reporting of irregularities and recovery of undue amounts paid; and
- proper accounting systems and monitoring of operations.

The following findings of key significance were made at the level of Intermediate Bodies.

1. Manuals of procedures were not approved and that delays occurred in introduction of manuals;
2. Checklist for art. 4 checks contain too general questions.

From April to July 2007, auditors of Treasury Control Offices performed also system audit in Pomorskie, Warmińsko – Mazurskie and Podlaskie **Marshal's Offices**. Marshal's Office performed a task of spreading information about assistance within the INTERREG Initiative and Program promotion (Regional information points).

Audit activities covered following areas:

- performing activities on information and promotion
- performing activities on consulting and evaluating projects
- documents filling.

No findings of key significance have been revealed at the level of Marshall Offices.

As the result of audit of management and control system within Community Initiative INTERREG IIIA Neighbourhood Programme Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation programme, management and control system was considered as providing reasonable assurance that the operations made within the programme were in compliance with the EC regulations. Presence of a proper segregation of duties – supported by written job descriptions of individual employees – was also substantiated. Employees were declared ready to perform the tasks assigned thereto in terms of knowledge.

Detailed results of above mentioned system audits were summarized in document "Report on the Audit of Management and Control Systems within INTERREG III A EC Initiative Programmes". Recipients of the report were National Authority and Subpaying Authority within the Program. Report was also sent to EC on 8 January 2008 with letter no CZ3/9013-5-3/167/RDL/07/138. An abstract of the above report referred to Community Initiative Programme INTERREG IIIA Lithuania – Poland – Kaliningrad Region of Russian Federation has also been sent on the 9th of April 2009 to the Managing Authority, Winding up Body and

Body responsible for art. 10 checks in the Republic of Lithuania, with the letter no DO7/9013-5-10/166/IKZ/09/1929.

In parallel to the above mentioned audit, the system audit in Paying / Subpaying Authority (Department for Paying Authority in the Ministry of Finance) was conducted within Sectoral Operational Programme Improvement of Competitiveness of Enterprises (SOP ICE) and Integrated Regional Operational Programme (IROP). Audit activities took place in August 2007.

Due to the fact, that for all programmes one Paying / Subpaying Authority was established, audit findings are relevant also for INTERREG IIIA Programmes.

Audit activities covered the following areas:

- 1) Maintaining the sufficient audit trail, as indicated in the art. 7 and annex 1 of the Regulation No. 438/2001 of 2nd March 2001;
- 2) Generating Applications for Interim Payments by National Authority and Applications for Interim Payments by Subpaying Authority.

Internal control system examined in Subpaying Authority was considered to be good, apart from the few exceptions presented in the report, which didn't apply to the Community Initiative Programme INTERREG IIIA Lithuania – Poland – Kaliningrad Region of Russian Federation, due to the limited role of Subpaying Authority in that Programme.

Detailed results of the above mentioned system audits were summarized in the "Report on the Audit of Management and Control Systems within Integrated Regional Operational Programme" which has been sent to EC on the 4th of October 2007 with letter no CZ2/9013-2/43/ADK/07/3784 (IROP) and in the "Report on the Audit of Management and Control Systems within Sectoral Operational Programme Improvement of Competitiveness of Enterprises" which has been sent to EC on the 4th of October 2007 with letter no CZ3/9013-2/807/ADK/07/3785 (ICE).

The status of the implementation of recommendations given to Subpaying Authority has been verified during subsequent audits of SOP ICE and IROP. Results of those audits were summarized in relevant reports sent to European Commission on the 25th of June 2009 with the letter no DO2/9013/1/228/EMA/09/3223 (IROP) and on 28th of May 2009 with the letter no DO2/9013-2/164/ADD/09/2715 - (ICE).

Based on the examination it was concluded that all recommendations have been implemented.

In April 2008 an audit aimed to check the implementation of recommendations from the management and control system audit has been launched.

The results of the follow-up audit confirmed that recommended corrections are satisfactory and competently implemented.

In the course of audit it was also verified, whether National Authority and Subpaying Authority were sufficiently prepared for the upcoming closure process. In particular it was verified, whether:

- National Authority and Subpaying Authority have developed closure procedures;
- The procedures ensure that closure process covers all actions in coherence with *EC's Guidelines on Closure...*;
- The schedule of necessary actions towards closure of assistance has been created;

- Main problems related to closure of assistance have been identified and appropriate steps were taken to obtain relevant information / clarification on closure activities from European Commission;
- Appropriate actions aimed to ensure the sufficient availability of human resources in the process of closure (staff experienced in programme implementation) were taken;
- Agreements between bodies involved in programme implementation have been made in order to ensure the efficient process of closure or whether such agreements were necessary;
- The number of projects which may not be finished in the eligibility period has been estimated as well as which measures could be taken towards such projects and what actions, aimed to use the allocation to the greatest extent, were taken;
- It was estimated which part of amounts wrongly paid can not be recovered;
- Measures were taken aimed to exclude problematical projects from the Programme and replace them;
- Process of submitting final payment claims by beneficiaries will be monitored;
- Quality and the submission of reports in due time by Intermediate Bodies will be monitored;
- Appropriate rules have been accepted toward projects sustainability (procedures which ensure controls over given project sustainability were developed);
- Mechanisms have been implemented in order to secure the refund of costs borne by beneficiaries in case of the delay in making the final payment from the Commission;
- Department of Structural Policy Coordination has developed appropriate guidance in order to ensure the homogeneous approach for closure process in all programmes;
- Subpaying authority collects all information referring to the treatment of errors / irregularities and whether findings and recommendations of audits have been fully implemented;
- Subpaying Authority has made an agreement with other bodies involved in programme implementation in order to facilitate the closure process or whether Subpaying Authority considers such agreement necessary (if yes, what should be the scope);

In the course of audit it was confirmed that bodies audited took appropriate actions to prepare themselves for the closure process, and in particular, that National Authority:

- Had taken appropriate corrective measures towards the implementation of audit recommendations (audit of management and control systems and audit of operations);
- Holds reliable data on the amounts of eligible expenditure in co-financed projects;

Subpaying Authority:

- Had elaborated procedures for closure;
- Had developed procedures / control mechanisms referred to the return of financial means spent incorrectly as a result of an administrative mistake;

- Had conducted on the spot checks aimed to verify the regularity of tasks referred to programme implementation performed by National Authority and Implementing Body;

Detailed information of the above mentioned audit was summarized in a document „*Report on the audit of management and control systems and follow-up audit within INTERREG III A EC Initiative Programmes*”, sent to European Commission on 3 July 2009 with the letter no DO7/9013-5-14/244/IKY/09/3437.

4.2. Summary of audits of operations

Audit of operations, referred to in art. 10 of Regulation No. 438/2001 took place at the level of beneficiary. Audit activities covered the following areas:

- keeping the sufficient audit trail (Regulation No. 438/2001)
- compliance to the rules of EU (Regulation 448/2004;
- compliance to the community rules (Regulation 1260/99);
- performing the obligations of information and promotion;
- performing the obligations of reporting;
- physical progress of the project;

A total of 126 projects have been implemented in the territory of Poland, out of which 15 had been audited, of the amount of 5 173 356,33 EUR which represents 18,19 % of the declared expenditure (Polish part). The sample was selected on the basis of common methodology³, agreed on the 29th of June 2007 (amended subsequently) taking into account the following risk criteria, further described in the methodology:

- total eligible project budget;
- number of project partners;
- legal status of Lead Partner;
- experience of the project partner;
- audits of projects;
- the course of project implementation.

As a consequence, requirements from pt 2 and 3 of art. 10 of the Regulation (EC) No 438/2001 have been met. Detailed information is provided in the tables below.

Summaries of audit results (“*Signaling Note*”) - have been submitted to the National Authority, so that it could analyze the influence of error rate for expenditure declared to European Commission, undertake corrective measures and eliminate the risk of certifying ineligible expenditure. “*Signaling Notes*” have also been submitted to Subpaying Authority, Winding up Body, Body responsible for art. 10 checks in the Republic of Lithuania and to the Managing Authority.

³ Audit methodology of European Community Initiative INTERREG IIIA Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighborhood Programme

Audits of operations have been conducted by Treasure Control Offices in Olsztyn, Białystok and Gdańsk, under supervision of the Department for Protection of the EU Financial Interests.

The following table provides an overview of projects checked per measure:

Measure	2008	2009	Total
1.1	0	1	1
1.2	3	1	4
1.3	1	0	1
1.4	0	2	2
2.1	0	3	3
2.2	4	0	4
3.1	0	0	0
3.2	0	0	0
	8	7	15

The following table provides an overview of expenditure checked broken down by measure and year, when expenditure was declared to European Commission:

Measure	2006	2007	2008	2009	Total
1.1	0,00	3 217,29	156 121,00	113 385,73	272 724,02
1.2	122 561,98	2 092 091,73	36 929,09	900,00	2 252 482,80
1.3	252 327,93	620 325,35	0,00	0,00	872 653,28
1.4	429 701,89	683 015,19	0,00	54 801,28	1 167 518,36
2.1	0,00	74 215,94	56 200,59	41 777,39	172 193,92
2.2	118 687,07	306 038,53	11 058,35	0,00	435 783,95
3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	923 278,87	3 778 904,03	260 309,03	210 864,4	5 173 356,33

According to the Final Certificate and Statement of Expenditure and the Final Application for Payment prepared by Paying Authority, total certified and declared expenditure equals to 28 433 527,14 EUR (Polish part) out of which 5 173 356,33 EUR was audited. Therefore, in respect of Art. 10 par 2 of Regulation (EC) No 438, 2001 this sample represents 18,19% of the final declaration of expenditure.

The following table provides an overview of expenditure checked broken down by measure and error rate:

Measure	Expenditure checked	Irregularity detected	Error rate (%)
1.1	272 724,02	0,00	0,00
1.2	2 252 482,80	160,00	0,007
1.3	872 653,28	666,64	0,076
1.4	1 167 518,36	53 011,48	4,54
2.1	172 193,92	1 556,73	0,90
2.2	435 783,95	16 146,75	3,70
3.1	0,00	0,00	0,00
3.2	0,00	0,00	0,00
	5 173 356,33	71 541,60	1,38

Expenditure of total amount of 71 541,60 EUR was considered as ineligible. The error rate of the expenditure audited according to art. 10 of Regulation No. 438/2001 amounts to 1,38%, thus does not exceed 2% of the amount of the audited expenditure.

In seven audited projects irregular expenditure has been identified. The following causes for ineligible expenditure were observed:

- overstatement of eligible costs due to the failure to take into account income obtained during project implementation (in two projects);
- double subsidizing of the same eligible expenditure with funds from the ERDF and public funding obtained by beneficiary;
- non compliance with public procurement procedure (in three projects);
- inclusion of expenses not related with the project to eligible costs (in three projects);

None of the identified errors has been considered as systemic.

In result of given recommendations, ineligible amounts have been recovered from the beneficiaries, except for the projects no 2005/037 and 2005/107. Recoveries are reflected in the *Summary table*.

As for the project no 2005/037, Beneficiary returned the amount of 2.098,00 EUR out of 12 110,04 EUR (ERDF) considered as ineligible. Therefore 10 012,04 EUR remains to be recovered.⁴

As for the project no 2005/107, due to the breach of public procurement procedure (*Specification of tender assessment criteria in the ToR that could distort fair competition and does not ensure equal treatment of all economic operators*), ineligible expenditure of the amount of 666.64 EUR was identified. The amount in question was reflected in the *Summary table*, as the amount awaiting recovery. Moreover, National Authority with the letter dated 17th of November 2010 (DWT-VI-722-14-EŽ/10) informed Managing Authority and Joint Technical Secretariat on the necessity to present the ineligible amount in the *Final Certificate and statement of expenditure and application for payment to European Commission* as to be recovered.

In the last Report on the Application of art. 10 - 12 of the Regulation No. 438/2001 in 2008 within the Community Initiative INTERREG IIIA Neighbourhood Programme Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation of June 2009, the cumulative amount of audited expenditure was provided and equalled 5 173 356,33 EUR while cumulative value of irregular expenditures totalled 71 727,22 EUR. Two issues identified in the course of art. 10 checks and reported in art. 13 reports (referring to the project no 2006/276) have been cleared in the process of preparation for closure (of the total amount of 185,62 EUR) and the amount in question is no longer considered as ineligible, thus is not taken for calculation of the error rate.

Assessment of corrective measures undertaken by National Authority as a consequence of identified irregularities is further described in part 8 of the report.

⁴ Pomorski Voivodship Office performed a subsequent control focused on verifications of public procurement procedures, calculation of revenue received from the operation and verification of the amount to be recovered. It was revealed, that the final amount to be recovered equals 20.339.35 EUR. The amount is reflected in the debtor's ledger / summary table and the notification to OLAF has been amended accordingly.

5. WORK UNDERTAKEN BY INDEPENDENT BODY (IN ADDITION TO POINT 4)

5.1. The scope of work

5.1.1. THE SCOPE OF WORK PERFORMED AT THE LEVEL OF NATIONAL AUTHORITY

In the process of issuing the declaration of the winding up of an assistance, Department for the Protection of the European Union Financial Interests has verified the following issues:

- the National Authority had completed management checks under Article 4 of Regulation No. 438/2001 to verify eligibility and regularity of expenditure;
- the National Authority had verified that all errors/irregularities have been satisfactorily treated, in respect of verifications carried out under Article 4 of Regulation No. 438/2001, checks carried out under Article 10 of Regulation No. 438/2001, audits by other national and community's bodies;
- debtors' ledger contains reliable data and is coherent with the data indicated in summary table enclosed to the final declaration.

5.1.2. THE SCOPE OF WORK PERFORMED AT THE LEVEL OF SUBPAYING AUTHORITY

Department for the Protection of the European Union Financial Interests has verified whether Subpaying Authority:

- Satisfied itself that the conditions under Article 9 § 2 of Regulation No. 438/2001 were respected;
- Satisfied itself that all errors/irregularities have been satisfactorily treated and findings and recommendations of audits fully implemented;
- Requested further information and/or undertake own verifications where necessary;
- Provided a summary table based on the information in the debtor's ledger maintained under article 8 of Regulation No. 438/2001 indicating:
 - (a) for each case for which there are amounts awaiting recovery or that are irrecoverable:
 - The operation and measure concerned
 - The reference number in the case of an irregularity
 - The amount recoverable (breakdown by Community and national contribution)
 - The year of initiation of recovery proceedings
 - Whether a communication has been made under Article 5 (2) of Regulation 1681/94 in respect of an irrecoverable amount;
 - (b) for each case for which amounts have been recovered:
 - The operation and measure concerned

- The reference number in the case of an irregularity communicated under Regulation 1681/94
- The amount recovered (breakdown by Community and national contribution)
- The year in which the amount recovered was deducted from expenditure declared to the Commission.

5.1.3. SCOPE OF WORK WITH REGARDS TO ART. 10 OF REGULATION No. 438/2001 CHECKS

Department for the Protection of the European Union Financial Interests, has verified whether:

- bodies carried out the audit work were sufficiently independent of the National and Subpaying authorities and Intermediate Bodies to avoid any conflict of interest;
- quality of the audit work was satisfactory and in line with the Commission guidance note CDRR n° 03-0034-00;
- all the main bodies involved in implementation of the programme have been audited;
- risk analysis where appropriate have been correctly applied in the selection of auditees;
- all findings and recommendations of audits have been fully implemented;
- any of the audit reports conclude that there were material shortcomings in the management and control systems which might have consequences for the regularity of expenditure under the assistance. If that was the case, whether adequate steps been taken to rectify the weaknesses and to identify and correct all irregular expenditure. If not, whether the amount of expenditure estimated to have been affected which has not been corrected had been estimated;
- audit reports confirm existence of a reliable accounting system and the presence of a sufficient audit trail;
- the percentage of the total eligible expenditure declared in respect of the programme covered by the checks was sufficient to comply with Article 10 of Regulation No. 438/2001;
- only expenditure which has been subject of in depth on the spot checks down to the level of final recipients been counted toward the minimum percentage;
- only expenditure checked in its entirety, or on the basis of a sampling approach in accordance with accepted auditing standards, been counted toward the minimum percentage;
- the methodology of selection of operations to be checked was in conformity with the regulation. In particular whether the checks ensured adequate coverage by year, by measure and by type and size of operation as well as the concentration of operations under the main intermediary bodies and final beneficiaries. Whether any risk factors been taken into account;
- all errors and irregularities identified in the checks been satisfactorily treated and their importance and the amount affected has been estimated;

- any of the errors or irregularities were of a systemic character. In particular whether a high error rate was identified. If so, whether necessary steps were taken to carry out further appropriate checks to identify other cases and to correct all ineligible expenditure or take appropriate recovery procedures, and to prevent recurrence;
- the error rate exceeded 2%. If so, whether the sample was extended to other expenditure in the population;
- the amount of expenditure affected by errors/irregularities not satisfactorily treated was estimated;
- the results of the checks confirm the presence of a sufficient audit trail;
- the results of the checks indicated any material weaknesses in the management and control system. If so whether adequate remedial actions were taken and affected expenditure was corrected. If not whether the independent body have a basis for indicating the affected expenditure.

5.2. Conclusions

5.2.1. CONCLUSIONS REFERRED TO NATIONAL AUTHORITY:

It has been confirmed, that National Authority completed management checks under Article 4 of Regulation No. 438/2001 and that all projects implemented on the territory of Poland have been covered with those checks.

The National Authority has presented the *summary table of irregularities*. Department for Protection of the EU Financial Interests has verified the correctness of the information provided and if applicable availability of notifications to OLAF.

We obtained reasonable assurance by examination of identified irregularities that submitted notifications on irregularities were complete, true and fair and consequences of resulted irregularities were duly followed.

We obtained reasonable assurance, that all errors / irregularities have been satisfactorily treated and that all findings stated in different audit reports have been followed up.

5.2.2. CONCLUSIONS REFERRED TO SUBPAYING AUTHORITY

It is confirmed, that Subpaying Authority respected conditions under Article 9 § 2 of Regulation No. 438/2001 and that it has satisfied itself that all errors/irregularities identified in the course of programme implementation had been satisfactorily treated and findings and recommendations of audits fully implemented.

Since the Subpaying Authority is not responsible for drawing up the Final Statement of Expenditure and the final application for payment, summary table of irregularities has not been presented. Instead, the National Authority has submitted a *summary table on irregularities*, which includes all information required by the *Guidelines on closure of assistance (2000-2006) from the Structural Funds*, except for indication on the year of deduction / reference number of expenditure declaration.

5.2.3. CONCLUSIONS REFERRED TO ART. 10 OF REGULATION NO. 438/2001 CHECKS

It has been confirmed, that quality of performed audits according to art. 10 of Regulation No. 438/2001 was in line with Commission guidance note CDRR n° 03-0034-00.

Audits of operations covered 18,19% of the declared expenditure, thus the requirement from Art. 10 par 2 of Regulation (EC) No 438 has been met. The selection of the sample took into account the requirements from art. 10 par. 3 of the Regulation No. 438/2001 as it was further described in pt 4 of that report.

The error rate of the expenditure audited according to art. 10 of Regulation No. 438/2001 amounts to 1,38%, thus does not exceed 2% of the amount of the audited expenditure. As a consequence, Sub-winding up Body did not decide on extending the sample.

In the course of audits, irregularities with financial consequences were identified in seven of audited projects in the total amount of 71 541,60 EUR.

In result of given recommendations, ineligible amounts have been recovered from the beneficiaries, except for the projects no 2005/037 and 2005/107, which was further described in pt 4.2.

Remaining two irregularities with financial consequences have been detected during sample checks which took place from September – November 2008 (*Signaling note* was issued in March 2009). The due amounts related to projects no 2005/037 and 2005/107 are reflected in the *Summary table on irregularities*.

Audit of management and control system, conducted according to art. 10 (a) of Regulation No. 438/2001 covered all the main bodies involved in implementation of the programme. All findings and recommendations of audits have been fully implemented.

Thus, we obtained reasonable assurance, that all errors / irregularities identified in the course of sample checks / audit of management and control system were satisfactorily treated.

5.2.4. CONCLUSIONS REFERRED TO AUDITS OF OTHER BODIES

It 2007 Supreme Chamber of Control performed control activities on the structural funds implementation within Community Initiative INTERREG IIIA. All bodies involved in programme implementation and a sample of beneficiaries were covered. Supreme Chamber of Control identified ineligible expenditure within one project, no: 2005/142 on the amount 2.229,87 EUR. The error was not of a systemic character.

It was confirmed, that recommendations from control activities performed by Supreme Chamber of Control were implemented by all auditees.

6. LIMITATIONS TO THE SCOPE OF THE EXAMINATION BY THE INDEPENDENT BODY

The Department for Protection of the EU Financial Interests, acting as a the Sub-winding up Body, had full access to all necessary documents to perform its duties. Thus there were no limitations in this respect.

7. FREQUENCY OF ERRORS AND IRREGULARITIES

In order to assess the frequency of errors and irregularities within the Program in the Polish part, the Department for the Protection of the European Union Financial Interests elaborated the following assumptions:

- The frequency of errors and irregularities is recognized as low in following circumstances:
 - error rate of expenditures audited according to art. 10 b of the Comission's (EC) Regulation no 438/2001 does not exceed 2%⁵ of audited expenditures;
 - no systemic errors/irregularities were identified in result of audits carried out according to art. 10 of the Comission's (EC) Regulation no 438/2001;
 - errors/irregularities identified by other national and community control bodies are of low significance.
- The frequency of errors and irregularities is recognized as medium in following circumstances:
 - error rate of expenditures audited according to art. 10 b of the Comission's (EC) Regulation no 438/2001 is higher than 2% but does not exceed 4% of audited expenditures;
 - systemic errors/irregularities identified in result of audits carried out according to art. 10 of the Comission's (EC) Regulation no 438/2001, due to their character have not significantly affected regular functioning of the management and control system;
 - errors/irregularities identified by other national and community control bodies are of medium significance.
- The frequency of errors and irregularities is recognized as high in following circumstances:
 - error rate of expenditures audited according to art. 10 b of the Comission's (EC) Regulation no 438/2001 exceeds 4% of audited expenditures;
 - systemic errors/irregularities identified in result of audits carried out according to art. 10 of the Comission's (EC) Regulation no 438/2001, due to their character have significantly affected regular functioning of the management and control system;
 - errors/irregularities identified by other national and community control bodies are of high significance.

In result of carried out examination it has been established the following:

⁵ In consistency with the methodology of the European Court of Auditors for its declaration of assurance and the guidance applicable to the annual declaration of assurance by the Director Generals of the Commission

- the error rate of the expenditures audited according to art. 10 b of the Commission's (EC) Regulation no 438/2001 equals 1,38% thus does not exceed 2% of the amount of the audited expenditures;
- no systemic errors/irregularities were identified in result of audits carried out according to art. 10 of the Commission's (EC) Regulation no 438/2001;
- errors/irregularities identified in other national controls and those by the European Court of Auditors do not significantly affect regular functioning of the management and control system.

Taking into account the above, it has been assessed that, within the Polish part of the Program, frequency of errors and irregularities is low.

8. TREATMENT OF ERRORS AND IRREGULARITIES

During the course of closure audit, Department for Protection of the EU Financial Interests, acting as a Sub-winding-up Body, confirmed that:

- in all cases due notifications under Regulation (EC) No 1681/1994 have been sent;
- errors / irregularities identified in the course of art. 4 and art. 10 of Regulation No 438/2001 checks or audits of other national or Community bodies, National Authority were satisfactorily treated (either recovered or are awaiting recovery);
 - the irregularity with the financial impact of the total amount of 20.339,35 EUR⁶ (ERDF) within project 2005/037 "*PO-MOST Kultur: współpraca transgraniczna*" has been reflected in the *Summary table of irregularities*, as amount awaiting recovery.
 - the irregularity with the financial impact of the total amount of 499,98 EUR (ERDF) within project 2005/107 "*Near and far away – let's protect the Baltic Sea together*" has been reflected in the *Summary table of irregularities*, as amount awaiting recovery.
- Errors / irregularities identified in the course of art. 4 and art. 10 of Regulation No 438/2001 checks or audits of other national or Community bodies were not of systemic character;

Taking into account the above, it is confirmed that the National Authority took appropriate measures to correct identified errors / irregularities.

Summary table on irregularities, prepared by National Authority based on the information about irregularities and the debtor's ledger is attached to this report.

⁶ Out of which, 10 012,04 EUR (ERDF) was identified during sample checks.

9. CONCLUSIONS

Based on our examination, we obtained reasonable assurance that the amount of 20.932.354.85 EUR (ERDF) of expenditure actually paid and certified by the Intermediary Bodies to the beneficiaries appears to be valid.

on behalf of General Inspector for Income Control

Director of Department for Protection
of EU Financial Interests

Agnieszka Królikowska
Agnieszka Królikowska

Summary table of Irregularities to be attached to the winding-up declaration
(based on the information in the debtor's ledger maintained under Art. 2 of Regulation (EC) No 438/2001)

Republic of Poland

Ministry of Finance

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej
Andrzej Parafianowicz

Warszawa, 14 Marzec 2011 r.

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej

DEKLARACJA ZAMKNIĘCIA POMOCY

Ja, **Andrzej PARAFIANOWICZ** – Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadziłem w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska – Litwa – Polska – Federacja Rosyjska (Obwód kaliningradzki) 2004 – 2006 (CCI: 2004 CB 16 0 PC 003) prace audytowe na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami Rozdziału IV Rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 oraz ustaleniami w Programie.

ZAKRES WERYFIKACJI

Przeprowadziłem prace audytowe zgodnie z metodologią audytu zatwierdzoną przez obydwa kraje członkowskie i zgodną z przepisami Rozdziału IV Rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001, w celu uzyskania racjonalnego zapewnienia, że wydatki wypłacone beneficjentom i certyfikowane przez Instytucje Pośredniczące są prawidłowe.

UWAGI

Zakres weryfikacji nie był ograniczony.

W wyniku przeprowadzonych kontroli ustalono co następuje:

- wskaźnik błędu wydatków skontrolowanych zgodnie z art. 10 b Rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 wynosi 1,38%;
- w wyniku kontroli przeprowadzonych na podstawie art. 10 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 oraz innych krajowych i wspólnotowych organów kontroli nie stwierdzono błędów/nieprawidłowości systemowych;
- błędy/nieprawidłowości wykryte w wyniku kontroli innych krajowych i wspólnotowych organów kontroli (Europejski Trybunał Obrachunkowy) nie mają znaczącego wpływu na funkcjonowanie systemu zarządzania i kontroli.

Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, iż częstotliwość występowania błędów i nieprawidłowości po stronie Polskiej programu jest niska.

Wszystkie błędy/nieprawidłowości zidentyfikowane po stronie Polskiej programu zostały usunięte w sposób zadowalający. We wszystkich przypadkach odpowiednie powiadomienia zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1681/1994 zostały przekazane.

WNIOSKI

Uzyskałem racjonalne zapewnienie, że kwota 20.932.354,85 Euro wydatków wypłaconych i poświadczonych beneficjentom przez Instytucje Pośredniczące wydaje się być uzasadniona.

Z upoważnienia
Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej

D. V. K. K. K. K.
Departamentas valstybės kontrolės
Finansų kontrolės (Lietuvos Respublikoje)
Indrė K.
Audito ir kontrolės departamentas

MINISTERSTWO FINANSÓW
GENERALNY INSPEKTOR KONTROLI SKARBOWEJ

Sprawozdanie towarzyszące deklaracji
zamknięcia pomocy
Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA
INTERREG IIIA Litwa – Polska – Federacja Rosyjska
(Obwód kaliningradzki) 2004 - 2006

(CCI: 2004 CB 160 PC 003)

Warszawa, marzec 2011 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. INFORMACJE DOTYCZĄCE ORGANU ODPOWIEDZIALNEGO ZA WYDANIE DEKLARACJI ZAMKNIĘCIA POMOCY	4
3. INFORMACJE DOTYCZĄCE PROGRAMU OPERACYJNEGO	6
4. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI PRZEPROWADZONYCH NA PODSTAWIE ART. 10 ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (WE) NR 438/2001	7
4.1. Podsumowanie wyników audytu systemu zarządzania i kontroli	8
4.2. Podsumowanie wyników audytu operacji	12
5. ZAKRES ORAZ WYNIKI PRAC ORGANU ODPOWIEDZIALNEGO ZA WYDANIE DEKLARACJI ZAMKNIĘCIA POMOCY	15
5.1. Zakres wykonanych prac	15
5.2. Ustalenia i wnioski	18
6. OGRANICZENIE ZAKRESU BADANIA PRZEZ ORGAN ODPOWIEDZIALNY ZA WYDANIE DEKLARACJI ZAMKNIĘCIA POMOCY	20
7. CZĘSTOTLIWOŚĆ WYSTĘPOWANIA BŁĘDÓW I NIEPRAWIDŁOWOŚCI	21
8. DZIAŁANIA NAPRAWCZE PODJĘTE W ZWIĄZKU ZE STWIERDZONYMI BŁĘDAMI I NIEPRAWIDŁOWOŚCIAMI	22
9. PODSUMOWANIE	23

1. WSTĘP

Na podstawie art. 15 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych¹, Państwo Członkowskie jest zobowiązane do przedłożenia Komisji Europejskiej deklaracji zamknięcia pomocy.

Na mocy art. 38 ust. 1 lit. f) rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999, Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu przedstawienia Komisji, po zakończeniu pomocy, deklaracji przygotowanej przez osobę lub departament funkcjonalnie niezależny od wyznaczonej instytucji zarządzającej. Deklaracja ta zawiera streszczenie wniosków z kontroli prowadzonych w poprzednich latach, jak również ocenę ważności wniosku o płatność salda końcowego oraz legalności i prawidłowości transakcji objętych końcowym poświadczeniem wydatków. Jeżeli Państwa członkowskie uznają to za konieczne, mogą dołączyć własną opinię do wyżej wymienionego poświadczenia.

Zgodnie z art. 15 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001, osoba lub departament upoważniony do wystawienia deklaracji zamknięcia pomocy na podstawie art. 38 ust. 1 lit. f) rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 pełni funkcje niezależne od:

- wyznaczonej instytucji zarządzającej;
- instytucji płatniczej odpowiedzialnej za wydawanie świadectw określonych w art. 9 ust. 1;
- organów pośredniczących.

Badanie przeprowadzane jest zgodnie z międzynarodowo uznanymi standardami audytu. Instytucje zarządzające i płatnicze oraz organy pośredniczące dostarczają wszelkie wymagane informacje oraz udostępniają wszelkie dokumenty i dodatkowe dowody niezbędne do wystawienia deklaracji zamknięcia pomocy.

Deklaracja ma na celu wyrażenie opinii w zakresie zasadności wniosku o płatność końcową oraz prawidłowości i zgodności z prawem wydatków zawartych w certyfikacie końcowym. Do deklaracji zamknięcia pomocy załącza się sprawozdania. Sprawozdania zawierają wszelkie informacje istotne do uzasadnienia wydanej deklaracji, włącznie z podsumowaniem wyników wszystkich kontroli przeprowadzonych przez organy krajowe i wspólnotowe, do których organ odpowiedzialny za wydanie deklaracji zamknięcia pomocy miał dostęp.

¹ Dz. Urz. UE, seria L, nr 63 z 3.3.2001, str. 21—43, Polskie wydanie specjalne Rozdział 14 Tom 01 str. 132 - 154

2. INFORMACJE DOTYCZĄCE ORGANU ODPOWIEDZIALNEGO ZA WYDANIE DEKLARACJI ZAMKNIĘCIA POMOCY

W Polsce zadania związane z wydaniem deklaracji zamknięcia pomocy wykonuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 7 *ustawy o kontroli skarbowej z dnia 28 września 1991 r.*² Zadania te Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonuje za pomocą wyodrębnionej w strukturze Ministerstwa Finansów komórki – Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej, zwanego dalej Departamentem DO.

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej za pomocą Departamentu Ochrony Interesów Finansowych UE oraz właściwych urzędów kontroli skarbowej przeprowadził również kontrole określone w art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001.

Powyższe zadania wykonywane są zgodnie z międzynarodowo uznanymi standardami audytu.

Służby kontroli skarbowej dysponują odpowiednimi zasobami ludzkimi i technicznymi, realizują powierzone zadania w sposób obiektywny oraz są niezależne organizacyjnie i funkcjonalnie od:

Instytucji Krajowej (IK), której funkcję pełni Departament Współpracy Terytorialnej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego;

Instytucji Sub-płatniczej, której funkcję pełni Departament Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów;

Instytucji Pośredniczących (IP) których funkcję pełnią Podlaski, Warmińsko-Mazurski i Pomorski Urząd Wojewódzki.

Zgodnie z art. 16 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 deklaracja zamknięcia pomocy wydawana jest na podstawie badania systemów zarządzania i kontroli, wyników wcześniej przeprowadzonych weryfikacji oraz, gdzie jest to niezbędne, dalszych kontroli wrywkowych transakcji. Osoba lub departament wydający taką deklarację podejmuje wszelkie niezbędne działania w celu uzyskania wiarygodnego zapewnienia, że poświadczona deklaracja wydatków jest właściwa oraz że transakcje są zgodne z prawem i prawidłowe. Do deklaracji załącza się sprawozdanie zawierające wszelkie informacje istotne do jej uzasadnienia, włącznie z podsumowaniem wyników wszystkich weryfikacji przeprowadzonych przez organy krajowe lub wspólnotowe, do których deklarujący miał dostęp.

Departament DO przygotował częściową deklarację zamknięcia *Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska – Litwa – Federacja Rosyjska (obwód kaliningradzki)* m.in. na podstawie wyników:

- przeprowadzonych audytów systemu zarządzania i kontroli zgodnie z Art.10 Rozporządzenia Nr 438/2001;
- przeprowadzonych kontroli na próbie wydatków zgodnie z Art.10 Rozporządzenia Nr 438/2001 ;

² Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65 ze zm.

- pozostałych prac wykonanych w ramach procesu wydawania częściowej deklaracji zamknięcia opisanych w pkt 5.

Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z następującymi dokumentami:

- rozporządzeniem Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych³;
- rozporządzeniem Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych;
- Decyzją Komisji COM (2006) 3424 z 1 sierpnia 2006 r. „Wytyczne dotyczące zamknięcia pomocy(2000-2006) finansowanej z funduszy strukturalnych”;
- Wytycznymi Komisji z 27 lutego 2008 r. „Guidance note on closure of INTERREG III programmes 2000 – 2006” (COCOF 07/0078/02)

³ Dz. Urz. UE, seria L, nr 161 z 26.06.1999, str. 1—53

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE PROGRAMU OPERACYJNEGO

Przedmiotowe sprawozdanie dotyczy Programu **Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska – Litwa – Federacja Rosyjska (obwód kaliningradzki)** (CCI: 2004 CB 160 PC 003) współfinansowanego ze środków *Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego*.

Środki finansowe w ramach **Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska – Litwa – Federacja Rosyjska (obwód kaliningradzki)** były skierowane na realizację następujących priorytetów i działań:

Priorytet 1: Wzrost konkurencyjności i produktywności obszaru współpracy poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury transgranicznej, ochronę granic oraz współpracę gospodarczą i naukowo - techniczną

Działanie 1.1: Wspieranie współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej;

Działanie 1.2: Wzmocnienie infrastruktury granicznej i przygranicznej w celu zapewnienia rozwoju obszaru przygranicznego;

Działanie 1.3: Ochrona środowiska, wzrost efektywności wykorzystania energii, promowanie odnawialnych źródeł energii;

Działanie 1.4: Rozwój turystyki i infrastruktury turystycznej przyczyniający się do rozwoju obszaru przygranicznego, jak również zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego o znaczeniu transgranicznym.

Priorytet 2: Współpraca pomiędzy społecznościami, integracja społeczno-kulturowa, wzmocnienie rynku pracy

Działanie 2.1: Wspieranie inicjatyw społeczności lokalnych;

Działanie 2.2: Regionalna tożsamość kulturowa i dziedzictwo kulturowe.

Priorytet 3: Pomoc techniczna

Działanie 3.1: Zarządzanie, wdrażanie oraz kontrola;

Działanie 3.2: Ewaluacja i promocja programu.

4. **PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI PRZEPROWADZONYCH NA PODSTAWIE ART. 10 ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (WE) NR 438/2001**

Podstawą prawną do realizacji kontroli i audytów opisanych w niniejszym rozdziale jest art. 10 par. 1 (a) *rozporządzenia Komisji nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych*.

Zgodnie z art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 Państwo Członkowskie przeprowadza weryfikację operacji na podstawie wrywkowych kontroli w szczególności:

- sprawdzenia skuteczności zastosowanych systemów zarządzania i kontroli;
- wybiórczej weryfikacji, na podstawie analizy ryzyka, deklaracji wydatków na różnych poziomach.

Weryfikacje przeprowadzane przed zamknięciem każdej pomocy, powinny objąć co najmniej 5 % całkowitych kwalifikowanych wydatków i opierać się na reprezentatywnych próbkach zatwierdzonych operacji, z uwzględnieniem wymogów ust. 3 art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001. Państwa Członkowskie starają się rozłożyć przeprowadzanie weryfikacji równomiernie na cały okres. Zapewniają one właściwy podział zadań na weryfikacje i procedury wdrażające lub płatnicze dotyczące danych operacji.

Wybierając próbki operacji do weryfikacji, uwzględnia się:

- konieczność weryfikacji typów i rozmiarów operacji zróżnicowanych w wystarczającym stopniu;
- każdy współczynnik ryzyka, który został określony w ramach weryfikacji na poziomie krajowym lub wspólnotowym;
- koncentrację operacji niektórych organów pośrednich lub niektórych beneficjentów końcowych tak, aby główne organy pośrednie i beneficjenci końcowi byli weryfikowani co najmniej raz przed zamknięciem każdej pomocy.

Zadania określone w art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 realizował Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej za pomocą Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej oraz urzędów kontroli skarbowej.

Audyty systemu zarządzania i kontroli oraz kontrole wrywkowe zostały przeprowadzone przez Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej Ministerstwa Finansów (wcześniej Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z Unii Europejskiej) oraz Urzędy Kontroli Skarbowej w Białymstoku, Gdańsku i Olsztynie.

Zgodnie z art. 10 (2) rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 Państwo Członkowskie zapewnia odpowiednią rozdzielność zadań pomiędzy kontrolą pogłębianą oraz procedurami wdrażania i płatności.

Rozdzielność ww. zadań była zagwarantowana poprzez zapewnienie niezależności służb kontroli skarbowej od Instytucji Subpłatniczej, Instytucji Krajowej oraz Instytucji Pośredniczących.

Wyodrębnienie organizacyjne i funkcjonalne Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej i urzędów kontroli skarbowej zapewniało niezależność w wykonywaniu czynności audytowych. Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej i urzędy kontroli skarbowej posiadały wyłączną odpowiedzialność w zakresie planowania i wyboru operacji będących przedmiotem czynności sprawdzających, jak również sposobu wykonywania tych czynności i raportowania o podjętych ustaleniach i rekomendacjach.

Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej i urzędy kontroli skarbowej posiadały nieograniczony dostęp do wszystkich dokumentów niezbędnych dla osiągnięcia celów audytów. Dostęp do dokumentacji był zapewniony na podstawie art. 286 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa*. Zgodnie z tym artykułem, kontrolujący są uprawnieni m.in. do:

- wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń kontrolowanego;
- żądania okazania majątku podlegającego kontroli oraz do dokonania jego oględzin;
- żądania udostępniania akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz do sporządzania z nich odpisów, kopii, wyciągów, notatek, wydruków i udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej;
- zbierania innych niezbędnych materiałów w zakresie objętym kontrolą;
- zabezpieczania zebranych dowodów;
- legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości, jeżeli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli;
- żądania przeprowadzenia spisu z natury,
- przesłuchiwanie świadków, kontrolowanego oraz innych osób;
- zasięgania opinii biegłych.

4.1. Podsumowanie wyników audytu systemu zarządzania i kontroli

Audyt systemu zarządzania i kontroli został przeprowadzony przez pracowników Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej (wcześniej: Departamentu Certyfikacji i Poświadczeń Środków z Unii Europejskiej) Ministerstwa Finansów i Urzędów Kontroli Skarbowej w Białymstoku, Gdańsku i Olsztynie i objął Instytucję Krajową, Instytucje Pośredniczące, Urzędy Marszałkowskie oraz Instytucję Subplacniczą.

W grudniu 2006 r. audytorzy z Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej wszczęli audyt systemu w Departamencie Inicjatywy INTERREG w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego (obecnie: Departament Współpracy Terytorialnej), który pełni rolę Instytucji Krajowej Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska – Litwa – Federacja Rosyjska (obwód kaliningradzki). Audyt zakończono w czerwcu 2007 r.

Audytem systemu zarządzania i kontroli w Instytucji Zarządzającej zostały objęte następujące obszary:

1. kontrola na miejscu;
2. monitoring i sprawozdawczość;

3. zapobieganie, wykrywanie i korygowanie nieprawidłowości;
4. informacja i promocja;
5. weryfikacja wniosków o płatność;
6. weryfikacja wniosków o zaliczkę;
7. sporządzanie wniosków o płatność (refundację);
8. prawidłowość stosowania procedur zamówień publicznych.

W instytucjach objętych audytem stwierdzono, że system zarządzania i kontroli daje racjonalne zapewnienie, że operacje w ramach Programu są zgodne z przepisami Wspólnotowymi. Przeprowadzone testy potwierdziły działanie mechanizmów kontrolnych, wbudowanych w system. Pomimo powyższej oceny dokonano ustalenia o wysokiej istotności: podczas kontroli na miejscu listy sprawdzające nie były wykorzystywane. .

Czynności audytowe w Instytucjach Pośredniczących (Pomorski, Warmińsko-Mazurski oraz Podlaski Urząd Wojewódzki) zostały przeprowadzone przez pracowników Urzędów Kontroli Skarbowej w Gdańsku, Olsztynie i Białymstoku od kwietnia do lipca 2007r.

Czynności audytowe podczas testów mechanizmów kontrolnych i testów wiarygodności objęły następujące obszary:

- otrzymanie odpowiednich wytycznych w sprawie oceny systemów zarządzania i kontroli;
- jednoznaczne umiejscowienie funkcji oraz odpowiedni podział funkcji;
- zawieranie umów z beneficjentami;
- odpowiednie procedury weryfikacji dostarczania produktów i usług oraz prawdziwości i kwalifikowalności wydatków;
- wystarczająca ścieżka audytu;
- ustalenia organizacyjne dotyczące rejestrowania dłużników, raportowania o nieprawidłowościach oraz odzyskiwania nienależnie wypłaconych kwot;
- właściwe systemy księgowości oraz monitorowania operacji.

Dokonano następujących ustaleń o wysokiej istotności na poziomie Instytucji Pośredniczących:

1. Niezatwierdzenie podręczników procedur i opóźnienia we wprowadzaniu podręczników;
2. Listy kontrolne dla kontroli z art. 4 zawierają zbyt ogólne pytania.

W terminie od kwietnia do lipca 2007 r. audytorzy z właściwych miejscowo Urzędów Kontroli Skarbowej (UKS) przeprowadzili audyt systemu w Pomorskim Urzędzie Marszałkowskim, Warmińsko - Mazurskim Urzędzie Marszałkowskim oraz w Podlaskim Urzędzie Marszałkowskim. Urzędy Marszałkowskie wykonywały zadanie rozpowszechniania informacji o pomocy w ramach Inicjatywy INTERREG oraz promocji Programu (Regionalne Punkty Kontaktowe).

Audytem objęto następujące obszary:

- realizacja zadań dotyczących informacji i promocji;

- realizacja zadań dotyczących doradztwa i opiniowania projektów;
- archiwizacja dokumentów.

Nie dokonano ustaleń o wysokiej istotności na poziomie Urzędów Marszałkowskich.

W instytucjach objętych audytem stwierdzono, że system zarządzania i kontroli w programie Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska – Litwa – Federacja Rosyjska (obwód kaliningradzki) daje racjonalne zapewnienie, że operacje w ramach Programu są zgodne z przepisami Wspólnotowymi. Potwierdzono także istnienie właściwego rozdziału funkcji, popartego pisemnymi zakresami obowiązków poszczególnych pracowników. Stwierdzono, że pracownicy są przygotowani merytorycznie do realizacji powierzonych im zadań.

Szczegółowe wyniki ww. audytów systemu zostały podsumowane w zbiorczym dokumencie „Sprawozdanie z audytu systemów zarządzania i kontroli w Programach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA”. Odbiorcą dokumentu była IK oraz Subpłatnicza w Programie. Sprawozdanie zostało również przekazane do Komisji Europejskiej 8 stycznia 2008 r. przy piśmie nr CZ3/9013-5-3/167/RDL/07/138. Streszczenie z powyższego Sprawozdania dotyczące Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska – Litwa – Federacja Rosyjska (obwód kaliningradzki), zostało również wysłano 9 kwietnia 2009r. pismem nr DO7/9013-5-10/166/IKZ/09/1929 do Instytucji Zarządzającej, instytucji odpowiedzialnej za zamknięcie pomocy oraz instytucji odpowiedzialnej za kontrole z art. 10 po stronie litewskiej.

Równolegle do ww. audytów, przeprowadzono audyt systemu w Instytucji Płatniczej/Subpłatniczej (Departament Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów) w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw (SPO WKP) oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR). Czynności audytowe przeprowadzono w sierpniu 2007 r.

Z uwagi na fakt, że Departament Instytucji Płatniczej pełni funkcję Instytucji Płatniczej/Subpłatniczej dla wszystkich programów współfinansowanych z środków pochodzących z UE w Polsce, ustalenia audytowe mają zastosowanie także dla programów INTERREG IIIA.

Audytem zostały objęte następujące obszary:

1. zachowanie wystarczającej ścieżki audytu w rozumieniu art. 7 i załącznika nr 1 rozporządzenia Komisji nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r.;
2. sporządzanie Wniosków o Płatność Pośrednią przez Instytucję Krajową oraz Instytucję Subpłatniczą.

System kontroli wewnętrznej sprawdzony w Instytucji Subpłatniczej oceniono jako dobry, poza kilkoma wyjątkami przedstawionymi w sprawozdaniu, które nie dotyczyły Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska – Litwa – Federacja Rosyjska (obwód kaliningradzki) z uwagi na ograniczoną funkcję jaką Instytucja Subpłatnicza pełni w Programie.

Szczegółowe wyniki ww. audytów zostały podsumowane w „Sprawozdaniu dla Ministra Rozwoju Regionalnego z audytu systemu zarządzania i kontroli Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw 2004 - 2006”, które zostało przekazane do KE 4 października 2007r. pismem nr CZ3/9013-2/807/ADK/07/3785 oraz w „Sprawozdaniu dla Ministra Rozwoju Regionalnego z audytu systemu zarządzania i kontroli

Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego”, które zostało przekazane do KE 4 października 2007r. pismem nr CZ2/9013-2/43/ADK/07/3784.

Stan i sposób wdrożenia zaleceń wydanych Instytucji Płatniczej były przedmiotem sprawdzenia podczas kolejnych audytów w SPO WKP oraz ZPORR. Wyniki tych audytów były podsumowane w sprawozdaniach wydanych w zakresie ZPORR (przesłane do KE 25 czerwca 2009 r. pismem DO2/9013/1/228/EMA/09/3223) oraz SPO WKP (przesłane do KE 28 maja 2009r., pismem DO2/9013-2/164/ADD/09/2715). W wyniku przeprowadzonych prac zalecenia wydane Instytucji Płatniczej / Subpłatniczej zostały uznane za wdrożone.

W celu oceny stanu i sposobu wdrożenia zaleceń wydanych w wyniku audytów systemu zarządzania i kontroli w kwietniu 2008 r. rozpoczęto audyt systemu zarządzania i kontroli (follow up). W wyniku przeprowadzonych prac potwierdzono, że instytucje podjęły zadowalające działania naprawcze w wyniku wydanych rekomendacji i w pełni je wdrożyły.

W trakcie audytu dokonano także oceny stopnia przygotowania Instytucji Krajowej oraz Instytucji Subpłatniczej do procesu zamykania pomocy. W szczególności sprawdzono, czy:

- czy Instytucja Krajowa oraz Instytucja Subpłatnicza opracowały procedury zamknięcia pomocy;
- czy opracowane procedury zamknięcia zapewniają przeprowadzenie wszystkich czynności zgodnie z *Wytycznymi KE do zamknięcia pomocy...*;
- czy opracowano harmonogram/terminarz działań związanych z zamykaniem pomocy;
- czy zidentyfikowano główne problemy związane z zamykaniem pomocy oraz podjęto kroki w celu uzyskania wszystkich wyjaśnień z KE dotyczących zamknięcia;
- czy podjęte zostały działania zmierzające do zapewnienia odpowiednich dla prawidłowego przebiegu procesu zamknięcia pomocy zasobów ludzkich (osoby doświadczone we wdrażaniu programu);
- czy zawarto jakieś porozumienia między Instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie programu w celu sprawnej realizacji procesu zamknięcia pomocy;
- czy oszacowano, jaka ilość projektów może nie zostać zakończona w terminie kwalifikowalności wydatków i jakie kroki zostaną podjęte w odniesieniu do tych projektów, jakie działania podjęto w celu jak najpełniejszego wykorzystania alokacji;
- czy oszacowano, jaka część nieprawidłowo wypłaconych kwot może nie zostać odzyskana;
- czy podjęto działania zmierzające do wyłączenia problemowych projektów z programów i zastąpienia ich projektami rezerwowymi;
- czy i jak monitorowany będzie proces składania przez beneficjentów wniosków o płatność końcową;
- jak monitorowana jest/będzie jakość i terminowość składania sprawozdań/poświadczeń wydatków przez Instytucje Wdrażające/Pośredniczące;
- jakie zasady przyjęto w odniesieniu do trwałości projektu (potwierdzenie, że zaprojektowano procedury zapewniające kontrole w okresie przyjętej trwałości projektu);
- jakie mechanizmy wprowadzono, na wypadek opóźnień w wypłacie przez KE salda końcowego, aby zapewnić refundację kosztów poniesionych przez beneficjentów;

- czy Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego opracował wytyczne/wskazówki/interpretacje w celu zapewnienia jednolitego podejścia do zamknięcia we wszystkich programach operacyjnych.
- czy Instytucja Subpłatnicza gromadzi informacje o poprawie błędów/nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli oraz stanie wdrożenia zaleceń z audytów,
- czy Instytucja Subpłatnicza zawarła porozumienia z Instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie programów w celu sprawnej realizacji procesu zamknięcia pomocy, czy IsubPł widzi potrzebę (konieczność) zawarcia takich porozumień (pomiędzy jakimi instytucjami i jakich obszarów powinny one w opinii IsubPł dotyczyć).

W wyniku przeprowadzonych prac potwierdzono, że instytucje podjęły odpowiednie działania przygotowujące do procesu zamknięcia a w szczególności że Instytucja Krajowa:

- podjęła zadowalające działania naprawcze w wyniku wydanych – w trakcie prowadzonych audytów systemów zarządzania i kontroli oraz audytu operacji – rekomendacji;
- dysponuje danymi o rzeczywistej wysokości wydatków kwalifikowanych w finansowanych projektach;

W wyniku przeprowadzonych prac potwierdzono, że Instytucja Subpłatnicza:

- opracowała procedury dotyczące zamknięcia pomocy;
- opracowała procedury/mechanizmy kontrolne dotyczące zwrotu na rachunek KE środków finansowych wypłaconych nieprawidłowo w wyniku błędu instytucji zaangażowanych we wdrażanie programu;
- przeprowadza kontrole na miejscu mające na celu weryfikację prawidłowości zadań dotyczących wdrażania programu wykonywanych przez Instytucję Krajową i Instytucję Wdrażającą;

Szczegółowe wyniki ww. audytu zostały podsumowane w dokumencie „*Sprawozdanie z audytu systemów zarządzania i kontroli follow-up w Programach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA*”, który został przekazany do Komisji Europejskiej 3 lipca 2009 r. przy piśmie nr DO7/9013-5-14/244/IKY/09/3437.

4.2. Podsumowanie wyników audytu operacji

Audyt operacji o których mowa w art. 10 Rozporządzenia nr 438/2001 przeprowadzony zostały na poziomie beneficjenta pomocy. Badaniu podlegały następujące obszary:

- zachowanie przez beneficjenta wystarczającej ścieżki audytu (rozporządzenie Komisji (WE) nr 438/2001);
- zgodność z zasadami zawartymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 448/2004;
- zgodność z zasadami wspólnotowymi (rozporządzenie Rady nr 1260/99);
- wywiązywanie się z obowiązków w zakresie informacji i promocji;
- wywiązywanie się z obowiązków w zakresie sprawozdawczości;
- postęp rzeczowy projektu.

Ogółem po stronie polskiej realizowano 126 projektów, spośród których 15 zostało poddanych audytowi, na łączną kwotę 5 173 356,33 Euro co stanowi 18,19% zadeklarowanych wydatków po stronie polskiej. Próba została wybrana na podstawie

wspólnej metodologii⁴ uzgodnionej 29 czerwca 2007r. (wraz z poprawkami) i biorącej pod uwagę następujące kryteria ryzyka, opisane dalej w metodologii:

- całkowity kwalifikowalny budżet projektu;
- liczba partnerów projektu;
- status prawny Partnera Wiodącego;
- doświadczenie partnera projektu;
- audyty projektów;
- stan wdrożenia projektu.

W rezultacie spełnione zostały wymogi zawarte w ust. 2 i 3 art. 10 rozporządzenia 438/2001. Szczegółowe informacje zostały ujęte w umieszczonych dalej tabelach.

Wyniki kontroli zostały przekazane, w formie *not sygnalizacyjnych*, do Instytucji Krajowej, w celu podjęcia przez nią działań naprawczych, analizy wpływu poziomu błędu na wydatki zadeklarowane do Komisji Europejskiej oraz eliminacji ryzyka poświadczenia wydatków niekwalifikowalnych. *Noty sygnalizacyjne* przekazywane były również Instytucji Subpłatniczej, instytucji odpowiedzialnej za zamknięcie pomocy, instytucji odpowiedzialnej za kontrole z art. 10 Rozporządzenia (WE) 438/2001 po stronie litewskiej oraz Instytucji Zarządzającej.

Audyty operacji zostały przeprowadzone przez właściwe miejscowo urzędy kontroli skarbowej (w Olsztynie, Białymstoku i Gdańsku) pod nadzorem Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej.

Zamieszczona dalej tabela ukazuje zbadane projekty w podziale na lata i priorytety:

Measure	2008	2009	Total
1.1	0	1	1
1.2	3	1	4
1.3	1	0	1
1.4	0	2	2
2.1	0	3	3
2.2	4	0	4
3.1	0	0	0
3.2	0	0	0
	8	7	15

⁴ *Audit methodology of European Community Initiative INTERREG IIIA Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighborhood Programme*

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwoty skontrolowanych wydatków w podziale na działania i lata ich zadeklarowania do Komisji Europejskiej:

Measure	2006	2007	2008	2009	Total
1.1	0,00	3 217,29	156 121,00	113 385,73	272 724,02
1.2	122 561,98	2 092 091,73	36 929,09	900,00	2 252 482,80
1.3	252 327,93	620 325,35	0,00	0,00	872 653,28
1.4	429 701,89	683 015,19	0,00	54 801,28	1 167 518,36
2.1	0,00	74 215,94	56 200,59	41 777,39	172 193,92
2.2	118 687,07	306 038,53	11 058,35	0,00	435 783,95
3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	923 278,87	3 778 904,03	260 309,03	210 864,4	5 173 356,33

Zgodnie z Poświadczeniem i zestawieniem wydatków oraz wnioskiem o płatność końcową od Instytucji Płatniczej do Komisji Europejskiej, wartość wydatków zadeklarowanych po stronie polskiej wyniosła 28.433,527,14 EUR, z czego skontrolowano 5.173.356,33 EUR, co stanowi **18,19%** wydatków zadeklarowanych po stronie polskiej

Zamieszczona dalej tabela przedstawia współczynnik błędu stwierdzony podczas kontroli operacji w podziale na działania:

Measure	Expenditure checked	Irregularity detected	Error rate (%)
1.1	272 724,02	0,00	0,00
1.2	2 252 482,80	160,00	0,007
1.3	872 653,28	666,64	0,076
1.4	1 167 518,36	53 011,48	4,54
2.1	172 193,92	1 556,73	0,90
2.2	435 783,95	16 146,75	3,70
3.1	0,00	0,00	0,00
3.2	0,00	0,00	0,00
	5 173 356,33	71 541,60	1,38

W wyniku kontroli 5% wydatków kwalifikowanych przeprowadzonych po stronie polskiej zostały stwierdzone wydatki niekwalifikowane w łącznej kwocie 71 541,60 Euro. Poziom błędu wyniósł po stronie polskiej 1,38%, a więc nie przekroczył 2% łącznej kwoty skontrolowanych wydatków.

Wydatki niekwalifikowane zostały stwierdzone w 7 skontrolowanych projektach i były wynikiem:

- zawyżenia kosztów kwalifikowanych w wyniku nieuwzględnienia uzyskanych w trakcie realizacji projektu przychodów (w dwóch projektach)
- podwójnego finansowania tych samych wydatków środkami z EFRR i pozyskanymi przez beneficjenta środkami publicznymi;
- naruszenia procedury zamówień publicznych (w trzech projektach);
- zaliczenia wydatków, które nie były bezpośrednio związane z projektem do kosztów kwalifikowanych (w trzech projektach).

Żadna ze zidentyfikowanych nieprawidłowości nie miała charakteru systemowego.

W wyniku wydanych rekomendacji, kwoty niekwalifikowalne zostały odzyskane od beneficjentów, z wyjątkiem projektów nr 2005/037 i 2005/107. Kwoty odzyskane zostały wykazane w *Tabeli Sumującej*.

W przypadku projektu 2005/037 Beneficjent zwrócił kwotę 2.098,00 Euro z 12 110,04 Euro (EFRR) uznanych za niekwalifikowalne. W związku z tym, do odzyskania pozostaje 10 012,04 Euro⁵.

W przypadku projektu 2005/107, z powodu naruszenia procedury zamówień publicznych (*Określenie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w sposób jaki mógłby utrudnić uczciwą konkurencję oraz wpłynąć na zachowanie zasady równego traktowania wykonawców*) wydatki niekwalifikowane wyniosły 666,64 EUR. Kwota została przedstawiona w *Tabeli Sumującej* jako pozostająca do odzyskania. Ponadto, Instytucja Krajowa pismem z 17 listopada 2010r. (DWT-VI-722-14-EŻ/10) poinformowała Instytucję Zarządzającą i Wspólny Sekretariat Techniczny o konieczności przedstawienia ww. kwoty niekwalifikowalnej w Poświadczeniu i zestawieniu wydatków oraz wniosku o płatność końcową jako kwoty pozostającej do odzyskania.

W ostatnim Raporcie o wykonaniu art. 10 - 12 Rozporządzenia 438/2001 w 2008 w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Polska – Litwa – Federacja Rosyjska (obwód kaliningradzki) z czerwca 2009, łączną kwotę skontrolowanych wydatków wykazano jako 5 173 356,33 EUR podczas gdy łączną wartość wydatków nieprawidłowych wykazano jako 71 727,22 EUR. Dwa przypadki zidentyfikowane w ramach kontroli z art. 10 i uwzględnione w sprawozdaniach z art. 13 (dotyczą projektu nr 2006/276) zostały wyjaśnione w trakcie audytu zamknięcia (na łączną kwotę 185,62 EUR) i przedmiotowa kwota nie jest uznawana za niekwalifikowalną, zatem nie jest brana pod uwagę przy wyliczeniu poziomu błędu.

Ocena działań naprawczych podjętych przez Instytucję Zarządzającą w rezultacie zidentyfikowanych nieprawidłowości została przedstawiona w części 8 niniejszego sprawozdania.

5. ZAKRES ORAZ WYNIKI PRAC ORGANU ODPOWIEDZIALNEGO ZA WYDANIE DEKLARACJI ZAMKNIĘCIA POMOCY

5.1. Zakres wykonanych prac

5.1.1. PRACE WYKONANE W INSTYTUCJI KRAJOWEJ

W ramach procesu wydawania deklaracji zamknięcia Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej sprawdził, czy:

⁵ Pomorski Urząd Wojewódzki przeprowadził kontrolę następczą na projekcie, która objęła sprawdzenie poprawności stosowania procedur udzielania zamówień publicznych, ustalenie wygenerowanego przez projekt przychodu oraz zweryfikowanie kwoty do zwrotu. Ustalono, iż ostateczna kwota środków do odzyskania wynosi 20.339.35 EUR. Kwota ta jest odzwierciedlona w księdze dłużników. Właściwy raport o nieprawidłowościach przekazany OLAF został zaktualizowany.

- Instytucja Krajowa zakończyła wszystkie kontrole zarządcze zgodnie z art. 4 Rozporządzenia (WE) nr 438/2001 celem zweryfikowania kwalifikowalności i zgodności z prawem wydatków;
- Instytucja Krajowa dokonała sprawdzenia, czy skorygowano wszystkie błędy bądź nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli z art. 4 i 10 Rozporządzenia (WE) nr 438/2001 oraz kontroli innych instytucji krajowych bądź wspólnotowych;
- Księga dłużników zawiera wiarygodne dane i jest spójna z danymi wskazanymi w tabeli sumującej załączonej do końcowej deklaracji.

5.1.2. PRACE WYKONANE W INSTYTUCJI SUBPŁATNICZEJ

W ramach procesu wydawania deklaracji zamknięcia pomocy Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej sprawdził, czy Instytucja Subpłatnicza:

- upewniła się, że spełniono warunki określone w art. 9 ust. 2 rozporządzenia 438/2001;
- upewniła się, że poprawiono wszystkie błędy/nieprawidłowości oraz w pełni wdrożono zalecenia poaudytowe lub pokontrolne;
- występowała o dodatkowe informacje i/lub przeprowadziła weryfikacje we własnym zakresie, w przypadku zaistnienia takiej potrzeby;
- Sporządziła tabelę sumującą w oparciu o dane zamieszczone w księdze dłużników prowadzonej zgodnie z art. 8 rozporządzenia 438/2001 wskazując:
 - a) dla każdego przypadku, w związku z którym istnieją kwoty oczekujące na odzyskanie lub należności nieściągalne:
 - Odpowiednie operacje i działania
 - Numer referencyjny w przypadku niezgodności
 - Kwotę do odzyskania (w rozbiciu na wkład wspólnotowy i krajowy)
 - Rok rozpoczęcia postępowania odzyskiwania
 - Informacja czy wystosowano komunikat zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia 1681/94 w odniesieniu do kwoty niemożliwej do odzyskania;
 - b) dla każdego przypadku, w związku z którym odzyskano kwoty:
 - Odpowiednie operacje i środki
 - Numer referencyjny w przypadku niezgodności, co do której przekazano powiadomienie określone w rozporządzeniu 1681/94
 - Kwotę odzyskaną (w rozbiciu na wkład wspólnotowy i krajowy)
 - Rok, w którym kwotę odzyskaną odliczono od wydatku zadeklarowanego Komisji.

5.1.3. PRACE WYKONANE W ZAKRESIE KONTROLI PRZEPROWADZONYCH NA PODSTAWIE ART. 10 ROZPORZĄDZENIA 438/2001

W ramach procesu wydawania deklaracji zamknięcia Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej sprawdził, czy:

- Organy realizujące kontrole wrywkowe odpowiedzialne za przeprowadzenie kontrole zgodnie z art. 10 Rozporządzenia nr 438/2001 dysponowały wystarczającym zakresem niezależności od Instytucji Krajowej i Subpłatniczej, aby uniknąć konfliktu interesów;
- jakość przeprowadzonych kontroli jest zadowalająca oraz zgodna z notą Komisji w sprawie wytycznych CDRR nr 03-0034-00;
- wszystkie główne instytucje zaangażowane we wdrażanie programu zostały objęte audytem;
- analiza ryzyka została prawidłowo zastosowana w przy wyborze jednostek audytowanych;
- wszystkie ustalenia i rekomendacje wynikające z audytów zostały w pełni wdrożone;
- we wnioskach któregoś ze sprawozdań z audytu stwierdzono znaczne uchybienia w systemie zarządzania i kontroli, mogące mieć konsekwencje dla prawidłowości wydatków objętych pomocą? Jeśli tak, to czy podjęto odpowiednie dalsze działania w celu usunięcia niedociągnięć oraz wykrycia i wyeliminowania wszelkich nieprawidłowości w wydatkach? Jeżeli nie podjęto odpowiednich dalszych działań, jaka jest szacowana kwota wydatku, której mogą dotyczyć niedociągnięcia, a której nie skorygowano?
- raporty z audytu potwierdzają istnienie rzetelnego systemu księgowego i wystarczającej ścieżki audytu;
- procent całkowitych wydatków kwalifikowanych zadeklarowanych w odniesieniu do programu objęto kontrolą w ramach kontroli wrywkowej 5% jest zgodny z art. 10 rozporządzenia 438/2001;
- wszystkie kontrole wliczone do minimalnego udziału procentowego zostały przeprowadzone na poziomie beneficjenta pomocy;
- do minimalnego udziału procentowego wliczono tylko wydatki skontrolowane w całości lub na podstawie doboru próby, zgodnie z przyjętymi standardami audytu;
- metodologia wyboru operacji jest zgodna z rozporządzeniem 438/2001. W szczególności, czy kontrole miały wystarczający zasięg ze względu na rok, środek, rodzaj i zakres operacji oraz na koncentrację operacji w ramach głównych instytucji pośredniczących oraz głównych beneficjentów końcowych. Czy uwzględniono jakiegokolwiek czynniki ryzyka.
- podjęto działania naprawcze, w wyniku których poprawiono wszelkie błędy i nieprawidłowości oceniając jednocześnie ich ważność i wartość;
- którekolwiek z błędów lub nieprawidłowości miały charakter systemowy? W szczególności, czy wystąpił duży współczynnik błędów? Jeżeli tak, czy podjęto niezbędne kroki celem przeprowadzenia dalszych odpowiednich kontroli celem określenia innych przypadków i skorygowania wszelkich niekwalifikujących się

wydatków lub przeprowadzenia odpowiednich procedur odzyskania oraz kroki zapobiegające powtórzeniu się takich przypadków?

- w przypadku, gdy kontrole wykazały wskaźnik błędów powyżej 2 % wysokości skontrolowanych wydatków, ustalono czy konieczne są dalsze kontrole w celu lepszego określenia rozmiaru problemu;
- ustalono jaka jest wysokość wydatków, w których błędy/nieprawidłowości nie zostały usunięte w zadowalający sposób;
- wyniki kontroli potwierdzają istnienie wystarczającej ścieżki audytu;
- wyniki kontroli potwierdzają jakiegokolwiek istotne słabe punkty systemów zarządzania i kontroli? Jeżeli tak, czy podjęto odpowiednie działania naprawcze i skorygowano wydatki, których to dotyczyło? Jeżeli nie, czy organ niezależny posiada informację, przy pomocy której mógłby wskazać wydatek, którego to dotyczy.

5.2. Ustalenia i wnioski

5.2.1. Ustalenia i wnioski dotyczące Instytucji Krajowej

W wyniku przeprowadzonego badania potwierdzono, że Instytucja Krajowa ukończyła wszystkie kontrole zarządcze zgodnie z art. 4 Rozporządzenia nr 438/2001 oraz, że objęła nimi wszystkie projekty realizowane na terytorium Polski.

Instytucja Krajowa przedstawiła *Tabelę Sumującą*. Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej zweryfikował poprawność przedstawionych informacji oraz, tam gdzie było to wymagane, obecność stosownych raportów przedkładanych OLAF.

Uzyskano racjonalne zapewnienie poprzez analizę zidentyfikowanych nieprawidłowości, że przedłożone raporty były kompletne oraz zgodne ze stanem faktycznym.

Uzyskano racjonalne zapewnienie, że wszystkie błędy / nieprawidłowości zostały wszystkie błędy / nieprawidłowości zostały poprawione oraz w pełni wdrożono zalecenia z audytów.

5.2.2 Ustalenia i wnioski dotyczące Instytucji Subpłatniczej

Potwierdzono, że Instytucja Subpłatnicza działała zgodnie z art. 9 par. 2 Rozporządzenia nr 438/2001. Uzyskano racjonalne zapewnienie, iż wszystkie wykryte błędy / nieprawidłowości poprawiono w zadowalający sposób a ustalenia i rekomendacje z audytów całkowicie wdrożone.

Ponieważ Instytucja Subpłatnicza nie jest odpowiedzialna za przygotowanie *Poświadczenia i zestawienia wydatków oraz wniosku o płatność końcową*, tabela sumująca nieprawidłowości nie została przez nią przedstawiona. Zamiast tego, Instytucja Krajowa przedstawiła tabelę sumującą, która zawiera wszystkie informacje wymagane przez *Wytoczne dotyczące zamknięcia pomocy (2000-2006) finansowanej z funduszy strukturalnych*, za wyjątkiem wskazania roku / numeru deklaracji wydatków w którym wykazano dany środek odzyskany.

5.2.3. Ustalenia i wnioski dotyczące kontroli przeprowadzonych na podstawie art. 10 Rozporządzenia nr 438/2001

Potwierdzono, że jakość przeprowadzonych kontroli na podstawie art. 10 Rozporządzenia nr 438/2001 była zgodna z notą Komisji w sprawie wytycznych CDRR nr 03-0034-00.

Kontrolą objęto 18,19 % zadeklarowanych wydatków, co zapewnia zgodność z wymogami ust. 2 art. 10 Rozporządzenia nr 438/2001. Podczas doboru próby do audytu operacji wzięto pod uwagę wymagania art. 10 pkt 3 Rozporządzenia nr 438/2001. Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały przedstawione w rozdziale 4 niniejszego sprawozdania.

Poziom w łącznej próbie skontrolowanych wydatków wyniósł 1,38%, a więc nie przekroczył założonego progu istotności, ustanowionego na poziomie 2% wartości wydatków objętych czynnościami kontrolnymi. W konsekwencji Instytucja sub-zamykająca pomoc nie podjęła decyzji o rozszerzeniu próby.

Wskutek czynności audytowych zidentyfikowano nieprawidłowości mające konsekwencje finansowe w 7 projektach na łączną kwotę 71 541,60 EUR.

W wyniku wydanych rekomendacji, kwoty niekwalifikowalne zostały odzyskane od beneficjentów, za wyjątkiem projektów nr 2005/037 i 2005/107, co zostało opisane w pkt. 4.2.

Pozostające dwie nieprawidłowości mające konsekwencje finansowe zostały zidentyfikowane podczas audytu operacji prowadzonego od września do listopada 2008r. (*Nota sygnalizacyjna* wydana w marcu 2009r.). Kwoty pozostające do odzyskania w ww. projektach są odzwierciedlone w *Tabeli Sumującej*.

Audyt systemu zarządzania i kontroli przeprowadzony zgodnie z art. 10 Rozporządzenia nr 438/2001 objął wszystkie główne instytucje zaangażowane we wdrażanie programu. Wszystkie ustalenia i rekomendacje zostały w pełni wdrożone.

Uzyskano racjonalne zapewnienie, iż wszystkie wykryte błędy / nieprawidłowości zidentyfikowane w podczas audytów operacji/audytu systemu zarządzania i kontroli poprawiono w sposób zadowalający.

5.2.4. Ustalenia i wnioski dotyczące kontroli przeprowadzanych przez inne instytucje krajowe lub wspólnotowe

W roku 2007 Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę wykorzystania funduszy strukturalnych w ramach realizowanej w Polsce Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA. Kontrola objęła wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażanie programu i oraz wybranych do próby beneficjentów. W rezultacie działań kontrolnych Najwyższa Izba Kontroli zidentyfikowała wydatki niekwalifikowalne w projekcie nr 2005/142 na łączną kwotę 2.229,87 Euro. Nieprawidłowość nie miała charakteru systemowego.

Potwierdzono, że rekomendacje wynikające z kontroli Najwyższej Izby Kontroli zostały wdrożone przez wszystkie kontrolowane jednostki.

6. OGRANICZENIE ZAKRESU BADANIA PRZEZ ORGAN ODPOWIEDZIALNY ZA WYDANIE DEKLARACJI ZAMKNIĘCIA POMOCY

Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej, pełniący rolę Instytucji Sub-zamykającej Program, miał pełen dostęp do wszystkich niezbędnych dokumentów, koniecznych do wypełnienia swoich obowiązków.

Nie miało miejsca ograniczenie zakresu weryfikacji.

7. CZĘSTOTLIWOŚĆ WYSTĘPOWANIA BŁĘDÓW I NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W celu ustalenia istotności częstotliwości występowania błędów i nieprawidłowości w ramach Programu po stronie Polskiej, Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej przyjął następujące założenia:

- niska częstotliwość znalezionych błędów i nieprawidłowości jest w przypadku, gdy:
 - współczynnik błędów finansowych wynikający z kontroli na próbie wydatków realizowanej na podstawie art. 10 RK (WE) nr 438/2001 nie przekracza 2%⁶ wartości wydatków objętych czynnościami kontrolnymi;
 - w wyniku kontroli na podstawie art. 10 RK (WE) nr 438/2001 nie stwierdzono błędów/nieprawidłowości systemowych;
 - istotność błędów finansowych wykrytych przez inne krajowe i wspólnotowe organy kontroli jest niska;
- średnia (niewysoka) częstotliwość znalezionych błędów i nieprawidłowości:
 - współczynnik błędów finansowych wynikający z kontroli na próbie wydatków realizowanej na podstawie art. 10 RK (WE) nr 438/2001 jest większy niż 2% i nie przekracza 4% wartości wydatków objętych czynnościami kontrolnymi;
 - stwierdzone w wyniku kontroli na podstawie art. 10 RK (WE) nr 438/2001 błędy/nieprawidłowości systemowe z uwagi na ich charakter są nieistotne dla prawidłowości funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli;
 - istotność błędów finansowych wykrytych przez inne krajowe i wspólnotowe organy kontroli jest średnia (niewysoka);
- wysoka częstotliwość znalezionych błędów i nieprawidłowości:
 - współczynnik błędów finansowych wynikający z kontroli na próbie wydatków realizowanej na podstawie art. 10 RK (WE) nr 438/2001 przekracza 4% wartości wydatków objętych czynnościami kontrolnymi;
 - stwierdzone w wyniku kontroli na podstawie art. 10 RK (WE) nr 438/2001 błędy/nieprawidłowości systemowe z uwagi na ich charakter są istotne dla prawidłowości funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli;
 - istotność błędów finansowych wykrytych przez inne krajowe i wspólnotowe organy kontroli jest wysoka.

W odniesieniu do przeprowadzonych kontroli ustalono, że:

- współczynnik błędów finansowych wynikający z kontroli na próbie wydatków realizowanej na podstawie art. 10 RK (WE) nr 438/2001 wyniósł 1,38% a więc nie przekroczył 2% wartości skontrolowanych wydatków;

⁶ zgodnie z metodyką Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wykorzystywaną przez ETO dla potrzeb sporządzenia poświadczenia wiarygodności oraz wytycznych mających zastosowanie do wydawania przez dyrektorów generalnych Komisji do corocznego poświadczenia wiarygodności

- w wyniku kontroli na podstawie art. 10 RK (WE) nr 438/2001 oraz innych krajowych i wspólnotowych organów kontroli nie stwierdzono błędów/nieprawidłowości systemowych;
- błędy/nieprawidłowości wykryte w wyniku kontroli innych krajowych i wspólnotowych organów kontroli (Europejski Trybunał Obrachunkowy) nie mają znaczącego wpływu na funkcjonowanie systemu zarządzania i kontroli.

Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, iż częstotliwość występowania błędów i nieprawidłowości po stronie Polskiej programu jest niska.

8. DZIAŁANIA NAPRAWCZE PODJĘTE W ZWIĄZKU ZE STWIERDZONYMI BŁĘDAMI I NIEPRAWIDŁOWOŚCIAMI

W wyniku przeprowadzonych czynności audytu zamknięcia, Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej pełniący rolę Instytucji Sub-zamykającej Program, potwierdził że:

- zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1681/1994 Państwo Członkowskie w stosownych przypadkach poinformowało Komisję Europejską o stwierdzonych nieprawidłowościach;
- wobec błędów i nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli z art. 4 i 10 Rozporządzenia nr 438/2001 oraz audytów przeprowadzonych przez inne instytucje krajowe i wspólnotowe organy kontrolne, Instytucja Krajowa podjęła zadowalające działania naprawcze (kwoty zostały odzyskane bądź oczekują na odzyskanie);
 - nieprawidłowość ze skutkiem finansowym na łączną kwotę 20.339,35 EUR⁷ (EFRR) w projekcie 2005/037 „*PO-MOST Kultur: współpraca transgraniczna*” została przedstawiona w Tabeli Sumującej jako pozostająca do odzyskania;
 - nieprawidłowość ze skutkiem finansowym na całkowitą kwotę 499,98 EUR (EFRR) w projekcie 2005/107 „*Near and far away – let's protect the Baltic Sea together*” została przedstawiona w Tabeli Sumującej jako pozostająca do odzyskania.
- błędy i nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli z art. 4 i 10 Rozporządzenia nr 438/2001 oraz audytów przeprowadzonych przez inne instytucje krajowe i wspólnotowe organy kontrolne nie miały charakteru systemowego.

Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, iż Instytucja Krajowa podjęła zadowalające działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych błędów i nieprawidłowości.

Tabela sumująca sporządzona przez Instytucję Krajową w oparciu o dane zamieszczone w księdze dłużników została dołączona do niniejszego sprawozdania.

⁷ Z czego 10.012,04 EUR (EFRR) zostało zidentyfikowane podczas kontroli 5% wydatków kwalifikowanych.

9. PODSUMOWANIE

Na podstawie przeprowadzonego badania, uzyskano racjonalne zapewnienie, że kwota 20.932.354.85 EUR (EFRR) wydatków wypłaconych i poświadczonych beneficjentom przez Instytucje Pośredniczące wydaje się być uzasadniona.

L. Ugnonienic Generalny Inspektor Kontroli
DIREKTOR
Departamentu Oceny i Monitorowania
Finansowania i Inicjatyw
Ugnonienic
Agnieszka Krawczyńska

IRREGULARITIES (based on the the Information reported under Regulation (EC) No 1681/94 and in debtor's ledger)

~~D. J. Smyth - SOKA~~

Valstybinio audito ataskaitos

„Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos Europos Komisijai vertinimo“

4 priedas

Audito metu vertinta Kaimynystės programos galutinio mokėjimo paraiška Europos Komisijai (išlaidų sertifikatas, išlaidų ataskaita ir galutinė mokėjimo paraiška)

CERTIFICATE AND STATEMENT OF EXPENDITURE AND APPLICATION FOR PAYMENT

EUROPEAN COMMISSION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

Certificate and statement of expenditure and application for payment

Name of assistance: INTERREG IIIA Lithuania, Poland and Kaliningrad region of Russian Federation Neighbourhood Programme (2004-2006)

Commission Decision C(2004) 5604 of 22/12/2004

Commission reference (CCI) No 2004CB160PC003

National reference none (if any)

CERTIFICATE

I, the undersigned Mr. Aloyzas Vitkauskas, Vice-Minister of the Ministry of Finance, representing the paying authority designated by¹ the Government of the Republic of Lithuania Resolution No. 356 on the Administration of European Community Initiative Programme INTERREG III in Lithuania of 25 March 2003 (Official Gazette No. 30-1247, 61-2787, 121-5477, 2003; No. 138-4972, 2005), hereby certify that all eligible expenditure included in the attached statement, representing the contributions of the Structural Funds and national public and/or private funding, and paid as the assistance has progressed, was paid

after²

0	3	0	5	2	0	0	4
d	d	m	m	y	y	y	y

 and amounts to:

46,986,303.50	EUR
(exact amount to two decimal places)	

The attached statement of expenditure broken down by measure is based on accounts provisionally closed on

3	1	0	1	2	0	1	1
d	d	m	m	y	y	y	y

 (dd/mm/yyyy)

and is an integral part of this certificate.

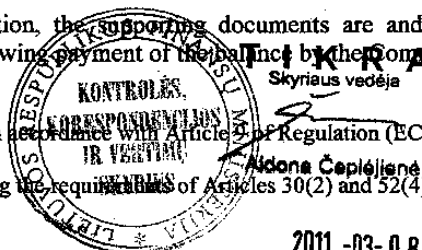
I also certify that operations are progressing in accordance with the objectives laid down in the decision and with the provisions of Regulation (EC) No 1260/1999, in particular as regards:

- (1) compliance with the provisions of the Treaty and instruments adopted under it and with Community policies, in particular the rules on competition, the award of public contracts, environmental protection, and elimination of inequalities and the promotion of equality between men and women (Article 12 of the Regulation);
- (2) application of management and control procedures to the assistance, in particular to verify the delivery of the products and services cofinanced and the reality of expenditure claimed and to prevent, detect and correct irregularities, pursue fraud, and recover unduly paid amounts (Articles 38 and 39 of the Regulation).

In accordance with Article 38(6) of the Regulation, the supporting documents are and will continue to be available for a minimum period of three years following payment of the balance by the Commission.

¹ Indicate the administrative instrument of designation in accordance with Article 2 of Regulation (EC) No 1260/1999, with appropriate references and the date.

² Reference date in accordance with the decision, meeting the requirements of Articles 30(2) and 52(4) of the Regulation.

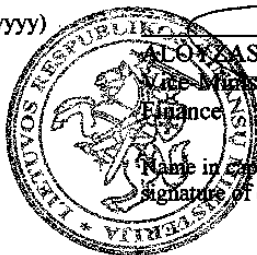

2011-03-08

I certify that:

- (1) the statement of expenditure is accurate and results from accounting systems based on verifiable supporting documents;
- (2) the statement of expenditure and the application for payment take account of any recoveries made, when relevant, revenue accruing to operations financed under the assistance and interest income;
- (3) details of the underlying transactions are recorded, where possible, on computer files and are available on request to the Commission departments responsible.

Date 20 02 2011 (dd/mm/yyyy)

[Signature]
ALONZAS VITKAUSKAS
Vice Minister of the Ministry of
Finance

Name in capitals, stamp, position and
signature of competent authority

TIKRA
Skyriaus vedėja

[Signature]
Aldona Čepelienė

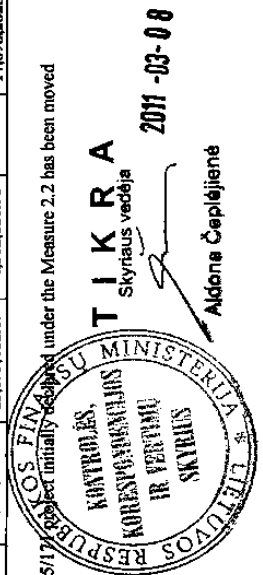
2011-03-08

3

Statement of expenditure by priority and measureCommission reference No: 2004CB160PC003Name: INTERREG IIIA Lithuania, Poland and Kaliningrad region of Russian Federation Neighbourhood Programme (2004-2006)Date: 31 / 01 / 2011

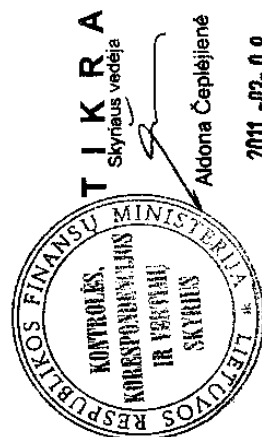
Priority/Measure	Total actually paid and certified eligible expenditure (euro)															
	2004				2005				2006*				2007			
	Public		Expen- diture	Private	Public		Private	Expenditure	Public		Private	Expenditure	Public		Private	Expenditure
	Community	Other			Community	Other			Community	Other			Community	Other		
Priority 1																
Measure 1.1									2,516,481.38	894,905.33		3,411,386.71	10,729,767.93	3,661,418.77		14,391,186.70
Measure 1.2									183,276.29	61,092.11		244,368.40	936,678.44	313,067.77		1,249,746.21
Measure 1.3									1,010,952.74	336,984.28		1,347,937.02	3,716,026.33	1,240,134.66		4,956,160.99
Measure 1.4									811,053.46	326,429.30		1,137,482.76	1,733,047.00	663,339.73		2,416,386.73
Priority 2									511,198.89	170,399.64		681,598.53	4,324,016.16	1,444,876.61		5,768,892.77
Measure 2.1									365,268.92	121,786.39		487,025.31	1,919,886.25	656,678.61		2,576,564.86
Measure 2.2									150,899.62	50,299.89		201,199.51	838,678.65	286,655.70		1,125,334.35
Priority 3									214,369.30	71,456.50		285,825.80	1,081,207.60	370,022.91		1,451,230.51
Measure 3.1									250,700.63	84,001.89		334,702.52	421,978.93	140,234.80		730,530.71
Measure 3.2									229,314.79	77,331.46		306,646.25	369,048.94	122,132.98		628,771.92
TOTAL									21,385.84	6,670.43		28,056.27	52,929.99	18,101.52		101,758.79
									250,700.63	84,001.89		334,702.52	3,303,729.23	1,156,896.22		17,698,282.27
												4,460,625.45	13,195,461.69	4,502,820.58		

* - Amounts under 1 and 2 priorities for 2006 have been adjusted according to payments actually made and in order to correct the mistake the expenditure of 2005/17 object initially reported under the Measure 2.2 has been moved to the Measure 2.1.

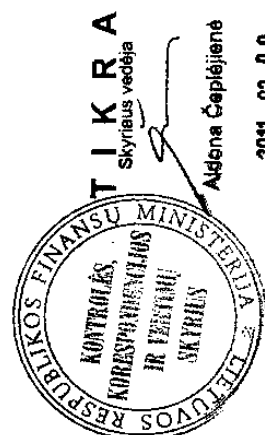
4

Total actually paid and certified eligible expenditure (euro)											
Priority/Measure	2008				2009				2010		
	Public		Private	Expenditure	Public		Private	Expenditure	Public		Expenditure
	Community	Other			Community	Other			Community	Other	
Priority 1	7,211,907.29	2,515,111.16		9,727,018.45	7,016,722.54	2,403,809.40		9,420,531.94	-39,314.69	-13,104.90	-52,419.59
Measure 1.1	972,533.63	324,648.42		1,297,182.05	1,576,236.78	528,504.72		2,104,741.50	0.00	0.00	0.00
Measure 1.2	1,260,935.99	420,159.01		1,681,095.00	2,815,226.62	981,781.87		3,797,008.49	0.00	0.00	0.00
Measure 1.3	1,878,533.46	737,081.29		2,615,614.75	422,767.47	159,450.76		582,218.23	-39,314.69	-13,104.90	-52,419.59
Measure 1.4	3,099,904.21	1,033,222.44		4,133,126.65	2,202,491.67	734,072.05		2,936,563.72	0.00	0.00	0.00
Priority 2	2,010,808.76	676,110.10		2,686,918.86	1,193,795.63	396,591.67		1,590,387.30	0.00	0.00	0.00
Measure 2.1	1,118,944.51	375,960.19		1,494,904.70	676,665.94	224,497.69		901,163.63	0.00	0.00	0.00
Measure 2.2	891,864.25	300,149.91		1,192,014.16	517,129.69	172,093.98		689,223.67	0.00	0.00	0.00
Priority 3	641,183.14	210,921.45		852,104.59	201,100.98	67,080.73		268,151.71	0.00	0.00	0.00
Measure 3.1	522,321.44	173,950.34		696,271.78	163,954.27	54,668.50		218,622.77	0.00	0.00	0.00
Measure 3.2	118,861.70	36,971.11		155,832.81	37,146.71	12,382.23		49,528.94	0.00	0.00	0.00
TOTAL	9,863,899.19	3,402,142.71		13,266,041.90	8,411,619.15	2,867,451.80		11,279,070.95	-39,314.69	-13,104.90	-52,419.59

5

Priority/Measure	Total actually paid and certified eligible expenditure (euro)									
	2011					Total				
	Public			Private	Expenditure	Public			Private	Expenditure
	Community	Other				Community	Other			
Priority 1	0.00	0.00			0.00	27,435,564.45	9,462,139.76			36,897,704.21
Measure 1.1	0.00	0.00			0.00	3,668,725.14	1,227,313.02			4,896,038.16
Measure 1.2	0.00	0.00			0.00	8,803,141.68	2,979,059.82			11,782,201.50
Measure 1.3	0.00	0.00			0.00	4,826,086.70	1,873,196.18			6,699,282.88
Measure 1.4	0.00	0.00			0.00	10,137,610.93	3,382,570.74			13,520,181.67
Priority 2	0.00	0.00			0.00	5,489,759.56	1,851,136.77			7,340,896.33
Measure 2.1	0.00	0.00			0.00	2,785,188.72	937,413.47			3,722,602.19
Measure 2.2	0.00	0.00			0.00	2,704,570.84	913,723.30			3,618,294.14
Priority 3	0.00	0.00			0.00	2,060,771.19	686,931.77			2,747,702.96
Measure 3.1	0.00	0.00			0.00	1,756,107.76	585,386.88			2,341,494.64
Measure 3.2	0.00	0.00			0.00	304,663.43	101,544.89			406,208.32
TOTAL	0.00	0.00			0.00	34,986,095.20	12,000,208.30			46,986,303.50

Appendix to statement of expenditure

Measure/ Project	Total amount deducted from statement of expenditure	Default interest recovered	Private expenditure deducted from statement of expenditure (where private is part of co-financing base)	Total public expenditure recovered	Structural Fund recovered	National public recovered
	(6)=(5)+(4)+(3)	(5)	(4)	(3)=(1)+(2)	(1)	(2)
Priority 1	25,470.15	0	0	25,470.15	18,379.96	7,090.19
Measure 1.1	0	0	0	0	0	0
Measure 1.2	0	0	0	0	0	0
Measure 1.3	62,201.68	0	0	62,201.68	45,928.36	16,273.32
2006/282	9,782.09	0	0	9,782.09	6,613.67	3,168.42
2005/214	52,419.59	0	0	52,419.59	39,314.69	13,104.90
Measure 1.4	-36,731.53	0	0	-36,731.53	-27,548.40	-9,183.13
2005/180 ¹	-38,243.00	0	0	-38,243.00	-28,682.00	-9,561.00
2005/180	1,511.47	0	0	1,511.47	1,133.60	377.87
Priority 2	9.27	0	0	9.27	6.95	2.32
Measure 2.1	9.27	0	0	9.27	6.95	2.32
2006/377	9.27	0	0	9.27	6.95	2.32
Measure 2.2	0	0	0	0	0	0
Priority 3	997.22	0	0	997.22	747.91	249.31
Measure 3.1	-1,227.94	-46.26	0	-1,181.68	-886.26	-295.42
IG-2004/PL-LT/3.2/22/07 ²	-2,225.16	-46.26	0	-2,178.90	-1,634.17	-544.73
IG-2004/PL-LT/PT/3.1/18/07	997.22	0	0	997.22	747.91	249.31
Measure 3.2	2,225.16	46.26	0	2,178.90	1,634.17	544.73
IG-2004/PL-LT/3.2/22/07 ²	2,225.16	46.26	0	2,178.90	1,634.17	544.73
TOTAL	26,476.64	0	0	26,476.64	19,134.82	7,341.82

¹ Correction of the amount deducted from the Certificate and Statement of Expenditure and Application for Payment No. 10. The amount of EUR 38,243.00 was not paid to the beneficiary and there was no recovery.

² Correction of the amount deducted from the Certificate and Statement of Expenditure and Application for Payment No. 10. Project No. IG-2004/PL-LT/3.2/22/07 was financed under measure 3.2.

7

APPLICATION FOR PAYMENT

Name of assistance: INTERREG IIIA Lithuania, Poland and Kaliningrad region of Russian Federation Neighbourhood Programme (2004-2006)

Commission reference (CCI No) 2004CB160PC003

Pursuant to Article 32 of Regulation (EC) No 1260/1999, 1, the undersigned Mr. Aloyzas Vitkauskas, Vice-Minister of the Ministry of Finance, request payment of the amount of EUR 551,890.98 as an final payment. This application meets the admissibility requirements because:

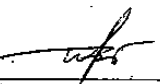
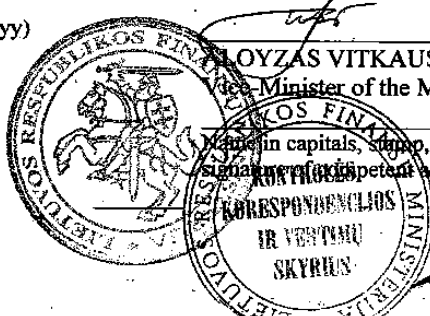
Delete as appropriate

(a) the programme complement in force, adopted on 08/02/2005, amended on 13-14/12/2005, 20-21/02/2007 and 04/09/2007	— has been supplied — is enclosed
(b) the final report on implementation required under Article 37 of the Regulation	— has been supplied — is enclosed — is not due
(c) the mid-term evaluation referred to in Article 42 of the Regulation	— has been supplied — is enclosed — is not due
(d) the decisions of the managing authority and the monitoring committee are consistent with the total amount of Fund contribution to the priorities concerned	
(e) any recommendations for improving the monitoring and management arrangements made by the Commission under Article 34(2)	— have been acted upon — explanations have been given — no recommendations made
(f) any requests for corrective measures under Article 38(4) of the Regulation	— have been acted upon — have been commented on — no expenditure included — no requests made
(g) none of the certified expenditure has been suspended pursuant to Article 39(2) of the Regulation	— no suspension — no expenditure included
(h) none of the certified expenditure comes under a measure containing state aid that has not yet been approved	

Payment should be made to:

Beneficiary:	Name: Ministry of Finance of the Republic of Lithuania Address: Lukiškių 2, LT-01512, Vilnius, Lithuania Contact: Mr. Donatas Skara Tel: +370 5 239 02 83 E-mail: d.skara@finmin.lt Fax: +370 5 239 00 39
Bank:	Bank name: Bank of Lithuania Bank address: Gedimino av. 6, Vilnius, Lithuania Post Code: LT-01103 Sort code: 10100 BIC code: LIABLT2X
Account No	IBAN: LT41 1010 0000 0083 2429
Account holder (if different from beneficiary)	

Date 20110220 (dd/mm/yyyy)

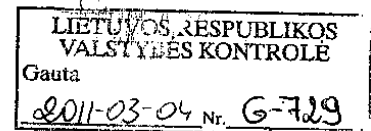

ALOYZAS VITKAUSKAS
Vice-Minister of the Ministry of Finance
In capitals, stamp, position and
signature of competent authority

KORRESPONDENCIOS
IR VENTIMU
SKYRIUS
Skyriaus vedėja
Aldona Čepėlienė
2011-03-08

Valstybinio audito ataskaitos

„Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos Europos Komisijai vertinimo“

5 priedas

Audito metu vertinta Kaimynystės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
REGIONINĖS POLITIKOS DEPARTAMENTAS**

Valstybės biudžetinė įstaiga Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius Tel. (8 5) 271 7074
Faks. (8 5) 271 8782 El. p. vilnius.rpd.rastine@vrm.lt Duomenys kaupiami ir saugomi juridinių asmenų registre
Kodas 188601464 PVM mokėtojo kodas LT886014610

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės
7-ajam audito departamentui
Pamėnkalnio g. 27,
LT-01113 Vilnius

2011-03-03 Nr. 22D-489

**DĖL PATIKSLINTOS INTERREG IIIA LIETUVOS, LENKIJOS IR RUSIJOS
FEDERACIJOS (KALININGRADO SRITIES) KAIMYNYSTĖS PROGRAMOS
BAIGIAMOSIOS ATASKAITOS**

Vadovaudamiesi 2010 m. balandžio 29 d. Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos (Kaliningrado srities) kaimynystės programos (toliau – programa) jungtinio priežiūros ir valdymo komiteto sprendimo (Jums buvo teiktas 2010-07-15 raštu Nr. 22D-2143) 2 punktu ir atsižvelgdami į tai, kad 2011 m. vasario mėn. buvo atliekami 17-osios išlaidų deklaracijos ir galutinio mokėjimo paraiškos Europos Komisijai patikslinimai, atitinkamai teikiame patikslintą programos įgyvendinimo baigiamąją ataskaitą.

PRIDEDAMA. Patikslinta programos baigiamoji ataskaita, 1 segtuvas.

Direktorius

Arūnas Plikšnys

Deimantė Jankūnaitė, tel. 271 8966, el. p. deimante.jankunaite@vrm.lt

**INTERREG IIIA LITHUANIA, POLAND AND
KALININGRAD REGION OF RUSSIAN FEDERATION
NEIGHBOURHOOD PROGRAMME 2004-2006**

CCI No. 2004 CB 16 0 PC 003

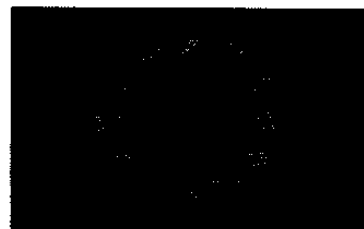

Commission Decision C(2004) 5604

Commission Decision K(2007) 3577

Commission Decision K(2009) 1201

FINAL REPORT

Managing Authority:	Ministry of the Interior of the Republic of Lithuania
National Authority:	Ministry of Regional Development of the Republic of Poland
Paying Authority:	Ministry of Finance of the Republic of Lithuania
Sub-paying Authority:	Ministry of Finance of the Republic of Poland

Monitoring Committee approval date: 29 April 2010

(amended version on 28 February 2011)

Kopija tikra

Basic information

CCI No: 2004 CB 16 0 PC 003

Community Initiative: INTERREG III

Member State / Region: Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation

Title of the assistance: INTERREG IIIA/Neighbourhood Programme

Programming Years: 2004 – 2006 /Implementation period: 2004 – 2009

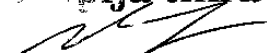
Managing Authority: Ministry of the Interior of the Republic of Lithuania

National Authority: Ministry of Regional Development of the Republic of Poland

Paying Authority: Ministry of Finance of the Republic of Lithuania

Sub-Paying Authority: Ministry of Finance of the Republic of Poland

Monitoring Committee approval date: 29 April 2010

Kopija tikra

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Content

List of Abbreviations.....	5
1. Executive Summary.....	6
2. Important Changes in General Conditions of the Programme Environment.....	9
2.1. Main Socio-economic Trends.....	9
2.2. Changes in National, Regional and Sectoral Policies.....	19
3. Description of Achievements in Relation to their Specific Objectives and Targets.....	20
3.1. Short Overview of the Priorities and Measures	20
3.2. Achievements and Quantification of the Indicators at Measure Level.....	23
3.3. Achievement and Quantification of the Indicators at Priority Level	25
3.4. Achievements and Quantification of the Indicators at Programme Level	28
3.5. Programme Impact Evaluation Based on Survey	30
3.6. Short Overview of the Projects Types and Distribution.....	32
4. Financial Implementation	37
4.1. Payment Requests to the Commission.....	37
4.2. Use of Interest Earned.....	37
4.3. Total Contracted Expenditure	38
4.4. Reporting Process	41
4.5. The Total Expenditure by Field of Intervention at Measure Level.....	43
4.6. Financial Performance.....	45
5. Administration and Management	48
5.1. Programme Legal Framework.....	48
5.2. Joint Monitoring and Steering Committee.....	50
5.3. Main Implementing Bodies of the Programme.....	52
5.4. Other Institutions Involved in Programme Implementation.....	56
5.5. Steps taken to Ensure the Quality and Effectiveness of Implementation of the Programme.....	57
5.5.1. Project Monitoring.....	57
5.5.2. Financial Control.....	58
5.5.3. Irregularities Detected in the Programme.....	68
5.6. Major Problems and Challenges Experienced by the Programme.....	68
5.7. Use of Programme Technical Assistance.....	73

Kopija tikra

3

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

5.8. Measures Taken to Ensure Publicity of the Programme.....	76
5.9. Programme Closure Activities.....	84
5.10. Summary of the Results of the Main Evaluations Carried Out in Relation to the Programme.....	86
5.10.1. Ex-ante Evaluation.....	86
5.10.2. Mid-term Evaluation.....	87
5.10.3. Evaluation Study on Results and Impact of the Programme.....	87
5.10.4. Ex-post Evaluation.....	88
5.11. Actions on Comments and Recommendations Made by the Commission Following Annual Review and Audit Meetings.....	88
5.12. Conformity with Community Policies.....	89
5.13. Compatibility of the Programme with Community Structural Assistance..	91
6. Response to the Crisis	93
7. Contribution to the Lisbon Strategy.....	94
8. Transfer of the Lessons Learned.....	97
List of Annexes.....	98

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

List of Abbreviations

CBC	Cross Border Cooperation
CIP	Community Initiative Programme
EC	European Commission
ENPI	European Neighbourhood and Partnership Instrument
ERDF	European Regional Development Fund
ETC	European Territorial Cooperation
EU	European Union
GDP	Gross Domestic Product
ICT	Information and Communication Technologies
JMSC	Joint Monitoring and Steering Committee
JTS	Joint Technical Secretariat
LSO	Local Support Office (TACIS)
MA	Managing Authority
MoI	Ministry of the Interior of the Republic of Lithuania
MoU	Memorandum of Understanding
NA	National Authority
NS	National Sub-committee in Lithuania
NUTS	Nomenclature of Territorial Units for Statistics
OP	Operational Programme
PA	Paying Authority
R&D	Research and Development
RCPs	Regional Contact Points
SMEs	Small and Medium Size Enterprises
Sub-PA	Sub-Paying Authority
TA	Technical Assistance
TACIS	Technical Aid to the Commonwealth of Independent States

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

1. Executive Summary

This report is the Final Implementation Report of the Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme (hereinafter – the Programme). This programme, being co-financed by both the funds of the ERDF and TACIS programme, aimed to stimulate local and regional economic development through co-operation and better communications, not only across the borders of EU Member States, but also across the external borders of the Union.

The report has been prepared in accordance with Article 37 of Council Regulation (EC) No. 1260/1999 of 21 June 1999, laying down general provisions on the Structural Funds. Due to significant changes in socio-economic situation of the Member States and since an affirmative answer was received from the EC in response to the JMSC request to extend the final date of eligibility of the project expenditure to 30 June, 2009, and to extend the eligibility period of TA to 31 December 2009, the report covers and describes the implementation period of the Programme from 2004-12-22 to 2009-12-31.

The regions eligible for participation in the Programme were NUTS administrative regions on level III, namely: Pomorskie Voivodeship (Ślupski, Gdański and Gdańsk-Gdynia-Sopot subregions), Warmińsko-Mazurskie Voivodeship (Elbląski, Olsztyński and Ełcki subregions) and Podlaskie Voivodeship (Białostocko-Suwalski and Łomżyński subregions) in Poland, Klaipėda, Tauragė, Alytus and Marijampolė Counties in Lithuania, and the whole of Kaliningrad Region of Russian Federation. The general Programme objectives were: a) to promote the creation and development of the new and facilitate the existing co-operation networks on either side of the border; b) to reduce the peripheral character of cross border areas, thereby increasing the living standards, and overcome specific development problems; c) to strengthen socio-economic cohesion of border regions. The total Programme budget 56 328 702 EUR (INTERREG part – total public eligible cost of 48 328 702 EUR out of which the ERDF allocation of 36 246 523 EUR; TACIS allocation of 8 000 000 EUR).

The ex-ante evaluation with the purpose to provide a basis for preparing the development plans was carried out during October – December 2003. Representatives of all three countries involved in the Programme development (Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation) approved the main Programme document, the CIP, which was subsequently approved by the EC on 22 December 2004 [C (2004) 5604, 2004 CB 16 0 PC 003]. On 4 May 2006, the MoU between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Poland on the

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

implementation of the Programme was signed and the major documents needed for implementation of the Programme (model Subsidy Contracts, Reporting forms, etc.) were approved.

The call for proposals for assistance under the Programme was announced on 23 May 2005. There was a total of seven calls (the last one was in March – April 2008). The total numbers of submitted Project Applications was 412 and of these 158 were successfully implemented: 91 projects were implemented jointly, i.e. with partners from two or three countries participating in the Programme, and the remaining 67 projects were implemented on a national level, i.e. the implementing partners were from one of the countries. In total, there were 527 Joint Progress Reports submitted by the Lead Partners of the projects, with the total amount of ERDF expenditure in these Reports approved by the MA equalling EUR 32 964 638,70.

Because of the rather late signature of the Subsidy Contracts (the very first Subsidy Contract with the Lead Partner was signed by the MA on 7 August 2006) the start of projects' implementation was delayed and the Programme faced the problem at the end of 2006 of de-commitment of the funds due to the application of the "n+2" rule. As a result of efforts taken by all main actors of the Programme and project partners, the Programme in 2006 experienced a loss of 284 620,00 EUR of ERDF, i.e. 0,78 % of the total initially allocated ERDF funds for the Programme (36 531 143 EUR).

During the Programme period, 13 meetings were held by the JMSC, the decision-taking body representing all three countries. Decisions also were taken using the written procedure via email - major efforts of the Programme authorities were concentrated on prompt improvement of the existing and the creation of new effective procedures and tools that would ensure the successful implementation of the Programme.

The interest at the beginning of the Programme in opportunities to apply for support was quite low, as most potential beneficiaries lacked experience in applying for support and implementing projects under such programmes. Information about the Programme was thus spread in every possible way: through events attracting potential beneficiaries to participate in contact fairs by sharing ideas and searching for potential partners and the distribution of hand-outs with the relevant information, as well as placing all documents and supporting materials of the Programme in four languages – Lithuanian, Polish, Russian and English – on the website of the Programme; organising seminars reflecting the progress of the Programme (starting with instruction on filling in application forms and ending with information on reporting). In total, 3 305 persons attended 65 events organised throughout the life

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

cycle of the Programme. Continuous support was also provided via telephones, online or individual meetings; eventually the Programme became a strong stimulus for the target regions to build new contacts with organisations and individuals on the other side of the border.

In addition to spreading information among potential beneficiaries and later on providing guidance to implementers of the Programme, dissemination of information on the advantages arising from the implementation of the Community Initiative in all three languages of the Programme area was also carried out: 120 articles were published in the press, 17 TV and radio broadcasts appeared, the 35 minutes length film “On the Road of Cooperation” was produced and the publication “Triple Jump”, summarising all implemented projects, was printed.

The Evaluation study carried out in 2009 states that, from the point of view of both project implementers and representatives of regional authorities, the implementation of the joint projects has strengthened cooperation between special services, local authorities and enterprises providing public services on different sides of the border.

The Programme closure activities were started in 2008, when among other activities related to closure, the closure schedule was developed, the closing conference “Neighbourhood Presents” was organised and the Programme compendium “Triple Jump” and the film “On the Road of Cooperation” were released to present the results of the Programme.

The conclusion of the Evaluation study prompts that “...*this Programme is significant and successive because increased activeness of local communities and organisations is a very significant assumption for regional development*”. It may therefore be stated that the Programme has satisfied its main objective – to strengthen international cooperation among the neighbours across the borders, thus increasing mutual understanding and removing barriers to further integration.

Kopija tikra

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

2. Important Changes in General Conditions of the Programme Environment

2.1. Main Socio-economic Trends

The evaluation of main social and economic indicators of the Programme area is important for at least two reasons: on the one hand, the indicators describe the social and economic environment in which the Programme was implemented. Economic and social indicators provide the context of the Programme and describe the general problems the Programme area faces. On the other hand, trends of social and economic indicators present the changes of real economic and social situations from the beginning of the Programme to the end of the Programme. Although it was not possible to provide confident evidence on the impact of the Programme just based on a poor statistical analysis of statistical values, but the changes of values are important criteria of impact evaluation when being used with other evaluation methods.

Population

In 2008, the Programme area covered a population of 6 635 306 people. From the situation depicted in the CIP, the population in the Programme area decreased by 1.4 % (Table 1). A decreasing population is a general trend typical to all three regions, but in relative numbers it has most affected Lithuania. Emigration was the main negative factor causing population to decrease. The number of population was positively affected by an increasing number of births.

Table 1. Population in Programme Area

Area (Border Counties)	Population (Number) in the CIP	Population (Number) in 2005	Population (Number) in 2006	Population (Number) in 2007	Population in 2008	Change from 2008 or Other Recent Years in the Number of Inhabitants
Republic of Lithuania	~ 897 000	881 930	869 630	869 693	864 480	-32 520
Republic of Poland	~ 4 893 000	4 827 333	4 826 579	4 829 735	4 833 426	-59 574
Kaliningrad region	~ 940 000	945 000	939 900	937 400	937 400	-2 600
Total	~ 6 730 000	6 654 263	6 636 109	6 636 828	6 635 306	-94 694

Source: Lithuanian Department of Statistics, Central Statistical Office (Poland), Government of Kaliningrad Region International Department.

Kopija tikra 9

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

The population density of the regions involved in the Programme is lower than the average of the countries. The city of Gdańsk and the city of Kaliningrad are the biggest cities by population in the Programme area. The biggest city in the Lithuania region is Klaipėda, which has a population of about 184 000 inhabitants (Table 2).

Table 2. The Biggest Cities by Population in the Programme Area

City	Population	Region
Gdańsk	455 581	Pomorskie (PL)
Kaliningrad	422 000 ¹	Kaliningrad region (RU)
Białystok	294 143	Podlaskie (PL)
Gdynia	250 242	Pomorskie (PL)
Klaipėda	183 828	Klaipėda County (LT)
Olsztyn	175 710	Warmińsko-Mazurskie (PL)

Source: Lithuanian Department of Statistics, Central Statistical Office (Poland), <http://www.russia-ic.com/>

GDP

All regions had an increasing GDP (Tables 3 and 4). The rate of increase in regional GDP is similar to the rate of GDP increase in the entire country. More precisely, the increase in GDP *per capita* of border counties of Lithuania for the period of 2005-2007 was 34.9 %, while it was 37.8 % in the entire country for the same period. In Poland's border counties, the increase of GDP *per capita* for the period of 2005-2006 was 11.6 % while it was 11.5 % in the entire Poland for the same period. Statistics for 2008 of border counties in Poland and Lithuania were not yet available in the end of 2009, thus the latest available data is used for comparison.

Table 3. GDP in the Programme Area

Area	GDP (Millions EUR) in the CIP	GDP (Millions EUR) in 2005	GDP (Millions EUR) in 2006	GDP (Millions EUR) in 2007	GDP (Millions EUR) in 2008
Republic of Lithuania (border counties)	3 004	4 275	4 849	5 689	n/a
Republic of Poland (border counties)	18 646	26 377	29 435 ²	n/a	n/a
Kaliningrad region	870	2 328	2 929	4 166	4 951

Source: Lithuanian Department of Statistics, Central Statistical Office (Poland), National Bank of Poland, Government of Kaliningrad Region International Department.

In Lithuania and Poland, the GDP *per capita* in the border counties/Voivodeships is lower than in the entire countries. One of the main reasons for this is the structure of the economy. In the Podlaskie and

¹ <http://www.russia-ic.com/>

² Central Statistical Office (Poland), and National Bank of Poland

Kopija tikra 10

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Warmińsko-Mazurskie Voivodeships (PL), approximately 10 % of the GDP is produced in agriculture in comparison to about 5 % of GDP for all of Poland. In Marijampolė and Tauragė Counties (LT), about 15 % of the GDP is produced in agriculture in comparison to about 5 % of GDP for all of Lithuania.

Industry input in 2006 into the GDP of Poland was 24.2 %, in Podlaskie Voivodeship (PL) the industry share was 17.8 %, in Pomorskie Voivodeship (PL) it was 23.6 % and it was 21.8 % in Warmińsko-Mazurskie Voivodeship (PL). In Lithuanian border counties, the industry share was similar to the country average – approximately 22-23 % of GDP, except for Tauragė County (LT), where the industry input to GDP was 18.5 %.

Border Voivodeships/counties in Poland and Lithuania have lower market service shares in the GDP in comparison to the entire country, excluding Klaipėda County (LT) and Pomorskie Voivodeship (PL). These regions are specific for having marine ports that are economically important.

Table 4. GDP per Capita in Programme Area

Area	GDP per Capita (EUR) in the CIP	GDP per Capita (EUR) in 2005	GDP per Capita (EUR) in 2006	GDP per Capita (EUR) in 2007	GDP per Capita (EUR) in 2008
Republic of Lithuania (border counties)	3 349	4 847	5 576	6 541	n/a
Entire country (Republic of Lithuania)	n/a	6 112	7 065	8 420	9 616
Republic of Poland (border counties)	3 811	5 464	6 099	n/a	n/a
Entire country (Republic of Poland) ³	n/a	6 402	7 138	8 161	9 483
Kaliningrad Region	926 ⁴	2 463	3 116	4 444	5 282

Source: Lithuanian Department of Statistics, Central Statistical Office (Poland), National Bank of Poland, Government of Kaliningrad Region International Department, evaluator estimation

Industry

A number of large private investments were made in the border counties of Lithuania. In 2004-2005, Nemuno banga group (current name Neo group) invested more than 200 million euro into the new PET factories in Klaipėda⁵. Indorama, one of the biggest PET producers in the period of 2004-2006, invested 86 million EUR into a new PET factory in Klaipėda and created a subsidiary UAB Orion Global Pet⁶.

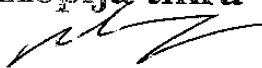
³ Estimations based on data from www.stat.gov.pl ir Central Bank of Poland

⁴ Programme information

⁵ <http://verslas.banga.lt>

⁶ <http://www.ve.lt>

Kopija tikra 11

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

In Marijampolė County (LT) in 2007-2008, IKEA acquired wood product producer UAB Girių bizonas and invested more than 70 million euro. This was the largest direct foreign investment in Lithuania in the period of 2007-2008⁷.

The largest employers of border counties of Lithuania are: AB Baltijos laivų statykla in Klaipėda, ARVI enterprises group in the agricultural and food products sector, UAB Švyturys-Utenos alus, which belongs to BBH, DFDS Lisco in Klaipėda, AB Snaigė (refrigerator manufacturer), AB Alita (beverages) in Alytus and others. Global brands have invested in the region as well, such as Coca Cola HBC Lietuva in Alytus.

The Polish market is attractive to global producers and factories of global companies (for example, Fiat, Sharp, Dell and Toyota Motor) were established in the country. The largest employers⁸ in the border region are: Michelin Polska Sp. z o.o. (tyre production in Olsztyn), Grupa Kapitałowa Indykpol (poultry production and processing), Grupa Animex Sp. z o.o. (meat production and processing), Philips Lighting Poland SA in Kętrzyn (machine industry), Zakład Energetyczny Białystok SA, Spółdzielnia Mleczarska MLEKPOL, Spółdzielnia Mleczarska MLEKOVITA, POLMOS Białystok, BOS SA, PMB SA and British-American Tobacco Polska SA. Well-known companies from Western Europe and the United States of America have invested in Pomorskie Voivodeship. The leader in terms of level of capital investment is the US-based International Paper Corporation, which purchased a cellulose factory in Kwidzynie.

Kaliningrad Region is a special economic zone with a special legal regime for economic, production, investment or other activity. The economy in Kaliningrad is of industrial character. The main goods produced in the region are: cars, TV sets, vacuum cleaners, refrigerators and freezers and microwave ovens. The main industrial centres are the cities of Kaliningrad, Sovetsk, Chernyakhovsk and Gusev⁹. Tourism is also an important sector of the Kaliningrad economy. There are two health-resorts of Russian-wide significance in the territory of the region Svetlogorsk-Otradnoe and Zelenogradsk, as well as the national park Kurshskaya Kosa.

Wages

Nominal average monthly wages in the border counties of Lithuania and Poland are lower than the country average wages (Table 5). In Lithuania border counties the average monthly wage was growing faster than the country average and the difference between wages in 2007 decreased to 10 %. In Poland, the increase in nominal wages is similar in border regions and the country average, so the nominal monthly wage for the border regions remains 10 % lower than the country average. The

⁷ <http://www.madeinlithuania.lt>

⁸ <http://www.eures.praca.gov.pl/>

⁹ http://eng.www.rosocz.ru/ocz/ocz_types/kaliningrad_ocz/

Kopija tikra

12

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

fastest growth in average monthly wages was in the Kaliningrad Region. From the start of the Programme in 2004 until 2008, the nominal wages increased almost six times.

Table 5. Average Monthly Wage in the Programme Area

Area (Border Counties)	Average Monthly Wage (Euro) in the CIP	Average Monthly Wage (Euro) in the 2005	Average Monthly Wage (Euro) in the 2006	Average Monthly Wage (Euro) in the 2007	Average Monthly Wage (Euro) in 2008
Republic of Lithuania (border counties)	250	309	388 ¹⁰	472	n/a
Lithuania (entire)		370	433	522	623
Republic of Poland (border counties)	478	565	627	688	n/a
Poland (entire)		621	687	758	n/a
Kaliningrad Region	72 ¹¹	193	285	364	423

Source: Lithuanian Department of Statistics, Central Statistical Office (Poland), Government of Kaliningrad Region International Department

Unemployment

The unemployment rate in the border counties of Lithuania was lower than in the entire country (Table 6). In 2008, the unemployment in border counties was 0.3 % lower than in the entire country. Border regions of Poland in 2007 had a higher unemployment rate than the unemployment rate in the entire country. The unemployment rates inside the border region were different. The highest unemployment rate was in Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Border regions of Lithuania, Poland and the Kaliningrad Region all had a decreasing unemployment rate during the Programme implementation period.

Table 6. Unemployment Rate in the Programme Area

Area	Rate % in the CIP	Rate % in 2005	Rate % in 2006	Rate % in 2007	Rate % in 2008
Lithuania (border counties)	14.00	6.3	5.3	3.4	5.5
Lithuania (entire)		8.3	5.6	4.3	5.8
Poland (border counties)	21.1	16.1	n/a	13.53 ¹²	Podlaskie – 9.8 Pomorskie – 8.4 Warmińsko-Mazurskie – 16.8

¹⁰ Estimations based on data from Lithuanian Department of Statistics

¹¹ Programme information

¹² Statistical Yearbook of Regions – Poland, Warsaw, December 2007

Kopija tikra

13

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Area	Rate % in the CIP	Rate % in 2005	Rate % in 2006	Rate % in 2007	Rate % in 2008
Poland (entire)		17.7	13.8	11.40	n/a
Kaliningrad Region ¹³	6.90 ¹⁴	1.6	1.4	1.3	1.6

Source: Eurostat, Lithuanian Department of Statistics, Central Statistical Office (Poland), Government of Kaliningrad Region International Department

Education

A few significant changes could be pointed out (Tables 7 and 8): due to the reform, the number of secondary schools in Lithuania border counties decreased about twice; in Poland border counties the number of colleges and universities increased significantly and the number of technical/vocational schools decreased; the number of technical/vocational schools in the Kaliningrad Region increased significantly. During 2007-2009, the reform of the educational system in Russia was continued, it included the reform of financing approaches, quality control issues, reform of educational curricula and others.

Table 7. Number of Schools in the Programme Area

Area	Secondary Schools in the CIP	Secondary Schools in 2007-2008	Secondary Schools in 2008-2009	Technical/Vocational Schools in the CIP	Technical/Vocational Schools in 2007-2008	Technical/Vocational Schools in 2008-2009
Lithuania (border counties)	782	397	384	36	22	22
Lithuania (entire)	n/a	1 472	1 415	n/a	80	80
Poland (border counties)	726	795	n/a	747	513	n/a
Poland (entire)	n/a	6 326	n/a	n/a	3 923	n/a
Kaliningrad Region	306	206	n/a	5	31	n/a

Source: Lithuanian Department of Statistics, Statistical Yearbook of Regions, Poland, Warsaw, 2008, Regional Committee of the State Statistics, 2008

¹³ Registered unemployment

¹⁴ Programme information

Kopija tikra

14

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Table 8. Number of Higher Educational Institutions in the Programme Area

Area	Colleges in the CIP	Colleges in 2007-2008	Colleges in 2008-2009	Universities in the CIP	Universities in 2007-2008	Universities in 2008-2009
Lithuania (border counties)	7	8	8	2	2	2
Lithuania (entire)	n/a	28	27	n/a	22	22
Poland (border counties)	276	480	n/a	41	56	n/a
Poland (entire)	n/a	3 571	n/a	n/a	448	n/a
Kaliningrad Region	8	14	n/a	9	2	n/a

Source: Lithuanian Department of Statistics, Statistical Yearbook of Regions, Poland, Warsaw, 2008, Regional Committee of the State Statistics

Nature and Environment

The Programme area consists of rich environmental and nature values. The landscape features of the Programme area are relatively similar with large forested plots containing numerous rivers and lakes, as well as the Baltic Sea with valuable habitats.

In order to depict changes in pollution, different indicators are used for Lithuania and for Poland (Tables 9 and 10) – this is because of different available statistics on a regional level. The data between countries is not comparable.

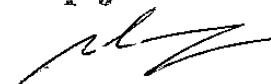
In comparison to 2006 and 2007, in 2008 there was a significant decrease in the number of gases and liquids emitted into the atmosphere in the Lithuanian border area from stationary sources of pollution and a slight decrease in the number of solid pollutants and in the proportion of these pollutants to the nationwide figure. Among other indicators on nature and the environment in the Lithuanian border area, no major changes were noticeable.

Table 9. Air Pollutant Emission from Stationary Sources in Lithuania

Area	Air Pollutant Emission from Stationary Sources (Tons) in 2004	Air Pollutant Emission from Stationary Sources (Tons) in 2005	Air Pollutant Emission from Stationary Sources (Tons) in 2006	Air Pollutant Emission from Stationary Sources (Tons) in 2007	Air Pollutant Emission from Stationary Sources (Tons) in 2008
Republic of Lithuania (border counties)	18 274	17 326	15 547	12 698	n/a

Source: Lithuanian Department of Statistics

Kopija tikra

15

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Table 10. Total Emission of Main Air Pollutants in Poland and the Kaliningrad Region

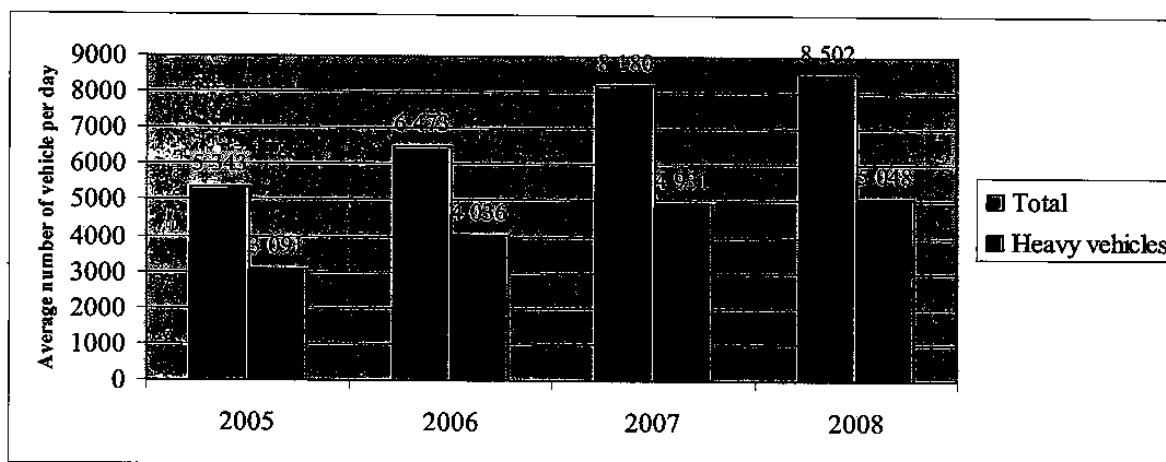
Area	Total Emission of Main Air Pollutants (Tons) in 2004	Total Emission of Main Air Pollutants (Tons) in 2005	Total Emission of Main Air Pollutants (Tons) in 2006	Total Emission of Main Air Pollutants (Tons) in 2007	Total Emission of Main Air Pollutants (Tons) in 2008
Republic of Poland (border counties)	837 000	943 000	n/a	n/a	n/a
Kaliningrad Region	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Source: Central Statistical Office (Poland)

Transport

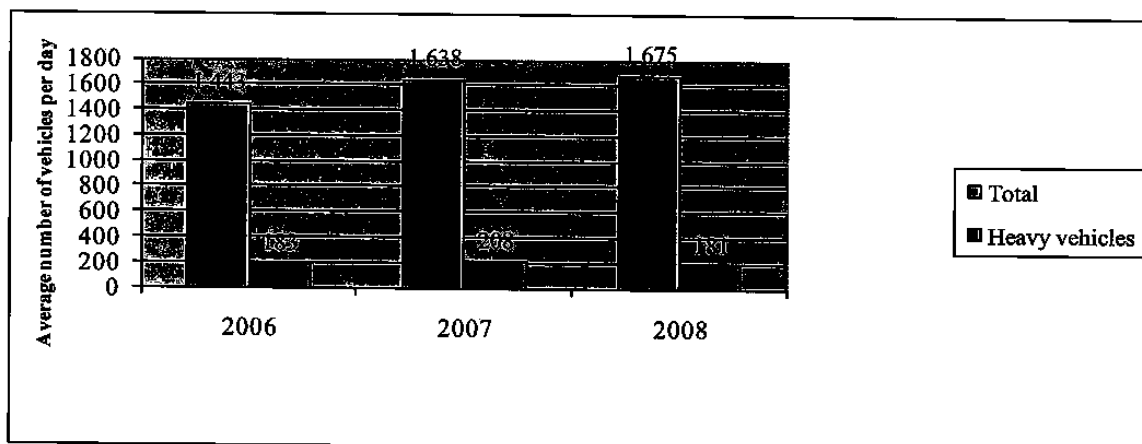
The analysis of traffic volumes is focused on the cross border region of Lithuania and Poland provided in *Diagrams 1* and *2*. Data of electronic measurement of traffic volumes are taken from the State Enterprise Transport and Road Research Institute (Lithuania). The data represent the number of vehicles crossing the border of Lithuania and Poland.

Diagram 1. Traffic Volumes in Lithuania - Poland Cross Border (Kalvarija - Budzisko)

¹⁵ State Enterprise Transport and Road Research Institute (Lithuania)

Kopija tikra

Diagram 2. Traffic Volumes¹⁶ in Lithuania–Poland Cross Border (Lazdijai–Ogrodniki)

The figures present traffic volumes between Lithuania and Poland (average total number of vehicles and number of heavy vehicles per day). The main border crossing road of Kalvarija–Budzisko and border crossing road Lazdijai–Ogrodniki are presented. Both the total number of vehicles and the number of heavy vehicles have increased. 8 502 vehicles in Kalvarija–Budzisko and 1 675 vehicles in Lazdijai–Ogrodniki crossed the border on average per day in 2008, which means a total of more than 3.7 million vehicles in 2008.

According the data of the main border crossing road Kalvarija–Budzisko, the total traffic volume have increased by 59 % and the heavy traffic volume have increased by 63 % from 2005 to 2008. Programme investments are very important for the quality of roads in the border region, but it should be mentioned that the membership in the Schengen Area was the most important factor that influenced the traffic volumes.

The number of people crossing Kaliningrad Region's borders in the first eight months of 2009 decreased by 23.5 % compared to the same period of 2008. Similar statistics are seen in vehicle traffic. The overall decline in all border-crossing points of the Kaliningrad Region is by 25.2 %. This dynamic is related to the implications of the world financial crisis – declines in trade between countries, as well as problems in the tourism sector.

¹⁶ State Enterprise Transport and Road Research Institute (Lithuania)

Kopija tikra

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

On 20 October 2009, a new international border crossing point Chernyshevsky was officially opened at the border between Kaliningrad Region and Lithuania. The Chernyshevsky border crossing point is designed to pass 1 500 vehicles per day (300 trucks, 1 150 passenger vehicles, 50 buses) and up to 4 000 individuals.

Tourism

Statistics about tourist flows in the border regions is not available, thus a series of estimations based on the available statistics were made. One of the most important statistical data for this purpose was accommodation statistics, as well as outbound tourism statistics on the country level. In order to get the estimations, a few assumptions had to be made. One was that the relative changes in the number of accommodated tourists in the region are equivalent to the relative changes in total tourists in the region. Without going too much into technical details, it is important to emphasise that the numbers in Table 11 are rough estimates based on the available data on this issue. But for the purpose of evaluation of the general trends of tourist flows in the Programme territory, it is enough.

Tourist flows from Poland to the Lithuania border region and from Lithuania to the Poland border region have increased significantly. Programme investments into tourism projects and tourism objects were important; however, the most significant role was played by the factor of joint market and freedom of movement, the importance of which has been growing from the date of accession to the EU.

The growth of tourist flow from Kaliningrad to the Lithuania border region and from Kaliningrad to the Poland border region in 2005-2007 changed direction in 2008 and the number of tourists in 2008 rapidly decreased. This was essentially caused by changes in the visa regime.

Table 11. Tourist Flow in the Programme Area

Tourist Flow	Estimated Change in Tourist Flow From 2005 to 2008
Poland > Lithuania border region	↑ between 2-2.8 times
Kaliningrad > Lithuania border region	↓ 26 %
Lithuania > Poland border region	↑ 70 %
Lithuania > Kaliningrad	n/a
Kaliningrad > Poland border region	↓ 25 %
Poland > Kaliningrad	n/a

Kopija tikra

18

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

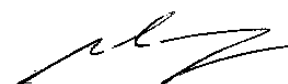
2.2. Changes in National, Regional and Sectoral Policies

The accession of Poland and Lithuania to the EU could be listed as the most important factor that shaped the further development of Lithuanian and Polish economy and their relations with the Russian Federation and Kaliningrad Region. The free movement of people and goods increased trade flows and tourism between Lithuania and Poland, additionally stimulating the economical activity of the border regions. The Schengen Area allowed further growth of trade and traffic volumes in the border region. Membership to the EU and the Schengen Area changed the relations with the Kaliningrad Region. In most cases, common EU policy is applied to the third countries. Also, the borders of the Lithuania–Kaliningrad Region and the Poland–Kaliningrad Region became external EU borders. After Lithuania and Poland became members of the Schengen Area, changes in the visa regime with the Russian Federation were implemented, which resulted in more expensive visas and a decreasing number of tourists. The Programme includes and promotes the principle of the sustainable development, required by the EU Treaty in all European policies, so that they contribute in an integrated way to meeting economic, environmental and social objectives.

Social and economic changes on the national level were of great importance in shaping the situation of the Programme area. These factors influenced national economies, but also had some specific impact for the border regions.

Ongoing financial and economical crises hit all the countries. However, it is too early to evaluate the real impacts and results of the crisis.

Kopija tikra

19

3. Description of Achievements in Relation to Their Specific Objectives and Targets

3.1. Short Overview of the Priorities and Measures

Priority 1: competitiveness and productivity growth of the cooperation area through development of cross border infrastructure and border security, economic and scientific/technological cooperation.

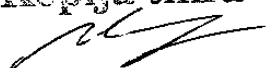
The objective of this priority is to increase the competitiveness and productivity of the cooperation area through development of cross border infrastructure and border security, economic and scientific/technological cooperation. There were four measures under this priority:

Measure 1.1: stimulating of economic and scientific/technological cooperation. This measure is mainly targeted at the improvement of conditions for the development of the SME sector, which is seen as an important motor for the development of the regional economy and the most flexible and innovation-oriented sector, quickly adapting to changing market needs. The measure will support entrepreneurship and new start-ups. The measure additionally aims to strengthen the scientific and innovative potential of the cross border region through common actions in science and research and contributes to economic growth and increased competitiveness of the region's enterprises as well as to reduction of regional disparities.

Measure 1.2: improvements in physical and border security infrastructure to encourage development of the border area. This measure is targeted at the development and modernisation of strategic infrastructure in the border area, contributing to economic growth, and sustainable development of the entire border area, as well as compliance with EU standards. The aim of the measure is to create pre-conditions for sustained growth of economy in the cross-border region covered by the Programme.

Measure 1.3: environmental protection and growth of energy efficiency and promoting renewable energy sources. The measure covers a large list of environmental activities in cross border water and waste management, air monitoring, biodiversity preservation, environmental risks' prevention and liquidation, etc. For the energy sector, this measure is also targeted at the effective use of energy and the promotion of renewable energy sources thus reducing the harmful impact on the environment and resulting in lower energy consumption costs, improvement of energy management systems and increasing compliance with the EU standards.

Measure 1.4: Development of tourism and tourism infrastructure for development of cross border tourism and recreation as well as improvement of cultural heritage objects of cross border

Kepija tikra

20

importance. This measure aims to promote recreational, ecological, cognitive, cultural heritage and business cross border tourism, targeted at the improvement of conditions for the development of the SME sector.

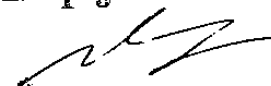
Priority 2: contribution to the cooperation between populations, socio-cultural integration and the labour market.

The objective of this priority is to encourage strong cooperation between the local populations of the cross border region, strengthen the local market and encourage development initiatives at local and regional level as a means for reduction of peripheral restrictions and economic backwardness of border regions. There were two measures under this priority:

Measure 2.1: support of local society initiatives. This measure aims to strengthen the cooperation of local communities, NGOs, administrative structures and socio-economic partners, establishment of new CBC networks and structures to strengthen local democracy and improve administrative and managerial capacities at the local and regional levels. It aims to create a dynamic, well-educated, healthy and safe society through the implementation of common activities in the areas of education, sports, health care and crisis management/civil protection, the improvement of the quality of education and increase of accessibility to life long learning, provision of high quality health and social care and promotion of cross border sports events. In parallel, the development of a cross border labour market and strengthening of cooperation shall substantially contribute to the reduction of unemployment in the region, improved integration of the marginalised groups in the labour market, promotion of equal opportunities, increasing working mobility and flexibility, improved adaptability of employees to meet market needs, enhanced qualifications, skills and self-confidence, and improved social partnerships resulting in enhancement of social cohesion, increase of revenues of the local population and attractiveness of the cross border region as a dynamic area opening good career opportunities. Projects addressing cooperation in prevention of fight against organised crime and corruption can be covered under this measure.

Measure 2.2: regional cultural identity and cultural heritage. The measure aims to preserve and promote the cultural heritage of the cross border region's countries, strengthening of cultural links and cooperation, improving the region's image and attractiveness, and increasing the vitality of local communities. The measure seeks to initiate or contribute to development of continuous cultural cooperation: one-time-off cultural events will not be financed under this measure.

Kopija tikra

21

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Priority 3: technical assistance. TA from the Programme funding guarantees a proper realisation of the priorities set and implementation of the Programme's technical administration.

Measure 3.1: programme management, implementation, monitoring and control of the structural funds. The aim of this measure is to ensure effective and efficient management of the Programme.

Measure 3.2: other activities coming under TA. The aim of the measure is to ensure effective flow of information on opportunities present and knowledge on lessons learned.

The indicators of achievements are the main elements allowing the extent to which the Programme reached its aims and objectives to be measured. However, it was already taken into account during the programming period that the achievements of CBC are difficult to quantify as they are indirect in nature and perceivable only in the long term; there is no unified statistical data available for the cross border region. It is sometimes difficult to distinguish between the effects attributable to the Programme from those attributable to other programmes implemented in the area.

In addition to the nature of such programmes, there were no quantitative values of planned indicator achievements defined in the Programme documents. Values provided in Programme reports were the ones that were planned in projects and achieved by projects; moreover, shortcomings were detected regarding the description, calculation of specific indicators of the Programme achievements:

- It was difficult to find suitable indicators that could reflect achievements under measures, due to the wide extent of Programme measures and inclusiveness of many activities. Most indicators were more related to the generic objectives of the Programme, than to specific measures.
- In order for the system of indicators to reflect programme tasks and goals and to achieve planned activities, whether the field of indicators should be expanded, or Programme measures should be more specialised, having a clear orientation towards specific goals.
- Some indicators could be elaborated on by their closer association with cross-cutting themes. E.g. Measure 2.1 output indicator "number of persons trained and consulted" could be detailed according to such categories as "women", "men", "disabled persons", etc. This would additionally show the implementation of the equal opportunity horizontal priority through this measure.
- One of the critical aspects of programme evaluation was the immeasurability of Neighbourhood Programme indicators. Some indicators were not clear in terms of the content, and virtually none of the indicators were supplied with clearly defined measurement units. This resulted in a wide range of interpretations by project implementers, which in turn led to the

Kopija tikra

22

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

situation, where evaluation of programme effectiveness and efficiency, based on achievement of indicators, became very complicated.

- Some Neighbourhood Programme indicators reflected relatively minor activities, whose significance in the context of entire programme and allocation of its funds is very small. E.g. the value of Measure 1.3 result indicator “increased number of users of renewable sources of energy” equals zero (0) due to the fact that there were no projects approved for this measure.

3.2. Achievement and Quantification of the Indicators at Measure Level

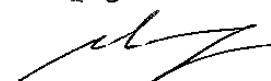
Achievements of the main Programme indicators for INTERREG projects by measures from the beginning of the Programme are provided in *Table 12*.

Final data on initial (planned) indicators and their achievement by TACIS part of the projects is not provided, as after evaluation and selection of the project application by the JMSP, the final process of clarifications and introduction of minor corrections was performed by the European Commission Delegation to Russia. In total, 47 TACIS projects were approved, including the project No. 2006/401 “Local Oil Spill Models for South-East Baltic”, which was put in the reserve list. 42 projects have finalised their activities thus far. Tacis part of the project No. 2006/282 “Cooperation of Lithuania and the Kaliningrad Region in Reduction of Contamination of Common Use Water Resources” was terminated and returned the pre-financing paid out, 3 projects are still on-going. Only about half of the final reports submitted to the EC Delegation to Russia are approved so far and the final payments are done to the beneficiaries.

Table 12. Achievement of Main Programme Indicators (for INTERREG projects) by Measures

	Planned in Projects	Achieved by Projects	%
Measure 1.1 Indicators			
Number of cross-border innovation/know-how transfer projects	18	18	100
Number of cross-border relevant databases and networks	99	109	110
Number of cooperation contacts established	89	127	143
Measure 1.2 Indicators			
Number of cross-border infrastructure objects	31	28	90
Number of projects enhancing the border security	8	8	100
Time saved for the journey and transportation of goods across the border	56	56	100

Kopija tikra

23

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

	Planned in Projects	Achieved by Projects	%
Improved cross-border integration of existing infrastructure networks (No. of new or improved infrastructure networks)	22	27	123
Measure 1.3 Indicators			
Number of established/modernised cross border environmental infrastructure facilities	21	21	100
Number of cross border relevant environmental management programmes	6	6	100
Increased number of users of renewable sources of energy	-	-	-
Measure 1.4 Indicators			
Number of developed cross border tourism infrastructure objects	11	11	100
Number of reconstructed/constructed cultural objects	23	23	100
Number of cross border tourism networks/products	14	14	100
Number of conferences, seminars organised during low-season	2	2	100
Measure 2.1 Indicators			
Number of cross-border events	310	272	88
Number of persons trained or consulted	4 015	4 900	122
Strengthened cross-border cooperation between local actors (number of new local cross-border contacts)	295	289	98
Improved adaptability of employees to meet market needs	69	95	138
Measure 2.2 Indicators			
Number of supported cross-border relevant initiatives	84	96	114
Number of target persons participating in projects and events	103 781	135 353	130
Number of new cultural links	102	105	103

In the table above, one may observe that indicator values, which could be relatively called as “planned”, do not greatly differ from the achieved ones. This fact could be easily explained, considering that achievement of indicators was not strictly defined and projects implementers did it in their own discretion.

A bigger deviation is observed under Measure 1.2 “Number of cross-border infrastructure objects” (90 % of the planned indicator value is achieved) and Measure 2.1 output indicator “Number of cross-border events” (88 % of the planned indicator value is achieved). One of the reason of this deviation is the short period of project implementation, project partners did not have enough time to organise all planned events (especially public ones), but project implementation period was not prolonged due to this reason. In case of project No. 2005/201 “Development of road infrastructure in the Lithuanian and

Kopija tikra

24

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Poland border area“ planned number of cross-border infrastructure objects was 12, the project was prolonged for several times, but only nine objects (roads) were build. However, the Lead partner provided information, that the last planned three roads will be built soon. It could be stated, if project implementing period would be longer, these indicators would be achieved.

Measure 1.1 output indicator “Number of cooperation contacts established” and Measure 2.2 output indicator “Number of target persons participating in projects and events” values were significantly higher than the planned ones, but sometimes projects implementers counted the same persons, participating in few different events, as a separate unit, so this indicator is not very precise.

Very often the planned result indicators were also related to many other factors, which if absent, caused failure to achieve result indicators of specific projects (as defined in applications). For example, very often development of contacts established during project implementation primarily lies on further assistance of activities of interest to partners or project participants; the number of injured persons in accidents and related changes depend not only on the work of special services, but also on the number of accidents, which depend, as life shows, on many different circumstances, etc.

3.3. Achievement and Quantification of the Indicators at Priority Level

Foreseen priority-level indicators (Table 13) essentially repeat a portion or sum of measure-level indicators. However, in case of priority-level evaluation, all implemented projects are calculated. There were 68 projects fully implemented under Priority 1 and 90 projects implemented under Priority 2.

Table 13. Priority-level Indicator Values under the Programme

Type	Indicator, etc.	Achievement	Comments
Priority 1			
Output	Number of implemented projects	68	
Result	Increased use of high technologies (number of new users of high technologies)	40 (59%)	In order to evaluate the level of achievement of Priority 1 result indicator “Increased use of high technologies (number of new users of high technologies)”, an analysis was performed of all projects implemented under Priority 1 in terms of their content. The aim was to determine in which projects high technologies were applied during their implementation, and how many project products were of high technological nature. On the basis of this

Kopija tikra

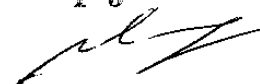
25

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Type	Indicator	Achievement	Comments
			analysis, there were 40 projects identified where in high technologies were applied during their implementation, or their products bore high technological character. This makes up 59 % of all the projects implemented under Priority 1. Wider application of high technologies on regional level due to the scope of the programme and volume of financial investments is in fact almost intangible and quantitatively immeasurable.
Result	Improved cross border infrastructure (number of build/modernised facilities)	83	This priority-level indicator encompasses the following measure indicators: "Number of cross-border infrastructure objects" (28) under Measure 1.2; "Number of established/modernised cross-border environmental infrastructure facilities" (21) under Measure 1.3; "Number of developed cross-border tourism infrastructure objects" (11) under Measure 1.4 and "Number of reconstructed/constructed cultural objects" (23) under same Measure 1.4. It should be noted that all these measure-level indicators are output indicators, and respective priority-level indicator foreseen is a result indicator. It is also important to note that the value of this indicator can not be judged uniformly, because the quality of achievement of this indicator under some of the measures (1.3 especially) was low.
Priority 2			
Output	Number of implemented projects	90	
Result	Intensification of people-to-people contacts and local initiatives (number of contacts)	394	With certain exceptions, it is considered this Priority 2 result indicator to be as a sum of result indicators measured during implementation of both of priority measures: Measure 2.1 indicator "Strengthened cross-border cooperation between local actors (number of new local cross-border contacts)" (289) and Measure 2.2 indicator "Number of new cultural links" (105). The quality of achievement of both indicator values was average, thus the sum of project-level data accumulated more or less reflects achievement of result on priority-level too.

Kopija tikra

26

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Impact assessment at Priority 1 “Competitiveness and productivity growth of the cooperation area through development of cross border infrastructure and border security, economic and scientific/technological cooperation” level is demonstrated by the following indicator: “Improved competitiveness of cross border enterprises (turnover of enterprises)”. In order to depict changes in turnover of the enterprises, due to different available statistics on regional level, different indicators are used for Lithuania, for Poland and for Kaliningrad region, thus the data between the countries are not comparable. However, the changes for every single country can be analysed.

Total turnover of enterprises in the border counties of Lithuania increased by almost 1.9 times in the period from 2004-2007. Retail trade turnover in Poland border counties increased 1.8 times. According to the data provided by International Department of Kaliningrad Regional Government, retail trade turnover increased 2.6 times. The data on turnover of companies in the countries is shown in the *Tables 14 and 15* below. The rate of changes is rather similar in all three regions. However, it should be concluded that Programme investments were relatively small in financial volumes and no significant impact to enterprises turnover can be observed.

Table 14. Turnover of Companies in Lithuania

Area	Turnover (Millions EUR) in 2004	Turnover (Millions EUR) in 2005	Turnover (Millions EUR) in 2006	Turnover (Millions EUR) in 2007	Turnover (Millions EUR) in 2008
Republic of Lithuania (border counties)	6 077	7 032	9 044	11 403	n/a

Source: Lithuanian Department of Statistics

Table 15. Retail Trade Turnover in Poland and Kaliningrad Region

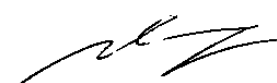
Area	Retail Trade Turnover (Millions EUR) in 2004	Retail Trade Turnover (Millions EUR) in 2005	Retail Trade Turnover (Millions EUR) in 2006	Retail Trade Turnover (Millions EUR) in 2007	Retail Trade Turnover (Millions EUR) in 2008
Republic of Poland (border counties) ¹⁷	3 676	4 681	5 383	6 506	n/a
Kaliningrad region ¹⁸	805	1 039	1 306	1 646	2 093

Source: Central Statistical Office (Poland), National Bank of Poland, Government of Kaliningrad Region International Department

¹⁷ Retail sales of goods

¹⁸ Retail trade turnover data provided by Government of Kaliningrad Region International Department

Kopija tikra

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Impact assessment at Priority 2 "Contribution to the cooperation between populations, socio-cultural integration and the labour market" level is demonstrated by the following indicator: "Improved economic and social cohesion of cross border areas" (GDP, employment level).

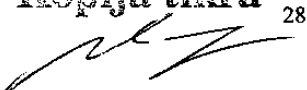
Very positive changes are observed in GDP and unemployment rate changes, as the GDP growth is very significant from the first year of the Programme implementation and unemployment was decreasing significantly as well until 2008. However, the Programme is too small in financial volumes to have significant impact on these macroeconomic indicators and other indicators would reflect the impact of Priority 2 more correctly.

At the beginning of 2009, the requests to the EC to extend the final date of eligibility of expenditure of the Programme until 30 June 2009 (approved by the JMSC on 22 December 2008) and to extend the eligibility period of TA of the Programme until 31 December 2009 (approved by the JMSC on 24 December 2008) were approved. The main reason for such a request is the significant change in the socio-economic situation of the Member States of the Republic of Lithuania and Republic of Poland in 2008, affecting significantly Programme implementation. In Lithuania, the growth of GDP of 7.8 % in 2006 and 8.9 % in 2007 has dropped down to 3.1 % in 2008 and has a tendency to drop down further. The inflation rate in the end of 2008 has reached the average of 10.8 %, including 9.9 increase for consumer goods and 12.5 % for services. In Poland, the growth of GDP of 6.2 % in 2006 and 6.5 % in 2007 has dropped down to approx. 5 % in 2008. The inflation rate in the end of 2008 has reached 4.4 %, compared to 1 % in 2006 and 2.5 % in 2007. As Programme projects were mainly finalised in 2008, this affected the financial situation of the beneficiaries, not allowing many projects to be finalised according to the planned schedule. Due to this, the Programme bodies responsible for the closure of the assistance had no chance in due to time to start the closure activities, which is of high risk that the final implementation report and other relevant documents shall not be prepared within the time frame set by the EC in the Guidelines on closure of assistance (2000-2006) from the Structural Funds.

Crises affected the Lithuanian economy very negatively; luckily the crisis did not influence the Programme implementation significantly, as mainly additional funding distribution, reports evaluation and closure activities were performed in 2009.

3.4. Achievements and Quantification of the Indicators at Programme Level

Programme-level indicators, in many cases repeat measure or priority level indicators, summing them up. Some programme-level indicators are not identical to related measure or priority level indicators, but the system of such a choice is not completely clear. For example, the programme-level indicator

Kopija tikra 28

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

“Number of common projects funded” is narrower than the priority-level indicator (determined for two priorities) “Number of implemented projects” because, seemingly, it should not include the so called national INTERREG projects, which were implemented without international partners (there were 43 such projects implemented during the Programme). Achievements at Programme level are counted and explanations are provided in Table 16.

Table 16. Achievements at Programme Level

Programme Level Indicator	Achievement	Comments
Number of common projects funded	112	There were 69 INTERREG Joint projects and 22 TACIS – INTERREG Joint projects implemented. 21 of TACIS projects had more than one partner.
Number of cross border contacts established	142	This indicator is very similar to the result indicator “Improved cooperation and communication across the borders (number of partnership links)”. As there was no broader explanation of these indicators provided in Programme documents, it is agreed that output indicator “Number of cross-border contacts established” shall mean the number of partnerships established for project activities, i.e. how many contacts there were established between the countries for implementing project activities: in case of two (2) international partners – one (1) contact, in case of three (3) international partners – three (3) contacts. During interviews ¹⁹ , 93 % of respondents (lead partners) answered that they keep in touch with project partners even after the project completion.
Number of environment friendly projects funded	23	14 projects were funded in the Measure 1.3 “Environmental protection and growth of energy efficiency and promoting renewable energy sources”. However it would be incorrect to consider that only these projects are „Environmentally friendly”. 9 projects from other measures had strong positive impact on environment and sustainable development and can be also counted as achievements at the Programme level.
Improved cooperation and communication across the borders (no. of partnership links)	521	Achievement is a sum of indicators under the three measures: Measure 1.1 indicator “Number of cooperation contacts established” was achieved by 143 % and reached 127; Measure 2.1 indicator “Strengthen cross-border cooperation between local actors” was achieved by 98 % and reached 289; Measure 2.2 indicator “Number of new cultural links” was achieved by 103 % and reached 105. At least 521 partnership links were established or strengthened (see explanation for “number of cross-border contacts established”). During the interview: 59 % of respondents answered that project had positive impact on cooperation between communities in different countries; 12 % of respondents answered that project had positive impact on cooperation between business in different countries; 22 % of respondents answered that project had positive impact on cooperation between education institutions in different countries; 55 % of respondents answered that project had positive impact on cooperation between governmental institutions in different countries; 54 % of respondents answered that project had strengthened cultural links.
Modernised border	83	Indicator in Measure 1.2 “Number of cross - border infrastructure

¹⁹ Interviews were conducted during the Programme evaluation process. Total of 76 lead partners filled in questionnaires.

Kopija tikra²⁹

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

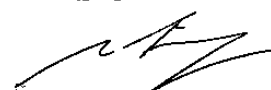
FINAL REPORT

Programme Level Indicator	Achievement	Comments
related physical infrastructure (no. of modernised facilities)		objects" was achieved by 90 % and reached 28; indicator in Measure 1.3 "Number of established/modernised cross border environmental infrastructure facilities" was achieved by 100 % and reached 21; indicator in Measure 1.4 "Number of developed cross border tourism infrastructure objects" was achieved by 100 % and reached 11; indicator in Measure 1.4. "Number of reconstructed/constructed cultural objects" was achieved by 100 % and reached 23.
Increased traffic flow at borders, Reduced waiting time at borders (%)	+ 59 % + 63 %	The figures show increase of total and heavy traffic volume of the main border crossing road Kalvarija – Budzisko from 2005 to 2008. 8502 vehicles in Kalvarija – Budzisko and 1675 vehicles in Lazdijai – Ogrodniki on average per day crossed the border in 2008 which means more than 3.7 million vehicles in 2008. Generally, Programme investments are very important for the quality of roads in border region, but it should be mentioned that membership of Schengen Area was the most important factor that influenced traffic volumes.
Increased tourism flows among three countries (%)	+ 200 % + 70 % - 25.5 %	Tourist flows from Poland to Lithuania border region and from Lithuania to Poland border region increased by approximately 200 %. It is estimated that tourist flow to Lithuania border region from Poland increased more than 2 times as well as an approximately 70 % increase in number of tourists from Lithuania to Poland border region. However, such national and international factors like joint market and freedom of movement had growing importance from the EU membership date and played the most significant role in increased tourist flows. Growing trend of tourist flow from Kaliningrad to Lithuania border region and from Kaliningrad to Poland border region in 2005 – 2007 changed the direction in 2008 and the number of tourists in 2008 rapidly decreased (around 25.5 %). This was basically caused by changes in visa regime.

3.5 Programme Impact Evaluation Based on Survey

76 project partners were surveyed (by "BGI Consulting" Ltd.). They expressed their opinion about the areas on which their projects had greatest impact. The summary of survey results is presented in the *Diagram 3* below. Project implementers were able to distinguish one or several areas. In the opinion of respondents, Programme projects made greatest impact (25.7 % of respondents) on the improvement of communication between communities from different countries. Slightly less respondents (24.6 %) indicated that their projects strengthened cooperation between authorities, public services, and enterprises providing public services from different countries. Similar percentage of respondents (23.4 %) thought that their projects strengthened cultural ties in different countries. It should be noted that respondents that expressed a positive opinion about these three areas make up $\frac{3}{4}$ of all the respondents. Therefore, the Programme's impact on other areas is significantly smaller.

Kopija tikra

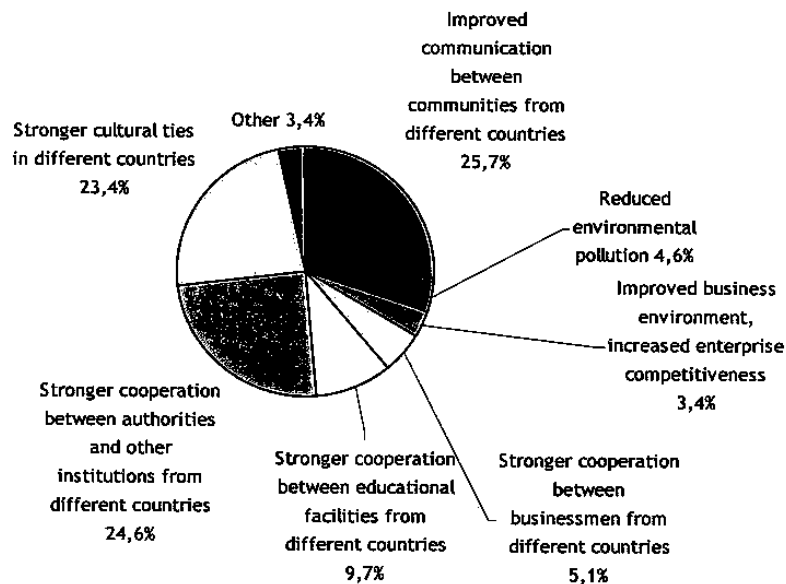

30

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Diagram 3. Project Executor Opinions on Programme Impact in Different Areas

The project implementers' opinions are important as they provide information on the Programme's impact under each of the Programme's measures.

The "soft" measures under Priority 2 had a significantly greater impact on the development of communication between communities and between national and municipal authorities from different countries.

Although increased regional competitiveness and effectiveness were given a lot of attention in Programme objectives, only six respondents indicated that their implemented projects made significant impact on business environment and increased enterprise competitiveness. Certainly, it cannot be denied that regional competitiveness may increase through stronger community ties or other forms of cooperation. However, it is more an indirect impact on competitiveness.

Only eight projects leaders indicated that their projects made a significant impact on the reduction of environmental pollution. This is quite a modest result considering that the whole Measure 1.3 was designated to reduction of pollution in the border region. Plus, it is a desired horizontal priority of the action programme.

Implementers made quite a clear statement that their projects strengthened cooperation between authorities, public services and enterprises providing public services from different countries. It was often a result of the project implementation process. The assumption that not only project activities are beneficial, but that the very process of project implementation is as well, also attests to it. Project

Kopija tikra 31

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

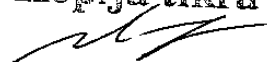
implementation activities let the project implementers' administrative capacities to be strengthened as well. Project executors gained very valuable experience in project preparation, project administration (technical, financial) and management, coordination of international partners work. For most project leaders there was very new experience. In the Kaliningrad Region, for example, implementing other EU support programmes (TACIS National Programme etc.) project implementation was performed by an EU Contractor (institutions/experts). This new experience strengthened administrative capacities of project implementers.

Stronger cross border cooperation – being one of the most obvious effects of the Programme – was also singled out by interviewed representatives of regional authorities. The Programme was a strong stimulus for target regions to build new contacts with organisations and individuals on the other side of the border. One of the more obvious achievements is closer cooperation between rescue services and local authorities. Moreover, this particular time-frame determined yet another significant impact of the Programme. Project executors and regional representatives, both emphasised that for most of the organisations the Programme projects were the first EU assisted projects implemented by them, during which they accumulated knowledge and received stimulus to continue using opportunities provided by this and other similar assistance initiatives. In the opinion of evaluators, disregarding the fact that it is difficult to define and measure the impact of such a programme, this Programme is significant and successive because increased activeness of local communities and organisations is a very significant assumption for regional development.

To summarize, it may be noted that the Programme satisfies the main objective of programmes of the kind – strengthening international cooperation. However, achievement of some of the objectives (economical development, strengthening enterprise competitiveness) was limited, which was partly due to inadequate definition of the objectives themselves in the Programme.

3.6. Short Overview of the Project Types and Distribution

The first call for INTERREG projects proposals was opened on 23 May 2005. Although the Programme used the rolling application system, meaning that project applications can be submitted at any time of the year, but for the sake of transparency and equal treatment it was decided to announce the deadlines, applications received until which shall be assessed and decisions shall be done at the respective meeting of the JMSC of the Programme. Besides, after the signature of the Action Programme for 2004 by the Russian Federation Government at the end of June 2005, the possibility to use the TACIS funds allocated for the Programme occurred. However, applying the rules established by the EC delegation to Russia in Moscow, the calls for proposals for the projects involving TACIS funds had to be announced. Therefore, for the sake of clarity, the term of calls of proposals was used in

Kopija tikra³²

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

the Programme, meaning that just after the end of one call on the next day another call started (sometimes with some minor deviations applicable to the TACIS part of the Programme). Information about all organized calls for proposals is provided in *Table 17*.

Table 17. Data of All Organised Calls for Proposals

Round	Submitted Applications	Projects Rejected during Technical Assessment	Projects Recommended by JTS	Projects Not Recommended by JTS	Projects Withdrawn by Applicants Themselves	Approved Projects
First INTERREG call 23 May 2005 – 4 July 2005	79	14	33	32	-	22
Second INTERREG call 5 July 2005 – 12 September 2005	75	6	14	49	6	23
Third INTERREG/TACIS call 6 October 2005 – 5 December 2005	74*	7	45	21	1	40
Fourth INTERREG/TACIS call 10 January 2006 – 10 March 2006	105	17	37	46	5	38
Fifth INTERREG/TACIS call 10 April 2006 – 10 July 2006	46	10	23	13	0	24
Sixth TACIS call 21 August 2006 – 20 October 2006	30	1	11	18		16
Seventh INTERREG call 17 March 2008 – 15 April 2008	3	-	3	-	1	2
Total	412	55	166	179	13	165

The biggest number of applications came from the Voivodeships of Poland: 133 applications were received from Warmińsko-Mazurskie Voivodeship, 80 from Podlaskie Voivodeship and 67 from Pomorskie Voivodeship. With 36 applications, Alytus County was the most active among Lithuanian counties. From the Lithuanian side, 22 applications came from Marijampolė County, 21 from Klaipėda County and 5 from Tauragė County. 45 applications were received for TACIS funds from Kaliningrad Region. Three applications were received from other regions outside the Programme territory;

Kopija tikra

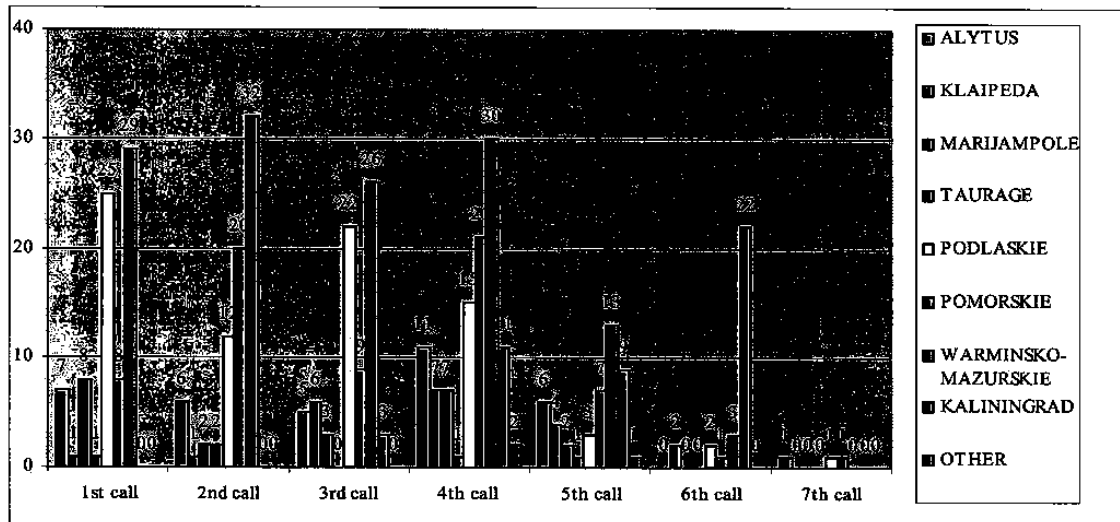
33

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

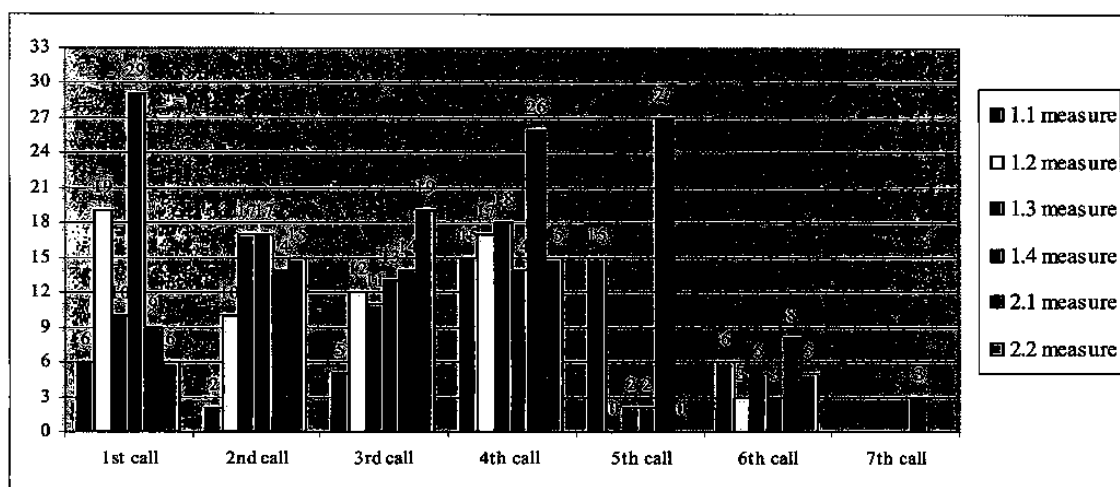
however, it should be noted that all activities are implemented for the benefit of the Programme territory. In total, 412 applications have been submitted for evaluation and selection – their distribution by areas is provided in *Diagram 4*.

Diagram 4. Submitted Project Applications by Regions and Calls

Programme applicants expressed the strongest interest in Measure 2.1 (101 applications). Considerable interest was also noted in the following: Measures 1.4 (78 applications), 1.3 (63 applications), 1.2 (61 applications) and 2.2 (60 applications). The weakest interest was in Measure 1.1 (49 applications). Submitted project applications by measures are shown in *Diagram 5*.

Diagram 5. Submitted Projects by Measures and Calls

Kopija tikra

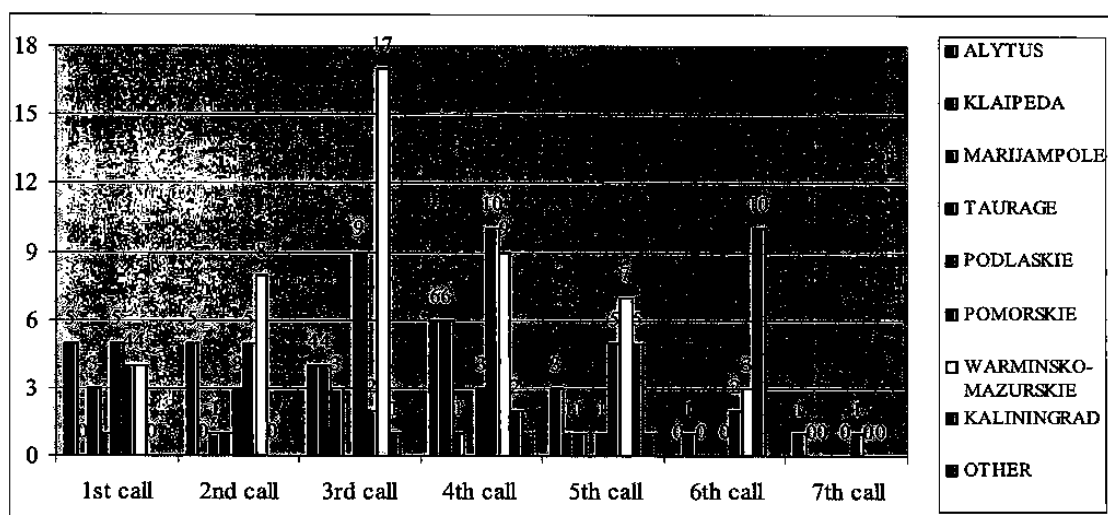
34

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

The biggest portion of approved projects was from Poland: 48 applications were approved from Warmińsko-Mazurskie Voivodeship and 29 from Pomorskie Voivodeship. With 24 approved applications, Alytus County took the biggest part among Lithuanian counties. 21 applications were approved from Podlaskie Voivodeship, 18 from Kaliningrad Region, 12 from Klaipėda County, 9 from Marijampolė County and 2 from Tauragė County, 2 applications from Vilnius County (*Diagram 6*). Information concerning INTERREG and TACIS projects and amounts paid out to the beneficiaries is provided in *Annexes 1* and *2*.

Diagram 6. The Approved Applications by Regions and Calls

The biggest number of approved projects (*Diagram 7*) was under Measure 2.1 (58 applications); a considerable number of projects were also approved under Measures 2.2 (36 applications) and 1.1 (26 applications). 16 projects approved under Measure 1.4, 15 projects under Measure 1.2 and 14 under Measure 1.3. The total number of approved applications was 165 and the total number of implemented projects was 158 (*Diagram 8*). Five projects were not contracted (three projects under Measure 2.1, one under Measure 1.2 and one under Measure 2.2), as the project partners decided not to implement the projects due to various reasons and decided not to sign the contracts, while one project was terminated and one project was put on the reserve list.

Kopija tikra

[Signature]

35

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Diagram 7. Approved Projects by Measures and Calls

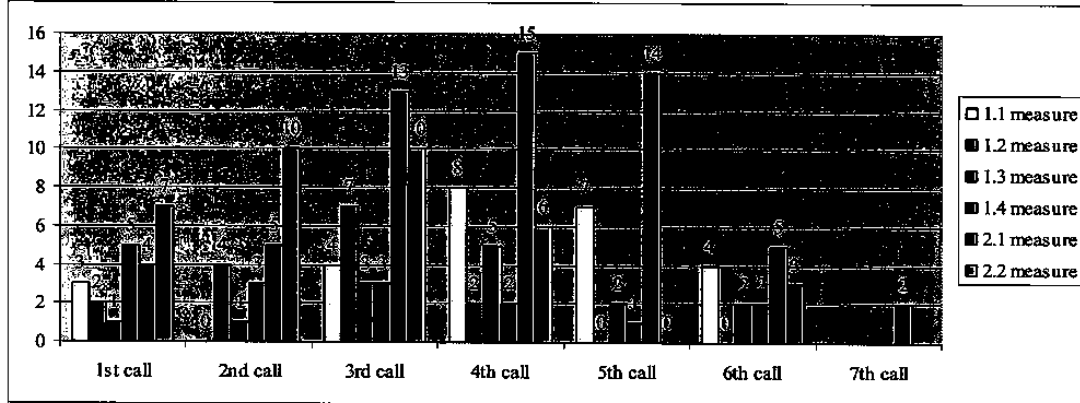
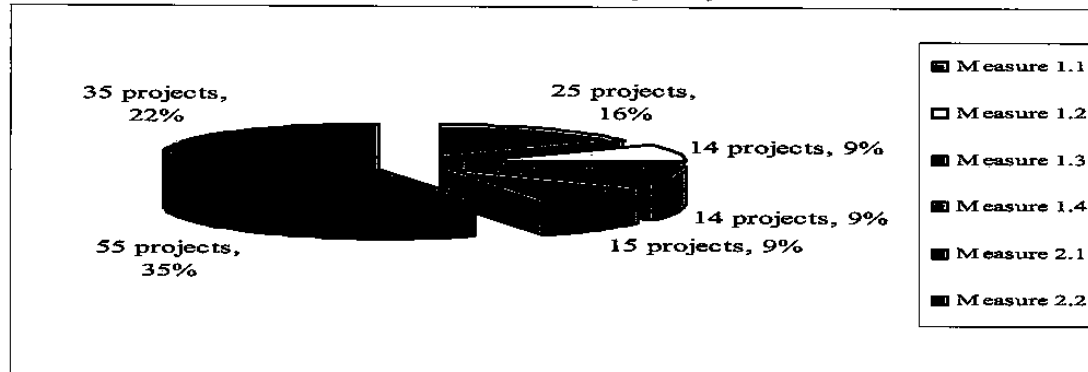

Diagram 8. All Implemented INTERREG and TACIS Projects by Measures

The biggest part of implemented projects was under Measure 2.1 (55 projects). A considerable number of projects were also implemented under Measures 2.2 (35 projects) and 1.1 (25 projects). 15 projects were implemented under Measure 1.4 and 14 projects were implemented under Measures 1.2 and 1.3.

Kopija tikra

[Signature] 36

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

4. Financial Implementation

4.1. Payment Requests to the Commission

The PA submitted ~~sixteen~~ Applications to the EC for intermediate Reimbursement of Payments. Taking into account that the provisions of Article 32 of Council Regulation (EC) No. 1260/1999 of 21 June 1999, which state general provisions on the Structural Funds that the combined total of payments made in respect to the assistance shall not exceed 95 % of the contribution from the Funds to that assistance, the amount of the total request of the reimbursement of payment was not indicated in the fifteenth – sixteenth Application for Payment, as the threshold of 95 % of the contribution from the ERDF to the assistance had been reached. The total amount of **34 434 196,85 EUR**, of which the Lithuanian share is 13 343 415,60 EUR and the Polish share is 21 090 781,25 EUR, has been received from the EC since the beginning of the Programme.

4.2. Use of Interest Earned

The total amount of interest earned on ERDF funds was 373 166,56 EUR and it was used in line with the rules of the use of the interest, i.e. to cover the costs of currency conversion, international transfers and national co-financing:

The amount of interest earned on ERDF funds *in Lithuania* was 87 369,37 EUR:

- by the PA amount of interest accumulated in the State Treasury Account equalled to 86 729,50 EUR (299 459,62 LTL);
- by the JTS amount of interest earned from the TA funds was 639,87 EUR (2 209,34 LTL).

The amount of interest earned on ERDF funds *in Poland* by the Sub-PA was 285 797,19 EUR

The interests accumulated on the Polish side, were distributed as follows:

- an amount of 123 461,48 EUR was transferred as Polish contribution to the Joint Technical Secretariat's budget in years 2008 and 2009;
- an amount of 5 098,38 EUR was transferred as national contribution to the project 2005/174;
- an amount of 157 237,33 EUR was divided between projects from Priority 1 and 3.

Detailed information about the application of interest is provided in the *Annex 3*.

Kopija tikra

37

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

4.3. Total Contracted Expenditure

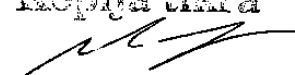
In total, 36 223 183,52 EUR ERDF were contracted for projects during the Programme implementation period, including the ERDF amount of 2 669 869,44 EUR additionally allocated for 22 projects in 2009 by the JMSC using written procedure on 27 March 2009. The ERDF allocations are indicated in Table 18.

Table 18. ERDF Allocations for Projects during the Programme Implementation Period

Total ERDF allocations for Measure in the Programme Complement, EUR	Total ERDF contracted in 2005 - 2009, EUR
Priority 1 Competitiveness and productivity growth of the cooperation are through development of cross border infrastructure and border security, economic and scientific/technological cooperation	
25 843 480,00	29 253 926,05
Measure 1.1 Stimulating of economic and scientific/technological cooperation	
4 276 178,00	4 488 922,50
Measure 1.2 Improvements in physical and border security infrastructure to encourage development of the border area	
7 984 746,00	9 093 657,34
Measure 1.3 Environmental protection and growth of energy efficiency and promoting renewable energy sources	
4 882 293,00	5 201 322,55
Measure 1.4 Development of tourism and tourism infrastructure for development of cross border tourism and recreation as well as improvement of cultural heritage objects of cross border importance	
8 700 263,00	10 470 023,66
Priority 2 Contribution to the cooperation between populations, socio-cultural integration and the labour market	
7 663 207,00	6 969 257,47
Measure 2.1 Support of local societies initiatives	
3 955 994,00	3 700 668,18
Measure 2.2 Regional cultural identity and cultural heritage	
3 707 213,00	3 268 589,29
TOTAL	
36 223 183,52	36 223 183,52

Projects under Measures 1.4 and 1.2 were granted the biggest ERDF part-financing, respectively 10 470 023,66 EUR and 9 093 657,34 EUR.

Due to the allowed flexibility to overspend up to 10 % at Priority level (based on the Decision of the Commission C(2009)960 amending the Guidelines on closure of assistance (2000-2006) from the

Kopija tikra 38

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Structural Funds, approved by the Decision C(2006)3424 of 1/08/2006) in the latest approved Programme document and, based on the actual need of funds in Priority 1, the JMSC took the decision to allocate more funds than indicated in the Programme for Priority 1 projects, not exceeding the limits allowed.

The total contracted TACIS amount was 7 756 228,29 EUR. The funds allocated to TACIS projects by Measures in the Subsidy Contracts for the entire Programme are indicated in *Table 19*.

Table 19. Contracted TACIS Amounts for Projects

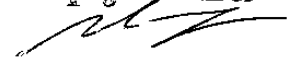
Measure	Contracted TACIS Grant Amounts, EUR
1.1	2 211 344,29
1.2	0,00
1.3	2 220 766,35
1.4	703 777,52
2.1	1 775 716,28
2.2	844 623,94
Total:	7 756 228,29

Signature of the Subsidy Contracts with the projects was finalised in 2008. In total, 135 Subsidy Contracts (out of 140 approved projects) were signed by the MA with Lead partners for INTERREG or the INTERREG part of INTERREG/TACIS projects since the beginning of the contracting in August 2006, as well as 46 (out of 47 approved projects) by the European Commission Delegation to Russia.

5 INTERREG projects were not contracted (3 projects under Measure 2.1, 1 under Measure 1.2 and 1 under Measure 2.2) as the project partners decided not to implement the projects due to various reasons and not to sign the contracts. The amount of 55 165 EUR was not contracted with Financial Partner of the project No. 2006/329 "Polish-Lithuanian cooperation of not-governmental organizations in area of therapy disabled people" because Financial Partner was lacking of financial resources for implementation of the project.

One project No. 2005/105 "Masurian Bike Track – Around Lake Niegocin" for the amount of 365 837,76 EUR ERDF was terminated due to problems of implementation of the project.

In total, 127 amendments to the Subsidy Contracts were prepared during the Programme implementation period. The main reason for amendment of the Subsidy Contracts was the need for projects for the extension of the project implementation period, due to significant delays while signing the Subsidy Contracts. Other reasons to request amendments to the Subsidy Contracts were significant changes in the EUR/PLN exchange rate and, due to this, the lack of funds for some activities, poor budget planning or increased prices (especially in construction) – the projects were requesting

Kopija tikra 39

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

numerous budget reallocations or allocation of additional funds to the projects. The JTS carefully analysed all these requests and proceeded for the MA or JMSC decision with relevant recommendations, depending on the rate of reallocation requested.

The detailed number of INTERREG Subsidy Contracts signed by MA for each Measure is indicated in *Diagram 9* and the detailed number of TACIS Subsidy Contracts for each Measure is indicated in *Diagram 10*.

Diagram 9. INTERREG Contracting Situation by Measures

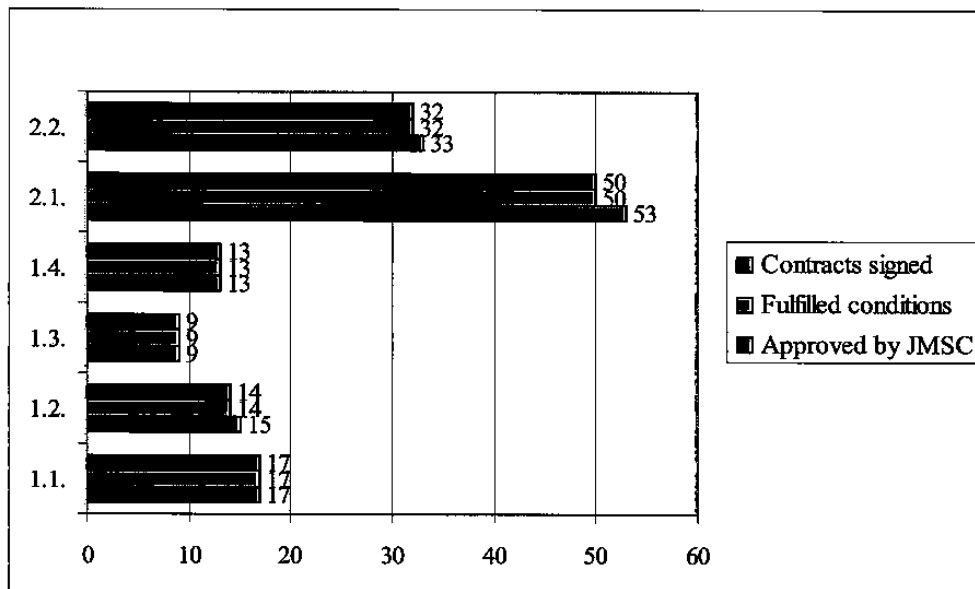
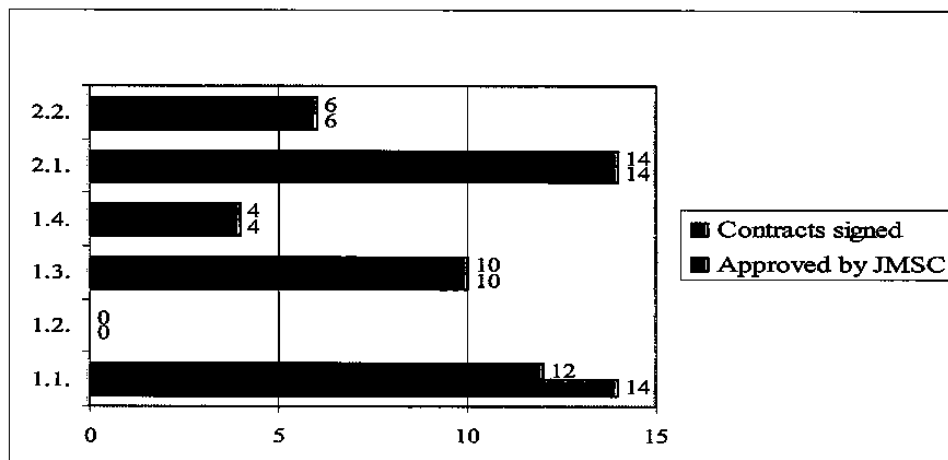

Diagram 10. TACIS Subsidy Contracts for Each Measure

Kopija tikra

40

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Three TACIS projects are still on-going²⁰, 24 projects were implemented and final reports were approved, 11 projects have not submitted final reports, 7 final reports of the projects are still processed, Tacis part of one project No. 2006/282 "Cooperation of Lithuania and Kaliningrad Region in Reduction of Contamination of Common Use Water Resources" was not implemented (the project returned pre-financing); TACIS data could be summarised only after evaluation of all final reports.

Despite the short implementation period, tough deadlines for reporting and complicated reporting procedure, as well an increase of prices that affected project implementation, but with the efforts of common project partners, JMSC, MA, NA and JTS, 158 (134 INTERREG or the INTERREG part of INTERREG/TACIS projects and 24 TACIS or TACIS part of INTERREG/TACIS projects) projects were successfully finalised.

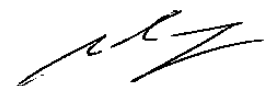
4.4. Reporting Process

During the Programme implementation, a total of 527 project Progress reports were approved, including 134 final reports and 22 reports for allocated additional funds. The total amount actually paid out and certified for Lithuanian and Polish partners is 44 238 600,47 EUR, including 32 925 323,97 EUR ERDF (the data is indicated according to the total sums as in the Annex 1, it differs from the total amounts in the final certificate and statement of expenditure and application for payment for the EC due to exchange rate variance).

ERDF amounts actually paid out and certified for Lithuanian and Polish Beneficiaries and payments received from the EC from the beginning of the Programme implementation until the end are presented in *Table 20*. The detailed information on amounts paid out to the beneficiaries in each country by project is presented in *Annex 1*.

²⁰ Information as for 31 December, 2009

Kopija tikra

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Table 20. ERDF Amounts Actually Paid out and certified for Lithuanian and Polish Beneficiaries

Priorities and Measures	Total ERDF Amounts Paid Out and certified, EUR*	ERDF Amounts Paid Out and certified for Lithuanian Partners, EUR	ERDF Amounts Paid Out and certified for Polish Partners, EUR	Payments Received from EC, including Advance Payment, EUR
Measure 1.1	3 668 725,14	1 908 845,76	1 759 879,38	EUR 34 434 196,85
Measure 1.2	8 803 141,68	3 438 639,45	5 364 502,22	
Measure 1.3	4 826 086,70	1 572 326,72	3 253 759,98	
Measure 1.4	10 137 610,93	3 372 333,51	6 765 277,41	
Priority 1	27 435 564,45	10 292 145,44	17 143 418,99	
Measure 2.1	2 785 188,72	828 927,01	1 956 261,70	
Measure 2.2	2 704 570,84	1 186 847,13	1 517 723,70	
Priority 2	5 489 759,56	2 015 774,14	3 473 985,40	
Measure 3.1	1 756 107,76	1 514 659,67	241 448,08	
Measure 3.2	304 663,43	231 161,05	73 502,38	
Priority 3	2 060 771,19	1 745 820,72	314 950,46	
TOTAL	34 986 095,20	14 053 740,30	20 932 354,85	

**Note: The data of the total ERDF amounts paid out and certified are indicated as in the final certificate and statement of expenditure and application for payment for the EC, it differs from the total amounts in other tables and Annex 1 due to exchange rate variance. Financial data may change in case of recoveries or irregularities detected.*

Information on the use of the Programme TA expenditure is presented in the Annex 7.

During the Programme implementation period, the EC Delegation to Russia paid out to TACIS project partners the amount of 5 983 719,59 EUR. The amounts actually paid out for beneficiaries and payments received from the EC from the beginning of the Programme implementation to its end are presented in Table 21.

Table 21. Total TACIS Amounts Paid Out by 31 December 2009

Priorities and Measures	Total Amount Paid Out by 31 December 2009, EUR
Measure 1.1	2 336 819,01
Measure 1.2	0,00
Measure 1.3	868 269,07
Measure 1.4	456 437,00
Priority 1	3 661 525,08
Measure 2.1	1 371 296,42
Measure 2.2	950 898,09
Priority 2	2 322 194,51
Priority 3	161 585,31
TOTAL	6 145 304,90

Kopija tikra

42

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

4.5. The Total Expenditure by Field of Intervention at Measure Level

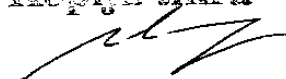
The aim and objectives of the Programme were delivered through three priorities and 32 areas of intervention according to the "Classification of Areas of Intervention" as described in Annex IV to the Commission Regulation 438/2001 of 2 March, 2001, laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) 1260/1999 as regards the management and control systems for assistance granted under the Structural Funds.

The total expenditure broken down by area of intervention at Measure level is provided in Table 22 below.

Table 22. The Total Expenditure Broken Down by Field of Intervention at Measure Level

Areas of Intervention at Measure Level	Number of implemented projects (INTERREG part)	Total Expenditure	ERDF
Measure 1.1 Stimulating of Economic and Scientific/Technological Cooperation			
161 – Investment in physical capital (plant and equipment, co-financing of state aid)	3	1 251 677,82	938 103,37
163 – Enterprise advisory service	0	0,00	0,00
164 – Shared business services	4	1 160 415,02	867 663,56
181 – Research projects based in universities and research institutes	5	843 603,01	632 702,01
182 – Innovation and technology transfers, establishment of networks and partnerships between business and/or research institutes	3	994 716,45	746 036,91
183 – RTDI Infrastructure	1	583 722,12	437 791,54
184 – Training for researchers	1	61 903,72	46 427,75
36 – Social and public health infrastructure	0	0,00	0,00
Measure 1.2: Improvements in Physical and Border Security Infrastructure to Encourage Development of the Border Area			
31 – Transport infrastructure	7	6 248 783,05	4 653 078,12
32 – Telecommunications infrastructure and information society	1	79 253,76	59 440,30
322 – Information and communication technology (including security and safe transmission measures)	4	4 473 511,67	3 355 133,61
36 – Social and public health infrastructure	2	980 653,03	735 489,64
Measure 1.3: Environmental Protection and Growth of Energy Efficiency and Promoting Renewable Energy Sources			
127 – Improving and maintaining ecological stability of protected woodlands	0	0,00	0,00
33 – Energy infrastructures (production, delivery)	1	241 642,54	181 231,75

Kopija tikra 43

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

34 – Environmental infrastructure	5	4 728 995,87	3 397 490,88
353 – Protection, improvement and regulation of natural environment	2	1 643 161,72	1 183 252,08
181 – Research projects based in universities and research institutes	1	85 482,74	64 111,99
Measure 1.4: Development of Tourism and Tourism Infrastructure for Development of Cross Border Tourism and Recreation as Well as Improvement of Cultural Heritage Objects of Cross Border Importance			
171 – Physical investment (information centres, tourist accommodation, catering, facilities)	8	9 336 145,91	6 999 584,25
172 – Non-physical investments (development and provision of tourist services, sporting, cultural and leisure activities, heritage)	2	1 044 883,46	783 662,54
173 – Shares services for the tourism industry (including promotional activities, networking, conferences and trade fairs)	0	0,00	0,00
3123 – Cycle tracks	1	1 610 174,25	1 207 630,64
36 – Social and public health infrastructure	0	0,00	0,00
35 – Spatial planning and rehabilitation	0	0,00	0,00
354 – Maintenance and restoration of cultural heritage	1	1 528 978,04	1 146 733,49
Measure 2.1: Support of Local Society Initiatives			
166 – Services in voluntary/third sector (providing care for dependants, health and safety, cultural activities)	4	144 775,99	108 581,87
172 – Non-physical investments (development and provision of tourist services, sporting, cultural and leisure activities, heritage)	9	619 464,91	464 367,71
184 – Training for researchers	0	0,00	0,00
21 – Labour market policy	2	65 099,06	48 824,25
22 – Social inclusion	20	1 852 579,89	1 388 714,44
23 – Developing educational and vocational training not linked to a specific sector (persons, firms)	12	824 184,76	612 327,46
24 – Workforce flexibility, entrepreneurial activity, innovation, information and communication technologies	3	216 497,56	162 372,98
25 – Positive labour market actions for women	0	0,00	0,00
Measure 2.2 Regional Cultural Identity and Cultural Heritage			
172 – Non-physical investments (development and provision of tourist services, sporting, cultural and leisure activities, heritage)	15	1 789 815,53	1 342 360,59
173 – Shared services for the tourism industry (including promotional activities, networking, conferences and trade fairs)	2	96 473,15	68 109,64
22 – Social inclusion	6	894 169,45	666 967,82
24 – Workforce flexibility, entrepreneurial activity, innovation, information and communication technologies	2	98 672,29	74 004,14
354 – Maintenance and restoration of cultural heritage	7	739 163,70	553 128,64
Measure 3.1 Programme Management, Implementation, Monitoring and Control of the Structural Funds			
411 – Preparation, implementation, monitoring, publicity	n/a	2 341 494,62	1 756 107,75
Measure 3.2 Other Programme Activities Coming under TA			

Kopija tikra

44

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

411 – Preparation, implementation, monitoring, publicity	n/a	406 208,33	304 663,43
412 – Evaluation	n/a	0,00	0,00
413 – Studies	n/a	0,00	0,00
414 – Innovative actions	n/a	0,00	0,00
415 – Information to the public	n/a	0,00	0,00
Total	134	46 986 303,42	34 986 095,15

Note: the amounts included into this table and into the Annexes 1 and 7 slightly differ from the amounts indicated in the tables 20 and 23 as well as included into the final payment claim to EC due to the exchange rate variance.

4.6. Financial Performance

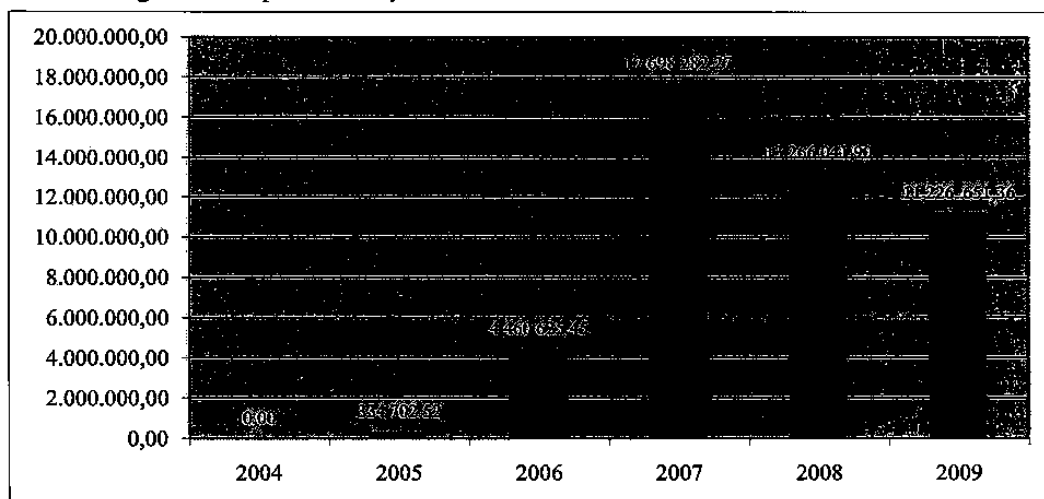
Two main aspects are summarised in the section:

- Programme expenditure by year;
- Planned and actual costs distribution by measures and by countries.

Considering the fact that the EU territory covered by the Programme has an Objective 1 status, the maximum co-financing rate applied to the interventions was 75 %.

The first expenditure of the Programme was incurred in 2005. The peak year was 2007, when 37,67 % of actual Programme expenditure was paid and certified eligible. Programme expenditure by year is provided in *Diagram 11*.

Diagram 11. Programme Expenditure by Year

Kopija tikra

[Signature] 45

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

97,22 % of the planned Programme costs were actually incurred. The absorption level rather differs by various measures. The lowest absorption level was achieved in Measure 3.2, it is 36,26% of planned costs. More than 100 % of planned costs were incurred under Measures 1.2, 1.3 and 1.4.

Table 23. Planned and Actual Costs of the Programme

Structure	Total Commitment EUR	TOTAL Declared EUR*	Proportions of Declared between Countries EUR	Commitment Minus Declared Expenditure EUR	Absorption Level %
Priority 1	34 457 974,00	36 897 704,21	Lithuania: 13 879 967,61 (38%) Poland: 23 017 736,57 (62%)	-2 439 730,21	107,08
Measure 1.1	5 701 571,00	4 896 038,16	Lithuania: 2 548 286,15 (52%) Poland: 2 347 751,99 (48%)	805.532,84	85,87
Measure 1.2	10 646 328,00	11 782 201,50	Lithuania: 4 628 667,48 (39%) Poland: 7 153 534,03 (61%)	-1 135 873,50	110,67
Measure 1.3	6 509 724,00	6 699 282,88	Lithuania: 2 206 375,44 (33%) Poland: 4 492 907,43 (67%)	-189 558,88	102,91
Measure 1.4	11 600 351,00	13 520 181,67	Lithuania: 4 496 638,54 (33%) Poland: 9 023 543,12 (67%)	-1 919 830,67	116,55
Priority 2	10 217 612,00	7 340 896,33	Lithuania: 2 694 840,45 (37%) Poland: 4 646 055,84 (63%)	2 876 715,67	71,85
Measure 2.1	5 274 660,00	3 722 602,19	Lithuania: 1 106 177,94 (30%) Poland: 2 616 424,23 (70%)	1 552 057,81	70,58
Measure 2.2	4 942 952,00	3.618.294,14	Lithuania: 1 588 662,51 (44%) Poland: 2 029 631,61 (56%)	1 324 657,86	73,20
Priority 3	3 653 116,00	2 747 702,96	Lithuania: 1 977 968,27 (72%) Poland: 769 734,68 (28%)	905 413,04	75,22
Measure 3.1	2 532 826,00	2 341 494,64	Lithuania: 1 727 810,98 (74%) Poland: 613 683,65 (26%)	191.331,36	92,45
Measure 3.2	1 120 290,00	406 208,32	Lithuania: 250 157,29 (62%) Poland: 156 051,03 (38%)	714.081,68	36,26
TOTAL	48 328 702,00	46 986 303,50	Lithuania: 18 552 776,36 (39%) Poland: 28 486 006,73 (61%)	1.342.398,50	97,22

*Note: The data of the total ERDF amounts paid out and certified are indicated as in the final certificate and statement of expenditure and application for payment for the EC, it differs from the total amounts in other tables and Annex 1 due to exchange rate variance. Financial data may change in case of recoveries or detected irregularities.

The biggest portion of the Programme funds (78,55 %) was spent for Priority 1 projects. The biggest amounts were allocated for Measure 1.4 and Measure 1.2, as beneficiaries expressed major interest in such types of activities. Measure 1.4 was focused on the development of tourism and tourism infrastructure, as well as the improvement of cultural heritage objects of cross border importance.

Kopija tikra

46

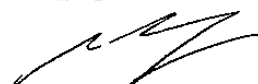
Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Projects devoted to improvement of physical and border security infrastructure were supported under Measure 1.2

39 % of the Programme costs were incurred by the Lithuanian partners and 61 % by the Polish partners. The Polish partners were more active in most of the measures, but this is rather logical, keeping in mind that the Polish population in the Programme territory is more than five times larger than the Lithuanian population in the Programme territory.

Kopija tikra

47

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

5. Administration and Management

5.1. Programme Legal Framework

The summary information about the approval of the Programme documents and their amendments is presented in the *Table 24* below:

Table 24. Summary about the Approval of the Programme Documents and Their Amendments

Document	Document Approved by the JMSC	Amendment to the Document Approved by the JMSC	Approved by the EC
Programme document		13 September 2006 24 December 2008	22 December 2004 [C (2004) 5604] 19 July 2007 [K(2007) 3577] 19 February 2009 [K(2009) 1201]
Programme Complement	9 February 2005	14 December 2005 21 February 2007 4 September 2007 28 October 2008 27 March 2009	21 April 2005 23 March 2006 12 April 2007 23 October 2007 20 February 2009 19 August 2009
Rules of Procedure of JMSC	9 February 2005	15 March 2006	
TA Budget	9 February 2005	Appropriate adjustments made every year	
JTS Rules of Procedure	9 February 2005		
MoU between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Poland	First draft prepared in May 2004, signed by the Governments on 4 May 2006 (not discussed at JMSC)		
Application assessment procedure, forms for technical and quality assessment of applications	27 June 2005		
Progress Report (Activity and Financial Reports), Application for Payment and Joint Application for Payment	28 June 2006	19 October 2006 18 September 2008 (amendment of Confirmation of the first level controller)	
Contract between Polish Beneficiary and Voivodeship	28 June 2006	6 December 2007	

Kopija tikra

48

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

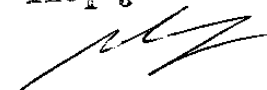
Document	Document Approved by the JMSC	Amendment to the Document Approved by the JMSC	Approved by the EC
Subsidy Contract	7 July 2006 (for Polish Lead Partner) 17 July 2006 (for Lithuanian Lead Partner)	6 December 2006	
Application Form and standard annexes	15 September 2005	4 April 2006 16 August 2006	
Programme Manual (guidelines for applicants)	15 September 2005	4 April 2006 16 August 2006	
Guidelines on filling in Application forms	4 October 2005	4 April 2006 16 August 2006	
Guidelines on filling in and Submitting Reporting forms and Applications for Payment	21 October 2006	29 March 2007	
Programme Closure Schedule	MA shared the first version of Programme Closure Schedule with the members of the Closure Group on 30 April 2008	2 July 2009	

The main documents necessary for the Programme implementation were prepared and approved by all three countries involved in the period of 2004-2006. Later on during the Programme implementation, some adjustments and amendments were introduced, while the TA budget has been reviewed annually.

The **Programme document** was approved by the EC on 22 December 2004, by the Commission Decision C(2004) 5604. The following adjustments were approved by the EC during the Programme implementation period:

- on 19 July 2007, by the Commission Decision K(2007) 3577: a) reallocation of 500 000 EUR from Priority 2 to Priority 1; b) increase by 1,00 EUR national co-financing allocations in 2006 of Priority 3; c) reflection of institutional changes (introduction of Ministry of Regional Development of Poland, Government of the Kaliningrad Region, JTS) and as well changes in contact details of the institutions; d) de-commitment of 284 620,00 EUR from Priority 2;

Kopija tikra

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

- on 19 February 2009 by the Commission Decision K(2009) 1201 – extension of the eligibility period of the Programme until 30 June 2009 as well as extension of eligibility period for the Priority 3 TA until 31 December 2009.

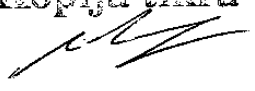
The **Programme Complement** was approved by JMSC on 8 February 2005, and subsequently approved by the EC on 21 April 2005. The following adjustments have been introduced in the Programme Complement:

- on the 5th JMSC meeting, which took place on 13-14 December 2005, changes were approved introducing additional areas of intervention (approved by the EC on 23 March 2006);
- on 21 February 2007, JMSC approved reallocation of 500 000,00 EUR from Priority 2 to Priority 1 (approved by the EC on 12 April 2007);
- on 4 September 2007, de-commitment of funds from Priority 2 was approved by JMSC (approved by the EC on 23 October 2007);
- changes were made by JMSC in the Programme Complement on 28 October 2008 (approved by the EC on 20 February 2009): two additional areas of intervention were introduced, i.e. for Measure 1.2 – 36 (Social and public health infrastructure) and for Measure 1.3 – 181 (Research projects based in universities and research institutes); and a change of provision on project duration – in exceptional cases if approved by the JMSC, the project duration can be longer than 24 months;
- changes were made by JMSC in the Programme Complement on 27 March 2009 (approved by the EC on 18 August 2008) – the following sentence was introduced into the description of each measure: “Maximum amount of assistance to a project can be exceeded by separate decision of the Joint Monitoring and Steering Committee”.

Continuous update of the Programme documents allowed timely reaction to the changing economic situation in the region, making necessary adjustments to reflect the experience gained, as well as problems met during the Programme implementation, and in keeping the main documents up-to-date.

5.2. Joint Monitoring and Steering Committee

In 2005, three countries involved in the Programme – Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation – set up a JMSC and, on 9 February 2005, during the first JMSC meeting, approved the Rules of Procedure of the Committee which provides a detailed description of the rights

Kopija tikra 50

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

and duties of JMSC. The main task of the JMSC is to supervise the implementation of the Programme (the task of the Monitoring Committee) and to make decisions on projects to be financed by the Programme (the task of the Steering Committee). The JMSC consists of representatives of national and regional authorities from all countries participating in the Programme:

- 1) national authorities: the Ministry of the Interior from the Lithuanian side, the Ministry of Regional Development (reorganised from the Ministry of Economy and Labour in 2005) and the Ministry of Finance from the Polish side; and the Ministry of Economic Development and Trade from the Russian side;
- 2) regional authorities: Counties of Lithuania, Marshall and Voivodeship Offices of Poland and Government of Kaliningrad Region (reorganised from the Administration of the Kaliningrad Region in 2005);
- 3) local authorities (relevant structures of local authorities of each country);
- 4) Euroregions.

Representatives of the MA, NA and PA, JTS and the EC, as well as the relevant social and economic partners from all three countries, take part in the work of JMSC as advisors or observers.

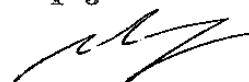
Due to the institutional changes in two countries – the Ministry of Economy and Labour of Poland was reorganised on 2 November 2005, into the Ministry for Regional Development of Poland and the Administration of the Kaliningrad Region was reorganised into the Government of the Kaliningrad Region – the amended Rules of Procedure of the JMSC were approved on 15 March 2006.

In accordance with Article 35 of Commission Regulation No. 1260/1999 and Rules of Procedure of JMSC, JMSC chairmanship rotates among the participating countries annually. Each participating country has one vote at JMSC; JMSC decisions are taken unanimously. When evaluating projects, members of JMSC observe principles of impartiality and confidentiality.

In total, 13 JMSC meetings were held: five in 2005, three in 2006, three in 2007, one in 2008 and one in 2009.

During the entire Programme implementation period, the whole variety of decisions in urgent cases was made using the written procedure – in total 125 decisions were made: no decisions using the written procedure were made in 2005, 17 were made in 2006, 51 in 2007, 46 in 2008 and 11 in 2009.

Kopija tikra

51

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

5.3. Main Implementing Bodies of the Programme

Under Resolution No. 356 “On the Administration of INTERREG III Initiative Programme of the European Communities in Lithuania” of the Government of the Republic of Lithuania, dated 25 March 2003, the MoI was appointed to act as the MA and the Ministry of Finance – as the PA of the Programme; the Russian partners have managed the Programme through the Programme Co-ordination Unit (Ministry of Economic Development and Trade of the Russian Federation) following the Neighbourhood Programmes 2004-2006 Implementing Guidelines for INTERREG/TACIS and INTERREG/Cards borders. The Ministry of Regional Development of the Republic of Poland, acting in the capacity of the NA, is the institution responsible for Programme coordination and implementation from the Polish side. In order to ensure more efficient payments to the Polish partners, the department of the Paying Authority of the Polish Ministry of Finance was appointed to act as an ancillary Sub-PA responsible for managing the bank account for receiving funds transferred via PA from the EU budget.

The Managing Authority

The Regional Policy Department of the MoI acts as the MA (within the meaning of Article 9 (n) and Article 34 of the Council Regulation 1260/1999). The MoI was assigned as the responsible national authority by the Lithuanian Government regulation No. 356 in March 2003. According to the Council Regulation, the MA has the overall responsibility for managing the Programme, in particular for:

- setting up a system to gather reliable financial and statistical information on implementation, for the monitoring indicators and for evaluation and forwarding this data in accordance with arrangements agreed between the Member State and the EC;
- adjustment and the implementation of the Programme Complement;
- drawing up and, after obtaining the approval of the Programme Monitoring Committee, submitting to the EC the Annual Implementation Report;
- ensuring that those bodies taking part in the management and implementation of the assistance maintain either a separate accounting system or an adequate accounting code for all transactions relating to the assistance;
- ensuring the correctness of operations financed under the assistance, particularly by implementing internal controls in keeping with the principles of sound financial management and acting in response to any observations or requests for corrective measures;
- ensuring compliance with Community policies;
- compliance with the obligations concerning information and publicity;

Kopija tikra

52

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

- acting in full compliance with the institutional, legal and financial systems of the Member State concerned.

In addition to the above listed functions, the MA also concluded the contracts with the project Lead Partners and Financial Partners.

The National Authority

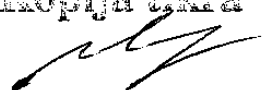
The Ministry for Regional Development of the Republic of Poland, acting as the NA, was responsible for the efficiency and correctness of the management and implementation of the Programme in the Republic of Poland. The responsibilities of NA were: a) ensuring an efficient system for internal financial management and financial control; b) carrying out tasks appointed in compliance with the regulations applicable to the EU Structural Funds, provisions of the NP, Programme Complement and the MoU; c) efficient and correct management and implementation of the Programme the Republic of Poland; d) drawing up the relevant parts of the report pursuant to Article 5 of the Commission Regulation (EC) No. 438/2001 and submitting it to the MA, as well as parts of other reports to be submitted to the EU services, JMSC and sending them to the MA.

The Paying Authority

The Ministry of Finance of Lithuania acted as the PA and was the holder of the single bank account of the Programme.

The PA receives from the MA an assurance of compliance with applicable rules and conditions. Also, if the PA notices or doubts that some part of the financial management is not functioning efficiently, the PA has the right to carry out its own checks (outside the 5 % checks). The PA may check the proper functionality of any financial management system in all levels of implementation of the Programme. The person or the department of the PA responsible for certifying interim payment requests has a right to inspect the documents that are relevant to specific expenditure incurred and payments made under assistance and required for the sufficient audit trail. The PA may require also the extracts or copies of these documents or the accounting records to be supplied.

The Work Procedures Manual of the National Fund Department includes the provision that in order all the required conditions are fulfilled, the National Fund Department (of the PA) should analyse the effectiveness of the management and control system established at the MA and the JTS. To this end, the National Fund Department must perform on-the-spot checks at least once a year at the MA and the JTS, examining the operations carried out by the MA and the JTS and evaluating whether the effective

Kopija tikra 53

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

management and control systems enabling to prepare proper payment applications to the EC are installed and are constantly functioning at the MA and the JTS. These checks include inspection of the procedures implemented by the MA and JTS related to preparation of payment claims and expenditure declarations, also inspections of supporting documents chosen on a sampling basis to ensure that only eligible expenditure is included into the Statement of Expenditure. These checks are documented in checklists and reports.

The PA, in close co-operation with Sub-PA, has the right to give guidance and advice to the authorities implementing the INTERREG part of the Programme to ensure that the management of the funds have been done according the principles of sound financial management and to carry out its functions according to the requirements stated in the Regulations (EC) No. 1260/1999 "General Provisions of the Structural funds" and Regulation (EC) No. 438/2001 "Rules for Implementation of EC Regulation No. 1260/1999 as regards the management and control systems for assistance granted under the Structural Funds".

Sub-Paying Authority

For the purposes of ensuring more efficient payments to the Polish partners, a Sub-PA was established in the Polish Ministry of Finance. The Sub-PA was responsible for:

- receiving the EU Funds from the PA;
- ensuring efficient transfers of funds from Sub-PA to the Voivodeship offices;
- following-up the implementation of payments.

Intermediary Bodies

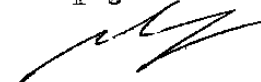
The Voivodeship Offices of the Pomorskie, Warmińsko-Mazurskie and Podlaskie Voivodeships acted as the Intermediary Bodies for the Programme, performing the following tasks:

- first level controls on expenditure and activities reported by Polish Partners;
- participation in the work of the JMSC (as a member in the JMSC acting as a Monitoring Committee);
- inputs for annual and final monitoring reports.

The Joint Technical Secretariat of the Programme

The public institution INTERREG Joint Technical Secretariat, which was established as a body providing technical support to the Programme bodies, applicants and beneficiaries, was entered into the Register of Legal Entities of Lithuania on 23 December 2004, and, after employment of the

Kopija tikra

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

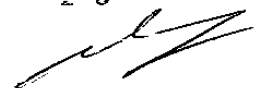
Director, started its activities on 4 January 2005. In order to ensure proper provision of services for the implementation of the Programme, a contract between the MoI and the JTS is signed at the beginning of each year – the last Contract No. 1VL-73 for ensuring the Programme finalisation services in 2009 was signed on 24 March 2009. Based on these contracts, the JTS provided to the MA progress reports on the Programme implementation and use of the Programme funds after six and 11 months each year, as well the overall annual report.

In line with the preparations of the JTS to start work with several programmes during the period of 2007-2013, i.e. the CBC Programme Lithuania-Poland and the ENPI CBC Programme Latvia-Lithuania-Belarus, at the end of 2007, a decision was taken to change the name of the public establishment INTERREG Joint Technical Secretariat to the public entity Joint Technical Secretariat. On 28 December 2007, the Minister of the Interior issued an Order approving such a change, as well the new Articles of Association of the organisation – on 21 January 2008 this change was registered in the Register of Legal entities. The main changes were the change of the tasks to be performed and the place of residence changing it from Šv. Ignoto str. 5, Vilnius to Konstitucijos ave. 7, Vilnius.

All the JTS employees were selected in accordance with the JTS rules of procedure by tripartite selection committee. At the end of 2005, the staff of the JTS consisted of 12 employees: Director, Chief Accountant, three Project Managers (Regional Development), two Financial Project Managers, a Project Manager-Lawyer, a Project Manager-Engineer, an Information Officer, an Office Administrator and Key Expert in Kaliningrad (the latter position financed from TACIS TA funds under the contract between the EC and the JTS); position of Kaliningrad Info Officer was not filled in. In the course of 2006, by the decision of 8th JMSC meeting, the position of Kaliningrad Info Officer was changed to the position of Financial Controller in the JTS. Taking into account the workload of the JTS, the JMSC agreed in 2007 to increase the staff by two additional positions – Project Manager and Financial Project Manager thus making at the end of 2007 in total 15 employees.

Starting from 21 April 2008, part of the JTS staff started sharing the costs incurred between the two programmes – the Programme and the CBC Programme Lithuania-Poland – the division of time and actions performed is indicated in the timesheets filled in by each employee. Therefore, in order to speed up the review of reports and confirmation of the payment claims in mid-2008, two additional employees were recruited – one Project Manager and one Financial Project Manager. At the end of 2008, the list of JTS staff working for the Programme consisted of 16 employees. At the end of 2008, all the positions were filled in; however starting from 1 January 2009 only six positions were financed

Kopija tikra

55

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

by the Programme: costs of Director and Chief Accountant were shared between three programmes, Office Administrator was recruited to work on part-time basis and three positions – Project Manager, Financial Project Manager and Financial Controller – were fully financed by the Programme.

5.4. Other Institutions Involved in Programme Implementation

National Sub-committee in Lithuania. NS established by the Order No. 1V-240 of the Minister of the Interior of the Republic of Lithuania, dated 26 July 2004 (effective wording No. 1V-309, dated 29 September 2005) is an inter-institutional advisory body for dealing with implementation issues of CIP INTERREG III. The main tasks of the NS:

- to present proposals to the Chairperson on the NS regarding implementation of INTERREG III programmes in Lithuania and to ensure that double financing from different funds for the activities is avoided;
- to present conclusions to the Chairperson on the National Sub-committee regarding eligibility of Lithuanian partners and expedience of their activity in INTERREG III Programme projects.

The NS is made up of twenty-five members, i.e. representatives delegated by the MoI, the Ministry of Environment, the Department of Cultural Heritage Protection under the Ministry of Culture, the Ministry of Healthcare, the Ministry of Education and Science, the Ministry of Economics, the State Tourism Department under the Ministry of Economics, the Ministry of Foreign Affairs as well as Alytus, Kaunas, Klaipėda, Marijampolė, Panevėžys, Šiauliai, Tauragė, Telšiai, Utena, Vilnius County Governors' Administrations and the Association of Local Authorities of Lithuania.

Meetings of the NS of Programme took place before every JMSC meeting, in which project applications submitted for funding were discussed. During these meetings, the representatives of the relevant ministries and local authorities presented their proposals regarding eligibility of Lithuanian partners and expedience of their activity in the project applications received.

Two meetings of the NS were held in 2005 (on 12 September and 7 December); two meetings of the NS were arranged for the Programme during the year of 2006 (on 24 July 2006 and 19 October 2006), and one in 2007 (in February 2007).

Kopija tikra

56

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

National Polish panel of experts in Poland. The National Polish panel of experts was established as an advisory body for Polish members of JMSC. It consisted of the representatives of regional authorities and relevant social and economic partners.

In total, four meetings of the National Polish panel of experts were held: one in **2005** to discuss the applications received in response to the second call under the Programme and three meetings of the National Polish panel of experts in **2006** to discuss the applications received in response to the third, fourth and fifth calls for proposals under the Programme. No further meetings were organised as the calls for proposals were closed due to finished distribution of funds.

Regional Contact Points in Poland. To ensure efficient information and publicity in Poland, three RCPs were established in each Voivodeship within the Programme area in Poland. Six people working in the Marshal Offices of Podlaskie (one person), Warmińsko-Mazurskie (two persons) and Pomorskie (three persons) regions were assigned the duties in the RCPs on a part-time job basis. The mechanism was set to part-finance their salaries, administrative costs and promotion expenses from the TA budget of the Programme (with the usual ERDF share – 75 %). The RCPs in co-operation with the JTS carried out informational activities, collected the Application forms from the Polish applicants and passed them to the JTS. The RCPs in Poland functioned from 2005 until the end of 2008.

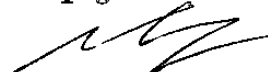
5.5. Steps Taken to Ensure the Quality and Effectiveness of Implementation of the Programme

5.5.1. Project Monitoring

Checks performed by the JTS:

Following Agreements signed between the JTS and the MA, the JTS has performed 67 checks on the spot of the projects on both sides of the border (*Diagram 12*). After every check on spot if any shortcomings were found, recommendations and/or action plan were prepared. Project managers monitored the fulfilment of recommendations, as final report could not be approved without check how the recommendations given were implemented.

Kopija tikra

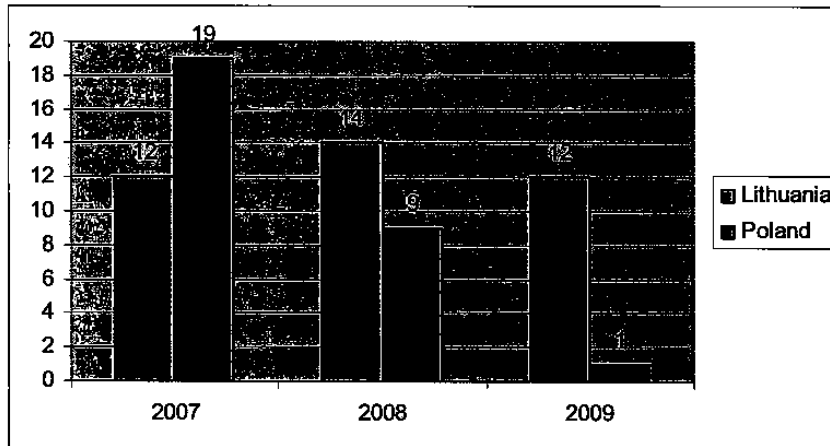

57

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Diagram 12. Check on Spots by Performed by JTS in Project Partners during the Programme by Countries

Monitoring Visits Performed by the JTS Branch Office in Kaliningrad

Following the Contract concluded between the EC delegation to Russia and the JTS, the Branch Office of the JTS in Kaliningrad at the end of 2007 started to perform project monitoring activities. In total, 14 (three in 2007 and 11 in 2008) monitoring visits were held and reports, stating the current project situation prepared (outputs achieved, problems met, and recommendations of the expert) were prepared. Reports were sent to the EC delegation to Russia while providing progress reports, thus giving better overview of the activities performed in the Kaliningrad Region and the possibility for the responsible desk officer to intervene in case some shortcomings were detected.

5.5.2. Financial Control

Financial control was performed in accordance with Article 38 of the Council Regulation (EC) No. 1260/1999, the Commission Regulation (EC) No. 38/2001, §21 of the MoU and the applicable national laws.

Project verification according to Article 4 of Commission Regulation (EC) No. 438/2001 – 1st Level Control

According to the provisions of the MoU (§9&21) verification, confirmation of the eligibility of expenditure and compliance with the conditions of the Subsidy Contract is the responsibility of the MA in the Republic of Lithuania and the NA in the Republic of Poland.

Kopija tikra

58

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

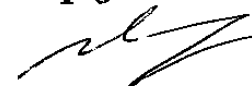
in the Republic of Lithuania

The MoI, being responsible for performing 100 % controls on the project expenditure and activities, after finalising public procurement procedures, signed a service contract on 13 September 2006, with independent audit company JSC IDG auditoriai. The company also performed verifications of TA funds used by the JTS and the MA. Until the end of 2008, the 1st level control in Lithuania was performed by this audit company, except for eight Lithuanian partners that started public procurement procedures or signed contracts with other audit companies before JSC IDG auditoriai was contracted by the MoI and eight Lithuanian partners that get additional financing for projects according to the JMSC decision on 27 March 2009. The list of independent audit companies is attached as *Annex 4*. Checks on the site of the projects, following provisions of the contract, were performed by the JSC IDG auditoriai after receiving the last progress report together with the last request for payment. In 2009, the 1st level control of the expenditures reported based on additional funds allocated as approved by the JMSC in March 2009 has been performed by the audit companies selected by the beneficiaries in line with public procurement requirements. For the 1st level control of TA funds in 2009 the same company JSC IDG auditoriai was selected, the public procurement procedure was used, that was performed by the JTS with participation of the MA representatives, the contract was signed on 27 April 2009, by the JTS. According to the signed contract, 1st level control of TA expenditure was performed on quarterly basis before submitting declarations and reports as foreseen in the financial agreements signed by the JTS and MoI and according provisions of LT legislation. All verifications of LT expenditure by the 1st level control were performed on spot (i.e. in the premises of the JTS or MA).

in the Republic of Poland

The 1st level control of project expenditures in Poland was performed by the relevant Intermediary Bodies, i.e. by the Voivodeship Offices of Podlaskie, Pomorskie and Warmińsko-Mazurskie regions. During the Programme implementation period these institutions performed checks on spot in the problematic projects during their implementation and 100 % controls of the project expenditures and controls on the activities within the projects implemented on the territory of Poland, checks on spot were performed before making the last payment to the beneficiaries. If shortcomings or deviations were found, projects were requested to take some corrective measures, and/or eligible expenditures were decreased. Verification of the Reports and Applications for Payment of the TA funds of the Programme spent in Poland was performed by the Intermediary Bodies and NA.

Kopija tikra

59

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

1st level control institutions in Poland performed 160 checks on spot in projects under the Priority 1 and Priority 2 during the Programme implementation i.e.:

- in 2006 4 checks on spot were performed by Podlaskie Voivodeship and 1 by Pomorskie Voivodeship (regarding the project no. 2005/136),
- in 2007 the Intermediary Bodies performed the check on the spot of 37 checks (7 – by Podlaskie Voivodeship, 7 - by Pomorskie Voivodeship and 23 by Warmińsko-Mazurskie Voivodeship) while the project no. 2005/170 in Warmińsko-Mazurskie was checked twice;
- in 2008 93 checks on spot of the projects were performed (33 in Podlaskie Voivodeship, 29 in Pomorskie, and 31²¹ in Warmińsko-Mazurskie) while the project No. 2006/329 in Pomorskie Voivodeship and the projects No. 2005/204 and 2006/319 in Warmińsko-Mazurskie were checked twice;
- in 2009 controlled 26 projects (4 – by Podlaskie Voivodeship, 9 - by Pomorskie Voivodeship and 13 by Warmińsko-Mazurskie Voivodeship).

Furthermore, Podlaskie, Pomorskie and Warmińsko-Mazurskie Voivodeship Offices acting as 1st level controllers performed checks on spot in the relevant RCPs – these controls didn't discover any substantial deviations.

Controls performed by the National Authority

During the Programme implementation period, the NA has performed the following checks after the submission of final payment claims within the TA projects:

In 2006 the NA performed no checks of Polish beneficiaries of TA projects.

In 2007, the NA performed controls in the beneficiaries of TA funds in Poland: Pomorskie Voivodeship Office, Warmińsko-Mazurskie Voivodeship Office and Territorial Cooperation Department in the Ministry of Regional Development. All these controls did not discover any substantial deviations.

In 2008 the NA checked the following Polish beneficiaries of TA after the submission of final payment claims:

- Podlaskie Voivodeship Office in Białystok (three checks in January, October and December 2008),
- Pomorskie Voivodeship Office in Gdańsk (in December 2008),
- Warmińsko-Mazurski Voivodeship Office in Olsztyn (in December 2008),

²¹ In case of 4 additional projects from the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship (no. 2005/082, 2005/218, 2005/185 and 2005/192), the controls were performed by the Intermediary Bodies in 2007, however the control activities were finalized only in the reporting year 2008.

Kopija tikra

60

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

- Territorial Cooperation Department in the Ministry of Regional Development (two controls in March and December 2008)

During the year 2009 the NA performed 4 checks of the Technical Assistance projects regarding the following beneficiaries:

- Warmińsko-Mazurski Voivodeship Office in Olsztyn (in April 2009),
- Territorial Cooperation Department in the Ministry of Regional Development (in March 2009),
- Territorial Cooperation Department in the Ministry of Regional Development (in September 2009),
- Territorial Cooperation Department in the Ministry of Regional Development (in October 2009).

Futhermore, the NA performed the checks of relevant Intermediary Bodies regarding and effectiveness of the realized activities within the Programme:

- July 31 –August 3rd 2007 – control in Pomorskie Voivodeship Office,
- January 29th – February 1st 2008 – Podlaski Voivodeship Office,
- July 29th – August 1st 2008 - Warmińsko-Mazurski Voivodeship Office.

Project verification according to the Article 10 of Commission Regulation (EC) No. 438/2001 – 2nd Level Control

According to Articles 10-12 of Commission Regulation (EC) No. 438/2001 and as indicated in §9 (2) of the MoU, the 2nd level control consists of at least 5 % of eligible Programme expenditure (sample checks on operations) and the audit of management and control systems.

Common methodology for the performance of the 2nd level controls in the Programme was developed in 2007 by the Internal Audit Unit of the MoI, which is responsible for the 2nd level control in Lithuania, and the Department for Protection of the EU Financial Interests of the Ministry of Finance in Poland, which is responsible for the 2nd level control in their country.

The Internal Audit Unit of the MoI elaborated the methodology for the audit of the EU funds that was approved on 22 August 2005, by the Head of the Internal Audit Unit – this methodology was applied in performing controls of all the programmes financed by the EU funds. The methodology covers the following:

- Guidelines for the project selection verification on the basis of risk analysis model;
- Guidelines for the selection of eligible expenditure declared for funding;

Kopija tikra

61

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

- Guidelines for carrying out the audit of steering and control system;
- Guidelines for the checks of eligible expenditure declared for funding;
- Guidelines for the preparation, signature and submission of the audit reports.

The methodology includes systems audits and projects/operations (sample checks). Whenever appropriate, e. g. in cases of projects involving partners from both countries, the checks were performed for the project as a whole involving both institutions, each performing controls on the project activities undertaken and financed by partners in their respective national territory. Projects for the checks were selected basing on the risk analysis and other selection criteria. Each body is also responsible for examining the management and control systems in the respective national territory.

Due to the late start of the Programme and consequent delays in spending funds and providing reports by the beneficiaries as well as basing on the approved methodology, indicating that the selected projects are checked only when more than 50 % of the allocated expenditure has been spent, the checks by the 2nd level controls were started only in 2008.

in the Republic of Lithuania

The Internal Audit Division of the MoI of the Republic of Lithuania is responsible for the 2nd level controls in Lithuania.

During the Programme implementation, 10 projects were checked and 3 checks of technical assistance expenditure were performed:

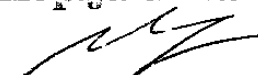
- In 2008, four projects were checked and the total amount of 5 318,81 EUR of ineligible expenditure was detected. Below *Table 25* presents total value of ineligible expenditures found during audits.

Table 25. 2nd Level Control Results in Lithuania during 2008

Expenditures Declared to EC until 31.12.2008	Expenditures Audited in 2008	Ineligible Expenditures	Ineligible Expenditures Referring to Expenditures Audited
1	2	3	4 (3/2x100 %)
12 209 183,35	462 713,53	5 318,81	1,15 %

- During year 2009 5 projects were checked and two checks of technical assistance expenditure were performed. During the 2nd level control checks on the spot the total amount of 11 277,75 EUR of ineligible expenditure was detected. Below *Table 26* presents total value of ineligible expenditures found during audits.

Kopija tikra

62

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Table 26. 2nd level control results in Lithuania during 2009

Expenditures Declared to EC until 31.12.2009	Expenditures Audited in 2009	Ineligible Expenditures	Ineligible Expenditures Referring to Expenditures Audited
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (3/2x100 %)</i>
18 552 776,35	1 850 610,20	11 277,75	0,61 %

- During year 2010 one project was checked and one check of technical assistance expenditure was performed. During the 2nd level control checks on the spot no ineligible expenditure was detected. Below Table 27 presents value of ineligible expenditures found during audits.

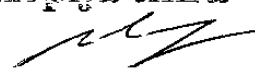
Table 27. 2nd level control results in Lithuania during 2010

Exoenditures Declared to EC until 31.12.2009	Expenditure Audited in 2010	Ineligible Expenditures	Ineligible expenditures Referring to Expenditures Audited
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (3/2x100%)</i>
18 552 776,35	115 924,03	0	0%

In 2007, the 2nd level control in Lithuania performed the audit of the management and control system and checked the institutions participating in the management of the Programme. In general the system was evaluated as established and functioning, but improvements to be done in some spheres were indicated.

The main remarks given to the MA after the system audit – to amend the legal documents, regulating administration of the Programme as well as to follow them; to consider projects, which are not being checked by the centralised audit, as higher risk projects and to check these projects on the spot; to submit reports as foreseen in the Order of the Minister of Finance No. 1K-355 dated 25 October, 2006, within the indicated time limits; to supplement descriptions of tasks of the employees following recommendations given in the report. Taking into account the recommendations, the MA prepared an action plan and implemented it.

The main remarks given to the JTS – to ensure the functioning of the Programme monitoring system; to ensure that all documents, as indicated in the JTS Procedures Manual, should be filed in respective file binders and to undertake steps to decrease the level of non-essential mistakes repeated by the

Kopija tikra 63

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

beneficiaries in the Applications for Payment. Following these recommendations, a plan of actions was prepared and all the given recommendations implemented. The following steps were taken: the necessary equipment and software for storing the Programme database was purchased; trainings to all bodies in Lithuania and Poland having access to the database were carried out; all the data necessary for Programme monitoring was collected in the JTS; additional trainings for beneficiaries in Poland and Lithuania in autumn of 2007 were organised by the JTS – taking into account recommendations the Lithuanian independent audit companies contracted by the beneficiaries (before the contract with JSC IDG auditoriai was signed) were invited to participate in the trainings organised by the JTS; the information on most common mistakes was distributed during the events and was placed on the Programme website.

in the Republic of Poland

Tasks described in art. 10 of Regulation No. 438/2001 have been performed by General Inspector for Treasury Control by means of Department for the Protection of the European Union Financial Interests and treasury control offices, located in Warmińsko – Mazurskie, Pomorskie and Podlaskie Voivodships.

In 2006, the Department for Protection of the European Union Financial Interests in the Ministry of Finance (Poland) launched an audit of management and control system. Audit covered National Authority, Intermediate Bodies, Marshall Offices and Subpaying Authority. For the audited institutions the management and control system was declared as providing a reasonable assurance that the operations made within the Programme were in compliance with the EC regulations. The tests performed confirmed functioning of control mechanisms embedded in the system. Despite this evaluation, the following findings of key significance were made: for NA – checklists are not used during on-the-spot verification; for Intermediate Bodies – manuals of procedures were not approved and that delays occurred in introduction of manuals; checklists for Article 4 checks contain questions that are too general. No findings of key significance have been revealed neither at the level of Marshall Offices nor at the level of Subpaying Authority. In April 2008 an audit aimed to check the implementation of recommendations from the management and control system audit has been launched. The results of the follow-up audit confirmed that recommended corrections are satisfactory and competently implemented.

Audits of operations have been conducted by Treasury Control Offices in Olsztyn, Białystok and Gdańsk, under supervision of the Department for Protection of the EU Financial Interests.

Kopija tikra

64

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

A total of 126 projects have been implemented in the territory of Poland, out of which 15 had been audited, of the amount of 5 173 356,33 EUR which represents 18,16 % of the declared expenditure (Polish part). Audits were performed in 2008 (14 beneficiaries, eight projects) and in 2009 (13 beneficiaries, seven projects,). Expenditure of total amount of 71 541,60 EUR was considered as ineligible. The error rate of the expenditure audited according to art. 10 of Regulation No. 438/2001 amounts to 1,38%, thus does not exceed 2% of the amount of the audited expenditure.

The summary of 2nd level control results in Poland during the Programme is provided in the *Tables 28 and 29*.

Table 28. 2nd Level Control Results in Poland during 2008

Expenditures Declared to EC until 31.12.2008	Expenditures Audited	Ineligible Expenditures	Ineligible Expenditures Referring to Expenditures Audited
1	2	3	4 (3/2x100 %)
23 550 468,76	3 551 885,08	16 813,39	0,47%

Table 29. 2nd Level Control Results in Poland during 2009

Expenditures Declared to EC until 31.12.2009	Expenditures Audited	Ineligible Expenditures	Ineligible Expenditures Referring to Expenditures Audited
1	2	3	4 (3/2x100 %)
28 465 860,19	1 621 471,25	54 728,21	3,38%

The total error rate was 1,16 % during the programme implementation, 88 138,16 EUR of ineligible expenditures in relation to 7 602 604,09 EUR of audited expenditures. Ineligible expenditures referring to expenditures audited do not exceed the materiality threshold set at the level of 2 % in the methodology of the European Court of Auditors for its declaration of assurance and the guidance applicable to the annual declaration of assurance by the Director Generals of the Commission.

Kopija tikra

65

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Winding-up of the assistance according to the Article 15 of Commission Regulation (EC) No. 438/2001
- 3rd level control

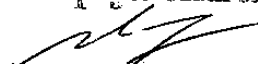
in the Republic of Lithuania

The National Audit Office responsible for winding-up and Programme closure on 30 July 2008, performed the verification of the management and control system of the Programme. The main outcomes of the check were described in the report: to adjust the Procedures Manuals of the MA, the PA and the JTS on the procedures of preparation declarations to the EC, to analyse information received from the Sub-PA on payments performed to the beneficiaries in Poland and to include into the Programme database; to adjust the database of the Programme including information not only declared and reimbursed on the part of ERDF, but also and on the total eligible and national co-financing amounts; to ensure that the 1st level control institutions check the public procurement procedures performed by the beneficiaries and to amend accordingly the Certification of the 1st level controller model form; to ensure that during checks on the spot performed by the MA and the JTS the issues related to possible double financing are included into the checklist; to ensure that all the checks performed by the institutions cover the scope of checks indicated in the Closure Guidelines; to establish clear distribution of functions and responsibilities among institutions taking part in desk checks under Article 4 of the Regulation (EC) No. 438/2001, i.e. the 1st level controllers and the JTS, to indicate clearly what is being checked during desk checks of the projects in the JTS. Following these recommendations, necessary amendments in the legal acts and as well Procedures Manuals of the institutions were introduced, the relevant checklists and model form of the Certification of the 1st level controller was amended with effective date 18 September 2008, the database was completed with additional information.

Controls Performed by Other Programme Bodies

by the Paying Authority (within the meaning of Article 9 [n] of the Council Regulation 1260/1999)

During 6-7 June 2007, the PA performed the check in the JTS. The main outcomes of the check were described in the report including the recommendations made for improvement: to amend the JTS Procedures Manual following submitted recommendations (to add part on TA flows, to supplement part on irregularities, to adjust the description of progress report verification procedure with the Order of the Minister of Finance No. 1K-355); to keep the terms for checking the reports in the JTS as fixed in the MoU; to undertake steps to decrease the turnover of staff in the JTS. Based on submitted recommendations, the action plan was prepared and the provided recommendations were implemented.

Kepija tikra 66

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

On 14 December 2007, the PA performed a check in the MA of the Programme. The main goal of the check was to evaluate the management and control systems implemented by the MA and verify the financial administration procedures of the projects in each measure and in the TA as well. Main recommendations were related to the Procedures Manuals of the MA, i.e. request to describe the procedures of the MA in more details. During 29 July 2010 the PA performed a check on the site in the JTS to verify eligibility of declared expenses in six selected projects as well as TA expenditures – no substantial remarks were made.

During 19-20 June 2008, the PA once again performed a check in the JTS. The main attention was given to the effectiveness of the managing and control system in the JTS, as well as to activities related to projects in each measure, and expenditures from the TA budget were checked. The main outcomes of the check were described in the report, indicating that all recommendations from the previous check were implemented and no comments on procedures and activities performed by the JTS were provided in the second report.

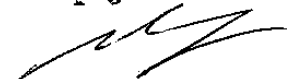
During 29-30 June 2009, the PA performed a check on the site in the JTS to verify eligibility of declared expenses in six selected projects as well as TA expenditures – no substantial remarks were made.

by the Managing Authority

During the Programme implementation period, the MA has performed 18 checks on the site of the Lithuanian projects partners: 15 checks on the site were carried out in 2008 and 3 in 2009. In order to carry these checks more effectively, external expertise was involved. A contract with a public entity SEPC was signed and two experts (a financier and engineer) participated during checks on the site performed by the MA. In the event any shortcomings were detected, specialists of the MA requested beneficiaries to put recommendations given into execution and to report on their implementation.

On 8 April 2009, the MA performed a check on spot in the JTS. Major observations and recommendations were related to ensuring that all the procedures and used document templates being described in the JTS procedure manual, improvement of the Programme website and request to maintain it till closure of the Programme, to prepare and approve the Communication Plan for 2009 as well as regarding organisation of documents in the files. All the recommendations were implemented and, on 30 October 2009, reported to the MA.

Kopija tikra

67

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

On 15, 29-30 September 2009, the MA performed an evaluation on audits performed by the audit companies acting as 1st level controllers. The checks on spot of JSC IDG auditoriai, JSC Gaudera and JSC Nepriklausomas auditas were carried out in Lithuania. The main conclusion of this evaluation was that the 1st level control performed its functions properly and in its entirety. The main recommendations were given to the auditors in relation to organisation of documents in the files and to recording of audit data properly.

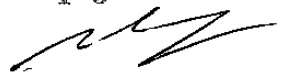
5.5.3. Irregularities Detected in the Programme

There were no irregularities detected in the Programme and reported to EC in accordance with the Regulation No. 1681/94 (2035/2005) in Lithuania. Summary of irregularities detected and reported to EC from Polish side is attached as *Annex 5*.

5.6. Major Problems and Challenges Experienced by the Programme

Major difficulties met emerged at the initial phase of the Programme due to the lengthy negotiation process between three participating countries, as well as the quite complicated Programme management structure with Intermediate Bodies. As a result, endorsement of the legal documents essential for the Programme implementation, such as the MoU, models of Subsidy Contracts and reporting forms, has been delayed. Late development of these documents has caused delay in contracting and consequently in reporting. Respectively, consequences of delayed contracting during the first years of operation continued to be experienced throughout the whole period of Programme implementation since due to the lack of available funds part of the projects had to “freeze” their activities until the Subsidy Contracts were signed with significant delays, and afterwards requests for extensions of project duration and subsequent amendments of the Subsidy Contracts were requested rather frequently, causing additional workload for the institutions involved. Delayed contracting has also caused tension related to the de-commitment of funds due to “n+2” rule and, regretfully, de-commitment of funds in 2006.

The more complicated procedures of contracting projects within the Programme, if compared with other programmes when the project Lead Partner had to sign several contracts for the same project implementation, also influenced the delay of the Programme implementation. Furthermore, the language issue was another substantial problem: partners from the neighbouring countries often did not

Kopija tikra 68

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

understand each other's documents, quite often there was a lack of general communication between them; and, in order to ensure the Polish co-financing, translation into Polish of all project documentation was needed.

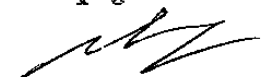
A very intensive schedule of calls for proposals aiming to approve sufficient amount of projects in the shortest period of time, and thus very intensive workload, has caused high turnover of JTS employees in 2006, which by itself negatively influenced the timeliness of work tasks to be performed by JTS. The decisions approved by JMSC – allocation of additional funds to reimburse housing expenditures for employees coming from abroad in 2006 as well as establishment of several additional positions in 2007 have resolved the problem.

Throughout the Programme implementation period and especially during the initial period, the JTS paid special attention to communications with the Voivodeship offices in Poland and 1st level control institution in Lithuania to share experience and provide clarifications of the requirements of the Programme to those involved in 1st level control activities. For this purpose, a number of meetings were organised with the representatives of all Voivodeships and private audit company JSC IDG auditoriai. In addition, letters were sent by the JTS drawing special attention to the issues to be paid while checking the reports submitted by the beneficiaries, for example: most common mistakes made in the reports by the beneficiaries, correct exchange rate to be applied by the Polish beneficiaries, information to be provided in the Certification of the 1st level controllers, etc. A few letters were also sent to the 1st level controllers in Poland reminding the beneficiaries to pay attention to the provisions set in the Contract between the beneficiary and Voivode; to include certain provisions into the 'Contract with Voivode' when making amendments due to the extension of project duration, and to provide correct interpretation of the project end date to the beneficiaries.

At the finishing stage of the Programme implementation, the poor quality of reports, especially the very first reports submitted by any implementing institutions, as well as those reports prepared by the low-skilled beneficiaries that no previous experience in the implementation of international projects, negatively affected the approval process by all institutions involved. Quite a number of reports were approved only after two to four reviews by JTS, which also delayed the approval process.

In order to find most efficient common solutions while dealing with the problematic issues related to the project implementation, in 2007 the MA and the JTS organised an internal working group to

Kopija tikra

69

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

discuss such cases; decisions taken were recorded in the minutes. In total, 30 meetings of the working group took place: five meetings in 2007, 21 in 2008 and four in 2009.

Based on major shortcomings in the submitted Progress Reports and taking into account queries received from the beneficiaries, the following documents were prepared and distributed during the events, via e-mail and placed on the Programme website (www.interreg3a.org): **“Injection to publicity actions”** – summary of all the necessary information together with examples and forms for beneficiaries related to information and publicity activities of the projects, **“The most common mistakes in the reporting forms”** – contains samples of most commonly made mistakes in the Progress Reports and in parallel provides examples of correctly filled in reporting forms.

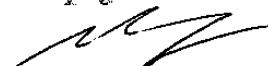
De-commitment under the “n+2” Rule

All institutions involved were aware of the risk that funds could be de-committed under the “n+2” rule in 2006, and a number of measures to avoid it have been taken both in Lithuania and Poland:

- 1st level controllers in each respective country were encouraged to prepare and announce clear rules on preparation and submitting documentation to the 1st level control;
- seminars for the beneficiaries were organised in Lithuania to encourage them to avoid any delay in reporting of the project activities implemented and expenditures made;
- beneficiaries were advised to start implementation of the projects despite a lack of the signed Subsidy Contracts and to assess possibilities of making planned investments at an earlier time than initially targeted;
- in the Subsidy Contract there was included requirement that, until 31 December 2006, the Lead Partner shall submit Financial Reports and Applications for Payment every month;
- situation regarding meeting the “n+2” targets was closely monitored by regular contacts with the beneficiaries as well as with the 1st level control institutions;
- taking into account the staffing problems in Polish Intermediary Bodies, additional funds within the operational costs of the intentional reserve of the Polish budget were allocated for the staff of the Voivodeship Offices involved in verification and certification of the payment claims;
- agreement with PA was reached to submit the intermediate Programme payment claim on 22 December 2006.

Although all these measures taken have definitely contributed towards reducing the amount of lost funds under the “n+2” rule, still the amount of 284 620 EUR (or 0.78 percent of the total Programme budget) was deducted in relation to the year 2004 in accordance with the “n+2” rule which states that

Kepija tikra

70

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

“the Commission shall automatically de-commit any part of a commitment which has not been settled by the payment on account or for which it has not received an acceptable payment application, as defined in Article 32(3), by the end of the second year following the year of commitment...”.

The two main reasons for de-commitment in 2006 were: a) very late start of project implementation – the first Subsidy Contract was signed by the MA on 7 August 2006; and, consecutively, b) late payment claims from projects received – the first payment claim submitted only on 24 November 2006. JMSC took a decision to cover de-commitment from the Priority 2 funds for the year 2006 not yet distributed.

In order to avoid further de-commitment of Programme funds due to the application of the “n+2” rule, JMSC on 29 October 2007 took the following decision:

1. To request project Lead Partners and Financial Partners in 15 calendar days after the end of the month on voluntary basis to prepare and submit for the body performing 1st level control monthly Progress Reports (including only Financial Reports and Applications for Payments) for October and November and a Progress Report for December (including Activity Report for the whole 4th Quarter of the year 2007 and Financial report for December) instead of usual quarter Progress Report;
2. To request project Financial Partners to submit monthly Progress Reports and Applications for Payment to the Lead Partners after their verification and certification;
3. To consider that execution of the above provisions matches the fulfilment of the provisions of the paragraph 3.1.2 of the Subsidy Contract, paragraph 3.1.2 of the contract between the MA and the Lithuanian Financial Partner and paragraph 5.3 of the contract with Voivode (for Polish Lead/Financial Partner);
4. To request the project Lead Partners to prepare the Joint Progress Report and Joint Application for Payment of the project for the 4th quarter of the year 2007 basing on the above mentioned monthly Progress Reports and Applications for Payment and submit them to the JTS following provisions of the Subsidy Contract, i.e. within two weeks after having received from the partners the last Progress Report and last Application for Payment for the reporting period verified by the appropriate body performing the 1st level control;
5. To prepare the last declaration for the year 2007 to the EC by 19 December 2007. The information on expenditure to be declared shall be based on duly certified copies of the Applications for Payment and Confirmations of the 1st level controller for each quarterly or

Kopija tikra

71

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

monthly report, submitted to the JTS by the bodies performing 1st level control in each country latest on 14 December 2007;

6. To oblige the MA and the NA:

6.1. to take all necessary steps to ensure the fulfilment of expenditure forecast, announced in the last JMSC meeting;

6.2. to request the bodies performing 1st level control to provide to the JTS duly certified copies by 14 December 2007, of the Applications for Payment and Confirmations of the 1st level controller for quarterly or monthly reports for the period till 1st of December 2007;

6.3. to encourage the 1st level controllers in case of having doubts regarding eligibility of some expenditures in the reports of project partners to approve reports eliminating these expenditures. The information about expenditures not approved has to be indicated in the supporting letter. These expenditures could be approved and included into the report for the next period, if sufficient explanations or additional documents shall be submitted by the project partner;

7. To oblige JTS to take necessary steps that all bodies concerned should be informed in due time about the decision made.

Although there was also a big risk in 2007 of de-commitment due to the same reasons that de-commitment took place in 2006, the constructive cooperation of all Programme institutions, regular monitoring of the situation (contracting, reporting, etc.) and contacts with beneficiaries ensured that the Programme did not face any further de-commitments:

- projects were requested to assess the possibility of making planned investments at an earlier stage;
- support was offered to the beneficiaries, especially to those with high expenditure targets during the initial project implementation stage; project management with the aim to detect weaknesses (monitoring of project management with the aim to detect weaknesses);
- regular follow-up was carried out with the projects not meeting their targets;
- institutions, intending to declare TA spending, were encouraged to submit their reports at the earliest possible stage;
- agreement was reached with the PA to submit intermediate Programme payment claim on 19 December 2007.

Kopija tikra

72

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

All the measures mentioned above have been efficient and the submitted payment requests to the EC at the end of year 2007 have exceeded the target amount by 1 369 392 EUR – thus the risk of de-commitment for the Programme has been eliminated and Programme did not face any threat of de-commitment in the following years.

5.7. Use of Programme Technical Assistance

The TA offered in the framework of the Programme is intended for the following main purposes:

- Programme preparation, management and implementation (spending in connection with the activities must be up to 5 % of all eligible Programme costs);
- information activities, evaluation and procurement of computerised monitoring system (spending in connection with the activities must be up to 2,5 % of all eligible Programme costs);

The TA budget of the Programme, initially approved during the first JMSC meeting on 9 February 2005, in the amount of 3 653 114,31 EUR and amended during the period of the Programme implementation. The latest approved TA budget for 2009 is provided in *Annex 6*.

While implementing activities related to Measure 3.1, the following expenses were covered from the TA budget: salaries of the JTS staff and employees working as the RCPs in Poland in each of the three participating Voivodeships; office rental and maintenance costs; telecommunication and communication costs; procurement of office supplies; translations for Programme and the JTS needs; missions and training costs of the JTS staff. Expenses in connection with the JMSC meeting were also covered - rent of the conference room, refreshments during coffee breaks, lunch for the members of JMSC, travel costs of JMSC members to/from the meeting as well as their accommodation costs. In total for these purposes the amount of 2 341 494,63 EUR has been spent during the Programme implementation.

Additionally part of funds was spent for organising closure activities, i.e. the organisation of Programme Closure Group meetings, covering missions costs to closure-related conferences and meetings of representatives of bodies participating in closure activities. For these purposes the amount of 4 005,91 EUR has been spent during the Programme implementation.

Part of the TA funds was spent for the preparation of the new 2007-2013 programmes being implemented by Lithuania and Poland in the whole or part of Programme territory, i.e. Lithuania-Poland CBC programme; Lithuania, Poland, Russia ENPI programme and South Baltic ETC programme. Funds were spent on preparation of the mentioned programmes' documents and covering

Kopija tikra

73

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

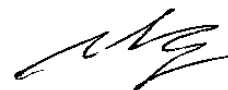
of travel and accommodation costs for the programming task force meeting members. The amount of 47 328,15 EUR was spent in Lithuania and Poland for these purposes.

Also, a part of the funds kept as an undistributed (contingency) reserve was spent by Polish and Lithuanian institutions involved in the Programme implementation for other purposes in connection with Programme implementation (training of their employees, missions in connection with their participation in various events in the framework of the Programme etc.). 63 093,69 EUR were spent for these activities during the Programme implementation.

All the Programme information and publicity activities were funded while implementing the Measure 3.2: articles in the press, various publications (project compendium "Triple Jump", describing all 158 projects being implemented in the Programme), production of promotion materials (video clips "On the road of cooperation" in four languages, 35 minute long film "On the Road of Cooperation" on DVD, table calendars "Neighbours welcome you in 2009", and other promotional items), organisation of information and Programme promotion events (the closing conference of the Programme "Neighbourhood presents" in Druskininkai on 12 September 2008, a closing conference on the TACIS component of the Lithuania, Poland and the Kaliningrad Region of the Russian Federation Neighbourhood Programme in Kaliningrad on 20 November 2008, the "Day of Europe" festival in Vilnius), a certain part of funds was allocated to procure the Programme computerised monitoring system (in 2006 a service contract was signed with the service provider, i.e. Matts Lindman Konsult AB in Sweden, Finland and Denmark) and other related costs (rent of meeting rooms, catering services during the events, translation services during the events). Some of the Programme funds were spent for preparation of the new period 2007-2013 programmes (evaluation services) and for advertising the new programmes during events held in Lithuania and Poland as well. The amount of 234 891,35 EUR was spent in total for these purposes in Lithuania and Poland.

The combined amount of the TA funds spent while implementing the Programme was 2 747 702,95 EUR. The use of the Programme TA during 2005-2009 is provided in *Annex 7* and reflected in the *Diagram 13*.

Kopija tikra

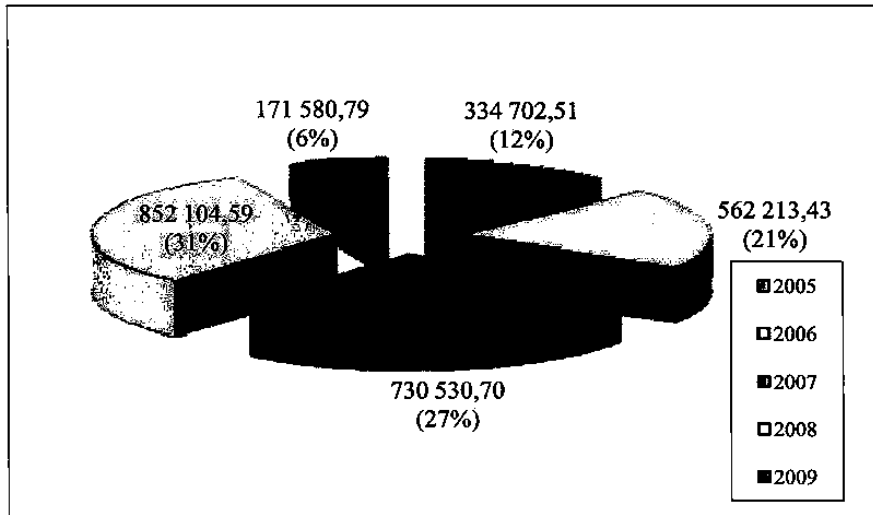

74

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Diagram 13. The Use of the Programme TA during 2005-2009

In addition to ERDF funds allocated for TA, a portion of the TACIS funds allocated for the Programme was spent for the tasks to ensure information and publicity activities in Kaliningrad Region. Using the negotiated procedure the EC delegation to Russia has concluded two service contracts with the public establishment INTERREG Joint Technical Secretariat – the first one was came into force on 8 November 2005 and was valid till 7 March 2007 (duration – 16 months, contract No. 2005/108-573). The total amount spent for this contract 50 195,00 EUR. The second one came into force on 16 April 2007 and was valid till 15 February 2009 (duration 22 months, contract No. 2007/132-813). The total amount of this contract is 111 390,31 EUR .

The main activities performed under these contracts were organisation of consultations to Russian beneficiaries in Kaliningrad, organisation of information events, publications and advertisements in Kaliningrad media, radio and TV, arrangement of travel of Russian JMSC members to the JMSC meetings and covering of the costs related to such missions, organisation of Russian beneficiaries travel to the final Programme conference in Druskininkai in September 2008 and covering related costs. Mainly it was performed by the JTS Key expert in Kaliningrad, sometimes supported by the JTS staff (especially when major events, seminars, conferences were organised). In addition the Key expert in Kaliningrad was visiting projects implemented in Kaliningrad Region and providing information on results of such monitoring visits to the desk officer of the Programme in the EC delegation to Russia. Such experience was considered as very positive and was appreciated by the beneficiaries.

Kopija tikra

75

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

5.8. Measures Taken to Ensure Publicity of the Programme

The overall objective of the publicity of the Programme was to increase social awareness and transparency of the EU actions and disseminate full information about the Neighbourhood Programme. Two immediate objectives were also defined in the Programme Complement. The first one is to provide all the necessary information how to apply for financing among potential beneficiaries in all the countries of the Programme. The second one is to improve overall image of the EU while spreading information on the benefits resulted from the implementation of the Programme.

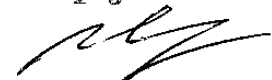
Regional policy department of MoI was responsible for the publicity of overall information about the EU structural policy and Neighbourhood Programme. Joint Technical Secretariat, Regional Contact Points (RCP) in Poland set up in the Marshal Offices, JTS key expert in Kaliningrad played an active role while assisting the MoI and spreading information on the opportunities and benefits of the Programme for the potential beneficiaries.

Information and publicity activities were carried out in accordance with the Commission regulation 1159/2000, EU Visibility Guidelines for External Actions and the annual Communication action plan prepared by the JTS and approved by the JMSC during its meetings.

Four trends of external communication were selected in order to properly advertise the Programme: mass-media, e-tools, events and technical measures (information materials and promotion items). JTS actively co-operated with various institutions collecting information about INTERREG III initiative all across Europe (*EC, EU Northern Dimension Initiative, Nordic Council, etc.*), presenting the achievements of the Programme.

Taking into account the specific features of the Programme, namely its cross border, regional character and the fact that this type of EU supported cooperation was relatively new in Lithuania, Poland and the Kaliningrad Region of the Russian Federation, the communication activities of the Programme were following the principles of intercultural communication, personal approach and creativity. All the actions aimed at promoting the Programme were aimed at impressing and explaining in popular terms. The communication followed three geographical levels (Programme level, national, and regional) and 3 repeating stages (working with potential applicants, working with beneficiaries, and promoting the achievements of the Programme) throughout the Programme life cycle.

Kopija tikra

76

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

The communication activities of the Programme were presented during the meetings of the DG Regio INFORM network in Brussels several times. They are also presented on the website of the INFORM network.

Media

During the entire Programme life cycle, press, radio and television were employed in order to circulate information about the Programme.

Articles and advertisements in newspapers were used for communication's two purposes:

- to spread the Programme messages as widely as possible;
- to explain the main features of the Programme in popular language.

In total, 17 radio and TV coverage and 120 press coverage units were issued from 2005 to 2009. Certainly, there were more non-monitored media items issued about the Programme and its project activities.

In 2008 a two minute-long video clip was produced in Lithuanian, Polish and Russian and broadcasted for a week on a Lithuanian national TV channel and Polish and Russian regional TV channels.

E-tools

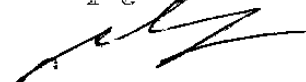
E-letter

The E-letter of the Programme was issued in four languages: English, Lithuanian, Polish and Russian and was regularly sent to the EC and its Delegation in Russia, the responsible institutions, JMSC members, regional and local government representatives, economic and social partners, umbrella organisations, beneficiaries, as well as institutions implementing other INTERREG programmes.

The number of direct recipients of the E-letter, to whom JTS would send out every issue, was 483 (253 Lithuanian, 130 Polish, 92 Russian, and eight English). Also, the RCP in Poland and JTS Key expert in Kaliningrad disseminated the E-letter to their contacts. Apart from being sent to the recipients, the E-letter was placed on the website of the Programme (www.interreg3a.org). In total during the Programme period twenty nine (29) numbers of E-letter have been published.

The E-letter contained relevant information about announced additional call for proposals, received applications and approved projects, forthcoming and organised events, Programme news, results of the contest of the most popular project of a month as well as information about the new starting Cross Border Cooperation programme Lithuania-Poland.

Kepija tikra

77

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Internet Website www.interreg3a.org

In accordance with the Communication action plan, the information about the Programme was regularly placed and updated in the Programme website www.interreg3a.org.

Information was provided in four languages on the website: English, Lithuanian, Polish and Russian. The main information was identical in all four language versions, however some country specific information, e.g. about national legal requirements or legal acts applicable only to one country, was published only in relevant national language.

Visitors of the website could find the following sections: News, Documents and Logos, Projects, JTS, Polish RCPs, TACIS contacts, E-letter, Events, and Links. Approximately 40 000 people visited the website in total.

Interactive banners were created and placed on the www.interreg3a.org:

The Most Popular Project competition (in English) provided a chance for the visitors of the website to select the most popular project every month and for the projects to advertise their activities.

The regularly updated “Neighbourhood map” provided visitors with the possibility to find out what projects were implemented in each Lithuanian county, Polish Voivodeship, and the entire Kaliningrad Region in a user-friendly interactive manner. The interactive map provided short descriptions of all 158 projects being implemented under the Programme.

The “Neighbourhood calendar” provided the visitors of the website information on where and when the projects of the Programme organised their events every selected day.

In addition, short guides for the help of applicants and beneficiaries were prepared and placed on the website:

- 10 steps for submitting an application;
- Seven steps for implementing the project;
- Injection for publicity.

Polish Regional Websites

The Polish RCPs continued providing the region-relevant information about the Programme on their regional websites.

Pomorskie RCPs administered its own website on INTERREG initiative in Pomorskie Voivodeship (www.interreg.woj-pomorskie.pl). Significant part of the website was devoted to the Programme, including the link to www.interreg3a.org. The RCPs in Podlaskie and Warmińsko-Mazurskie ensured that the most important information about the Programme was placed on the websites of their Marshal offices: www.wrotapodlasia.pl (Podlaskie) and www.warmia-mazury.pl (Warmińsko-Mazurskie).

Kopija tikra

78

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Events, Seminars

In total, 3 305 persons attended 65 events organised throughout the life cycle of the Programme. Seminars and trainings were organised by JTS and RCPs.

Topics of seminars reflected progress of the Programme – starting with instruction about filling in application forms, partner search activities, ending with information on reporting and a number of conferences in all participating countries, presenting the results of the Programme.

Picture 1. Training Process for Beneficiaries

Two major international events of the Programme were the **closing conference of the Programme “Neighbourhood Presents”**, organised in Druskininkai on 12 September 2008 and the Closing conference of the TACIS part of the Programme, which took part in Kaliningrad on 20 November 2008.

The “Neighbourhood presents” event was attended by 300 people, including the Minister of the Interior of the Republic of Lithuania Mr. Regimantas Čiupaila, the Minister of the Regional Development of the Republic of Poland Ms. Elżbieta Bieńkowska, the Minister of the Development of Territories and Cooperation with Municipalities of Kaliningrad Region of the Russian Federation Mr. Mikhail Pliukhin, and the director of European Commission’s Directorate General Regional Policy Mr. José Palma Andres, as well as other honourable guests. The beneficiaries of the projects had a chance of attractively presenting their projects in the project exhibition. Over 20 press and television journalists from all three participating countries attended the closing event and press conference, and the event was widely covered in press and television (among them – “Panorama” programme – the main news programme on Lithuanian National Television).

Every occasion was used by the MA, the NA, the JTS, the RCPs in Poland and the JTS Key expert in Kaliningrad to attend the events organised by the projects or other institutions and organisations in order to advertise the Programme.

Everyday Communication

Kopija tikra

79

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Everyday communication was also available with the JTS and RCP. Potential applicants and others interested in Programme could get any information directly from JTS and RCP while calling, emailing or making an appointment. Short consultations were provided during events when potential applicants and beneficiaries could discuss questions on their ideas and projects and get an advice. Such consultations helped to identify problems and mistakes and correct them.

Technical Measures

The JTS and RCPs in Poland produced a number of information materials and promotion items, aiming at two goals:

- providing the general public attractive guides to the Programme's website;
- thanking the beneficiaries of the Programme for implementing their projects.

Moving stands with information about the Programme and its achievements were developed to spread the information about the Programme as widely as possible. JTS continued rotating the portable Programme stands in publicly accessible places in several towns in Lithuania and in Kaliningrad (libraries, museums, business and tourism information centres, etc.). People had a chance to become acquainted with the Programme from JTS and projects' brochures and promotional materials left in the stands.

The 35 minute length film **"On the Road of Cooperation"** was also produced in four languages: Lithuanian, Polish, Russian and English and issued in 1 000 DVD copies.

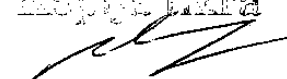
The publication **"Triple Jump"** summarising all implemented projects was prepared and published in Lithuanian, Polish, Russian and English (1 000 copies). The e-version of the publication is still available on the Programme's website.

Souvenirs (mugs, pens, calendars, folders, etc.) with Programme logos and the Programme website address were produced and disseminated in Lithuania, Poland and Kaliningrad.

Programme Promotion by Projects

In addition to the efforts of the JTS, the RCPs in Poland and the Key expert in Kaliningrad to promote the Programme, the projects also strongly contributed to advertising the results they had achieved, e.g. the project No 2006/374 "Cooperation among Borderland Universities in Application of Video Techniques" was covered by the Panorama magazine, issued by the Commission.

It is important to note, that some projects were acknowledged in a public sphere and contributed to the visibility of the Programme (for example project No. 2005/199 "Development of Tourism Relationships on Lithuanian-Poland Border due to Establishment of Tourism Information Centres")

Kopijų tikra

80

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

was selected as the best tourism infrastructure project in Lithuania in 2008 by the Lithuanian State Department of Tourism at the Ministry of Economy of the Republic of Lithuania, and the project No. 2006/289 "Development of scientific-technical support for reproduction of fish stocks in transboundary water of Lithuania and Russia" won 2nd place in the Russian national ecological competition EKOMIR in 2009.

The jury for the RegioStars 2010 Awards has chosen the project No 2006/335 "Establishing a MultiCentrum in Olsztyn and Marijampole" as a RegioStars 2010 finalist. All finalists are invited to present the projects for the jury; and the final decision will be announced in May 2010, during the Regions for Economic Change conference. The winners will receive awards from the Commissioner for Regional Policy and a film about the project will be created.

Indicators for Immediate Objectives

The Programme quantitative criteria were evaluated by comparing actual results with target expectations of publicity measures specified in the Programme Complement:

- number of participants of seminars. Target – 300 potential beneficiaries, achievement – 3065 persons (1 104 participants in 2005, 1 058 in 2006, 843 in 2007, 60 in 2008);
- number of information material units produced (leaflets, brochures, etc.), target – 5 000 throughout the Programme lifecycle, achievement – 9 000 units (2 000 brochures produced in 2005, 3 000 – in 2006, 2 000 in 2007, 2 000 in 2008);
- number of visitors of the Programme's Internet website. Target – 500 per annum, achievement - 6 000 visits in 2005; 5 400 in 2006, 3 340 in 2007, 19 190 in 2008, 1 000 in 2009;
- number of press coverage units (articles, interviews, press releases, reports), target – three radio and/or TV shows during the life cycle of the Programme, achievement – 17 and 120 articles;
- number of CD-ROMs published: 1 000 copies of a 35 minute long film "On the Road of Cooperation" on DVD has been published in four languages – Lithuanian, Polish, Russian and English;
- issuance of electronic newsletter and sending it to the interested parties, target – semi-annual newsletter, achievement – 29 issues;
- the total number of submitted applications for support from the Programme was 412, an average of 103 per year.

Quality Assessment of Publicity

According to the results of a survey carried out during Programme evaluation, only a small part of respondents did not use the information provided by JTS at all (*Diagram 14*). The answer "didn't use"

Kopija tikra

81

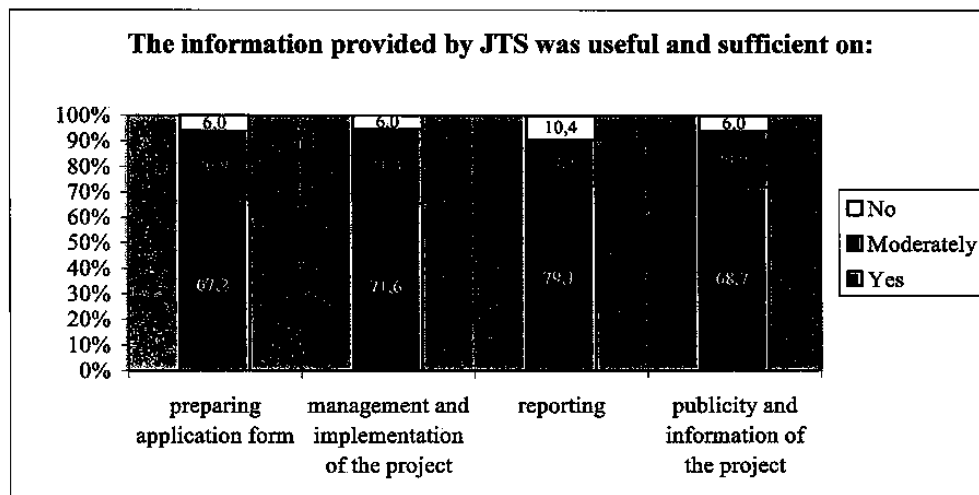
Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

was more common among Polish respondents. The majority of the recipients who used provided information indicated that it was useful and sufficient. This was stated by at least 67 percent of respondents in each category of information type. The results show that the best publicity was while informing about reporting requirements, filling in the reporting form as 79 percent of respondents declared the sufficiency of information in this category. The percent of negative answers is quite low and ranges from 6.0 to 10.4 percent.

Such a positive view on publicity and information provided by the JTS was determined by active position of the institution. Unsophisticated and clear communication provided by the JTS for beneficiaries also had significant influence.

Diagram 14. Assessment of Information Provided by JTS According to the Survey

The survey showed that 13 percent of respondents did not participate in information seminars. The share of respondents who did not participate in partner search seminars is larger and consists of 46 percent. The larger share of non-participants was determined for several reasons. First of all, most of the beneficiaries already had partners for the projects and there was no point for participation in such events. Secondly, the scope of activity of some beneficiaries was very specific and partnership could be created only with beneficiaries performing in the same scope. Yet the results of survey showed a positive view on information seminars as 91 percent of participated respondents pointed information seminars as useful (*Diagrams 15 and 16*). While assessing the usefulness of partner search seminars almost half of participated respondents were positive about it.

Kopija tikra

82

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Diagram 15. Usefulness of Partner Search Forums According to the Results of Survey

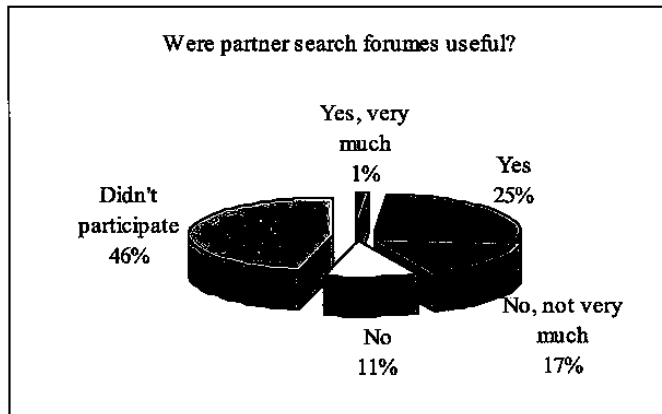
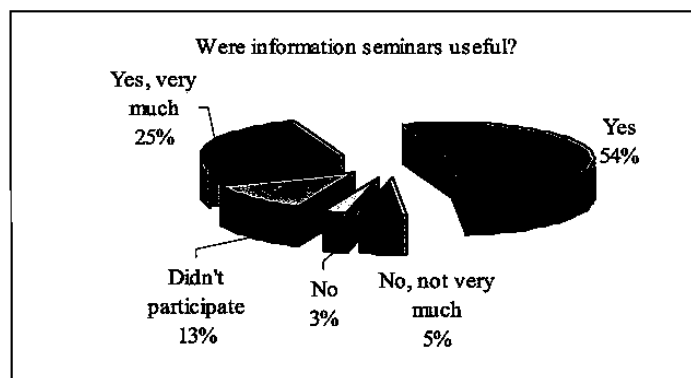

Diagram 16. Usefulness of Information Seminars According to the Results of Survey

However, there have been some coordination problems between main informing institutions. JTS functioned as main body in publicity and informing while RCPs were set up in Marshall Offices of Poland regions and were not subordinate to the JTS. They functioned as separate institution. However, the significance of RCPs cannot be denied as they played an important role while collecting applications, co-organising the Programme events, publishing information in regional newspapers, being in touch with beneficiaries (collecting data about projects events, preparing interviews with partners) as well as in line with the *Detailed communication plan for 2008* performing checks-on spot (regarding publicity requirements). Their activities were eliminating the distance factor.

Kopija tikra

83

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Nevertheless, the system of cooperation of all the bodies responsible for Programme's information and promotion should be organised in a different and more coordinated way to provide more clarity for the applicants and beneficiaries.

5.9. Programme Closure Activities

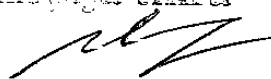
On 16 October 2007 the JMSC took a decision to establish Programme Closure Group coordinated by the MA and consisting of two representatives from each of these institutions: MA, PA, NA, Sub-PA, 2nd level control institutions, Winding-up Bodies on both sides of the border and JTS. The first Closure Group meeting took place during the JMSC meeting in Vilnius on 28 October 2008 where the composition of the Programme Closure Group and preliminary Programme Closure Schedule were presented by the MA. The Programme closure issues were also discussed during the last JMSC meeting in Gdansk on 17 November 2009. The latest Programme Closure Schedule, confirmed by the JMSC on 2 July 2009, is attached as *Annex 8*.

Comment by LT: in our opinion, this section should contain not only the activities of Winding-up Bodies but also at least the brief information about closure procedures of the Managing Authority, Paying Authority and other relevant institutions which are the main institutions of the Programme. Moreover, these closure procedures of all institutions will be audited during the closure audit.

The National Audit Office of Lithuania (Winding-up Body in Lithuania) is responsible for the Winding-up audit of the whole Programme. The Department for the Protection of the European Union Financial Interests in the Ministry of Finance of the Republic of Poland (Winding-up Body in Poland) is responsible for a partial declaration on winding-up covering the expenditures incurred by the final beneficiaries in the Republic of Poland.

The National Audit Office of Lithuania, has prepared the preparation of the Strategy for Winding-up audit of Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme for 2004–2010 in Lithuania (hereinafter - the Strategy). The developed Strategy lays down the following key areas of the Winding-up audit by National Audit Office of Lithuania:

- the management verifications under Commission Regulation (EC) No. 438/2001 Article 4 (evaluation of reliability and quality of these verifications);
- the quality of sample checks on operations carried out by Internal Audit Unit under Commission Regulation (EC) No. 438/2001 Article 10, i.e.:

Kepija tikra

84

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

- the quality of system audits;
- the quality of 5 % eligible expenditure sample checks;
- the implementation of audit recommendations.

In order to get appropriate audit evidences to evaluate operation of management and control system, it was foreseen to carry out the audit procedures on the sample of expenditures declared to the EC.

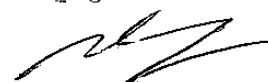
Following the Strategy, the audit of management and control system of the Programme was carried out in 2008. The main aims of this audit were:

- 1) to evaluate whether the management and control system of the Programme are in compliance with the EU regulations;
- 2) to evaluate the accomplishment of management verifications under Commission Regulation (EC) No. 438/2001 Article 4;
- 3) to evaluate the quality of the work done by the 2nd level control bodies, that are responsible for the sample checks on operations under Commission Regulation (EC) No. 438/2001 Article 10 (ISA 610 Considering the Work of Internal Audit).

The Memorandum of Understanding stipulates the cooperation between institutions in the Republic of Lithuania and in the Republic of Poland, which are responsible for the winding up of the Programme, i.e. National Audit Office of Lithuania and the Unit for Audits of ETC Programmes and Own Resources of the Ministry of Finance of Republic of Poland. Thus, National Audit Office of Lithuania initiated the preparation of a common winding-up audit strategy together with the Winding-up Body in Poland. During the meetings of the representatives of Winding-up Bodies in Lithuania and Poland and by other means of communication the common audit strategy for winding up of the programme was discussed and it was agreed on preliminary time schedule for the closure procedures, on a preliminary format of the report which has to be submitted with the winding-up declaration, on the exchange of relevant documents and information necessary to prepare the winding-up declaration and the accompanying report for the whole territory of the Programme.

On 22 December 2009 the Winding-up Body in Lithuania has developed and sent to the relevant institutions the final version of the package of the information necessary to carry out the closure audit and for the preparation of the winding-up declaration and the accompanying report together with submission timetable and deadlines, after preliminary consultations with all the institutions involved into the Programme closure both in Lithuania and Poland

Kerija tikra

85

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

Since the deadline for eligibility of expenditure was extended, the deadline for submission of the closure documents was extended as well (point 2.5.2 of Guidelines on closure of assistance (2000-2006) from the Structural Funds). Accordingly, the final deadline for submission of the closure documents of the Programme to the EC is 31 March 2011, i.e. fifteen months after the final date for eligibility of expenditure.

Brief information on the closure activities of the National Authority

According to the schedule of the Closure Group Programme, the NA should provide all required information concerning Polish side for example: on irregularities, recoveries, Article 4 checks, implementation of recommendations.

As regards reporting system, at the beginning of the year 2010, the annual reports for the year 2009, i.e. last year of the Programme implementation period, have been submitted to the NA by all three relevant Voivodeship Offices. At the moment NA puts the emphasis on the activities aiming at verification and confirmation all the expenditures undertaken by Polish beneficiaries.

Furthermore, some co-ordination meetings regarding successful closure of assistance within Interreg Programmes 2004-2006 have been organized yet. The progressive actions for closure of assistance within *Lithuania, Poland, Kaliningrad region of Russian Federation Neighbourhood Programme* are expected in the nearest future.

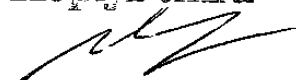
The PA provided the National Audit Office of the Republic of Lithuania with the draft Final Certificate and Statement of Expenditure and the Application for Payment for the Programme and the information necessary to carry out the closure audit and for the preparation of the winding-up declaration.

5.10. Summary of the Results of the Main Evaluations Carried Out in Relation to the Programme

5.10.1. Ex-ante Evaluation

The aim of the ex-ante evaluation, in accordance with Article 41 of the Council Regulation (EC) No. 1260/1999 was to provide a basis for preparation of the development plans, assistance and Programme Complement of which the ex-ante evaluation shall form a part. The assessment was

Kopija tikra

86

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

carried out by the Centre for Strategy & Evaluation Services on behalf of the MoI between October – December 2003.

The ex-ante evaluation was represented at a meeting of the INTERREG Task Force on 12 and 13 November 2003, held in Warsaw. Feedback received on the report was generally positive with suggestions made by the ex-ante team in the interim report perceived as having added value. The discussion at the Task Force meeting identified a number of areas where further work was needed on the Programme Complement, for instance data compatibility on the Kaliningrad side, the unresolved question as to whether or not a Sub-PA will be set up in Poland, management of the Programme on the Kaliningrad side.

While most of the recommendations made by the ex-ante team were taken into account, there were some instances where stakeholders took a different view from the ex-ante – for example, in respect of splitting Priority 2, Measure 1 into two separate measures. It was argued by participants that the labour market dimension of this measure was a relatively small part of the measure overall. Therefore, participants in the Task Force meeting felt that this measure should be left as a single measure. However, in the final version of the Programme following recommendations were taken into account: description of the border region, vision clarified, performance indicators revised, measures clarified, and implementation at project level clarified.

5.10.2. Mid-term Evaluation

The Programme is not a subject of a mid-term evaluation in accordance with the EC's Practical Guide for preparing new and amending existing INTERREG III CIP as a result of Enlargement.

5.10.3. Evaluation Study on Results and Impact of the Programme

In addition to the compulsory evaluations, on 27 March, the JMSC decided to carry out an evaluation study on results and impact of the projects funded by the Programme. The Annual Report 2008 had shown that the project results, outputs are reached satisfactory, but it is not clear how generally implemented projects affected organisations, and the Programme territory. However, there was no information available whether the project outcomes were used and how after finalisation of the project activities, and if not, which the main obstacles for their non-use were. Thus, the purpose of the evaluation study was to provide recommendations for the programmes successors.

Kopija tikra

87

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

After the public procurement procedure, "BGI Consulting" Ltd. was selected to carry out the evaluation study. The evaluation study was finalised by the end of November 2009. In addition to the prepared study, the company made two oral presentations in Lithuania and Poland to familiarise JMSC members with the evaluation results.

According to the evaluation study (summary of evaluation is provided in *Annex 9*), most of the project (examples of projects provided in *Annex 10*) outcomes were used after the project had been finalised. The results of the evaluation study will also be taken into account in the implementation of the successor Programmes 2007-2013.

5.10.4. Ex-post Evaluation

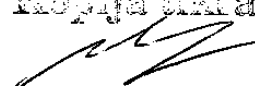
The EC, in cooperation with the Member States and the MA, is responsible for carrying out the ex-post evaluation of INTERREG 2000-2006 Initiative in one joint evaluation. The ex-ante evaluation, according to Article 43 of the Council Regulation (EC) No. 1260/1999 covers the utilisation of resources and the effectiveness and efficiency of the assistance and its impact. Furthermore, it shall draw conclusions regarding policy on economic and social cohesion.

The call for tenders for an external evaluator was published in spring 2008. In autumn 2008, the company PANTEIA was selected to carry out the task. The Programme contributed with input to a questionnaire sent by PANTEIA. The ex-post evaluation an inception report was elaborated by February 2009.

5.11. Actions on Comments and Recommendations Made by the Commission Following Annual Review and Audit Meetings

The first annual Programme meeting in accordance with Article 34.2 of the Council Regulation (EC) No. 1260/1999 of 21 June, 1999, which lay down general provisions on the Structural Funds, was organised in 2006 between the main Programme bodies and the EC. During the annual meeting, four main questions were discussed:

1. Final agreement on MoU between Lithuania and Poland;
2. Revision of the text of the Subsidy Contract;
3. Importance of "real" Cross-border dimension in projects;
4. Sharing of responsibilities between the main bodies for the next programming period.

Kopija tikra

88

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

All recommendations given after the annual event were implemented, and as further implementation of the Programme was rather smooth, it was decided that there was no special need for the other annual review meetings.

5.12. Conformity with Community Policies

All the implementing institutions of the Programme put forth efforts to ensure compatibility and coordination with Community policies and horizontal priorities, including the rules on competition, on the award of public contracts, regional development, and sustainable development (environmental protection) and on the promotion of equal opportunities.

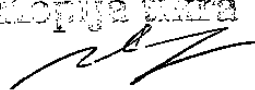
Evaluators of other EU structural assistance programmes concluded that the understanding of horizontal priorities during the period of 2004-2006 was rather narrow and instrumental. That is due to many factors, but first and foremost, it is the lack of experience: this type of horizontal integration of priorities was not normally emphasized in the national policies, even less so – measured. A similar tendency was also noticed in the *ex ante* evaluation of this Programme.

General understanding of horizontal priorities:

- The aim of Regional Development horizontal priority is to harmonise investments into infrastructure, human resources and business competitiveness in less developed regions or municipalities.
- Sustainable Development is usually understood as harmonisation of socio-economic development with environmental issues, and institutional cooperation;
- Equal Opportunities is understood not only as elimination of inequality of women and men, but also as prevention of discrimination in the areas of gender, race, ethnicity, religion or belief, disability, age, and sexual orientation.

The nature of the INTERREG initiative itself fulfils the major portion of the essence of the **Regional Development** horizontal priority, as the assistance is directed towards a certain target border region only, having special needs due to its geographical location.

The content of **Sustainable Development** was not defined clearly enough in the Programme documents; however, one may assume that Sustainable Development is identified with environmental protection and compliance with environmental requirements. The priority was understood in a more narrow sense than it was supposed to, and the focus was only on the keeping of environmental requirements, and improvement of environmental conditions. However, environmental dimension is

Kopija tikra

89

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

but one of the constituent parts of Sustainable Development – it encompasses economical and social development too. It may be concluded that the priority was not defined clearly enough.

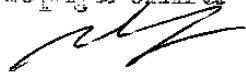
This priority was integrated into the Programme using a differential method – the entire Measure 1.3 was designated to that purpose, directing all the investments into environmental protection, and improving sustainable utilisation of energy resources. The aim of this measure is to create conditions for balanced environmental development. The aim of Measure 1.2 is also oriented towards balanced economical development; however, it reflects balanced development in a rather theoretical dimension, because only a few projects may be actually related to the implementation of this priority.

Other Programme measures were not aimed directly at Sustainable Development; however, they did include an environmental dimension. Programme documents included a requirement for all the projects to be implemented in compliance with environmental requirements. That is the reason why some of the projects had to go through an evaluation process in regard to environmental impact. On the other hand, there were no special criteria for attaining sustainable development; however, qualitative criteria included points for environmental impact. Two points were awarded to projects whose main aim was environmental protection, and one point was awarded for positive environmental impact. It shows that attention was paid to the implementation of this horizontal priority during the evaluation process of all the projects, and assumptions for its implementation were present.

Project No. 2005/214 “Perspectives of Offshore Wind Energy development in marine areas of Lithuania, Poland and Russia” may be identified as one of the good practice examples with an especially great potential to contribute to future sustainable development. Beneficiary drew a map of wind power parks in the Baltic Sea, focusing on the principals of sustainable development. They also made proposals on how the generated power could be connected to the existent power network. Should the project be continued in the future, it may fully implement all the three dimensions of balanced development: environmental protection, and economical and social development.

To sum up, after evaluating integration of Sustainable Development horizontal priority into Programme documents and its practical implementation, it may be stated that the priority was defined in a narrow sense, but it was properly implemented by beneficiaries.

The requirement of **Equal Opportunities** has been introduced among the set of minimum criteria for project selection – thus it was a quality criterion in the project assessment. However, the aspects of equal opportunities have been difficult to approach as the majority of the project applications were very broad in their scope and only few projects have included the equal opportunities as the main outcome in their activities – as an example of implemented projects could be mentioned the project No. 2006/329 “Polish-Lithuanian cooperation of non-governmental organisations in area of therapy

Kopija tikra 90

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

disabled people” by Integrational Association in Gdynia “RAY” with the objective of raising up the qualifications of Polish and Lithuanian pedagogic staff working with disabled people and increasing the social activity of disabled people in Poland and Lithuania and also introducing the model of cooperation of parents of disabled people with pedagogic staff. Another example is project No. 2005/180 “Development of Structures Promoting Historical Heritage in Sopot, Gdansk, Svetlogorsk and Ozersk”, among other activities promoting tourism development, special elevators for the disabled were mounted in the Sopot museum to assure unobstructed access of disabled to cultural services. The project was implemented under Measure 1.4 for tourism development; however, one of the activities foreseen was designated to the implementation of the equal opportunities principal. While employing staff in the JTS the equal treatment of genders has been applied as well - the main criterion for the selection of the employees was their qualification.

Even though the Programme did not single out one specific measure for stimulating equal opportunities, it may be stated that the basis for integrated implementation of the priority was provided. Measure 2.1 envisages certain orientation towards implementing of this horizontal priority because among the eligible activities for financing there were also measures for improved employment of socially endangered groups (disabled, refugees, older people, homeless, abused children, single parents, long-term unemployed persons). However, it may be concluded again that the implementation of the priority was defined in a narrow sense, guaranteeing equality in the labour market mostly, but in general the priority should encompass not only equality of sexes and public integration of the disabled, but also reducing of discrimination in relation to race, ethnicity, sexual orientation, age, etc.

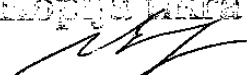
As it is required by the Article 12 of the General Regulation for the Structural Funds (EC) No. 1260/1999 and by the INTERREG III Guidelines, in the framework of this Programme State Aid provisions of Articles 87 and 88 of the Commission Treaty to *de minimis* aid in the agriculture and fisheries sectors were respected.

5.13. Compatibility of the Programme with Community Structural Assistance

All the implementing institutions of the Programme put efforts to ensure compatibility and coordination of all the Community structural assistance.

Coordination with Other Structural Funds Programmes

The activities financed by the projects were funded only from one of the sources: either from the Programme or from the Single Programming Document in Lithuania and either from the Programme

Kopija tikra

91

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

or from the Regional OPs in Poland, or other programmes funded by the EU or other Community Initiatives. The financing from different sources in both countries did not overlap - it was ensured by the National Authorities through analysis of the projects submitted for financing in different committees and working groups (in Lithuania – NS, in Poland – the panel of experts, consisting of members coming from the different line ministries or other public authorities involved in implementation of the EU funded programmes).

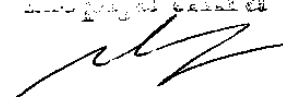
Avoiding the double financing of projects being implemented by the same institution from different sources was ensured by the 1st level control both in Lithuania and in Poland by checking the original accounting documents, and in addition the JTS also constantly was paying attention to this issue while checking the Progress Reports – in case of any doubt additional clarifications/proofs were requested from the beneficiaries and/or checks on spot were carried out.

Coordination with TACIS and PHARE

The projects financed from TACIS were approved during 2006-2007. During the assessment process, the JTS was closely cooperating with the EC Delegation to Russia and as well TACIS LSO in Kaliningrad. The JTS Key expert in Kaliningrad provided information to the working group of Kaliningrad authorities, involving representatives of main ministries and as well Regional Government, in order to exclude the possibility of double financing from TACIS resources. Taking into account that a considerable number of projects submitted under the Programme are continuations of PHARE CBC projects, and taking into account that the last PHARE 2003 CBC programme in Lithuania was administered by a separate unit in JTS, the JTS employees are thus administering this PHARE CBC programme and the staff working with Programme closely co-operated to exclude the possibility of double financing from this source.

Synergy and avoiding of duplication of activities in the Kaliningrad Region was ensured through the cooperation with the EU-Russia Cooperation Programme LSO, as well as through communication with EC-funded projects (“Administrative capacity Building for the Kaliningrad oblast”, “Vocational Training and Labour Resources in the Kaliningrad Region”). This cooperation also provided the background for the new CBC ENPI programme in terms of activities already implemented in certain sectors, successful partnerships established and lessons learnt.

Kopija tilra

92

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

6. Response to the Crisis

In the scope of the Programme implementation, the financial market crisis that appeared on the European markets around September 2008 cannot be overlooked. The global economy has been facing a financial crisis involving banking systems, stock markets and the flows of credits, which resulted in further changes in macroeconomic indicators, and consequently influenced the socio-economic situation of regions involved in the Programme implementation. Although initially the financial crisis mainly hit the banking systems and credit policies, it is already now influencing households and businesses.

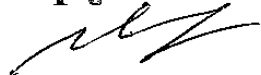
The Programme is too little on a financial scope to have a significant impact on the regional economy; however some results, possibly reducing the effect of the crisis, could be mentioned:

Human capacity building:

- project management, communication and languages improved skills of employees of 370 organisations while implementing projects, thus making preconditions to these organisations for successful participations in other national and international projects.
- many seminars and training sessions organised within the projects, improved different skills of 4 900 event participants in the Programme area and hopefully will have a positive effect on the daily work of these people, no matter where they work in the public or business sector.

Infrastructure development:

- Improved tourism infrastructure – 48 renovated or established objects (museums, paths, etc) and created information systems, positively influenced local tourism flows. Although it is problematical to assess these figures, people are more likely to visit tourism objects in their neighbourhoods during crisis, than they are to travel far abroad.

Kopija tikra

93

7. Contribution to the Lisbon Strategy

Programme compatibility with Lisbon Strategy is important to achieve a positive fund impact, but the Programme is too little to have a significant impact, as the Lisbon strategy is focused more on a governmental (national) level. However, still several objectives could still be affected, especially in the fields of social integration, regional development, employment, etc.

The Programme is assessed in the context of the following Lisbon Strategy aims and in the context of the “Annual country assessments – a detailed overview of progress made with the implementation of the Lisbon Strategy reforms in Member States in 2008”, published by the EC on 28 January 2009.

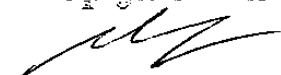
- **Knowledge and innovation – engines of sustainable growth** (increase and improve investment in R&D (research and development), in particular by private business, facilitate all forms of innovation and the spread and effective use of Information and Communication Technologies and build a fully inclusive information society, strengthen the competitive advantages of its industrial base, encourage the sustainable use of resources and strengthen the synergies between environmental protection and growth).

The Council recommended that Lithuania accelerate the reform of its R&D and innovation system; for Poland, recommendations were issued to reform the public research sector to boost R&D and innovation, and to encourage private R&D.

Measure 1.1 projects contributed to this aim broadly, yet more activities were orientated to economy development; and only a few R&D, Information and Communication Technologies and innovation projects were financed. The most representative indicators for the contribution are: “Number of cross border innovation/ know-how transfer projects” (achieved by 100 % and reached 18) and “Number of cross border relevant databases and networks” (achieved by 110 % and reached 109).

- **Making Europe a more attractive place to invest and work** (extend and deepen the Internal Market, ensure open and competitive markets inside and outside Europe and to reap the benefits of globalisation, create a more competitive business environment and encourage private initiative, promote more entrepreneurial culture and create supportive environment, expand and improve European infrastructure and complete priority cross-border projects).

Kopija tikra

94

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

The Council recommended that Lithuania improve the efficiency of the regulatory environment with particular focus on legislative simplification and on increasing foreign direct investment; for Poland, recommendations were issued to improve the framework for competition in network industries.

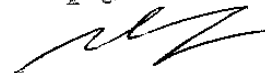
Projects in Measures 1.1, 1.2 and 2.1 contributed to this aim. Brown field investments, development of industrial zones (projects No. 2005/202 "Development of industrial zones infrastructure in Lithuanian – Polish cross border", No. 2005/072 "Investment promotion of industrial areas and 'green fields' in Euroregion Nemunas") were broadly supported by Measure 1.1, unfortunately only preparation works were accomplished within the project activities and so far companies have not started activities in these areas, thus it creates all preconditions for the future development.

Establishment or modernisation of integrated cross border public transport systems; preparation of project documentation for investment into infrastructure; development and modernisation of cross border security, small scale roads; small scale port infrastructure were supported under Measure 1.2 (projects No. 2005/201 "Development of road infrastructure in the Lithuanian and Polish border area" and No. 2005/148 "Development of security infrastructure of the Lithuanian and Polish border tourism") and directly contributed to the Lisbon strategy, but short project implementation period, growing prices in building sector and comparable not big funds allocated for the Measure 1.2 projects determined that only few projects were financed within this measure.

Measure 2.1, in relation to the Lisbon objective under discussion, has been relevant in the financed projects in the following areas: training of businessmen and employees, stimulation of entrepreneurship and activeness of youth. However, these activities were not the priority of the measure, thus we may not consider it as oriented towards strengthening of the skills of entrepreneurship, and adaptation to the needs of the labour market, the project No. 2006/283 "Competency development of business management and cooperation" is one of best examples showing the contribution to this aim of Lisbon strategy.

- **More and better jobs** (employment policies to achieve full employment, improve quality and productivity at work, and strengthen social and territorial cohesion; promote lifecycle approach to work; ensure inclusive labour markets, enhance work attractiveness; improve matching of labour market needs; promote flexibility combined with employment security and reduce labour market segmentation; expand and improve investment in human capital; adapt education and training systems).

Kopija tikra

95

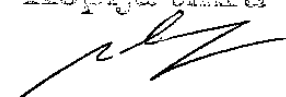
Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

The Council recommended that Lithuania increase the supply of a skilled labour force by promoting regional mobility and reforming education and training systems; for Poland recommendations were issued to develop an integrated flexicurity (welfare state model with a pro-active labour market policy) approach with a focus on active labour market policy for disadvantaged groups, improving incentives to work, developing the lifelong learning strategy, and adjusting education and training to labour market needs.

Measure 2.1 projects contributed to this aim in the context of human resource development, but only a few projects directly contributing to labour market were financed – the project No. 2005/038 “Exchange of experience in the field of Job market between Poland and Kaliningrad District” is one of the best examples showing the contribution to this aim of Lisbon strategy, even if experience exchange was more useful to Kaliningrad region, which do not have obligation to implement Lisbon Strategy.

Kopija tikra

96

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

8. Transfer of the Lessons Learnt

Due to its short period and a cross-border character, the Programme was truly challenging and many lessons were learned both by Programme bodies and by the beneficiaries. Some lessons learnt were already taken into account during preparation of the new 2007-2013 ETC programmes.

Lessons learnt by Programme bodies:

- programme, priority and measure level objectives should be more specific and realistic in regard to programme funding and intervention logic;
- additional descriptions of indicators (product, result, impact) should be provided to elaborate the calculation order thereof, and to indicate measuring units;
- a clear and monosemantic accumulation of monitoring indicators from beneficiaries should be ensured;
- a clear and monosemantic interpretation and programme/priority - level systemization of accumulated monitoring indicator data should be ensured;
- projects involving specific local investments need to demonstrate how each investment will relate to the overall cross border strategy.

Lessons learnt by project implementers:

- to know the partners before preparation of the joint project;
- to minimise the number of project partners. More partners does not mean better cross border impact, but is much more difficult to manage;
- not to underestimate the costs and time associated with the Lead Partner role, including human and financial resources required for the project implementation;
- to plan precisely financial resources and financial flows since due to international character of the project it could take longer to receive reimbursement of expenditures incurred than in national projects;
- to follow not only the Programme rules, but to follow EU and national rules as well.

Kopija tikra

97

Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme
(version as of 28 February 2011)

FINAL REPORT

List of Annexes

Annex	1	List of Approved INTERREG Projects and Amounts Paid out to the Beneficiaries
Annex	2	List of TACIS Projects and Amounts Paid out to the Beneficiaries
Annex	3	Application of the Interest Earned
Annex	4	List of Independent Audit Companies
Annex	5	List of Irregularities notified to the EC
Annex	6	The latest approved TA budget
Annex	7	Use of the Programme TA during 2005 – 2009
Annex	8	Programme Closure Schedule
Annex	9	Summary of Evaluation Study
Annex	10	Examples of the projects

VRM regioninės politikos dep.
Teritorinio bendradarbiavimo
programų sr. vyr. specialistas
Vilmantas Kisielis

2011-03-03

Kopija tikra

98

ANNEX 1. List of Approved IN-HOUSE Projects and Amounts Paid out to the Beneficiaries

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

WPM Requinta pol. 1/2000
Kutubina Pendidikan
programas de yg pemerintah
Indonesia kekinian

Annex 2. List of TACIS Projects and Amounts Paid out to the beneficiaries

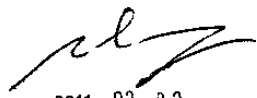
No	Index	Call	Contract No	Beneficiary	Title	Measure	Duration	Contract start	Contract end	Facts grant (Contract)	Total budget (Contract)	Actual EU credits / (hrs.)	Actual Total budget	Final Report approved
1	2005/204	3rd	2007/132-257	Municipal Institution of Culture "Youth Centre of Culture"	"Dance with us"	2.2	8	2007.02.17	2007.10.17	10,028.20	10,556.00	10,009.57	10,537.37	1
2	2005/214	3rd	2006/132-473	P. P. Shcherbov Institute of Oceanology of Russian Academy of Science	Prospectives of Oilshore Wind Energy Development in Marine Areas of Lithuania, Poland and Russia	1.3	21	2006.08.04	2008.05.04	167,540.00	186,156.00	150,786.00	199,402.00	1
3	2006/137	3rd	2006/132-972	Klaipėda region picture galleries	Support for International Business Cooperation in Kaliningrad District	1.1	20	2006.07.26	2008.03.26	253,900.00	284,600.00			1
4	2006/171	3rd	2006/132-476	Ceramics gallery "Vedropravy" (integrated into the "Vedropravy")	Pestry - art without limit, gods without duty	2.2	7	2006.08.01	2007.03.01	46,372.35	48,813.00	44,684.66	47,125.31	1
5	2006/211	3rd	2006/132-434	Regional State Educational Institution of Additional Professional Education - Educational-Methodical Centre	Culture and Arts	2.1	18	2006.08.30	2008.02.29	170,768.00	198,277.00	170,768.00	198,277.00	1
6	2006/192	3rd	2006/132-436	Historical Museum of the City of Sovetsk	"WAR and PEACE" - the 200th anniversary of the Battle of Heligoland and the Traces of "Tilt" - the beginning of European House	2.2	12	2006.09.19	2007.09.19	47,781.00	53,090.00	42,933.67	48,262.67	1
7	2006/180	3rd	2006/132-599	Herman Brochart Museum	Development of the museum promoting historical heritage in Sopot, Gdańsk, Sopot and Olsztyn	2.2	14	2006.10.14	2007.10.14	60,460.30	67,215.00	58,694.32	65,440.22	1
8	2006/235	4th	2006/132-590	Non-State School of General Education of N. L. Merga	Co-operation between Kaliningrad and Klaipėda in support of education through best practices	2.1	12	2006.11.03	2007.11.03	46,655.00	40,138.00	43,516.89	45,999.89	1
9	2006/266	4th	2006/132-430	Kaliningrad regional public environmental organization ECODEFENSE-education	Environmental education of citizens - Polish-Russian experience exchange	2.1	12	2006.12.09	2007.12.09	47,460.00	49,960.00	46,906.01	49,406.01	1
10	2006/289	4th	2006/132-599	Kaliningrad state technical university	Development of scientific-technical support for reproduction of fish stocks in trans-boundary waters of Lithuania and Russia	1.1	16	2006.12.06	2008.04.06	251,963.00	279,963.00	251,518.65	279,518.65	1
11	2006/261	4th	2007/130-490	Kaliningrad innovative and technological centre	Support for SME of the Neighbourhood region based on cooperation and technology transfer	1.1	18	2007.02.07	2008.08.07	210,000.00	250,000.00	210,000.00	250,000.00	1
12	2006/280	4th	2007/130-953	Municipality "Qazant town district"	Our ecology - our future	1.3	15	2007.04.03	2008.07.03	51,064.00	56,760.00	47,308.02	52,655.98	1
13	2006/291	4th	2007/131-758	P. P. Shcherbov Institute of Oceanology of Russian Academy of Science	Sustainable Development Indicators for 1224 in the South-Eastern Baltic	1.1	17	2007.01.11	2009.06.11	151,200.00	168,000.00	136,080.00		currently processed
14	2006/288	4th	2007/131-860	Kaliningrad University (North Lead Partner was changed after project approval)	Establishment of the Bipolar Area of Science and Research Kaliningrad-Kaliningrad	1.1	12	2007.01.04	2008.01.04	108,000.00	120,000.00	104,011.76	116,011.76	1
15	2006/230	4th	2007/132-076	Regional Development Agency "Nadruva" (RU)	Image improvement and dissemination of information of Burgenland Nemunas	2.1	19	2007.02.02	2008.09.02	42,330.00	49,760.00	42,330.00	49,760.00	1
16	2006/249	4th	2007/132-229	Kaliningrad Regional Universal Scientific Library (RU)	Internet Festival of Literature. Burending 2007	2.2	12	2007.03.02	2008.03.02	45,468.00	50,520.00	36,374.00	41,428.00	1
17	2006/257	4th	2007/132-238	Tomsk State University of Russia (Tomsk)	Harmonising development of landscape formation of tourist objects environment impacting new plans	1.1	18	2007.02.02	2008.08.02	101,571.00	112,802.00	97,640.35	108,489.00	1
18	2006/276	4th	2007/132-266	Chernyshevsk Teachers' Training College	Development of Communication Mass among Academic Youth in Border Regions	2.1	18	2007.04.03	2008.10.03	76,176.00	84,640.00	60,941.00	55,593.90	1
19	2006/274	4th	2007/132-252	Urban District Administration of the municipality "Chuvsh Urban District" (RU)	Preparation of investment into water quality improvement in the Gdovsk-Chuvsh cross-border region	1.3	24	2007.01.10	2009.01.10	261,102.00	290,795.00			1
20	2006/231	4th	2007/133-006	Nemunas Euroregion Marijampole Bureau (LIT)	The development of industrial zones in euroregion "Nemunas" in Kaliningrad region	1.1	30	2007.03.20	2009.09.20	264,907.00	296,387.00			1
21	2006/275	4th	2007/133-042	Prakla Municipal Commune Office (PL)	Development of common cultural sphere of Euroregion Nemunas	2.2	29	2007.04.01	2009.09.01	226,800.00	252,000.00			1
22	2006/282	4th	2007/132-223	Administration of Shire District Municipality (RU)	Cooperation of Lithuania and the Kaliningrad Region in Reduction of Contamination of Common Use Water Resources	1.3	16	2007.05.03	2008.09.03	214,456.00	252,026.00	0.00	0.00	N/A - Beneficiary refused pre-financing
23	2006/262	5th	2007/132-593	Kaliningrad youth association "Yezumi" (RU)	Cross-border youth leaders academy	2.1	12	2007.02.22	2008.02.22	90,500.00	101,000.00	90,123.66	100,223.66	1
24	2006/251	5th	2007/132-594	Federal State Institution "Pomeranian Orthopedic Sanatorium "Pomeranian" of the Federal Agency for Healthcare and Social Development (RU)	The establishment of international rehabilitation centre for 14-year old children with disabilities	2.1	20	2007.03.22	2008.11.22	269,862.00	299,862.00	268,163.92	297,993.00	1
25	2006/245	5th	2007/132-616	Administration of Svetlogorsk municipality (RU)	Organising Children soccer games - a good example of cross border sports interaction	2.1	14	2007.06.09	2008.06.09	176,290.10	196,680.00	141,032.00		currently processed
26	2006/241	5th	2007/132-595	Smolenskaya Lida Memorial-Battle School (LT)	The development of secondary schools' and additional educational organisations' participation in formation and realisation of river basin action plans	1.3	30	2007.04.07	2009.10.07	153,100.33	170,111.50			1

Kopija

No	Index	Call	Contract No	Beneficiary	Title	Measure	Duration	Contract start	Contract end	Total grant (Contract)	Total budget (Contract)	Actual EU contrib./res. budget	Actual Total budget	Final Report approved	Report submitted and being processed	Report approved by 31/12/2009	Report not implemented
27	2006/347	5th	2007/132-459	European Foundation of Monument Protection (PL)	Polish-Russian School of Cultural Heritage Protection - Sudbina 2007	2.1	12	2007.05.01	2008.05.01	125,935.00	130,951.00	123,638.27	137,375.85	1			
28	2006/364	5th	2007/133-146	Non-commercial partnership "Lithuanian Business Club in Kaliningrad region" (RU)	Development of business partnership of Kaliningrad and Lithuania border regions	1.1	20	2007.04.03	2008.12.03	131,811.00	140,790.00						
29	2006/352	5th	2007/137-560	Immanuel Kant State University of Russia (RU)	New approach to migration regulation in south-eastern Baltic for the European context	1.1	14	2007.04.20	2008.08.20	67,183.20	74,644.00	66,623.56	74,090.36	1			
30	2006/337	5th	2007/137-631	Administration of Gurevskiy city district (RU)	Modernization of wastewater treatment plant in the city of Gurevskiy (Gurevskiy)	1.3	18	2007.04.06	2008.10.06	168,000.00	178,000.00	133,517.70	148,534.54	1			
31	2006/338	5th	2007/138-367	Administration of Neringa Municipality (LT)	Creation of cross-border bicycle trail along the old post road on Curonian Spit: EUROVELO - BALTICA	1.4	32	2007.04.20	2009.12.20	194,580.00	224,860.00						
32	2006/360	5th	2007/138-583	Lithuanian State Pisciculture and Fisheries Research Centre (LT)	Promotion of Fisheries Resources Handling in the Neighborhood region	1.1	24	2007.08.31	2009.05.31	267,318.00	297,020.00	240,586.00		1			
33	2006/240	5th	2007/142-112	Fund of support of small business in Kaliningrad area (RU)	Comprehensive Study of possibilities of innovation Business Incubation in Kaliningrad Oblast	1.1	30	2007.07.17	2009.12.31	261,000.00	290,000.00						
34	2006/383	6th	2007/140-469	Public Organization Palanga Tourist Information Centre (LT)	Support to development of the constant recreation space in the neighborhood	1.4	20	2007.07.06	2009.03.06	178,937.22	209,774.00	143,150.00		1			
35	2006/394	6th	2007/140-470	Kaliningrad Institute of Farming staff of agriculture (RU)	Support to the development of agricultural production on poorer lands of the "Neighborhood region"	1.1	22	2007.08.23	2009.06.23	261,410.00	295,970.00	227,257.18	255,345.15				
36	2006/387	6th	2007/140-471	Administration Municipal Formation "Krasnoznamenak urban district" of the Kaliningrad region (RU)	Reconstruction of waste water system in Krasnoznamenak city district	1.3	36	2007.12.25	2010.12.25	360,000.00	500,000.00	104,777.00					
37	2006/388	6th	2007/140-472	Warms and Mazury Regional Development Agency Joint Stock Company in Olsztyn (WNARR S. A.) (PL)	Partnership between Russian and Polish local authorities as a basis of cross-border cooperation	2.1	22	2007.10.04	2009.08.04	219,062.50	241,425.00						
38	2006/389	6th	2007/140-473	Foreign Investors Association in the Kaliningrad region (RU)	Elaboration of package of measures for the development of the infrastructure of municipalities in Kaliningrad region to ensure the inflow of investments	1.1	18	2007.08.31	2009.02.28	104,806.00	120,000.00	82,261.43	90,469.01	1			
39	2006/390	6th	2007/140-474	Regional public organization "Kaliningrad PEN - centre" (RU)	"Baltic" - development of cross-border cooperation between creative organizations	2.2	24	2007.08.10	2009.08.10	196,105.43	211,008.43	156,887.00		1			
40	2006/391	6th	2007/140-475	Immanuel Kant University	Lagoon as the cultural and historical countryside of peoples in the South-Eastern Baltic area	2.2	24	2007.08.21	2009.08.21	269,990.00	299,990.00	215,992.00		1			
41	2006/393	6th	2007/140-476	Urban District Administration of the municipality "Gusev Urban District" (RU)	Establishment of household solid waste management complex in Gusev city district	1.3	36	2007.07.17	2010.07.17	500,000.00	739,571.00	58,016.00					
42	2006/396	6th	2007/140-477	Elbik Association in Support Non-Governmental Initiatives (PL)	Active Cooperation - preparation of the Kaliningrad region guides to historical cooperation	2.1	20	2007.09.15	2009.04.30	166,556.00	220,000.00	157,221.00		1			
43	2006/395	6th	2007/140-478	Association of Companies "Polish Credit Centre" (PL)	On the trail of the sailors in the Baltic Sea region - capitalization and promotion of the objects	2.2	26	2007.09.08	2009.11.08	244,556.74	271,729.71						
44	2006/397	6th	2007/140-479	Scientific - Industrial Centre for preservation, registration and restoration of historical and cultural monuments in the Kaliningrad region (RU)	History of wars of 20th century in memorials to their participants	1.4	25	2007.07.10	2009.08.10	270,000.00	300,000.00						
45	2006/400	6th	2007/140-480	Non-profit Organization "Kaliningrad business college" (RU)	Young people in small business	1.1	15	2007.10.01	2008.12.31	124,997.00	139,470.00	124,999.41	138,777.12	1			
46	2006/382	6th	2008/146-181	Management on Kaliningrad territories of Municipal formation "Neskov urban district"	Development of tourism in frontier areas by means of preservation of valuable plants of wild flora	2.1	24	2008.05.13	2010.05.13	71,230.00	79,165.00	68,394.00					
										7,754,234.29	9,810,503.44	5,983,719.59		24			
										Total amount paid out by 31/12/2009		Total amount approved by 31/12/2009		Total reports submitted and being processed			

Kopija tikra

VRM Regioninės politikos dep.
Teritorinio bendradarbiavimo programų sk.
vyr. specialistas
Vidmantas Kišulis

2011-03-03

Annex 3. Application of the Interest Earned

No	Priority	Measure	No of project (if applicable)	Actually paid and certified eligible expenditure (to the European Commission) (EUR)							
				Public							
				Total	EU fund	Total	National contribution by source from accrued interest				from other sources
							total	from the interest accrued on the Treasury account	from the interest accrued on the account of Joint Technical Secretariat **	from the interest accrued on the bank account of the project partner	
1	2	3	4	5=6+7	6	7=8+12	8=9+10+11	9	10	11	12
Year 2004											
				N.A.							
Year 2005											
				N.A.							
Year 2006											
				N.A.							
Year 2007											
Lithuania											
				N.A.							
Poland											
1	2	2.1	2005/174	12.119,12	0,00	12.119,12	5.098,38	5.098,38	0,00	0,00	7.020,74
			Total Poland and Lithuania:	12.119,12	0,00	12.119,12	5.098,38	5.098,38	0,00	0,00	7.020,74
Year 2008											
Lithuania											
2	1	1.2	2005/223	49.023,28	0,00	49.023,28	49.023,28	49.023,28	0,00	0,00	0,00
3	2	2.1	2005/198	6.649,97	0,00	6.649,97	6.649,97	6.649,97	0,00	0,00	0,00
4	2	2.1	2006/252	1.705,28	0,00	1.705,28	1.705,28	1.705,28	0,00	0,00	0,00
5	2	2.1	2006/309	2.368,51	0,00	2.368,51	2.368,51	2.368,51	0,00	0,00	0,00
6	2	2.2	2005/040	7.042,69	0,00	7.042,69	7.042,69	7.042,69	0,00	0,00	0,00
7	2	2.2	2005/125	4.677,07	0,00	4.677,07	4.677,07	4.677,07	0,00	0,00	0,00
8	3	3.1	N.A.	1.779,82	0,00	1.779,82	1.779,82	1.779,82	545,74	0,00	0,00
9	3	3.2	N.A.	13.696,87	0,00	13.696,87	13.696,87	13.696,87	0,00	0,00	0,00
			Total:	86.943,49	0,00	86.943,49	86.943,49	86.943,49	545,74	0,00	0,00
Poland											
10	1	1.2	2005/223	163.213,68	0,00	163.213,68	57.374,83	57.374,83	0,00	0,00	105.838,85
11	1	1.2	2005/087	210.792,89	0,00	210.792,89	20.563,73	20.563,73	0,00	0,00	190.229,16
12	3	3.1	N.A.	17.411,28	0,00	17.411,28	17.411,28	17.411,28	0,00	0,00	0,00
13	3	3.2	N.A.	11.024,73	0,00	11.024,73	11.024,73	11.024,73	0,00	0,00	0,00
14	3	n/a	Polish contribution to the Joint Technical Secretariat's budget	101.679,26	0,00	101.679,26	101.679,26	101.679,26	0,00	0,00	0,00
			Total:	504.121,84	0,00	504.121,84	208.053,83	208.053,83	0,00	0,00	296.068,01
			Total Lithuania and Poland:	591.065,33	0,00	591.065,33	294.997,32	294.451,58	545,74	0,00	296.068,01
Year 2009											
Lithuania											
15	1	1.1	2006/360	74,42	0,00	74,42	74,42	74,42	0,00	0,00	0,00
16	1	1.3	2005/214	89,95	0,00	89,95	89,95	89,95	0,00	0,00	0,00
17	3	3.1	N.A.	261,51	0,00	261,51	261,51	167,38	94,13	0,00	0,00
			Total:	425,88	0,00	425,88	425,88	331,75	94,13	0,00	0,00
Poland											
18	3	3.1	N.A.	41.938,39	0,00	41.938,39	41.938,39	41.938,39	0,00	0,00	0,00
19	3	3.2	N.A.	8.924,37	0,00	8.924,37	8.924,37	8.924,37	0,00	0,00	0,00
20	3	n/a	Polish contribution to the Joint Technical Secretariat's budget	21.782,22	0,00	21.782,22	21.782,22	21.782,22	0,00	0,00	0,00
			Total:	72.644,98	0,00	72.644,98	72.644,98	72.644,98	0,00	0,00	0,00
			Total Lithuania and Poland:	73.070,86	0,00	73.070,86	73.070,86	72.976,73	94,13	0,00	0,00
Year 2010											

Kopija tikra

1	2	3	4	5-6+7	6	7-8+12	8-9+10+11	9	10	11	12
	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Total for 2004-2010 Lithuania											
	1.1			74,42	0,00	74,42	74,42	74,42	0,00	0,00	0,00
	1.2			49.023,28	0,00	49.023,28	49.023,28	49.023,28	0,00	0,00	0,00
	1.3			89,95	0,00	89,95	89,95	89,95	0,00	0,00	0,00
	1.4			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1	Total:			49.187,65	0,00	49.187,65	49.187,65	49.187,65	0,00	0,00	0,00
	2.1			10.723,76	0,00	10.723,76	10.723,76	10.723,76	0,00	0,00	0,00
	2.2			11.719,76	0,00	11.719,76	11.719,76	11.719,76	0,00	0,00	0,00
2	Total:			22.443,52	0,00	22.443,52	22.443,52	22.443,52	0,00	0,00	0,00
	3.1			2.041,33	0,00	2.041,33	2.041,33	1.401,46	639,87	0,00	0,00
	3.2			13.696,87	0,00	13.696,87	13.696,87	13.696,87	0,00	0,00	0,00
3	Total:			15.738,20	0,00	15.738,20	15.738,20	15.098,33	639,87	0,00	0,00
	Grand total:			87.369,37	0,00	87.369,37	87.369,37	86.729,50	639,87	0,00	0,00
Total for 2004-2010 Poland											
	1.1			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	1.2			374.006,57	0,00	374.006,57	77.938,56	77.938,56	0,00	0,00	296.068,01
	1.3			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	1.4			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1	Total:			374.006,57	0,00	374.006,57	77.938,56	77.938,56	0,00	0,00	296.068,01
	2.1			12.119,12	0,00	12.119,12	5.098,38	5.098,38	0,00	0,00	7.020,74
	2.2			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Total:			12.119,12	0,00	12.119,12	5.098,38	5.098,38	0,00	0,00	7.020,74
	3.1			59.349,67	0,00	59.349,67	59.349,67	59.349,67	0,00	0,00	0,00
	3.2			19.949,10	0,00	19.949,10	19.949,10	19.949,10	0,00	0,00	0,00
	Polish contribution to the Joint Technical Secretariat's budget			123.461,48	0,00	123.461,48	123.461,48	123.461,48	0,00	0,00	0,00
3	Total:			202.760,25	0,00	202.760,25	202.760,25	202.760,25	0,00	0,00	0,00
	Grand total:			588.885,94	0,00	588.885,94	285.797,19	285.797,19	0,00	0,00	303.088,75
Total for 2004-2010											
	1.1			74,42	0,00	74,42	74,42	74,42	0,00	0,00	0,00
	1.2			423.029,85	0,00	423.029,85	126.961,84	126.961,84	0,00	0,00	296.068,01
	1.3			89,95	0,00	89,95	89,95	89,95	0,00	0,00	0,00
	1.4			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1	Total:			423.194,22	0,00	423.194,22	127.126,21	127.126,21	0,00	0,00	296.068,01
	2.1			22.842,88	0,00	22.842,88	15.822,14	15.822,14	0,00	0,00	7.020,74
	2.2			11.719,76	0,00	11.719,76	11.719,76	11.719,76	0,00	0,00	0,00
2	Total:			34.562,64	0,00	34.562,64	27.541,90	27.541,90	0,00	0,00	7.020,74
	3.1			61.391,00	0,00	61.391,00	61.391,00	60.751,13	639,87	0,00	0,00
	3.2			33.645,97	0,00	33.645,97	33.645,97	33.645,97	0,00	0,00	0,00
	Polish contribution to the Joint Technical Secretariat's budget			123.461,48	0,00	123.461,48	123.461,48	123.461,48	0,00	0,00	0,00
3	Total:			218.498,45	0,00	218.498,45	218.498,45	217.858,58	639,87	0,00	0,00
	Grand total:			676.255,31	0,00	676.255,31	373.166,56	372.526,69	639,87	0,00	303.088,75

Kopija tikra

VRM Regioninės politikos dep.
Teritorinio bendradarbiavimo
programų sk. vyr. specialistas

Vidmantas Kiseliš

2011-03-03

Annex 4. List of Independent Audit Companies

No	Project number	Project Title	LT partner	Partner Status	Audit Company
1	2005/224	Safety of transborder of Poland and Lithuania. Chemical-ecological and divers training of firemen	The Service of Fire Precautions and Rescue in Alytus	Financial partner	J. Šapalienės II
2	2005/060	European Culture Cooperation through Folk Songs and Dances	Alytus district municipality administration	Lead partner	UAB "Audilona"
3	2005/054	Launching Integrated System of Population and Environment Protection in the border area of Poland and Lithuania	Regional Headquarters of State Fire and Rescue Service in Marijampole	Lead partner	I. Ramanauskienės audito įmonė
4	2005/136	Reinforcement of Cultural Identity in Frontier Regions of Tczew and Klaipeda	The Ethnic Culture Center at Klaipeda city Municipality	Financial partner	UAB "Audito gairės"
5	2006/289	Development of Scientific-technical Support for Reproduction of Fish Stocks in Trans-Boundary Water of Lithuania and Russia	Lithuanian State Pisciculture and Fisheries Research Centre	Lead partner	UAB "Nepriklausomas auditas"
6	2005/036	Cultural and historical heritage use for tourism purposes in Pajėgiai, Ilaiva and Sovetsk bordering regions	Pajėgiai municipality	Lead partner	TUB "Audito tikslas"
7	2005/044	Sesupe bridges	Charity and Support Fund Sesupe Euroregion Sakiai office	Lead partner	Il. J.D. Stanilienės audito konsultacinė firma
8	2005/089	Cultural Cooperation and Tourism Development in Lazdijai District and Punks Area Municipalities	Lazdijai culture centre public institution	Lead partner	UAB "Gaudera"
List of Audit Companies that are involved in the project as a subcontractor					
9	2006/314	Malbork and Mosėdis Welcome centres - investment support for transborder tourism development	Skudadas district municipality administration	Financial partner	Agrafinos Nekrašienės audito konsultacinė firma
10	2005/148	Development of security infrastructure of the Lithuanian and Polish border tourism	Public institution Nemunas euroregion Marijampolė bureau	Lead partner	UAB "Dvigubas įrašas"
11	2005/201	Development of road infrastructure in the Lithuanian and Polish border area	Public institution Nemunas euroregion Marijampolė bureau	Lead partner	UAB "Dvigubas įrašas"
12	2006/272	The improvement of Lithuanian-Polish border security infrastructure through the development of emergency service	Lazdijai district municipality administration	Lead partner	UAB "IDG auditoriai"
13	2005/146	Tourism development by building bike-walk path in Lithuanian-Poland cross border	Alytus city municipality administration	Lead partner	UAB "IDG auditoriai"
14	2006/273	Sustainable energy programme for small communities in Lithuania-Poland border regions	Alytus city municipality administration	Lead partner	UAB "IDG auditoriai"
15	2006/362	Cross-Border Youth Leader's Academy	Public institution Druskininkai youth activity centre	Financial partner	Il. Marijanos Adomavienės audito firma "AUDITRA"
16	2006/345	Organising children soccer games - a good example of cross border society integration	Alytus district municipality administration	Financial partner	UAB "IDG auditoriai"

VRM Regioninis politikos dtp.
Teritorinio bendradarbiavimo programų sk.
vyr. specialistas

Vidmantas Kiselis

2011-03-03

Annex 5. Irregularities notified to the European Commission in accordance to the Regulation No. 1681/94 (2005/2005)

Project number/ project partner	Type of irregularity	The date the irregularity was identified	The date when EC was notified about the irregularity	Reference number of irregularity	End date	Measures taken	Identified ineligible expenditure					Total (EUR)
							EU fund (LT/L/PLN)	EU fund (EUR)	National contribution (LT/L/PLN)	National contribution (EUR)	Total (LT/L/PLN)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005/214	Failure to respect other regulations/contract conditions and action not carried out in accordance with rules	23.11.2007	27.02.2009	PL/08/166/FD/3 (INT/07/P14/00007)	III q 2010	Procedures closed, full recovery	n.a.	72 652,00	n.a.	0,00	n.a.	72 652,00
2006/291	Failure to respect other regulations/contract conditions; action not carried out in accordance with rules	23.11.2007	27.02.2009	PL/08/167/FD/2 (INT/07/P14/00008)	1 q 2009	Procedures closed, no amounts to be recovered	n.a.	54 088,00	n.a.	18 028,00	n.a.	72 117,00
2005/111	Non-eligible expenditure; action not carried out in accordance with rules; undeclared revenue	03.10.2008	27.02.2009	PL/08/168/FD/1 (INT/08/P16/00037)	IV q 2008	Procedures closed	n.a.	42 374,00	n.a.	18 377,00	n.a.	60 751,00
2006/240	Infringement of rules concerned with public procurement	11.07.2008	27.02.2009	PL/08/169/FD/1 (INT/08/P16/00038)	IV q 2008	Procedures closed	n.a.	13 036,00	n.a.	4 345,00	n.a.	17 380,00
2005/218	Failure to respect a fixed or declared price, unjustified expenditure; non- eligible expenditure	30.06.2008	27.02.2009	PL/08/170/FD/1 (INT/08/P16/00039)	IV q 2008	Procedures closed	n.a.	14 766,00	n.a.	6 329,00	n.a.	21 095,00
2006/292	Action not carried out in accordance with rules; failure to respect other regulations/contract conditions	23.11.2007	18.11.2010	INT/07/P14/00009	I q 2009	Procedures closed, no amounts to be recovered	n.a.	64 563,00	n.a.	21 521,00	n.a.	86 084,00
2005/067	Infringement of rules concerned with public procurement	05.06.2009	18.11.2010	INT/08/P13/0001	II q 2009	Procedures closed, full recovery	n.a.	48 512,00	n.a.	0,00	n.a.	48 512,00
2005/037	Undeclared revenue	03.12.2008	18.11.2010	INT/08/P14/00001	still in progress	Administrative proceedings, recovery under way	n.a.	20 339,35	n.a.	6 779,78	n.a.	27 119,13

Kopija tiktai

VRM Regioninis politikos dep.
Teritorinio bendradarbiavimo programų sk.
vyr. specialistas
Vidmantas Kisielis

2011-03-03

Annex 6. Approved Technical Assistance budget for 2009

	Savings	2009	Reserve total	Reserve ERDF
TA I total	409.954,07	269.800,00	140.154,07	105.115,55
Staff costs		165.000,00		
salaries*		140.000,00		
administrative costs		25.000,00		
JMSC meetings (2) - including costs of participation of JMSC members		25.000,00		
1st level control of TA (4%)		13.400,00		
1st level control of project expenditures in PL*		9.150,00		
Study trip (3rd level control, 2nd level control, MA, NA, PA, JTS - up to 16 persons)		20.000,00		
Closure group activities (meetings of closure group, meetings with EC, translations for closure needs) - including costs of participation of closure group member members in meetings		20.000,00		
LT institutions costs of participation in events related to INTERREG programmes implementation and closure (MA, PA, 2nd and 3rd level control)		10.000,00		
Contingency (line PL (NA's costs of training, travel, expertise, overheads control))		7.250,00		
TAII	763.609,01	122.000,00	641.609,01	481.206,76
Evaluation		70.000,00		
Information and publicity		52.000,00		
LT		25.000,00		
PL*		27.000,00		
Total	1.173.563,08	391.800,00	781.763,08	586.322,31

* salaries for 3 full time employees + part time Director, Chief Accountant and Office administrator were taken into account

**National co-financing allocations are calculated on the rate of ERDF allocations per country in comparison to the total ERDF, i.e. Lithuanian allocations - 0,338605529 from the total and Polish - 0,661394471 from the total

Kopija tikra

VRM Regioninės politikos dep.
Teritorinio bendradarbiavimo programų sk.
vyr. specialistas
Vidmantas Kiselis

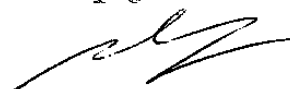
2011-03-03

Annex 7. Use of the Programme Technical Assistance expenditures

Cost category	2005 (used)	2006 (used)	2007 (used)	2008 (used)	2009 (used)	Total used for 2005-2009
311 Salaries	191.924,01	295.781,09	391.657,03	394.506,59	146.374,97	1.420.243,69
312 Overheads	55.087,28	99.261,70	108.021,49	74.686,25	30.418,35	367.475,07
312a Polish Info Officers (3x0,5) (salary, investments, overheads)		41.692,75	32.616,54	139.158,41	24.374,39	237.842,09
Closure activities				1.943,23	2.062,68	4.005,91
313 External expertise, expenses related to organisation of JMSC, translations for programme needs	12.170,57	10.512,21	22.761,32	18.666,69	7.114,39	71.225,18
314 Investments	47.464,38	13.279,67	25.560,36			86.304,41
315 Contingency reserve		13.867,54	30.401,12	12.763,90	6.061,13	63.093,69
LT			9.822,30	4.445,40		14.267,70
PL		13.867,54	20.578,82	8.318,50	6.061,13	48.825,99
316 Joint trainings		4.262,77				4.262,77
317 Study trip		10.600,39				10.600,39
318 Preparation of new programmes		1.923,79	17.754,06	29.577,46	-1.927,16	47.328,15
LT		1.923,79	1.642,08	12.714,32		16.280,20
PL		1.923,79	1.292,60	12.714,32		15.930,71
LT			349,49			349,49
PL			6.111,97	16.863,44	0,00	22.975,41
LT			3.878,28	6.256,28		10.134,56
PL			2.233,69	10.606,86		12.840,55
South Bank			10.000,00	0,00	-1.927,16	8.072,84
LT						0,00
PL			10.000,00		-1.927,16	8.072,84
319 Support to 1st level controllers			0,00	24.969,25	4.144,02	29.113,27
LT				11.014,58	4.144,02	15.158,60
PL				13.954,67		13.954,67
Total TA I	306.646,24	491.181,91	628.771,92	696.271,78	218.622,77	2.341.494,62
321 Database		19.220,13	17.673,21			36.893,34
322 Information and publicity	28.056,27	44.918,43	41.059,82	119.729,75	1.127,08	234.891,35
323 Programme evaluation					38.867,01	38.867,01
324 Evaluation of future programmes (ex-ante and SEA)		6.892,96	26.999,15	0,00	0,00	33.892,11
LT		6.892,96	10.338,43			17.231,39
PL			16.660,72			16.660,72
South Bank						0,00
327 Info activities related to the new programmes			16.026,60	36.103,06	9.534,86	61.664,52
LT			10.945,53			10.945,53
PL			5.081,07	36.103,06	9.534,86	50.718,99
328 Unused reserve						
Total TA II	28.056,27	71.031,52	101.758,78	155.832,81	49.528,95	406.208,33
Total	334.702,51	562.213,43	730.530,70	852.104,59	268.151,72	2.747.702,95

NOTE: the amounts included into this table slightly differ from the amounts indicated in the tables 20 and 23 as well as included into the final payment claim to EC due to the exchange rate variance.

Kopija tikra

VPM Regioninės politikos dep.
Teritorinio bendradarbiavimo programų st.,
vyr. specialistas

Vidmantas Kiseliš

2011-03-03

Annex 8Annex X

Approved by Joint Monitoring and Steering Committee
of Lithuania, Poland and Kaliningrad region
of Russian Federation Neighbourhood Programme
on July 2, 2009

SCHEDULE OF THE LITHUANIA, POLAND AND KALININGRAD REGION OF RUSSIAN FEDERATION NEIGHBOURHOOD PROGRAMME CLOSURE

According the Commission Decision C(2009) 1201 of 19.2.2009 *amending forty-nine Decisions listed in the Annexes as regards the extension of the final date for eligibility under INTERREG III Community initiative in all Member States except Bulgaria, Latvia, Slovakia and Romania* the final date for the eligibility of expenditure of the Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of Russian Federation Neighbourhood Programme (hereinafter – Programme) is 30 June 2009 and the final date of eligibility for expenditure concerning the priority axis for technical assistance is 31 December 2009.

Because the deadline for eligibility of expenditure is extended, the deadline for submission of the closure documents will be extended accordingly (*point 2.5.2 of Guidelines on closure of assistance (2000-2006) from the Structural Funds*). According to the explanation by EC, the final deadline for submission of the closure documents of the Programme to EC is 31 March 2011.

While these are legal deadline, the Commission recommends that programmes which have been extended try to submit their closure documents as closely as possible to their original closure deadline, therefore the Programme closure schedule is provided:

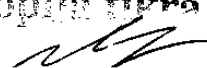
No.	Activity	Implementing institution	Institution receiving the information	Deadline for implementation
1.	Setting-up Closure group	MA	JMSC, Closure group members	2008-01-15
2.	Adjusted closure schedule and sent to all members of closure group	MA	Closure group members	2009-04-30
3.	Beginning of 2 nd level control sample checks	2 nd level control in LT and PL	MA/JTS, NA, PA	2008-04-15
4.	Submission of final project reports and expenditure claims to the JTS	Lead partners	JTS	2009-06-30 (final deadline for projects if the additional funding will be approved by JMSC) (proposal for JMSC written procedure on 13 March 2009)
5.	Complete Art. 4 checks	1st level control of the projects in LT	MA	2009-10-31

Kopija tikra

1

No.	Activity	Implementing institution	Institution receiving the information	Deadline for implementation
		and PL		
		1 st level control procedures of the expenditure of the NA and other institutions in PL	JTS, MA	2009-12-01
		1 st level control procedures of the expenditure of JTS	MA, PA	2009-12-31
6.	Final project expenditure claims approval	JTS MA	MA	2009-10-31 2009-11-30
7.	Final TA expenditure approval	MA	PA	2010-01-31
8.	Preparation and submission of the draft Final Report on Implementation	JTS	MA	2009-12-31
9.	Preparation and submission of the information necessary for Final Declaration of Expenditure to the MA	JTS	MA	2010-01-15
10.	Preparation and submission of the Final Declaration of Expenditure to the PA, <u>final reports on the financial state of projects implemented by the LT partners and information on recoveries and irregularities according to the forms prior designed by the PA.</u>	MA	PA	2010-01-31
11.	Completion of 2 nd level control work in LT: 1) drawing up the reports and submission of them to the relevant institutions;	2 nd level control in LT	MA, PA, Winding up body in LT	1) 2009-12-31*
	2) deadline for completion of follow-up activities and presentation of information on implementation of all recommendations to the relevant institutions	2 nd level control in LT	MA, PA, Winding up body in LT	2) 2010-01-31*
12.	Completion of 2 nd level control work in PL: 1) drawing up the reports and submission of them to the relevant institutions;	2 nd level control in PL	MA, Sub PA, NA	1) 2009-12-31
	2) deadline for completion of follow-up activities and presentation of information on implementation of all recommendations to the relevant	2 nd level control in PL	MA, Sub PA, NA	2) 2010-01-31

Kopija tikra

2

No.	Activity	Implementing institution	Institution receiving the information	Deadline for implementation
	institutions			
13.	Submission of the results of 2 nd level control in PL (in the format required by the Winding-up body in LT)	2 nd level control in PL	2 nd level control in LT, PA, Winding-up body in LT	2010-02-15
14.	Submission of the results of 2 nd level control of the Programme	2 nd level control in LT	Winding-up body in LT	2010-02-28
15.	Preparation of Final Report on Implementation and submission for comments to the JMSC members, 2 nd level control and winding-up body institutions	MA	JMSC members, advisors and observers, 2 nd level control in LT and PL, Winding-up body in LT/PL	2010-01-15 - 2010-02-14
16.	Preparation of revised Final Report on Implementation and submission to the JMSC for approval	MA	JMSC	2010-02-28
17.	Approval of the Final Report on Implementation	JMSC	-	2010-03-30
18.	Information on <u>expenditure actually paid and certified by the Intermediary Bodies to the beneficiaries, recovered and recoverable amounts, debtors and irregularities of PL partners according the forms prior designed by the PA</u> necessary for preparation of Final Certificate and Statement of Expenditure and Application for payment	Sub-PA	PA	2010-01-30
19.	Drawing up the Final Certificate and Statement of Expenditure and Application for Payment	PA	MA	2010-03-30
20.	Submission of the Final Report on Implementation and Final Certificate and Statement of Expenditure and Application for Payment to Winding-up Body (LT and PL)	MA	Winding-up Body LT/PL	2010-04-15
21.	Submission of required information on irregularities, recoveries, Article 4 checks, implementation of recommendations and etc. by each institution (accordingly in LT and PL) <u>to the Winding-up Bodies in LT and PL</u> (in case the closure pack and	MA, PA, JTS, NA, sub-PA	Winding-up body in LT/PL	2010-03-01

Kopija tikra

3

No.	Activity	Implementing institution	Institution receiving the information	Deadline for implementation
	closure guidelines would not be prepared and approved - in the form prior designed by the Winding-up Body)			
22.	Checks and preparation of Declaration on Winding-up of the Assistance (joint activities with Winding-up body in PL)	Winding-up body in LT	Winding-up bodies in LT and PL	starting at the end of 2009
23.	Submission of Polish information, required to draw up the Report and Winding up declaration (Tables and other working documents)	Winding-up Body in PL	Winding-up Body in LT	2010-04-26
24.	Submission of the Polish draft partial winding-up declaration (i.e. Report) with annexes to the Winding-up Body in Lithuania	Winding-up Body in PL	Winding-up Body in LT	2010-05-31
25.	Exchanging of any additional comments, information, clarification with Winding-up Body in LT and in PL	Winding-up Body in LT	Winding-up Body in PL	2010-06-14**
26.	Submission of the Polish final partial winding-up declaration and other required information to the Winding-up Body in Lithuania	Winding-up Body in PL	Winding-up Body in LT	2010-07-01**
27.	Preparation and submission of draft Declaration on Winding-up of the Assistance for comments (informally)	Winding-up body in LT	Winding-up Body in PL, MA/PA	2010-07-30**
28.	Submission of comments for Draft Winding-up declaration report	MA, PA, Winding-up body in PL	Winding-up Body in LT	2010-08-16**
29.	Submission of the Draft Declaration on Winding-up (and Report) (formally)	Winding-up body in LT	Winding-up body in PL, MA/ PA	2010-09-01**
30.	Submission of comments on the Draft Winding-up declaration and report	Winding-up body in PL, MA/ PA	Winding-up body in LT	2010-09-09**
31.	Completion of winding-up body checks and submission of the final winding-up declaration	Winding-up body in LT	MA/PA	2010-09-15**
32.	Submission of closure documents (Final Report on Implementation, Final Payment Application and Declaration on Winding-up of the Assistance) to the European Commission	MA	EC	2010-09-24**

* Note: exception applies to the 2nd level checks of expenditure on technical assistance considering the extension of final date of eligibility to 31 December 2009; the mentioned activities could be prolonged by one month.

** Note: specified dates might be changed in accordance to the final deadline for submission of closure documents to EC, i.e. 31 March 2011.

Konija tikra 4

VRM Regioninės politikos dep.
Teritorinio bendradarbiavimo programų sk.
vyr. specialistas

Vidmantas Kisulė

2011-03-03

Annex 9. Summary of Evaluation Study

**The Evaluation of Lithuania, Poland and Kaliningrad Region of
Russian Federation Neighbourhood Programme 2004-2006**

**Summary of the
FINAL REPORT**

Contracting authority:
Public Enterprise Joint technical Secretariat

Prepared by:
BGI Consulting Ltd.

2009, November

Kopija tikro

Summary

Evaluation of Lithuania, Poland and Russian Federation (Kaliningrad Region) Neighbourhood Programme (2004-2006) was performed in August–October of 2009, under the Service Contract of 29 July 2009 No. PPS-021, signed by public enterprise Joint Technical Secretariat and 'BGI Consulting' UAB.

The object of evaluation is Lithuania, Poland and Russian Federation (Kaliningrad Region) Neighbourhood Programme (2004-2006). The Programme was implemented according to the Interreg IIIA Programme designated to Lithuania, Poland and Russia border region. The Programme was financed through Interreg, TACIS and joint financing funds.

The purpose of the study¹ is to evaluate Lithuania, Poland and Russian Federation (Kaliningrad Region) Neighbourhood Programme (2004-2006) in terms of impact and effectiveness, also present and future qualitative progress in the area, and to provide conclusions and recommendations for more efficient implementation of Lithuania and Poland Cross-border Cooperation Action Programme under EU European Territorial Cooperation Objective for 2007-2013; Lithuania, Poland and Russian Federation Cross-border Cooperation under European Neighbourhood and Partnership Instrument for 2007-2013; and South Baltic Cross-border Cooperation Programme under EU European Territorial Cooperation Objective for 2007-2013.

Areas eligible for participation in the Neighbourhood Programme are the NUTS III administrative level countries: Pomorskie Region (covering Słupski, Gdański and Gdańsk-Gdynia-Sopot subregions), Warmińsko-Mazurskie Region (covering Elbląski, Olsztyński and Ełcki subregions), and Podlaskie Region (covering Białostocko-suwałski and Łomżyński subregions) in Poland; Klaipėda, Tauragė, Alytus and Marijampolė counties in Lithuania; Kaliningrad Region (Russian Federation).

The present evaluation applied usual methodology for evaluation of EU support, based on relevance, effectiveness, efficiency, and impact criteria. Depending on the question of assessment, evaluation was done using 'bottom to top' or 'top to bottom' approach. In view of the fact that the scope of the Programme was not that large, and thus could not have had a big impact on macro-economical indicators in the region, and was much more obvious on the micro-level, evaluators gave more attention to micro-level (project-level) analysis, i.e. 'bottom to top'. For the purposes of the present evaluation secondary data sources were being used (Programme documents, monitoring data, EU and national legal acts), and the following activities were carried out: 9 case studies and interviews with lead partners of the projects selected, cost - benefit project analyses, survey of lead project partners, in-depth interviews with Programme management and implementation system representatives.

Socio-economic environment of Programme implementation

¹ Evaluation goals, tasks and questions are formulated by the customer in the technical specifications of this evaluation.

Programme territory was undergoing various changes during Programme implementation, which had a significant impact on the socio-economic development of the region. One of the main changes, which took place just at the start of Programme implementation, was Lithuania and Poland joining the Schengen area. For this very reason communication between the two countries became especially easy, resulting in bigger traffic and tourist flows. On the other hand, due to increase of visa prices and other similar conditions, the flow of persons crossing Lithuania-Kaliningrad and Poland-Kaliningrad borders decreased.

During the period of Programme implementation all participating countries experienced significant growth: growing GDP, decreased unemployment, sufficiently stable public finances, - all this enabled the public sector to undertake and co-finance quite ambitious projects.

Programme compliance with EU strategic objectives

Neighbourhood Programme encompassed a wide range of eligible measures, related with various EU strategic directions. Many Programme-assisted projects were related to environmental protection and directly connected to Gothenburg strategic objectives. Lisbon strategic objectives were reflected in projects oriented towards improvement of business environment, training of human resources, and stimulation of wider usage of information technologies. Neighbourhood Programme was quite successful in integrating cross-cutting themes. Sustainable Development Priority, with an emphasis on environmental protection, was implemented using a differentiated method (through Measure 1.3 'Environmental protection and growth of energy efficiency and promoting renewable energy sources' mostly); Equal Opportunities and Information Society priorities were integrated into many of the projects.

However, the greatest impact, the projects were mostly focused on, was related to the objectives set forth in the European Neighbourhood Policy Strategy, i.e. closer cooperation in socio-economic, environmental and cultural areas with external EU neighbours. Both, project executors and regional representatives emphasised closer cooperation and partnership between border regions. Around 26% of the projects implemented made a direct contribution towards closer cross-border cooperation, 25% - strengthened cooperation between governmental institutions and special services. Moreover, 93% project partners continue their cooperation and are planning/implementing joint activities with Neighbourhood Programme partners from other countries.

Effectiveness

There were 158 projects implemented in total. 91 projects were implemented jointly (with partners from more than one country) and 67 projects were implemented on national level (implemented in one country). It is estimated

that there were 83 infrastructural objects built using Programme support. These were tourism and cultural infrastructure, also environmental protection plants. The newly implemented projects helped to establish new partnership contacts between regional inhabitants and organizations.

Comparison of Programme achievements to planned values is based on project executors' reports. According to the latter data source, the Programme reached almost all foreseen indicators. Moreover, some of the planned values were achieved by significantly higher levels. However, the in-depth analysis has shown that indicator estimates provided by project executors were not always accurate (primarily, due to absent indicator calculation methodology). Moreover, Programme indicator system did not encompass all eligible activities, thus reflecting only a part of Programme's achievements.

Efficiency

Efficiency was assessed by dividing projects into two groups: those developing infrastructure (as a main product of the project), and those directly oriented towards strengthening of cross-border cooperation ('soft' activities). Efficiency of infrastructural projects (ratio of invested funds versus results achieved) was very similar, disregarding the Programme measure the projects were assisted under (Measures 1.2 'Improvements in physical and border security infrastructure to encourage development of the border area', 1.3 'Environmental protection and growth of energy efficiency and promoting renewable energy sources', or 1.4 'Development of tourism infrastructure for development of cross-border tourism and recreation as well as improvement of cultural heritage objects of cross-border importance'). Relatively higher efficiency deviations were identified in the cross-border cooperation group. Disregarding the fact that relative measure efficiency depended on many factors (specificity of project implementation, portion of budget allocated to equipment, etc.), the most efficient measure in terms of enhancing cross-border cooperation was Measure 2.1 'Support of local society's initiatives'.

Possibilities to reach better results with same financial resources or reaching same results with smaller resources are not to be judged uniformly. However, evaluators hold an opinion, that around 50% of all implemented projects did have this potential.

Impact

Goals stated in Programme documents were quite ambitious and could have hardly be reached in view of financial scope of the Programme, its extent, and breadth of eligible activities. Programme-level objectives were very abstract, but they were somewhat detailed through priority-level objectives: enhanced enterprise competitiveness on either side of the border (enterprise turnover) and better socio-economic cohesion on either side of the border (GDP, level of employment). Indicators showing enterprise competitiveness in the participating countries doubled or reached even higher levels in 2004-2007. Moreover, there was a significant increase of GDP and decrease of

unemployment. However, the Programme was too small to make a direct impact on these indicators. Such impact could only be possible in a long-term period, and most probably be indirect.

The short-term impact achieved through the Neighbourhood Programme is - stronger cross-border cooperation. This satisfied the main objective of the EU Neighbourhood Initiative and built basis for greater impact in the future.

Programme management and implementation system

Due to specificity of neighbourhood programmes of the sort, when there are several countries implementing a programme, management and implementation of the Programme under evaluation was a rather complicated process. Probably the biggest challenges were faced at the beginning of Programme implementation, when it was necessary to coordinate a lot of provisions between Lithuania, Poland and Kaliningrad Region institutions. Due to various difficulties faced during the programming stage, the signing of subsidy contracts with selected project executors was late, and the first Programme projects started later. However, these problems were solved and they did not make a big impact on the final effectiveness of the Programme.

Greater difficulties, faced during the whole Programme period, were connected with coordination of the proportion of support (and achievement indicators, accordingly) in Interreg and TACIS co-financed projects in terms of timing and activity binding. These problems have not been solved until now. Due to this, combination of Interreg and TACIS support remained rather formal, keeping to a joint project idea, but essentially executing two individual projects.

Hindrances related to time shortage (the Programme was developed and implemented in an especially short period of time and having very little experience of implementing analogous initiatives) and insufficient documentation were solved quite successfully through publicity and information measures. Human and time resources during the whole period of Programme implementation were directed not only to publicity initiatives, but also to training of potential and existent project executors. Training activities were being performed during all the stages of Programme development and implementation. Having in mind that most project executors did not have any experience of implementing EU assisted projects before the Neighbourhood Programme, open and constant communication with institutions responsible for Programme management and implementation was of utmost importance. 70% of project executors stated that the information provided by JTS at all the stages of project execution was very useful to them.

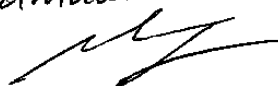
Recommendations provided in the evaluation report are dedicated to improved Programme management and implementation in every stage of public policy cycle. Evaluation recommendations were discussed with management and implementation system participants in an open discussion. Some

recommendations are already being implemented in the new territorial cooperation programmes for 2007-2013.

The report is available on <http://www.interreg3a.org>.

Kopija tikra

VKM Regioninės politikos dep.
Teritorinio bendradarbiavimo
programų sk. vyr. specialistas
Vidmantas Kišielis

2011-03-03

*Annex 10. Examples of projects***PROJECT NO. 2006/335 “ESTABLISHING A MULTICENTRUM IN OLSZTYN AND MARIJAMPOLE” ANALYSIS****Region:** Lithuania, Poland**Duration:** 11 months 17 days (January 15th, 2007 – December 31st, 2007)**Funding:** total cost 583 674,12 EUR of which 437 743,54 EUR ERDF contribution**Measure 1.1****1) PROJECT DESCRIPTION****• Objective:**

Creation of an interactive science and technology centre “MultiCentrum” in Marijampolė-Lithuania) and in Olsztyn (Poland).

• Description of the activities:

After centers were established the official opening of the MultiCentrum was accompanied by local, regional authorities, science, business and cultural people. The prelude of the event was a conference dedicated to concepts on building the MultiCentrum. There was a website created as well and there were organized several workshops for both partners in order to share experience in opening MultiCentrum. Moreover, several teachers and professional musician were hired to work with children and senior customers of MultiCentrum.

• Achievements / results:

The main result of the project was the opening of two almost identical modern MultiCentres in public libraries of Olsztyn (Poland) and Marijampolė (Lithuania). The MultiCentrum contains computer rooms, e-libraries, game-libraries, etc. and are very important tools in education of societies. Children (“Multichildren”) learn music, physics, biology, arts and other subjects in an innovative way and the senior citizens (“Multiseniors”) study computer literacy and languages with the help of highly-competent tutors. Thanks to the project, the public libraries from Olsztyn and Marijampolė fully renovated the premises designated for the multicentres and equipped them with furniture and computer hardware and software.

• Strategic context: *Is the project part of a wider economic development strategy?*

The implementation of the project 'Establishing MultiCentrum in Marijampolė is consistent with the programme assumptions of the regional policy and the national strategies of the State development. It will lead to the increase of youth education level and acquiring skills of using the latest technologies, resulting in the rise of young people's mobility and easier enter into the job market.

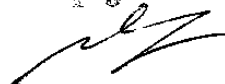
2) IMPLEMENTATION**• Selection: *How was the need for the project recognised? How was the project selected?***

The realization of developmental strategies and innovation is in perspective planning for both cities (Marijampolė and Olsztyn). To actualize these goals it is necessary to prepare highly educated, skilled working staff that will adjust and suit the requirements of the modern market. Such chances were given for participants of the Multicentrum program.

• Partnership: *Partners involved and what was their roles and interest?*

Lead Partner- The Municipal Public Library in Olsztyn responsible for the whole project coordination and activities implementation on Polish side, organising conferences, workshops etc.

Kopija tikra

Financial partner - Marijampole Petras Kriauciunas Public Library responsible for project activities implementation on Lithuanian side, selection of suppliers, contractors and service providers.

- **Obstacles / difficulties:** *E.g.: problems attracting users, difficulties in agreeing plans and strategies, unforeseen delays, lack of involvement...)* and explain how they were overcome.

The signing of the grant agreement of the project implementation was late, this had an impact on timing to project activities, budget coordination, receipt of operational funds, and settlement of payments and recovery of project funds used. Therefore, the opening of the MultiCentrum in Marijampolė has been delayed but the delay had no negative impact on the project results.

3) FUTURE

- **Sustainability:**

Products of the establishment will be under the jurisdiction of both libraries in Olsztyn and Marijampolė. The results will be encountered not only by the direct beneficiaries but also by the cross-border society. Strengthening the realization of the project will be by a variety of meetings, seminars, conferences discussion groups and occasional meetings.

- **Transferability:**

MultiCentrum is a good example for other projects due to innovative and modern education useful for local societies.

- **Lessons learned / good practices:**

The jury for the RegioStars 2010 Awards has chosen the project No 2006/335 "Establishing a MultiCentrum in Olsztyn and Marijampole" as a RegioStars 2010 finalist. All finalists are invited to present the projects for the jury; and the final decision will be announced in May 2010, during the Regions for Economic Change conference. The winners will receive awards from the Commissioner for Regional Policy and a film about the project will be created.

Contact details:

Ilona Sekscinska, international coordinator
Municipal Public Library in Olsztyn
Rodziewiczówny 2, 10-030 Olsztyn, Poland
Tel.+48 89 535 30 80
Fax +48 89 535 30 82
ilona@mbp.olsztyn.pl
<http://www.marijampole.mvb.lt/multicentras>

Kopija tikro
[Signature]

**PROJECT NO. 2005/054 "LAUNCHING INTEGRATED SYSTEM OF POPULATION
AND ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE BORDER AREA OF POLAND
AND LITHUANIA" ANALYSIS**

Region: Lithuania, Poland

Duration: 14 months (April 18th, 2006 – June 17th, 2008)

Funding: total cost: 1 325 202,38 EUR of which 993 901,77 EUR ERDF contribution

Measure 1.2

1) PROJECT DESCRIPTION

• **Objective:**

The objective of the project is to establish the Integrated System of population and environment protection in the border area of Poland and Lithuania.

• **Description of the activities:**

Project implementation required to purchase specialised equipment for chemical, ecological and flood rescue brigades and to transmit specialised rescue equipment to these rescue brigades, which are responsible for operations in the border region. Also there was increased tactical potential of rescue brigades in the border region by immediate use of project's outputs in operational activities.

• **Achievements / results:**

The project increased the level of Marijampolė and Alytus (Lithuanian); and Podlaskie voivodeship (Polish) fire brigades to run effective fire-rescue operations in case of national and international incidents. Special equipment for chemical, ecological and flood rescue functions were purchased: 9 rescue trucks and 2 rescue boats and 1 hydraulic elevator.

• **Strategic context: *Is the project part of a wider economic development strategy?***

No.

2) IMPLEMENTATION

• **Selection: *How was the need for the project recognised? How was the project selected?***

Statistical analysis indicated increase in the number of road accidents, natural and technical disasters, fires and break-downs which take place in the border area of Poland and Lithuania. Taking into consideration scope of the problem and threats to the entire population of that region, it was necessary to undertake wide cross-border co-operation, to purchase specialized equipment.

• **Partnership: *Partners involved and what was their roles and interest?***

Lead Partner – Regional Headquarters of State Fire and rescue service in Marijampolė was performing the public procurement procedure according to the laws, prepared the documentation for the internal audit and the agreement with the supplier of the rescue equipment.

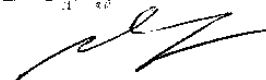
Financial Partner – Provincial Headquarter of State Fire Service in Białystok undertook conducting for the supervision in case of spending public funds on Polish side, was also responsible for assuring objective, independent evaluation of the realization of the Project.

Partner Regional Headquarters of State Fire and Rescue Service in Alytus has participated in the information and publicity activities. As well was involved in the public procurement commission while tendering the rescue equipment.

Other partners were distributing financially to the project implementation:

- *Partner Powiat Augustowski.*
- *Partner Powiat Sejneński.*

Kopija tikra

- *Partner Bialystok City.*
- *Partner Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Augustowie.*
- *Partner Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sejnach Partner Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstokum*

- **Obstacles / difficulties:** *E.g.: problems attracting users, difficulties in agreeing plans and strategies, unforeseen delays, lack of involvement...) and explain how they were overcome.*

On Lithuanian side the supplier did not get chassis of purchased trucks on time, so some activities were delayed but it did not have significant impact for the whole project implementation.

3) FUTURE

- **Sustainability:**

There are made new contacts that will be helpful in liquidating issues of catastrophes and in rescue operations in transborder region. Purchased new trucks shall help to reach accident location faster, therefore more lives and property shall be saved. Work will be more effective in chemical-ecological accidents, therefore the number of casualties will be reduced and environment will be safer.

- **Transferability:**

This is a good example of how can technical infrastructure and equipment level that is necessary in order to run effective fire-rescue operations in both: national and transnational incidents, be increased. Also how to achieve growth of safety level in road and water communication in the border area and hence improvement of EU's border security.

- **Lessons learned / good practices:**

New, modern fire rescue trucks and equipment increases safety of rescuers themselves when they work in accidents or when they are on their way to accident location. Moreover, modern and secure fire-rescue trucks and equipment raises people trust in fire and rescue services.

Contact details:

Vidas Barauskas, Chief Commander
Regional Headquarters of State Fire and Rescue Service in Marijampolė
Stoties str. 59, Marijampolė, Lithuania
Tel. :+370-343-98875
Fax: +370-343-73526
v.barauskas@vpgt.lt

**PROJECT NO 2006/289 "DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC-TECHNICAL
SUPPORT FOR REPRODUCTION OF FISH STOCKS IN TRANS-BOUNDARY
WATER OF LITHUANIA AND RUSSIA" ANALYSIS**

Kopija tikra

Region: Lithuania, Russia

Duration: 17 months 12 days (September 18th, 2006 – February 29th, 2008)

Funding: total cost: 250 432,94 EUR of which 187 624,68 EUR ERDF contribution

Measure 1.3

1) PROJECT DESCRIPTION

• Objective:

To create an integrated international water bio-resources management and restoration system, seeking to preserve and restore the diversity of water fauna, increase the efficiency of fisheries and strengthen the co-operation between Lithuania and the Kaliningrad oblast of the Russian Federation in the cross-border regions.

• Description of the activities:

During project implementation the bio-technologies bank for Restoration of Fish Resources was created and the technical project for the JC "Trans-Border Fish" was prepared and the maintenance system of innovative pisciculture projects was created including purchase of the technical equipment required for monitoring and renovation of the vessel. Moreover the study on fishing tourism and the outline of the TBWB strategy of recreational fishery development was published. Also the material base for the measures meant for the restoration of fish resources and monitoring, as well as for training of the personnel who deal with fishery and for upgrading of their qualification was purchased. Furthermore the bilateral conception and programmes on management and restoration of water bio-resources was prepared and the fishery database management system and information system was created.

• Achievements / results:

Created training programs, methodical materials, held international conferences, published studies, monographs and the other publications is a background for increasing and protecting the ecosystem of trans-border waters in Curonian Lagoon.

• Strategic context: *Is the project part of a wider economic development strategy?*

The Curonian lagoon and the basin of the river Nemunas cover the international waters of Lithuania and Kaliningrad region. Protection of these waters is strategically important as it stipulates the integrated and balanced development of these countries.

2) IMPLEMENTATION

• Selection: *How was the need for the project recognised? How was the project selected?*

Significance of the water bodies for fishery located in the trans-boundary zones of the Republic of Lithuania and Kaliningrad region (the Russian Federation,) had not been sufficiently evaluated, i.e. the States devote comparatively little attention to management and particularly to restoration of their fish resources. Approximately 90 percent of all catches in the internal waters of Lithuania, meant for trade, are caught in the Curonian lagoon, in the lower reaches of the Nemunas river and in the Vištytis lake, however, only 10 percent of all the bred fry is let into these transborder water bodies (TBWB). The fish resources were neither appropriately restored nor the interstate systems of their restoration and management exist. Therefore the project was selected to help to cope with problems mentioned above.

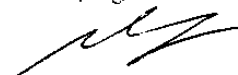
• Partnership: *Partners involved and what was their roles and interest?*

Lithuanian State Pisciculture and Fisheries Research Centre. The lead partner was responsible for the whole project coordination and activities implementation on Lithuanian side.

Kaliningrad State Technology University. The responsible partner of the TACIS project and having financial contribution.

Association of Fishery Enterprises "Lampetra" contributed financially.

Kopija tikra

- **Obstacles / difficulties:** *E.g.: problems attracting users, difficulties in agreeing plans and strategies, unforeseen delays, lack of involvement...*) and explain how they were overcome.

During project implementation there were some financial problems but The Lithuanian Ministry of Agriculture assisted in solving them. Nevertheless, these financing problems and too long agreement signing procedure resulted in slowing down of the implementation of certain activities at the initial stage. Due to lengthy signing of the agreement and because of the lack of the funds the deadlines for the implementation of certain activities had to be prolonged.

3) **FUTURE**

- **Sustainability:**

The project results will be used and their continuity will be secured by the region's population, fishers, holidaymakers, fishing and other concerned organizations, the representatives of which will secure the institutional continuity of the project, realize the steady execution of monitoring, spread development programs which are planned to be employed in other regions.

- **Transferability:**

This project is a good example of protecting and improving the ecosystem in trans-boundary waters through developing scientific-technical support for reproduction of fish stocks.

- **Lessons learned / good practices:**

The projects was awarded the 2nd prize in the Russian national ecological competition EKOMIR in 2009. More than 300 applications were submitted for the nominations in the category "Preservation of biodiversity and improving the landscape conditions" in which the Neighbourhood project received the award.

Contact details:

Algirdas Domarkas, project manager
Lithuanian State Pisciculture and Fisheries Research Centre
Konstitucijos pr. 23, LT-08105 Vilnius, Lithuania
Tel. +370 5 2723363
Fax +370 5 2722146
algirdasd@zuvivaisa.lt
www.zuvivaisa.lt

PROJECT NO 2005/199 "DEVELOPMENT OF TOURISM RELATIONSHIPS ON LITHUANIA - POLAND BORDER DUE TO THE ESTABLISHMENT OF THE TOURISM INFORMATION CENTRES" ANALYSIS

Kopija tikra

Region: Lithuania, Poland

Duration: 23 months (1st of August, 2006 – 30th of June, 2008)

Funding: total cost 536 738,41 EUR of which 402 553,74 EUR ERDF contribution

Measure 1.4

1) PROJECT DESCRIPTION

• **Objective:**

Project objective is to promote tourism as a key factor for the economical development of the regions of the Poland - Lithuania board and to improve tourism information by implementation of the modern means for spreading of information in the regions across Lithuania-Poland board.

• **Description of the activities:**

Main activities of the implementation of the project consisted of preparation of the technical documentation for the project, construction of Lazdijai tourism information centre, maintenance of the facilities of Punksk tourism information centre and installation of the exposition equipment and computers in the new Lazdijai tourism information centre. Also there were completed activities of the project publicity on the both sides. There were articles published and Lazdijai tourism information centre updated the information in their internet website <http://lazdijai-turizmas.lt/>.

• **Achievements / results:**

The new branch of the Lazdijai tourism information centre was built and opened just a few hundred metres from the border between Lithuania and Poland and a little tourism information bureau also opened in the premises of the Puńsk Commune Office. The partners started coordinating their actions in jointly promoting tourism in the Lithuanian-Polish cross-border region.

• **Strategic context: *Is the project part of a wider economic development strategy?***

Project improves conditions for tourism promotion and spreading out tourism information. This result is targeted to the traditional and new groups of beneficiaries – internal and external tourists and it is targeted to generate incomes of both tourism information centres in order to increase employment. For the purposes of the durability of the results of the project qualified personal of the both centres will be essential.

2) IMPLEMENTATION

• **Selection: *How was the need for the project recognised? How was the project selected?***

Natural and cultural heritage in Lazdijai district and in Punksk district makes favourable conditions for the development of the tourism and related activities. However, undeveloped tourism infrastructure and low possibilities for promotional activities emerged as a main obstacle for the development of tourism activities

• **Partnership: *Partners involved and what was their roles and interest?***

Lead partner - Public institution "Lazdijai Tourism Information Centre" was responsible for the formulation of technical objectives for the preparation of the technical documentation of the construction of Lazdijai tourism information centre.

Financial partner - Puńsk Administrative Commune Office responsible for the formulation of technical objectives for the preparation of the technical documentation for the maintenance of the facilities of Punksk tourism information centre.

• **Obstacles / difficulties: *E.g.: problems attracting users, difficulties in agreeing plans and strategies, unforeseen delays, lack of involvement...)* and explain how they were overcome.**

Kopija tikra

No major problems occurred

3) FUTURE

- **Sustainability:**

Project improves conditions for tourism promotion and spreading out tourism information. This result is targeted to the traditional and new groups of beneficiaries – internal and external tourists. Project is targeted to generate incomes of both tourism information centres in order to increase employment. For the purposes of the durability of the results of the project qualified personal of the both centres will be essential.

- **Transferability:**

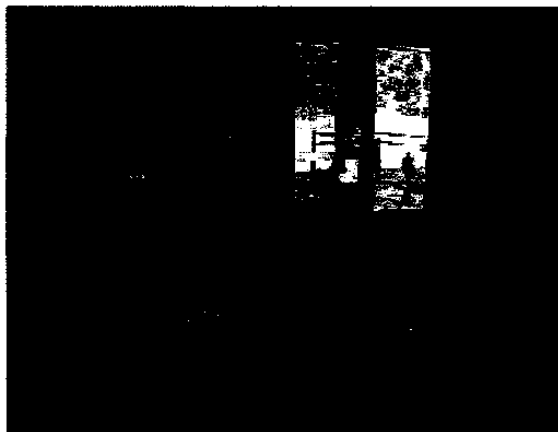
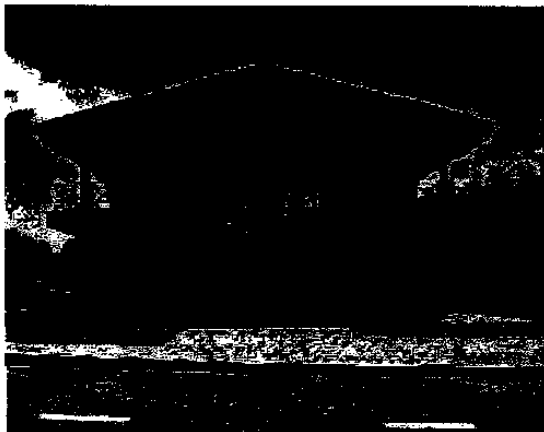
This project is a good example of improving tourism infrastructure and increasing employment through establishing common tourism and information centre across the boarder.

- **Lessons learned / good practices:**

This project has become the best tourism infrastructure project of 2008 in the annual awards by the Lithuanian State Department of Tourism by the Ministry of Economy and was awarded for building and opening the tourism information centre just by the Lithuanian-Polish border.

Contact details:

Inita Seiliūtė, manager
Lazdijai tourism information centre
Vilniaus g. 1, Lazdijai, Lithuania
Tel. +370 318 51 160
Fax.+370 318 51 160
turizmas@lazdijai.lt
<http://lazdijai-turizmas.lt>

PROJECT No 2006/366

“INTERNATIONAL REVIEW OF WONDERFUL THEATRES” ANALYSIS

Region: Lithuania, Poland

Duration: 10 months (1st January, 2007 – 31st October, 2007)

Funding: total cost: 99 713,33 EUR of which 74 784,98 EUR ERDF contribution

Measure 2.1

1) PROJECT DESCRIPTION

- **Objective:**

The objective of the project is to deepen the cross-border co-operation according to cultural operating and promote the artistic abilities of disabled people.

Kopija tikra

- **Description of the activities:**

Project activities consist of the following actions: organising artistic workshops, cultural and tourist programs in Poland and Lithuania, organizing conference "Folk art as an element of European culture", theatrical and stage presentations in Poland and the creation of the Regional Culture Room, promoting the project. The disabled children from Tczew and Tauragė and their tutors took part in common artistic trainings and camps. Two conferences were organised in order to draw the attention of the society on the problems of the disabled persons.

- **Achievements / results:**

The artistic activities of the disabled children were incorporated into the general programme of the festival in Tczew – "Review of the wonderful theatres" also a similar performance of the disabled children theatres was also organised in Tauragė. Hence the project partners focused on the integration of the disabled children through the means of theatre into society.

- **Strategic context: *Is the project part of a wider economic development strategy?***

No.

2) IMPLEMENTATION

- **Selection: *How was the need for the project recognised? How was the project selected?***

The meeting of people working on artistic development of disabled people from the EU countries allows creating a wide audience for exchanging the experiences and creating new models of co-operation which are necessary for the integration of disabled people into society.

- **Partnership: *Partners involved and what was their roles and interest?***

Lead partner Association for Special Education was responsible for managing the project, and coordinating activities in Poland and Lithuania such as organizing workshops and conferences.

Financial Partner Taurage County Governor's Administration arranged a meeting with Project target groups, published booklet about theatrical groups, revisited dress-rehearsal of disabled/handicapped artists' theatre groups, generalized of presentations etc.

- **Obstacles / difficulties: *E.g.: problems attracting users, difficulties in agreeing plans and strategies, unforeseen delays, lack of involvement...* and explain how they were overcome.**

No major problems occurred.

3) FUTURE

- **Sustainability:**

Regional Culture Workroom provides the centre to continue all operations. Trained employees will be able to create new programs which provide the realisation operations included in program. Workroom is the starting point of program leading to work out strategies for employing disabled people. Local society will be able to use it as realizing the therapeutic programs. Trained employees of non-governmental organisations will create programs for Lithuanian and Polish societies. The web site is the contact centre and source of regional information.

- **Transferability:**

This project is a good example of disabled people integration into society and improving their artistic abilities.

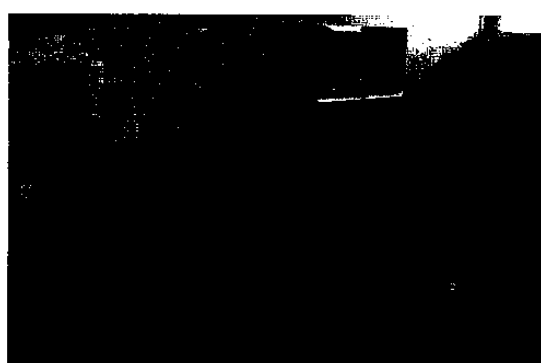
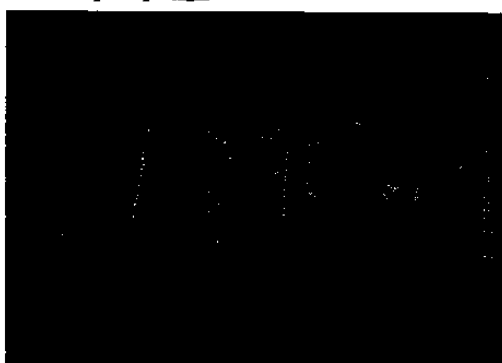
Kerija tikra

- **Lessons learned / good practices:**

Festival of Wonderful Theatres is the presentation of successes and achievements of disabled children, among other things, to show the others how much disabled people sometimes even blind or moving on a wheelchair can accomplish. The artistic and aesthetic experiences of the contacts with artistic activity of disabled people are really grand – hence “Wonderful Theatres” is in the name of the project, the performers, the impressions, the reception and, first of all, the integrative results are grand.

Contact details:

Wojciech Rinc, vice president
 Association for Special Education
 Grunwaldzka 1 Street, 83-110 Tczew, Poland
 fax +48 58 531 55 50
 tel. +48 58 531 55 50
wrinc@wp.pl
www.mptw.prv.pl

PROJECT NO. 2005/192 “WAR AND PEACE” THE 200TH ANNIVERSARY OF THE BATTLE OF HEILSBERG AND THE TREATIES OF TILSIT. THE BEGINNING OF EUROPEAN HOME” ANALYSIS

Region: Russia, Poland

Duration: 12 months (September 1st, 2006- August 31st, 2007)

Funding: total cost: 37 112,24 EUR of which 27 834,12 EUR ERDF contribution

Measure 2.2

1) PROJECT DESCRIPTION

- **Objective:**

The objective of the project is to develop the cross border cooperation between Lidzbark Warm and Sovietsk, the twin cities, to aim at harmonious and balanced development of European territory and to promote the cultural dialogue as well as the mutual knowledge of culture and history of European nations in order to overcome historical prejudices and stereotypes existing between Poles and Russians.

- **Description of the activities:**

Kopija tikra

The project partners organised a tremendous commemoration of the 200th anniversary of the battle of Heilsberg and signing the Treaties of Tilsit. Historic costumes were produced and imitation of battles was organised. The ancient ball was organised in Lidzbark-Warmiński, where the modern Queen Luiza was selected from local ladies. A grand ceremony commemorating signing the treaties of Tilsit in the middle of the river Nemunas by the French, Russian and Prussian emperors was also held in Sovetsk (historic Tilsit). Project partners also organised scientific historical conferences and workshops. They published a number of historical publications and brochures. This outstanding project is believed to be an effective kick-off for future neighbourhood co-operation.

- **Achievements / results:**

Realization of the project affected forming a permanent pro-European attitude (good neighbourhood) between inhabitants, and in consequence, their individual, conscious responsibility for history, culture, politics, economy, social relations.

- **Strategic context: Is the project part of a wider economic development strategy?**

No

2) IMPLEMENTATION

- **Selection: How was the need for the project recognised? How was the project selected?**

A common historical events of the Warmińsko-Mazurskie voivodship and the Kaliningrad Region of Russian Federation include the march of Napoleonic army through these territories. Different opinions about the past as well as current social, cultural and economical problems existing in both countries are not conducive to good neighbourhood relationship and cross-border exchange. The project had to decrease a mutual distrust.

- **Partnership: Partners involved and what was their roles and interest?**

Lead Partner The Lidzbark Culture House responsible for the whole project coordination and activities implementation on Polish side, contacting with the commander and all reconstruction groups to prepare the battle, provision of all parade equipment etc.

Financial Partner The Historical Museum of the Sovetsk City coordinated the TACIS part of the project. Provided equipment for the street parade, organized competitions, prepared subject for the conference and organized the Napoleonic epoch film festival.

The Lidzbark Warmiński Municipal Office helped in preparation a battle and prepares media planning.

The Sovetsk Municipal Office. Prepared logistics of the meeting area, prepared the street parade of the reconstruction groups and prepared activities related to the staging of the meeting on water resulted in signing the Treaties of Tilsit

- **Obstacles / difficulties: E.g.: problems attracting users, difficulties in agreeing plans and strategies, unforeseen delays, lack of involvement...) and explain how they were overcome.**

No major problems occurred.

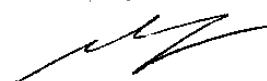
3) FUTURE

- **Sustainability:**

Good professional promotion and publicity including TV will attract many tourists and change it into an attractive product increasing attractiveness of the city and region. A tourist service demand increases the employment rate. Napoleonic and other historical costumes will be used for many consecutive years during the battle reconstruction.

- **Transferability:**

Korija tikra

This project is a good example of promoting important historical events and improving communication and solidarity between two cities from neighbouring countries.

• **Lessons learned / good practices:**

Common realisation of many activities included in the project contributes to more friendly cultural relations between local communities of Lidzbark Warmiński and Sovietsk. Common celebrations of 200th anniversary of the Battle of Heilsberg and the Treaties of Tilsit were an effective tool of lasting cultural cooperation on this cross-border region.

Realization of the project allowed keeping and reinforcing cultural- historical cooperation in the Baltic area and improving quality of inter-cultural communication in this region of Europe.

Contact details:

Jolanta Adamczyk, project coordinator
Lidzbarski Dom Kultury
ul. Słowackiego 4 11-100 Lidzbark Warmiński, Poland
Tel +48 (89) 767 2688
Fax +48(89) 767 1790
ldk@imac.use.pl
jolaadamczyk_20@poczta.onet.pl

Kopija tikra

VRM regioninės politikos dep.
Teritorinio bendradarbiavimo
programų d. vyr. specialistas
Vidmantas Kišelis

2011-03-03

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 6 priedas

Audito metu atlikti Kaimynystės programos projektų, įgyvendintų Lietuvos Respublikoje, patikrinimais vietoje

31 lentelė. Audito metu atlikti projektų patikrinimai vietoje

Eil. Nr.	Projekto Nr.	Kaimynystės programos priemonės numeris	Pagrindinio arba finansinio partnerio Lietuvos Respublikoje pavadinimas	Projekto partnerio Lietuvos Respublikoje pavadinimas, pas kurį atliktas patikrinimas vietoje	Patikrinimo vietoje priežastis	Patikrinimo vietoje vieta	Patikrinimo vietoje data
1.	2006/294	1.1.	VŠĮ „PVC“	VŠĮ „PVC“ (pagrindinis projekto partneris)	Atlikdami kontrolės ir savarankiškas audito procedūras, projekto veiklų įvykdymą, dokumentų saugojimą, projekto apskaitą ir audito sekos pakankamumą galėjome patikrinti tik nuvykę pas projekto vykdytoją.	VŠĮ „PVC“ buveinėje, Ugniagesių g. 1, Alytus	2011-01-12
				Alytaus kolegija		Alytaus kolegijos buveinėje, Merkinės g. 2b, Alytus	2011-01-17
				Alytaus miesto savivaldybės administracija		Alytaus miesto savivaldybės administracijos buveinėje, Rotušės a. 4, Alytus	2011-01-17
2.	2006/273	1.1.	Alytaus miesto savivaldybės administracija	Alytaus miesto savivaldybės administracija	Projekto patikrinimo vietoje neatliko nė viena iš kontrolės funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį vykdančių institucijų (JTS, VI, pirmojo lygio kontrolės institucijos funkcijas vykdančios audito įmonė UAB "IDG auditoriai").	Alytaus miesto savivaldybės administracijos buveinėje, Rotušės a. 4, Alytus	2011-01-17

3.	2006/356	1.1.	Alytaus kolegija	Alytaus kolegija	Tas pats	Alytaus kolegijos buveinėje, Merkinės g. 2b, Alytus	2011-01-17
4.	2005/148	1.2.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras (pagrindinis partneris)	Atlikdami kontrolės ir savarankiškas audito procedūras, projekto veiklų įvykdymą, dokumentų saugojimą, projekto apskaitą ir audito sekos pakankamumą galėjome patikrinti tik nuvykę pas projekto vykdytoją.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras buveinėje, Vytauto g. 28, Marijampolė	2011-01-06
	2005/148	1.2.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	Alytaus miesto savivaldybės administracija		Alytaus miesto savivaldybės administracijos buveinėje, Rotušės a. 4, Alytus	2001-01-17
5.	2006/289	1.3.	Lietuvos valstybinis žuvininkystės ir žuvininkystės tyrimų centras	Žuvininkystės tarnyba prie LR žemės ūkio ministerijos	Tas pats	1. Žuvininkystės tarnybos prie LR žemės ūkio ministerijos buveinėje, Lelevelio g. 6, Vilnius; 2. Žuvininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Žvejybos Baltijos jūroje kontrolės skyriaus buveinėje, Nemuno g. 40 B, Klaipėda; 3. Žuvininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės skyriaus Rusnės poskyrio buveinėje, Šyškantės k., Rusnės sen., Šilutės r.; 4. Žuvininkystės tarnybos prie LR žemės ūkio ministerijos buveinėje, Lelevelio g. 6, Vilnius	1. 2011-01-11 2. 2011-01-19 3. 2011-01-19 4. 2011-01-26
6.	2006/314	1.4.	Skuodo rajono savivaldybės administracija	Skuodo rajono savivaldybės administracija	Tas pats	Skuodo rajono savivaldybės administracijos buveinėje, Vilniaus g. 13, Skuodas	2011-01-18 ir 2011-01-20
7.	2006/230	2.1.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	Tas pats	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro buveinėje, Vytauto g. 28, Marijampolė	2011-01-19

8.	2005/065	2.1.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	Projekto patikrinimo vietoje neatliko nė viena iš kontrolės funkcijas pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį vykdančių institucijų (JTS, VI, pirmojo lygio kontrolės institucijos funkcijas vykdančios audito įmonė UAB „IDG auditoriai“)	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuro buveinėje, Vytauto g. 28, Marijampolė	2011-01-19
9.	2006/374	2.1.	Klaipėdos universitetas	Klaipėdos universitetas	Tas pats	H. Manto g. 84, Klaipėda	2011-01-19
10.	2008/411	2.1.	VŠĮ „PVC“	VŠĮ „PVC“	Tas pats	VšĮ „PVC“ buveinėje, Ugniagesių g. 1, Alytus	2011-01-12
11.	2005/069	2.2.	VšĮ Lazdijų kultūros centras	VšĮ Lazdijų kultūros centras	Atlikdami kontrolės ir savarankiškas audito procedūras, projekto veiklų įvykdymą, dokumentų saugojimą, projekto apskaitą ir audito sekos pakankamumą galėjome patikrinti tik nuvykę pas projekto vykdytoją.	VšĮ Lazdijų kultūros centro buveinėje, Lazdijuose, Vilniaus g. 6	2011-01-24

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 7 priedas

Audito metu įvertinti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (vadovaujančiosios institucijos) atlikti patikinimai vietoje pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį

32 lentelė. Įvertinti vadovaujančiosios institucijos patikinimai vietoje pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001[2] 4 straipsnį

Eil. Nr.	Patikrinimo atlikimo data	Patikrinti projekto partneriai	Projekto pavadinimas	Patikrintas projektas (projekto identifikacijos Nr.)	Patikrinimo ataskaitos Nr. ir data
1.	2008-04-18	Alytaus miesto savivaldybės administracija	Turizmo plėtra Suvalkų Europos aikštėje ir Alytaus miesto sode	2005/067	2008-05-10
2.	2008-07-15	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	Pramoninių zonų ir „plyno lauko“ investicijų skatinimas Nemuno euroregione	2005/072	2008-07-22
3.	2008-05-06	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie susisiekimo ministerijos	Lietuvos ir Lenkijos pasienio zonos kelių infrastruktūros plėtra	2005/201	2008-05-20
4.	2008-04-28	Skuodo rajono savivaldybės administracija	„Malborko ir Mosėdžio svetingumo centrai“ – turizmo plėtrai skirtų investicijų rėmimas abipus sienos	2006/314	2008-05-20
5.	2009-03-31	Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija	Baltų paveldas – Europos paveldas. Lenkų ir lietuvių jaunimo kultūrinė stovykla Biskupiece	2006/331	2009-04-07

Šaltinis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 8 priedas

Audito metu įvertinti VŠĮ Jungtinio techninio sekretoriato atlikti patikinimai vietoje pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001[2] 4 straipsnį

33 lentelė. Įvertinti VŠĮ Jungtinio techninio sekretoriato atlikti patikinimai vietoje pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį

Eil. Nr.	Patikrinimo atlikimo data	Patikrinti projekto partneriai	Patikrinto projekto Nr.	Patikrinimo ataskaitos Nr. ir data
1.	2007-03-22	Vaivadijos kelių eismo centras Balstogėje	2005/046	2007-03-22
2.	2007-09-13	Balstogės medicinos universitetas	2005/168	2007-09-13
3.	2007-10-19	Olštyno Stefano Jaraczo teatras	2005/161	2007-10-25 Nr. P-1594
4.	2008-04-08	Šilutės rajono savivaldybės administracija	2006/282	2008-04-14 Nr. P-603
5.	2008-04-08	Šilutės rajono savivaldybės administracija	2005/196	2008-04-21 Nr. P-637
6.	2008-04-18	Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	2006/365	2008-05-10 Nr. P-697
7.	2008-06-26/27	Gdansko universitetas	2006/377	2008-07-10 Nr. P-904
8.	2008-08-18	Punsko valsčiaus valdyba	2005/201	2008-09-02 Nr. P-1170
9.	2009-02-11	Strateginės savivaldos institutas	2005/214	2009-02-25 Nr. P-101
10.	2009-05-20	Lietuvos valstybinis žuvinaisos ir žuvininkystės tyrimų centras	2006/289	2009-06-01 Nr. P-329

Šaltinis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 9 priedas

Gražintos ir gražintinos paramos lėšos, dėl kurių atliktos kontrolės ir savarankiškos audito procedūros

34 lentelė. Gražintos ir gražintinos paramos lėšos, dėl kurių atliktos kontrolės ir savarankiškos audito procedūros

Eil. Nr.	Sprendimo susigražinti lėšas data	Projekto Nr.	Skolininkas	Gražinta paramos lėšų suma, EUR				
				Bendra suma	Europos Sąjungos lėšos	Europos Sąjungos lėšų palūkanos ir delspinigiai	Bendrojo finansavimo lėšos	Bendrojo finansavimo palūkanos ir delspinigiai
1	2	3	4	5=(6)+(7)+(8)+(9)	6	7	8	9
I. Sprendimai susigražinti lėšas, kurios buvo įtrauktos į mokėjimo institucijai teikiamas ataskaitas kaip pripažintos deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidos:								
a) sprendimai, įtraukti į pažeidimų registracijos žurnalą:								
1.	31/12/2008	2005/108	Nidos kultūros ir turizmo informacijos centras "Agila"	3 749,86	3 749,86	0,00	0,00	0,00
2.	22/09/2009	2006/377	Klaipėdos Universitetas	6,95	6,95	0,00	0,00	0,00
3.	07/09/2009	2006/276	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	0,14	0,14	0,00	0,00	0,00
4.	07/09/2009	2006/282	Šilutės rajono savivaldybės administracija	7 836,16	6 613,67	0,00	1 222,49	0,00
5.	07/09/2009	2006/335	Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka	1 300,30	1 114,65	0,00	185,65	0,00
Iš viso (a):				12 893,41	11 485,27	0,00	1 408,14	0,00

b) sprendimai, neįtraukti į pažeidimų registracijos žurnalą:								
1.	08/11/2006	-	JTS	29,27	28,12	0,00	1,15	0,00
Iš viso (b):				29,27	28,12	0,00	1,15	0,00
Iš viso (I):				12 922,68	11 513,39	0,00	1 409,29	0,00
II. Sprendimai susigražinti lėšas, kurios nebuvo įtrauktos į mokėjimo institucijai teikiamas ataskaitas kaip pripažintos deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidos:								
b) sprendimai neįtraukti į pažeidimų registracijos žurnalą:								
1.	27/08/2009	2005/201	Alytaus apskrities viršininko administracija	2 756,72	0,00	0,00	2 756,72	0,00
Iš viso (II):				2 756,72	0,00	0,00	2 756,72	0,00
Iš viso (I+II):				15 679,40	11 513,39	0,00	4 166,01	0,00

Šaltinis – Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 10 priedas

Detali informacija apie Valstybės kontrolės 2008 m. liepos 30 d. atlikto valstybinio audito metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą

35 lentelė. Valstybės kontrolės 2008 m. liepos 31 d. atlikto valstybinio audito „Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities valdymo ir kontrolės sistemos, sukurtos Lietuvos Respublikoje, vertinimas“ metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas

Eil. Nr.	Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Valstybinio audito ataskaitoje pateikta rekomendacija	Kam teikiama (atsakinga institucija)	Valstybinio audito ataskaitoje numatyta priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė (valstybinio auditoriaus vertinimas)
1.	1-2	Nustatyti tvarką, užtikrinančią, kad informacija apie pažeidimus būtų teikiama vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 2035/2005 (iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1681/94) [7] nuostatomis. Informaciją apie Lietuvos Respublikoje nustatytus pažeidimus teikti Valstybės kontrolei. Nustatyti tvarką dėl informacijos apie visus pažeidimus (t. y. ir apie pažeidimus, kurių suma mažesnė nei 10 000 EUR) gavimo ir kreiptis į atsakingas Lenkijos institucijas dėl tokios informacijos teikimo.	Vadovaujančiajai institucijai	Papildyti Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento (toliau – VRM RPD) procedūrų vadovą nuostatomis dėl informacijos apie Lietuvos Respublikoje nustatytus pažeidimus parengimo ir teikimo Valstybės kontrolei, t. y. teikti šią informaciją per 15 kalendorinių dienų ketvirčiui pasibaigus, kaip ji yra teikiama šiuo metu Finansų ministerijai. Paprašyti Lenkijos atsakingas institucijas periodiškai teikti informaciją apie visus nustatytus pažeidimus.	Rekomendacija įgyvendinta iš dalies.

2.	5	Nustatyti detalias ir aiškias VI išlaidų deklaracijos rengimo ir teikimo procedūras. Inicijuoti, kad būtų nustatytos JTS informacijos, reikalingos išlaidų deklaracijai parengti, rengimo ir teikimo procedūros.	Vadovaujančiajai institucijai	Papildyti VRM RPD procedūrų vadovą nuostatomis, nustatant detalias ir aiškias VI išlaidų deklaracijos rengimo ir teikimo procedūras. Pavesti JTS iki 2008-09-30 papildyti JTS procedūrų vadovą procedūromis dėl informacijos, reikalingos išlaidų deklaracijai parengti, rengimo ir teikimo.	Rekomendacija įgyvendinta.
3.	6	Inicijuoti Taisyklių [18] pakeitimus, kuriais būtų ištaisytas šių Taisyklių 35, 36.2 ir 37.2.1. punktų nuostatų neatitikimas ir prieštaravimai bei būtų atitinkamai patikslintas VI teikiamos išlaidų deklaracijos punktas, nurodantis, kad reguliariai gaunamos ir saugomos JTS išlaidų deklaracijos.	Vadovaujančiajai institucijai	Pasiūlyti Finansų ministerijai atitinkamai pakeisti Taisykles.	Rekomendacija įgyvendinta.
4.	7	MI nustatyti procedūras dėl Lenkijos pagalbinės mokėjimo institucijos teikiamos informacijos analizės ir vertinimo, kurios užtikrintų, kad būtų kontroliuojama (ypač rengiantis Kaimynystės programos uždarymui), ar JTS ir VI pripažintos deklaruotinomis išlaidų sumos (tiek iš ERPF lėšų, tiek iš nacionalinio finansavimo lėšų) tikrai kompensuotos Lenkijos pagrindiniams arba finansiniams partneriams.	Mokėjimo institucijai	Papildyti MI darbo procedūrų vadovą nuostata, kad, rengiant galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai, MI įsitikina, kad VI deklaracijoje nurodytos pripažintos deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidos yra kompensuotos Lenkijos ir Lietuvos pagrindiniams arba finansiniams partneriams (toliau – partneriai), sutikrinant VI pateiktos galutinės išlaidų deklaracijos duomenis apie pripažintas deklaruotinomis Lenkijos partnerių išlaidas su Lenkijos pagalbinės mokėjimo institucijos ataskaitose teikiamais duomenimis apie tarpinių institucijų išmokėtas paramos lėšas Lenkijos partneriams, o Lietuvos dalį – su informacija apie išmokėjimus iš VBAM sistemos. Jei rengiant galutinio mokėjimo paraišką Europos Komisijai būtų nustatytas neatitikimas tarp VI deklaracijoje nurodytų pripažintų deklaruotinių išlaidų ir partneriams išmokėtų lėšų, MI kreipsis į atitinkamas institucijas dėl priežasčių išaiškinimo ir priims sprendimą dėl galimų veiksmų.	Rekomendacija įgyvendinta.
5.	7	VI inicijuoti, kad JTS būtų nustatytos kontrolės procedūros dėl Lenkijos pagalbinės mokėjimo institucijos	Vadovaujančiajai institucijai	Pavesti JTS papildyti procedūrų vadovą, numatant Lenkijos pagalbinės mokėjimo institucijos teikiamos informacijos vertinimą ir analizę, kurios	Rekomendacija įgyvendinta.

		teikiamos informacijos vertinimo ir analizės, kurios užtikrintų, kad būtų kontroliuojama (ypač rengiantis Kaimynystės programos uždarymui), ar JTS ir VI pripažintos deklaruotinomis išlaidų sumos (tiek iš ERPF lėšų, tiek iš nacionalinio finansavimo lėšų) tikrai kompensuotos Lenkijos pagrindiniams arba finansiniams partneriams.		užtikrintų, kad JTS ir VI pripažintos deklaruotinomis išlaidų sumos buvo kompensuotos. Papildyti VRM RPD procedūrų vadovą, numatant šios informacijos vertinimo ir analizės funkciją VRM RPD tuo atveju, jeigu tokią veiklą reikės atlikti vėliau nei 2008-12-31.	
6.	9	Inicijuoti Kaimynystės programos informacinės sistemos patobulinimus, užtikrinančius, kad informacinėje sistemoje būtų pateikiama informacija apie bendrą projekto vertę, apie bendras pripažintas deklaruotinomis, paramos gavėjui kompensuotas, EK deklaruotas lėšų sumas (išskiriant ERPF paramos lėšų ir nacionalinio finansavimo lėšų dalis); kad būtų pateikiama tiksli informacija apie išlaidų kompensavimą projekto partneriams ir išlaidų deklaravimą EK.	Vadovaujančiajai institucijai	Pavesti JTS imtis priemonių patobulinti Kaimynystės programos informacinę sistemą ir suvesti visus duomenis apie deklaruojamas lėšas pagal rekomendaciją.	Rekomendacija įgyvendinta.
7.	10	Inicijuoti Taisyklių [26] (taip pat kitų susijusių Lietuvos Respublikos teisės aktų) pakeitimus, kurie numatytų informacijos apie bendrą projektų būklę (įskaitant informaciją tiek apie Lenkijos partnerius, tiek apie Lietuvos partnerius) rengimą ir teikimą. Nustatyti šių ataskaitų rengimo procedūras. Inicijuoti, kad būtų parengtos šių JTS ataskaitų rengimo procedūros.	Vadovaujančiajai institucijai	Pavesti JTS imtis priemonių patobulinti Kaimynystės programos informacinę sistemą ir suvesti duomenis, kurių dėka informacija apie bendrą projektų būklę bus pastoviai prieinama. Taip pat JTS nustatyti informacijos pateikimo ir suvedimo į Kaimynystės informacinę sistemą tvarką, kuri užtikrintų, kad informacinėje sistemoje bus pateikta visa ir teisinga informacija.	Rekomendacija įgyvendinta iš dalies.
8.	11	Nustatyti procedūras, kurias turi atlikti JTS, tikrindamas ir tvirtindamas mokėjimo paraiškas, aiškiai nustatant, kokius klausimus ir kaip JTS turi patikrinti. Šias	Vadovaujančiajai institucijai	Siekiant išvengti pirmojo lygio kontrolės ir JTS tikrinamų klausimų dubliavimo, įvertinti pirmojo lygio kontrolės institucijų Lietuvoje atliekamų patikrinimų apimtį (tikrinamus klausimus) ir	Rekomendacija įgyvendinta iš dalies.

		procedūras nustatyti įvertinus pirmojo lygio kontrolės institucijų Lietuvoje atliekamų patikrinimų apimtis (tikrinamus klausimus). Inicijuoti atitinkamus JTS darbo procedūrų vadovo [25] ir patikros lapų pakeitimus.		pavesti JTS papildyti JTS procedūrų vadovą, aiškiai nustatant JTS atliekamų mokėjimo paraiškų ir pažangos ataskaitų tikrinimo apimtis.	
9.	12	Nustatyti, kokias procedūras turi atlikti ir kokius klausimus turi patikrinti JTS ir (arba) pirmojo lygio kontrolės institucijos, vertindamos viešuosius pirkimus arba pirkimus, vykdomus pagal VI nustatytas pirkimo taisykles. Nustatyti tvarką, užtikrinančią, kad šių pirkimų patikrinimai ir jų rezultatai būtų tinkamai dokumentuoti. Įvertinti, ar buvo atlikti visų pirkimų, pagal kuriuos patirtos išlaidos deklaruotos Europos Komisijai, vertinimai, ar jie atlikti tinkamai. Esant reikalui, VI atlikti papildomą pirkimų vertinimą arba jį organizuoti.	Vadovaujančiajai institucijai	Įvertinti pirmojo lygio kontrolės institucijų Lietuvoje atliekamų patikrinimų apimtis (tikrinamus klausimus), susijusius su viešųjų pirkimų arba pirkimų, vykdomų pagal VI nustatytas pirkimo taisykles, tikrinimu. Pavesti JTS papildyti JTS procedūrų vadovą, aiškiai nustatant JTS atliekamų mokėjimo paraiškų ir pažangos ataskaitų tikrinimo apimtis, susijusias su viešųjų pirkimų arba pirkimų, vykdomų pagal VI nustatytas pirkimo taisykles, tikrinimu ir tinkamo dokumentavimo reikalavimus. Gauti informaciją iš pirmojo lygio kontrolės institucijų Lietuvoje apie patikrintus projektų viešuosius pirkimus ir pirkimus, vykdomus pagal VI nustatytas taisykles. Įvertinti patikrinimų apimtis (tikrinamus klausimus), susijusius su viešųjų pirkimų ir pirkimų, vykdomų pagal VI nustatytas taisykles, tikrinimu ir nuspręsti, ar vertinimai buvo atlikti tinkamai. Įvertinti, ar visi projektų vykdytojų pirkimai buvo patikrinti. Jei ne, numatyti reikalingus papildomus patikrinimus.	Rekomendacija įgyvendinta iš dalies.
10.	13	Numatyti priemones, kad VI, JTS ir pirmojo lygio kontrolės institucijos, atlikdamos mokėjimo paraiškų ir pažangos ataskaitų tikrinimą bei patikras vietoje, įvertintų dvigubo finansavimo riziką ir įsitikintų, kad ūkinės operacijos nebus apskaitytos ir apmokėtos kelis kartus.	Vadovaujančiajai institucijai	VRM RPD darbuotojams, atliekant projektų tikrinimus vietoje, į projekto tikrinimo vietoje lapą įtraukti papildomą klausimą (-us), siekiant įvertinti dvigubo finansavimo riziką ir patikrinti/ įsitikinti, kad ūkinės operacijos nebuvo apskaitytos ir apmokėtos antrą kartą. Atkreipti pirmojo lygio kontrolės institucijų ir JTS dėmesį, kad jie, atlikdami mokėjimo prašymų ir	Rekomendacija įgyvendinta iš dalies.

				pažangos ataskaitų tikrinimą bei patikras vietoje, imtųsi priemonių įsitikinti, kad yra išvengta dvigubo finansavimo. Pavesti JTS atitinkamai papildyti JTS procedūrų vadovą ir patikros vietoje lapo formą.	
11.	14	Nustatyti tvarką, kad apie pirmojo lygio kontrolės institucijų patikrų vietoje rezultatus būtų informuojamas JTS, kad būtų atsižvelgiama į šių patikrinimų rezultatus, atliekant mokėjimo paraiškų ir pažangos ataskaitų tikrinimą ir tvirtinimą.	Vadovaujančiajai institucijai	Raštu kreiptis į pirmojo lygio kontrolės institucijas, kad jos informuotų JTS apie atliktų patikrinimų vietoje rezultatus. Pavesti JTS atitinkamai papildyti JTS procedūrų vadovą.	Rekomendacija įgyvendinta.
12.	16	Nustatyti tvarką, užtikrinančią, kad apie atliktų atrankinių patikrinimų rezultatus būtų informuojama mokėjimo institucija.	Vadovaujančiajai institucijai	Papildyti VRM RPD procedūrų vadovą nuostatomis, užtikrinančiomis, kad apie už atrankinius patikrinimus Lietuvoje atsakingos institucijos atliktų atrankinių patikrinimų rezultatus būtų informuojama mokėjimo institucija.	Rekomendacija įgyvendinta.
13.	17	Papildyti VI ir JTS mokėjimo paraiškų ir pažangos ataskaitų tikrinimo procedūras ir naudojamus klausimynus, kad būtų užtikrinta, jog Taisyklių [18] 10.1.2, 10.2.2 punktų reikalavimai yra įgyvendinami.	Vadovaujančiajai institucijai	Papildyti VRM RPD procedūrų vadovą ir pavesti JTS iki 2008-09-30 atitinkamai papildyti JTS procedūrų vadovą procedūra, kuria bus užtikrinta, kad bus patikrinti su mokėjimo prašymu pateikti visi deklaruotinomis pripažintas išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys Lietuvos partnerių dokumentai.	Rekomendacija įgyvendinta iš dalies.
14.	18	Nustatyti procedūras, kurias turi atlikti JTS, tikrindamas ir tvirtindamas mokėjimo paraiškas, aiškiai nustatant, kokius klausimus ir kaip JTS turi patikrinti. Šias procedūras nustatyti įvertinus pirmojo lygio kontrolės institucijų Lietuvoje atliekamų patikrinimų apimtį (tikrinamus klausimus).	Vadovaujančiajai institucijai	Siekiant išvengti pirmojo lygio kontrolės ir JTS tikrinamų klausimų dubliavimo, įvertinti pirmojo lygio kontrolės institucijų Lietuvoje atliekamų patikrinimų apimtį (tikrinamus klausimus) ir pavesti JTS papildyti JTS procedūrų vadovą, aiškiai nustatant JTS atliekamų mokėjimo paraiškų ir pažangos ataskaitų tikrinimo apimtį.	Rekomendacija įgyvendinta iš dalies.
15.	19	Atlikti UAB „IDG auditoriai“ įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymo vertinimą. Esant poreikiui, atlikti Sutarties pakeitimus.	Vadovaujančiajai institucijai	Atlikti UAB „IDG auditoriai“ įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymo vertinimą. Esant poreikiui, inicijuoti Sutarties pakeitimus.	Rekomendacija įgyvendinta.

16.	20	Nustatyti reikalavimus dėl projektų patikrų vietoje. Periodiškai atlikti patikrų vietoje kokybės vertinimą.	Vadovaujančiajai institucijai	Įpareigoti UAB „IDG auditoriai“ atlikti Ataskaitų teikimo auditui vadovą papildymą atitinkamomis nuostatomis dėl projektų patikrų vietoje atlikimo. Prieš atliekant atsiskaitymą pagal Sutartį, atlikti patikrų vietoje kokybės vertinimą.	Rekomendacija įgyvendinta.
17.	21	Patikslinti Patvirtinimo formą ir joje teikiamą informaciją, kad ji leistų VI, JTS ir kitoms atsakingoms institucijoms gauti užtikrinimą dėl Komisijos reglamento Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnio reikalavimų tinkamo vykdymo. Gauti patvirtinimus dėl visų VI patikrinimus atliekančių pirmojo lygio kontrolės institucijų tikrintų klausimų, esant reikalui, atlikti papildomus patikrinimus.	Vadovaujančiajai institucijai	Kadangi Patvirtinimo forma yra patvirtinta Kaimynystės programos Jungtinio priežiūros ir valdymo komiteto sprendimu, inicijuoti rekomendacijoje nurodytą Patvirtinimo formos patikslinimą. Gauti informaciją iš pirmojo lygio kontrolės institucijų Lietuvoje apie Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 4 str. reikalavimų įvykdymą, įvertinti atlikto darbo apimtį ir, jei ji nėra pakankama, inicijuoti atlikimą arba atlikti papildomai būtiną apimtį.	Rekomendacija įgyvendinta.
18.	22	Įvertinti UAB „IDG auditoriai“ teikiamų Kaimynystės programos projektų patikrinimų kokybę Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 str. reikalavimų pažiūriu. Nustatyti priemones, užtikrinančias, kad šių patikrinimų metu būtų patikrinta visa, kas reikalinga Patvirtinimui pagrįsti.	Vadovaujančiajai institucijai	Įvertinti UAB „IDG auditoriai“ taikomą patikrinimų metodiką ir, esant reikalui, inicijuoti auditorių naudojamos metodikos ar klausimynų pakeitimus. Atlikti UAB „IDG auditoriai“ atliekamų patikrinimų, dėl kurių buvo susitarta Sutartyje, kokybės vertinimą.	Rekomendacija įgyvendinta.
19.	23	Nustatyti procedūras dėl Sutarties vykdymo kontrolės ir VI deleguotų funkcijų vykdymo kokybės vertinimo.	Vadovaujančiajai institucijai	Papildyti VRM RPD procedūrų vadovą nuostatomis dėl VI deleguotų kontrolės funkcijų vykdymo priežiūros. Paprašyti Lietuvos partnerius pateikti sutartis, sudarytas su decentralizuotu būdu atrinktais projektų auditoriais, ir atliktų projektų audito ataskaitas, jeigu tokios buvo numatytos pateikti pagal sutartis.	Rekomendacija įgyvendinta.
20.	24	VRM VAS įvertinti aplinkybes ir, esant	Institucijai,	Nuolat (kas mėnesį) gauti informaciją iš JTS apie	Rekomendacija

		reikalui, patikslinti Kaimynystės programos atrankinių patikrinimų metodikos 14 punkto nuostatą, siekiant užtikrinti, kad atrankiniai patikrinimai būtų atlikti laiku ir būtina apimtimi.	atsakingai už atrankinius patikrinimus Lietuvoje	projektų jiems deklaruotas išlaidas, ir iš VRM RPD apie Europos Komisijai deklaruotas išlaidas. VRM VAS nuolat stebėti atrinktų patikrinimams projektų deklaruotų išlaidų apimtis ir, esant reikalui, atlikti atrinktų patikrinimams projektų sąrašo pakeitimus, t. y. atsižvelgiant į atliktos rizikos analizės rezultatus, į šį sąrašą įtraukiant projektus, kurie yra deklaruavę pakankamai išlaidų.	įgyvendinta.
21.	25	VRM VAS nustatyti informacijos apie atrankinių patikrinimų metu nustatytas klaidas kaupimo ir analizės, patikrinimų apimties išplėtimo galimybių procedūras. Nustatyti klaidų, dėl kurių nebuvo imtasi atitinkamų priemonių, finansinio poveikio įvertinimo procedūras.	Institucijai, atsakingai už atrankinius patikrinimus Lietuvoje	Papildyti Kaimynystės programos patikrinimų metodiką nuostatomis dėl: - informacijos apie atrankinių patikrinimų metu nustatytas klaidas ir netinkamų išlaidų sumas kaupimo ir analizės; - patikrinimų apimčių išplėtimo pagal Uždarymo gairių reikalavimus; - klaidų, dėl kurių nebuvo imtasi atitinkamų priemonių, finansinio poveikio įvertinimo.	Rekomendacija įgyvendinta.
22.	26	VRM VAS nustatyti procedūras ir užtikrinti, kad būtų kaupiama ir sisteminama informacija, privaloma pagal Uždarymo gairių [4, 5] 2 priedo 2 ir 3 dalių nuostatas.	Institucijai, atsakingai už atrankinius patikrinimus Lietuvoje	Papildyti Kaimynystės programos patikrinimų metodiką nuostatomis dėl informacijos, privalomos pagal Uždarymo gairių 2 priedo 2 ir 3 dalių nuostatas, kaupimo ir sisteminimo.	Rekomendacija įgyvendinta.

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 11 priedas

Informacija apie VRM VAS atliktus Bendrijos iniciatyvos Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės patikrinimus pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio 1 dalies a punktą

36 lentelė. Apibendrinta informacija apie VRM VAS atliktus Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės patikrinimus ir jų rezultatus Lietuvos Respublikoje

Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo subjektas (-ai)	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo tikslas	Valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo patikrinimo atlikimo metai	Esminiai pastebėjimai ir išvados	Informacija apie rekomendacijų įgyvendinimą			Pastabos
				Pateikta (vnt.)	Įgyvendinta (vnt.)	Neįgyvendinta (vnt.)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Vadovaujančioji institucija – Vidaus reikalų ministerija (Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos ir Ekonomikos ir Finansų Departmentai);	Patikrinti, ar institucijos, atsakingos už programos valdymą ir lėšų administravimą, sukūrė ES lėšų valdymo ir kontrolės sistemas, ar šios sistemos atitinka ES Reglamentų (1260/1999 ir 438/2001) reikalavimus, ar jos veikia efektyviai, ar	2007	1. Dėl papildomų valdymo ir kontrolės sistemos istitucijos Lenkijoje Kaimynystės programos valdymo ir kontrolės sistema tampa sudėtingesnė. 2. Nėra numatyta Lenkijos institucijų atsiskaitymo vadovaujančiajai institucijai tvarka ir terminai. 3. Sudėtinga Regioninių informacijos centrų priežiūra Lenkijoje. 4. Audito metu Kaimynystės programos informacinė sistema veikė neviseiškai. 5. Nustatyti tam tikri trūkumai dėl vadovaujančiosios institucijos dokumentų, susisų su darbo santykiais, kurie	4	4	-	-
2. Viešojo įstaiga Jungtinis techninis				3	3	-	-

sektretoriatas	jose veikiančios priemonės padeda sumažinti klaidų ir neatitikimų tikimybę bei laiku juos nustatyti ir ištaisyti		buvo ištaisyti. 6. Ilgai užtrukęs paramos sutarčių pasirašymas. 7. Paramos gavėjai neatsižvelgia į JTS teikiamas pastabas dėl neesminių klaidų. 8. Vadovaujančioji institucija vėlavo pateikti ataskaitas JTS ir mokėjimo institucijai; ši problema išspręsta ir daugiau vėlavimų nužfiksuota. 9. Audito seka pakankama; į audito metu pateiktas pastabas atsižvelgta.				
Iš viso			Atsižvelgiant į sukurtos Programos administravimo sistemos sudėtingumą bei audito metu nustatytus trūkumus, teigtina, jog Programos valdymo ir kontrolės sistema yra sukurta, funkcionuoja pakankamai, tačiau, atsižvelgiant į audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, atitinkamose srityse, kuriose dar yra galimybė atlikti pataisymus, yra tobulintina	7	7	-	-

Šaltinis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 12 priedas

Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio nuostatų dėl rizikos analizės ir atrankos užtikrinimas (pagal Kaimynystės programos prioritetus)

37 lentelė. Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 10 straipsnio nuostatų dėl rizikos analizės ir atrankos užtikrinimas pagal Kaimynystės programos prioritetus

Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	Projektų rizikos grupės	Projektų kiekvienoje rizikos grupėje skaičius (vnt.)	Patikrintų projektų kiekvienoje rizikos grupėje skaičius (vnt.)	Patikrintų projektų skaičius (proc.)	Deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos, EUR	Patikrintos deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos, EUR	Patikrintų deklaruotų tinkamų finansuoti išlaidų skaičius, proc.
1	2	3	4	(5)=(4/3)x100	6	7	(8)=(7)/(6)x100
1 prioritetas	Didelė	3	2	66,67	36 897 704,21	958 550,82	2,60
	Vidutinė	19	5	26,32		5 222 385,89	14,15
	Maža	31	2	6,45		213 817,12	0,58
Iš viso pagal 1 prioritetą		53	9	16,98		6 394 753,83	17,33
2 prioritetas	Didelė	0	0	-	7 340 896,33	0,00	0,00
	Vidutinė	0	0	-		0,00	0,00
	Maža	82	8	9,76		871 322,08	11,87
Iš viso pagal 2 prioritetą		82	8	9,76		871 322,08	11,87
Techninės pagalbos prioritetas	Didelė	netaikoma	netaikoma	netaikoma	2 747 702,96	336 528,18	12,25
	Vidutinė	netaikoma	netaikoma	netaikoma			
	Maža	netaikoma	netaikoma	netaikoma			
Iš viso pagal techninės pagalbos prioritetą		netaikoma	netaikoma	netaikoma			

Iš viso Kaimynystės programa	Didelė	3	2	66,67	46 986 303,50	1 295 079,00	2,76
	Vidutinė	19	5	26,32		5 222 385,89	11,11
	Maža	113	10	8,85		1 085 139,20	2,31
	Iš viso	135	17	12,59		7 602 604,09	16,18

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 13 priedas

Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio nuostatų dėl rizikos analizės ir atrankos užtikrinimas (pagal Kaimynystės programos priemones)

38 lentelė. Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 10 straipsnio nuostatų dėl rizikos analizės ir atrankos užtikrinimas pagal Kaimynystės programos priemones

Kaimynystės programos prioritetas ir priemonė	Projektų rizikos grupės	Projektų kiekvienoje rizikos grupėje skaičius (vnt.)	Patikrintų projektų kiekvienoje rizikos grupėje skaičius (vnt.)	Patikrintų projektų skaičius (proc.)	Deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos, EUR	Patikrintos deklaruotos tinkamos finansuoti išlaidos, EUR	Patikrintų deklaruočių tinkamų finansuoti išlaidų skaičius, proc.
1	2	3	4	(5)=(4/3)x100	6	7	(8)=(7)/(6)x100
1.1. priemonė	Didelė	0	0	-	4 896 038,16	0,00	0,00
	Vidutinė	3	1	33,33		586 055,74	11,97
	Maža	14	0	0,00		0,00	0,00
Iš viso pagal 1.1. priemonę		17	1	5,88		586 055,74	11,97
1.2. priemonė	Didelė	3	2	66,67	11 782 201,50	958 550,82	8,14
	Vidutinė	3	1	33,33		1 308 134,79	11,10
	Maža	8	1	12,50		76 298,76	0,65
Iš viso pagal 1.2. priemonę		14	4	28,57		2 342 984,37	19,89
1.3. priemonė	Didelė	0	0	-	6 699 282,88	0,00	0,00
	Vidutinė	5	2	40,00		1 998 195,36	29,83

	Maža	4	0	0,00		0,00	0,00
Iš viso pagal 1.3. priemonę		9	2	22,22		1 998 195,36	29,83
1.4. priemonė	Didelė	0	0	-	13 520 181,67	0,00	0,00
	Vidutinė	8	1	12,50		1 330 000,00	9,84
	Maža	5	1	20,00		137 518,36	1,02
Iš viso pagal 1.4. priemonę		13	2	15,38		1 467 518,36	10,85
2.1. priemonė	Didelė	0	0	-	3 722 602,19	0,00	0,00
	Vidutinė	0	0	-		0,00	0,00
	Maža	49	3	6,12		272 824,60	7,33
Iš viso pagal 2.1. priemonę		49	3	6,12		272 824,60	7,33
2.2. priemonė	Didelė	0	0	-	3 618 294,14	0,00	0,00
	Vidutinė	0	0	-		0,00	0,00
	Maža	33	5	15,15		598 497,48	16,54
Iš viso pagal 2.2. priemonę		33	5	15,15		598 497,48	16,54
Techninės pagalbos prioritetas	Didelė	netaikoma	netaikoma	netaikoma	2 747 702,96	336 528,18	12,25
	Vidutinė	netaikoma	netaikoma	netaikoma			
	Maža	netaikoma	netaikoma	netaikoma			
Iš viso pagal techninės pagalbos prioritetą		netaikoma	netaikoma	netaikoma			
Iš viso		135	17	12,59	46 986 303,50	7 602 604,09	16,18

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 14 priedas

Vadovaujančiosios institucijos atlikti patikrinimai vietose pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį

39 lentelė. Vadovaujančiosios institucijos atlikti patikrinimai vietose pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 4 straipsnį

Eil. Nr.	Patikrinimo atlikimo data	Patikrinta institucija	Patikrintas projektas (projekto Nr.)	Patikrinimo ataskaitos Nr. ir data	Patikrinimo tilslas	Pagrindiniai pastebėjimai ir išvados	Rekomendacijos	
							Pateiktų/įgyvendintų rekomendacijų skaičius (vnt.)	Rekomendacijų neįgyvendinimo priežastys
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	09-05-2008	Pagėgių savivaldybės administracija	2005/036	30-05-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	3/3	-
2.	26-06-2008	Lietuvos geologijos tarnyba	2005/041	01-07-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	2/2	-
3.	26-05-2008	Alytaus miesto savivaldybės administracija	2005/053	09-06-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	2/2	-
4.	12-03-2008	Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	2005/054	21-03-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	1/1	-
5.	18-04-2008	Alytaus miesto savivaldybės administracija	2005/067	10-05-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	1/1	-

6.	15-04-2008	Lazdijų rajono savivaldybės administracija	2005/068	10-05-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	3/3	-
7.	16-04-2008	Lazdijų kultūros centras	2005/069	10-05-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	4/4	-
8.	15-07-2008	Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	2005/072	22-07-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	3/2	Antrosios rekomendacijos įgyvendinimo stebėjimaa neatliktas dėl to, kad ji nesusijusi su projekto įgyvendinimo rezultatais.
9.	18-03-2008	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	2005/078	31-03-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	1/1	-
10.	23-04-2009	Klaipėdos miesto savivaldybės Etnokultūros centras	2005/136	06-05-2009	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	5/5	-
11.	26-05-2008	Alytaus miesto savivaldybės administracija	2005/148	09-06-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	1/1	-
12.	15-07-2008	Kazlų Rūdos savivaldybės administracija	2005/191	28-07-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	3/3	-
13.	17-04-2008	Lazdijų turizmo informacinis centras	2005/199	10-05-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	2/2	-
14.	06-05-2008	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	2005/201	20-05-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	-	1/1	-

15.	26-05-2008	Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	2005/223	06-06-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	1/1	-
16.	18-03-2008	Šilutės rajono savivaldybės administracija	2006/282	03-04-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	6/6	-
17.	28-04-2008	Skuodo rajono savivaldybės administracija	2006/314	20-05-2008	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	2/2	-
18.	31-03-2009	Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija	2006/331	07-04-2009	Patikrinti projekto veiklas ir finansinės veiklos dalį	Netinkamų išlaidų nenustatyta	5/5	-
19.	08-04-2009	Viešoji įstaiga Jungtinis techninis sekretoriatas	-	27-04-2009	Patikrinti, ar tinkamai įvykdyti visi įsipareigojimai pagal sutartis dėl techninės pagalbos lėšų panaudojimo buvo tinkamai įvykdyti (2005-2009 metai).	Visi įsipareigojimai pagal sutartis dėl techninės pagalbos lėšų panaudojimo (2005-2009 metai) buvo tinkamai įvykdyti, svarbių trūkumų nenustatyta.	14/14	-

Šaltinis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 15 priedas

Mokėjimo institucijos atlikti patikrinimai vietose pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 [2] 9 straipsnį

40 lentelė. Mokėjimo institucijos atlikti patikrinimai vietose pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2004 [2] 9 straipsnį

Eil. Nr.	Patikrinimo atlikimo data	Patikrinta institucija	Patikrintas projektas (projekto Nr.)	Patikrinimo ataskaitos Nr. ir data /patikros lapas	Patikrinimo tilsas	Pagrindiniai pastebėjimai ir išvados	Rekomendacijos	
							Pateiktų/ įgyvendintų rekomendacijų skaičius (vnt.)	Pateiktų/ įgyvendintų rekomendacijų skaičius (vnt.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2007-06-06 - 2007-06-07	JTS	2005/079, 2005/054, 2005/218, 2005/180, 2005/224, 2005/108	Nėra numerio, 2007-12-05	Patikrinimo tikslas - atlikti administracinį ir dokumentinį patikrinimą, susijusį su JTS įdiegta valdymo ir kontrolės sistema, ir, pasirinktinai patikrinus Europos Bendrijų iniciatyvos INTERREG IIIA Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos (Kaliningrado srities) kaimynystės programos (toliau - Kaimynystės programa) projektų Nr. 2005/079 (1.1 priemonė), 2005/054 (1.2 priemonė), 2005/218 (1.3 priemonė), 2005/180 (1.4 priemonė), 2005/224 (2.1 priemonė), 2005/108 (2.2 priemonė) ir 3 prioriteto techninės pagalbos 3.1 ir 3.2 priemonių dokumentus, nustatyti, ar pagal šiuos projektus (arba pagal jų atskirus mokėjimo prašymus) deklaruota Europos Komisijai suma buvo tinkamai patikrinta. Patikros vietoje metu buvo patikrinta, ar pasirinktų projektų bendrose mokėjimo paraiškose deklaruotos išlaidos, pripažintos tinkamomis finansuoti ir deklaruotinomis Europos Komisijai,	Netinkamų išlaidų nenustatyta	14/14	0

					buvo tinkamai patikrintos. Kadangi JTS neatlieka išlaidų tinkamumo vertinimo funkcijos (šią funkciją atlieka Lietuvoje ir Lenkijoje paskirtos pirmojo lygio kontrolės institucijos), prie mokėjimo paraiškų turi būti pridėtos pirmojo lygio kontrolės institucijų išvados dėl paraiškoje deklaruojamų išlaidų tinkamumo finansuoti.			
2	2007-12-14	VRM	2005/079, 2005/054, 2005/218, 2005/180, 2005/224, 2005/108	Nėra numerio, 2008-08-08	Patikrinimo tikslas - atlikti administracinį ir dokumentinį patikrinimą, susijusį su vadovaujančiosios institucijos įdiegtos valdymo ir kontrolės sistemos funkcionavimu ir Kaimynystės programos projektų Nr. 2005/079 (1.1 priemonė), 2005/054 (1.2 priemonė), 2005/218 (1.3 priemonė), 2005/180 (1.4 priemonė), 2005/224 (2.1 priemonė), 2005/108 (2.2 priemonė) ir 3 prioriteto techninės pagalbos 3.1 ir 3.2 priemonių lėšų administravimu. Išlaidų tinkamumas nebuvo tikrinamas.	Netinkamų išlaidų nenustatyta	4/4	0
3	2008-06-19 - 2008-06-20	JTS	2005/168, 2005/121, 2005/214, 2005/027, 2005/198, 2005/069	Nėra numerio, 2008-12-11	Patikrinimo tikslas - įvertinti po paskutinės NFD patikros, atliktos 2007 m. birželio 6–7 d., JTS įvykusius valdymo ir kontrolės sistemos pokyčius administruojant Kaimynystės programos projektus. Taip pat pasirinktinai patikrinus projektų Nr. 2005/168 (1.1 priemonė), 2005/121 (1.2 priemonė), 2005/214 (1.3 priemonė), 2005/027 (1.4 priemonė), 2005/198 (2.1 priemonė), 2005/069 (2.2 priemonė) ir 3 prioriteto techninės pagalbos lėšomis finansuojamų veiklų dokumentus, įvertinti, ar pagal šiuos projektus (ar pagal jų atskirus mokėjimo prašymus) deklaruota Europos Komisijai tinkamų finansuoti išlaidų suma buvo tinkamai patikrinta. Siekiant nustatyti, ar JTS tinkamai tikrinamos pripažintos tinkamomis finansuoti ir deklaruotinomis Europos Komisijai išlaidos, patikrinimo metu buvo atlikta pasirinktų projektų dokumentų analizė.	Netinkamų išlaidų nenustatyta	0	0

4	2009-06-29 - 2009-06-30	JTS	2006/261, 2005/223, 2005/191, 2005/068, 2005/111, 2005/049	Nėra numerio, 2009-07-07	Patikrinimo tikslas - pasirinktinai patikrinus JTS administruojamų Kaimynystės programos projektų Nr. 2006/261, Nr. 2005/223, Nr. 2005/191, Nr. 2005/068, Nr. 2005/111, Nr. 2005/049 ir techninės pagalbos lėšomis finansuojamų veiklų dokumentus, įvertinti, ar pagal šiuos projektus (ar pagal jų atskirus mokėjimo prašymus) deklaruota Europos Komisijai tinkamų finansuoti išlaidų suma buvo tinkamai patikrinta.	Netinkamų išlaidų nenustatyta	0	0
5	2010-07-29	JTS	2005/072, 2005/148, 2006/289, 2006/313, 2006/306, 2005/145	Nėra numerio, 2010-08-10	Patikrinimo tikslas - pasirinktinai patikrinus JTS administruojamų Kaimynystės programos projektų Nr. 2005/072, Nr. 2005/148, Nr. 2006/289, Nr. 2006/313, Nr. 2006/306, Nr. 2005/145 ir techninės pagalbos lėšomis finansuojamų veiklų dokumentus, įvertinti, ar pagal šiuos projektus (ar pagal jų atskirus mokėjimo prašymus) deklaruota Europos Komisijai tinkamų finansuoti išlaidų suma buvo tinkamai patikrinta.	Netinkamų išlaidų nenustatyta	0	0

Šaltinis – Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA kaimynystės programos tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos Europos Komisijai vertinimo“

16 priedas

INTERREG IIIA programos pažeidimai, nustatyti Lietuvos Respublikoje, apie kuriuos buvo pranešta Europos Komisijai

41 lentelė. Lietuvos dalies INTERREG IIIA programos pažeidimai, apie kuriuos buvo pranešta OLAF pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] reikalavimus

OLAF pranešimo numeris		Informacija apie projektą				Informacija apie grąžintiną paramos lėšų sumą					Informacija apie sugrąžintą paramos lėšų sumą					Comments
Pažeidimo identifikavimo kodas	Pranešimo numeris	Priemonė	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Projekto vykdytojo (partnerio) pavadinimas	Grąžintinos lėšos					Grąžintos lėšos					
						ES lėšos (EUR)	Bendrojo finansavimo lėšos (EUR)	Iš viso (EUR)	Informacija apie Europos Komisijai pateiktą specialų pranešimą pagal Reglamento 5 str. 2 dalį (rašto data, Nr.)	Paramos lėšų grąžinimo inicijavimo metai	ES lėšos (EUR)	Bendrojo finansavimo lėšos (EUR)	Iš viso (EUR)	Grąžintos sumos išskaitymas iš Europos Komisijai deklaruojamų išlaidų		
														Metai, kuriais grąžinta suma buvo išskaityta	EK teiktos mokėjimo paraiškos data ir numeris	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Pažeidimų, apie kuriuos reikėtų pranešti pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] reikalavimus nebuvo.	

Šaltinis – Europos kovos su sukčiavimu tarnyba, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 17 priedas

INTERREG IIIA programos pažeidimai, nustatyti Lenkijos Respublikoje, apie kuriuos buvo pranešta Europos Komisijai

42 lentelė. Lenkijos dalies INTERREG IIIA programos pažeidimai, apie kuriuos buvo pranešta OLAF pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1681/94 [7] reikalavimus

OLAF pranešimo numeris		Informacija apie projektą				Informacija apie grąžintiną paramos lėšų sumą				Informacija apie sugrąžintą paramos lėšų sumą				Pastabos		
Pažeidimo identifikavimo kodas	Pranešimo numeris	Priemonė	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Projekto vykdytojo (partnerio) pavadinimas	Grąžintinos lėšos				Grąžintos lėšos						
						ES lėšos (EUR)	Bendrojo finansavimo lėšos (EUR)	Iš viso (EUR)	Informacija apie Europos Komisijai pateiktą specialų pranešimą pagal Reglamento 5 str. 2 dalį (rašto data, Nr.)	Paramos lėšų grąžinimo inicijavimo metai	ES lėšos (EUR)	Bendrojo finansavimo lėšos (EUR)	Iš viso (EUR)		Grąžintos sumos išskaitymas iš Europos Komisijai deklaruojamų išlaidų	
															Metai, kuriais grąžinta suma buvo išskaityta	EK teiktos mokėjimo paraiškos data ir numeris

PL/2009/77/10044/FD/1	PL/08/170/FD/1	PL/2008/0/171/FD/2	PL/2008/0/166/FD/2
INT/09/P13/0001	INT/2008/P16/00039	INT/2007/P14/00009	INT/2007/P14/00007
1.4	1.3	1.1	1.3
2005/067	2005/218	2006/292	2005/214
Turizmo plėtra Suvalkų Europos aikštėje ir Alytaus miesto sode	Angrapės (Węgorapy) upės baseino teritorijos gamtinės aplinkos apsauga, sprendžiant vandentiekio ir kanalizacijos tvarkymo problemas	Vietiniai naftos dreifo prognozės modeliai pietryčių Baltijos regione	Vėjo energetikos plėtros jūroje perspektyvos Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos pajūrio zonose
Suvalkų miesto administracija	Banie Mazurskie administracija	Jūrinių tyrimų institutas, Gdanskas	Gdanskio jūrų institutas
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
-	-	-	IP / sprendimas
2009	2008	2007	2009
48 512,29	14 765,58	0,00	39 314,69
0,00	0,00	0,00	0,00
48 512,29	14 655,58	0,00	39 314,69
2010	2009, 2010	-	2011
Nr. 16	Nr. 14 Nr. 15 Nr. 16	-	Galutinė
-	-	Pažeidimas nustatytas iki lėšų išmokėjimo	-

PL/08/167/FD/2	PL/08/169/FD/1	PL/2009/81/10323/FD/2	PL/08/168/FD/1
07/P14/00008	INT/2008/P16/00036	INT/2009/P14/00001	08/P16/00037
1.1	2.2	2.2	2.1
2006/291	2006/240	2005/037	2005/111
TPZV tvariosios plėtos rodikliai Baltijos jūros pietrytinėje pakrantėje	Mažosios Lietuvos ir Rytprūsių vietinių etninių tradicijų saugojimas ir puoselėjimas	Kultūros platforma: bendradarbiavimas abipus sienos	Teminių vasaros stovyklų vaikams ir jaunimui organizavimas
Gdanskio jūrų institutas	Liascėno (Laseczno) kultūros centras	Humanistinės integracijos asociacija PO-MOST ("Tiltas")	Lėciaus (Gizycko) apskrities administracija
0,00	0,00	20 399,35	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	20 399,35	0,00
-	-	IP	-
2009	2008	2009	2008
0,00	0,00	0,00	23 810,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	23 810,00
-	-	-	2009, 2010
-	-	-	Nr. 13 Nr. 16
Pažeidimas nustatytas iki lėšų išmokėjimo	Pažeidimas nustatytas iki lėšų išmokėjimo	Skolininkas	-

Šaltinis – Europos kovos su sukčiavimu tarnyba, Lenkijos Respublikos finansų ministerijos ES finansinių interesų apsaugos departamentas, Lietuvos Respublikos Finansų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 18 priedas

Lenkijos Respublikoje grąžintinos paramos lėšos, negrąžintos iki Kaimynystės programos užbaigimo

43 lentelė. Lenkijos Respublikoje grąžintinos paramos lėšos Kaimynystės programos uždarymo metu

Eil. Nr.	Projekto numeris	Kaimynystės programos priemonė	Projekto partnerio pavadinimas	Pažeidimo numeris	Grąžintina paramos lėšų suma, EUR				
					Iš viso	ERPF lėšos	Palūkanos arba delspinigiai dėl ERPF paramos lėšų dalies	Nacionalnių lėšų indėlis	Palūkanos arba delspinigiai dėl nacionalinių lėšų dalies
1.	2005/037	2.2.	Humanistinės integracijos asociacija PO-MOST ("Tiltas")	INT/2009/P14/00001/2	20 339,35	20 339,35	0,00	0,00	0,00
2.	2005/037	2.2.	Humanistinės integracijos asociacija PO-MOST ("Tiltas")	INT/2009/P14/00003	166,8	0,00	166,80	0,00	0,00
3.	2005/107	1.3.	Sopoto miesto administracija	-	666,64	499,98	0,00	166,66	0,00
Iš viso					21 172,79	20 839,33	166,80	166,66	0,00

Šaltinis – Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 19 priedas

Lietuvos Respublikoje po 2011 m. sausio 31 d. grąžintos paramos lėšos

44 lentelė. Po 2011 m. sausio 31 d. Lietuvos Respublikoje grąžintos paramos lėšos

Eil. Nr.	Projekto numeris	Kaimynystės programos priemonė	Projekto partnerio pavadinimas	Po 2011 m. sausio 31 d. grąžinta paramos lėšų suma, EUR					Paramos lėšų suma, kuri turi būti išskaičiuota iš galutinio mokėjimo paraiškos, EUR				
				Iš viso	ERPF lėšos	Palūkanos arba delspinigiai dėl ERPF paramos lėšų dalies	Nacionalinių lėšų indėlis	Palūkanos arba delspinigiai dėl nacionalinių lėšų dalies	Iš viso	ERPF lėšos	Palūkanos arba delspinigiai dėl ERPF paramos lėšų dalies	Nacionalinių lėšų indėlis	Palūkanos arba delspinigiai dėl nacionalinių lėšų dalies
1.	2006/294	1.1.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	993,36	851,67	0	141,69	0	1 135,56	851,67	0	283,89	0
2.	2005/148	1.2.	VšĮ Nemuno euroregiono Marijampolės biuras	645,66	553,27	0	92,39	0	737,70	553,27	0	184,43	0
Iš viso				1.639,02	1.404,94	0	234,08	0	1 873,26	1 404,94	0	468,32	0

Šaltinis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG IIIA
 kaimynystės programos tarp Lietuvos,
 Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado
 srities galutinės išlaidų ataskaitos ir
 mokėjimo paraiškos Europos Komisijai
 vertinimo“
 20 priedas

Labiausiai tikėtinos klaidos, naudojamos Kaimynystės programos klaidų ir pažeidimų dažnio vertinimui, apskaičiavimas

45 lentelė. Labiausiai tikėtinos klaidos apskaičiavimas

Projektų rizikos grupė	Projektų skaičius rizikos grupėje	EQUAL programos galutinėje mokėjimo paraiškoje deklaruojama išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma, EUR	Veiklos atrankinių patikrinimų ir valstybinių auditų metu patikrintų projektų skaičius	Patikrinta deklaruotų išmokėtų ir pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų suma (be pasikartojančių patikrinimo apimčių), EUR	Nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma – žinoma klaida, EUR	Atvejų, kai buvo nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos, skaičius rizikos grupėje	Projektų, kuriuos tikrinant buvo nustatytos klaidos, skaičius	Vidutinis klaidos dydis, EUR	Bendra klaidos suma rizikos grupėje (labiausiai tikėtina klaida), EUR	Labiausiai tikėtina klaida, proc.
1	2	3	4	5	6	7	8	(9)=(6)/(8)	(10)=(9)*(2)	(11)=(10)*100/(3)
Didelės rizikos grupė	3	4 516 957,80	3	1 661 009,31	897,70	2	2	448,85	1.346,55	1,46
Vidutinės rizikos grupė	19	23 935 512,61	8	5 578 442,78	63 434,93	4	4	15 858,73	301 315,87	
Mažos rizikos grupė	115	18 533 833,02	18	1 799 792,09	46 930,02	23	14	3 352,14	385 496,10	
Iš viso	137 ²²	46 986 303,50	29	9 039 244,18	111 262,65	29	20	-	688 158,52	

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė

²² Tai yra 135 projektai ir visos techninės pagalbos prioriteto išlaidos, kurios šios analizės poreikiams prilygintos dviems projektams.